ใบรับรองวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต

ปริญญา

เศรษฐศาสตร์ | เศรษฐศาสตร์

สาขา | **ภาควิชา**

เรื่อง การประเมินผลแผนชุมชนภายใต้ยุทธศาสตร์ประชาชนอยู่ดีมีสุขระดับจังหวัด: กรณีศึกษาจังหวัดอ่างทอง

An Evaluation of Community Plan under the People's Well – being Strategy at Provincial Level: A Case Study of Ang Thong Province

นามผู้วิจัย นายภารา จันทร์สุวรรณ์

ได้พิจารณาเห็นชอบโดย

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก .....

(อาจารย์วุฒิยา สาหร่ายทอง, Ph.D.)

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม .....

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์สังเวียน จันทร์ทองแก้ว, Ph.D.)

หัวหน้าภาควิชา .....

(รองศาสตราจารย์ชูชีพ พิพัฒน์ศิถี, Ph.D.)

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์รับรองแล้ว

.....

(รองศาสตราจารย์กัญจนา ธีระกุล, D.Agr.)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

วันที่ ..... **เดือน** ..... **พ.ศ.** .....

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

วิทยานิพนธ์

เรื่อง

การประเมินผลแผนชุมชนภายใต้ยุทธศาสตร์ประชาชนอยู่ดีมีสุขระดับจังหวัด: กรณีศึกษาจังหวัดอ่างทอง

An Evaluation of Community Plan under the People's Well - being Strategy at Provincial Level: A Case Study of Ang Thong Province

โดย

นายภารา จันทร์สุวรรณ์

เสนอ

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
เพื่อความสมบูรณ์แห่งปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต
พ.ศ. 2553

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ภารา จันทร์สุวรรณ์ 2553: การประเมินผลแผนชุมชนภายใต้ยุทธศาสตร์ประชาชนอยู่ดีมีสุขระดับจังหวัด: กรณีศึกษาจังหวัดอ่างทอง ปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเศรษฐศาสตร์ภาควิชาเศรษฐศาสตร์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก: อาจารย์วุฒิยา สาหร่ายทอง, Ph.D. 241 หน้า

จากแนวคิดการพัฒนาของแผนชุมชนภายใต้ยุทธศาสตร์ประชาชนอยู่ดีมีสุขระดับจังหวัดของจังหวัดอ่างทอง ซึ่งได้มีการปรับเปลี่ยนแนวคิดโดยให้ประชาชนในชุมชนเป็นผู้วางแผนและดำเนินการพัฒนาตามความต้องการของตนเอง ดังนั้น ในการศึกษาครั้งนี้จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการดำเนินงาน ประเมินผลการดำเนินงานในระดับภาพรวมทุกแผนงาน และรายแผนงาน และศึกษาปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานของแผนชุมชนภายใต้ยุทธศาสตร์ประชาชนอยู่ดีมีสุขระดับจังหวัดของจังหวัดอ่างทอง ทั้งนี้ โดยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถามจากคณะกรรมการดำเนินงานโครงการจำนวน 398 คน และวิเคราะห์ข้อมูลตามแบบจำลองซิป (CIPP Model) ด้วยสถิติเชิงพรรณนา เช่น ค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ ตารางแจกแจงความถี่ เป็นต้น

ผลการศึกษาสรุปได้ว่า แผนชุมชนภายใต้ยุทธศาสตร์ประชาชนอยู่ดีมีสุขระดับจังหวัดของจังหวัดอ่างทอง ทั้งในระดับภาพรวมทุกแผนงาน และรายแผนงาน เมื่อประเมินผลตามเกณฑ์การวัดค่าที่กำหนด ส่วนใหญ่มีผลการประเมินความเหมาะสม หรือการประสบความสำเร็จโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยเมื่อเปรียบเทียบระหว่างตัวแปรหลัก พบว่า ส่วนใหญ่ตัวแปรหลักด้านความเพียงพอของปัจจัยนำเข้าต่าง ๆ มีผลการประเมินอยู่ในระดับสูงที่สุด รองลงมา ได้แก่ ตัวแปรหลักด้านบริบทของการจัดทำโครงการก่อนนำโครงการไปดำเนินงาน ด้านกระบวนการในการจัดทำ และบริหารจัดการโครงการ และด้านการบรรลุตามวัตถุประสงค์ และผลลัพธ์ของโครงการ ตามลำดับ และเมื่อประเมินผลตามความเห็นของคณะกรรมการดำเนินงานโครงการ ทุกแผนงานมีผลการประเมินความเหมาะสม หรือการประสบความสำเร็จโดยรวมอยู่ในระดับสูง โดยเมื่อเปรียบเทียบระหว่างตัวแปรหลัก พบว่า ส่วนใหญ่ตัวแปรหลักด้านกระบวนการในการจัดทำ และบริหารจัดการโครงการมีผลการประเมินอยู่ในระดับสูงที่สุด รองลงมา ได้แก่ ตัวแปรหลักด้านการบรรลุตามวัตถุประสงค์ และผลลัพธ์ของโครงการ ด้านบริบทของการจัดทำโครงการก่อนนำโครงการไปดำเนินงาน และด้านความเพียงพอของปัจจัยนำเข้าต่าง ๆ ตามลำดับ

สำหรับการดำเนินโครงการที่มีลักษณะคล้ายคลึงกันให้ประสบผลสำเร็จในระดับที่สูงขึ้น ผู้ที่เกี่ยวข้องจึงควรได้นำขั้นตอนการเบิกจ่ายงบประมาณจากบัญชีของหมู่บ้านนี้ไปปรับใช้กับโครงการอื่น ๆ สนับสนุนให้คนในหมู่บ้านมีส่วนร่วมในการจัดทำ และบริหารจัดการโครงการ ศึกษาเพิ่มเติมว่าจำนวนงบประมาณ จำนวน และคุณภาพของวัสดุ อุปกรณ์ และเครื่องมือที่เพียงพอ และเหมาะสมควรเป็นอย่างไร และจะมีวิธีการจัดสรรงบประมาณ และวิธีการจัดหาวัสดุ อุปกรณ์ และเครื่องมือให้เพียงพอ และเหมาะสมได้อย่างไร เพื่อนำไปปรับปรุงวิธีการจัดสรรงบประมาณ และวิธีการจัดหาวัสดุ อุปกรณ์ และเครื่องมือต่อไป และควรได้มีการปรับปรุงหลักเกณฑ์การพิจารณาคัดเลือกโครงการเพื่อให้ชุมชนสามารถพัฒนาตนเองได้ตามโครงการที่ชุมชนต้องการดำเนินงาน

_____ / ____ / ____

ลายมือชื่อนิสิต ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

Para Jansuwan 2010: An Evaluation of Community Plan under the People's Well - being Strategy at Provincial Level: A Case Study of Ang Thong Province. Master of Economics, Major Field: Economics, Department of Economics. Thesis Advisor: Miss Wuthiya Saraithong, Ph.D.
241 pages.

An idea of Ang Thong province's Community plan under the provincial people's well-being strategy is an emerging development paradigm. It allows people in the community to formulate and implement the plan in order that local requirements can be met. Therefore, the objective of this study is to learn how it manage and evaluate the overall and each program. In addition, the obstacles in the implementation are also observed. Data have been collected by taking questionnaires from 398 members of the project management commission. The CIPP evaluation model has been used in data analysis in a way of descriptive statistics through mean, percentage, and frequency table, and so on.

The results reveal that most of Ang Thong province's Community plan both at the overall and each program have a fair result in terms of suitability and success when evaluated against the given criteria. The evaluation based on the comparison between main variables shows that the sufficiency of import factors has the highest level of evaluation followed by the context of project preparation, the project administration process, the achievement of the project, respectively. In addition, the evaluation based on the opinions of the project management commission reveals that there is a high level of suitability or success in every program. Comparison made between main variables indicates that the project administration process has the highest level of evaluation followed by the achievement of the project, the context of project preparation, and the sufficiency of import factors, respectively.

It is recommended that in order to get a better result from the implementation of similar projects, stakeholders should apply the steps of budget imbursement using in the system of community account to those projects. Encouraging people's participation in the project administration is also essential. Moreover, further studies are needed on the issues of the sufficient amount of budget, the suitable amount and quality of materials and equipment, and a better system of budget allocation and procurement. Last but not least, the criteria of project selection should be improved to ensure that selected project can actually meet community requirements.

_____ _____ ___ / ___ / ___

Student's signature Thesis Advisor's signature

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษา และจัดทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ให้สำเร็จลุล่วงมาได้ ผู้ศึกษาขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงในความเมตตาให้คำชี้แนะแนวทางในการศึกษา และแนวทางการออกแบบสอบถามสำหรับการเก็บรวบรวมข้อมูล ตลอดจน ตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้มาโดยตลอด ของ อ.ดร.วุฒิยา สาหร่ายทอง อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก และ ผศ.ดร.สังเวียน จันทร์ทองแก้ว อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงในความเมตตาให้คำชี้แนะในการปรับปรุงแบบสอบถามสำหรับการเก็บรวบรวมข้อมูลของ คุณสุลัดดา ศิริฤกษ์พิพัฒน์ นักวิเคราะห์นโยบายและแผนเชี่ยวชาญ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

ขอขอบพระคุณในความเมตตาอนุเคราะห์ข้อมูลในเบื้องต้นเกี่ยวกับรายละเอียดของโครงการของแผนชุมชนภายใต้ยุทธศาสตร์ประชาชนอยู่ดีมีสุขระดับจังหวัดของจังหวัดอ่างทอง ของเจ้าหน้าที่กลุ่มงานยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด สำนักงานจังหวัดอ่างทอง ขอขอบพระคุณในความร่วมมือเป็นอย่างดีในการตอบแบบสอบถามของคณะกรรมการดำเนินงานโครงการ 398 ท่าน จาก 31 หมู่บ้าน ขอขอบพระคุณในการให้ความช่วยเหลือ และอำนวยความสะดวกในด้านต่าง ๆ ของเจ้าหน้าที่โครงการบัณฑิตศึกษา ภาคพิเศษ หลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต ขอขอบพระคุณในแรงผลักดันให้จัดทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้อย่างต่อเนื่องของพี่ ๆ เพื่อน ๆ หลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต ภาคพิเศษ รุ่นที่ 16

สุดท้ายนี้ ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงในความเมตตามาเป็นผู้นำทางลงพื้นที่เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยความยากลำบากของ คุณปู่ชุบ จันทร์สุวรรณ์ และขอขอบคุณในการให้การสนับสนุนและคอยเป็นกำลังใจด้วยดีตลอดมาของคุณพ่อสมปอง -คุณแม่เฉลียว จันทร์สุวรรณ์ และน้องสาวของผู้ศึกษา

ผู้ศึกษาหวังเป็นอย่างยิ่งว่าวิทยานิพนธ์ฉบับนี้จะก่อให้เกิดประโยชน์แก่ผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งโดยตรง และโดยอ้อมไม่มากก็น้อย ทั้งนี้ ประโยชน์อันใดที่วิทยานิพนธ์ฉบับนี้พึงมีขอมอบให้แก่ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ทุกท่าน แต่หากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีข้อผิดพลาด หรือข้อบกพร่องประการใด ผู้ศึกษาขอน้อมรับไว้แต่เพียงผู้เดียว

ภารา จันทร์สุวรรณ์

มกราคม 2553

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

สารบัญ

หน้า

สารบัญตาราง (3)

สารบัญภาพ (5)

บทที่ 1 บทนำ 1
ความสำคัญของปัญหา 1
วัตถุประสงค์การศึกษา 6
ขอบเขตการศึกษา 6
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ 7
นิยามศัพท์ 7
บทที่ 2 แนวคิด ทฤษฎี และการตรวจเอกสาร 8
แนวคิดเกี่ยวกับการวางแผนเศรษฐกิจ 8
แนวคิดเกี่ยวกับการวางแผนในระดับชุมชน 16
แนวคิดเกี่ยวกับการประเมินผล 18
แนวคิดเกี่ยวกับชุมชนเข้มแข็ง 24
การตรวจเอกสาร 27
บทที่ 3 วิธีการศึกษา 36
การเก็บรวบรวมข้อมูล 36
การวิเคราะห์ข้อมูล 41
กรอบแนวคิดในการศึกษา 45
บทที่ 4 การดำเนินงานแผนชุมชนภายใต้ยุทธศาสตร์ประชาชนอยู่ดีมีสุข ระดับจังหวัดของจังหวัดอ่างทอง ปี 2551 58
รายละเอียดขั้นตอนของการดำเนินงานแผนชุมชน 58
การดำเนินงานแผนชุมชนของจังหวัดอ่างทอง 75
บทที่ 5 ผลการศึกษา 79
ลักษณะทั่วไปของคณะกรรมการดำเนินงานโครงการ 79
ลักษณะทั่วไปของหมู่บ้านหรือชุมชนที่จัดทำโครงการ 82

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

	รายละเอียดของโครงการ	89
	การประเมินผลแผนชุมชน	95
	ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะในการดำเนินงานโครงการ	139
บทที่ 6 สรุป และข้อเสนอแนะ		143
	สรุป	143
	ข้อเสนอแนะ	148
เอกสาร และสิ่งอ้างอิง		152
ภาคผนวก		157
	ภาคผนวก ก แบบสอบถามสำหรับเก็บรวบรวมข้อมูล	158
	ภาคผนวก ข ผลการเก็บรวบรวมข้อมูล	184

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	ผลการพัฒนาชุมชนตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2545 –2549)	3
2	จังหวัดในภาคกลางที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณดำเนินงานโครงการต่อหัวประชากรมากที่สุด 10 อันดับแรก ปี พ.ศ. 2551	5
3	โครงการตัวอย่าง และจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามในแต่ละโครงการภายใต้แผนงานยุทธศาสตร์อยู่ดีมีสุขระดับจังหวัดของจังหวัดอ่างทอง ปี 2551	39
4	ตัวแปรหลัก องค์ประกอบตัวแปรหลัก ตัวชี้วัด เกณฑ์การวัดค่า และค่าหน่วยวัดที่ใช้เพื่อการประเมินผลตามแบบจำลองซิป (CIPP Model)	46
5	สรุปการดำเนินงานโครงการของแผนชุมชนภายใต้ยุทธศาสตร์ประชาชนอยู่ดีมีสุขระดับจังหวัดของจังหวัดอ่างทอง ปี 2551	78

ตารางผนวกที่

1	ร้อยละของลักษณะทั่วไปของคณะกรรมการที่ดำเนินงานโครงการภายใต้ยุทธศาสตร์ประชาชนอยู่ดีมีสุขระดับจังหวัดของจังหวัดอ่างทอง	185
2	ร้อยละของลักษณะทั่วไปของหมู่บ้านหรือชุมชนที่จัดทำโครงการภายใต้ยุทธศาสตร์ประชาชนอยู่ดีมีสุขระดับจังหวัดของจังหวัดอ่างทอง	189
3	รายละเอียดของโครงการภายใต้แผนงานที่ 1 แผนงานสร้างการเรียนรู้และความสามารถในการจัดการของชุมชน	203

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางผนวกที่		หน้า
4	รายละเอียดของโครงการภายใต้แผนงานที่ 2 แผนงานกำหนดตำแหน่งการพัฒนาอาชีพของชุมชนภายใต้ระบบและกลไกการตลาด	206
5	รายละเอียดของโครงการภายใต้แผนงานที่ 3 แผนงานพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชน	210
6	รายละเอียดของโครงการภายใต้แผนงานที่ 4 แผนงานสนับสนุนชุมชนให้มีบทบาทรองรับความอ่อนแอของระบบครอบครัวไทย	214
7	รายละเอียดของโครงการภายใต้แผนงานที่ 5 แผนงานดูแลความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของชุมชน	216
8	คะแนนการประเมินผลของตัวแปรหลัก องค์ประกอบตัวแปรหลัก และตัวชี้วัดตามเกณฑ์การวัดค่าที่กำหนด	220
9	คะแนนการประเมินผลของตัวแปรหลัก องค์ประกอบตัวแปรหลัก และตัวชี้วัดตามความเห็นของคณะกรรมการดำเนินงานโครงการ	229
10	ร้อยละปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะในการดำเนินโครงการภายใต้ยุทธศาสตร์ประชาชนอยู่ดีมีสุขระดับจังหวัดของจังหวัดอ่างทอง	238

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
1	กรอบแนวคิดการศึกษาตามแบบจำลองซิป (CIPP Model)	45
2	ระเบียบการบริหารโครงการและการใช้เงินสำหรับการดำเนินงานโครงการของแผนชุมชนภายใต้ยุทธศาสตร์ประชาชนอยู่ดีมีสุขระดับจังหวัด พ.ศ. 2551	72
3	แนวทางการดำเนินงานโครงการของแผนชุมชนภายใต้ยุทธศาสตร์ประชาชนอยู่ดีมีสุขระดับจังหวัด พ.ศ. 2551	73
4	ขั้นตอนการเบิกจ่ายงบประมาณดำเนินงานโครงการของแผนชุมชนภายใต้ยุทธศาสตร์ประชาชนอยู่ดีมีสุขปี 2551	74

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญของปัญหา

การวางแผนพัฒนาเป็นเครื่องมือในการพัฒนาที่สำคัญซึ่งช่วยเร่งให้เกิดการพัฒนาได้เร็วขึ้น โดยเฉพาะในประเทศกำลังพัฒนาที่ตลาดมีความไม่สมบูรณ์ มีความล้มเหลวในการสะท้อนต้นทุนที่แท้จริงของสังคมในมูลค่าของสินค้าและบริการ และปัจจัยการผลิต ทำให้มูลค่าเหล่านี้บิดเบือนไป ปัจจัยการผลิต เช่น เงินทุน แรงงานที่มีฝีมือ เป็นต้น มีอยู่อย่างจำกัด และถูกจัดสรรไปยังโครงการลงทุนต่าง ๆ ที่ไม่มีผลิตภาพ และไม่ได้มุ่งที่ประโยชน์ในระยะยาวที่ดีที่สุดของสังคม ทั้งนี้ การวางแผนพัฒนาอาจแบ่งออกได้เป็น 2 ประเภทใหญ่ ๆ คือ 1) การวางแผนพัฒนาแบบกว้างขวาง (comprehensive plan) ซึ่งครอบคลุมทุกด้านในการพัฒนา และ 2) การวางแผนพัฒนาแบบบางส่วน (partial plan) ซึ่งมุ่งเน้นเฉพาะด้านในการพัฒนา เช่น อุตสาหกรรม เกษตรกรรม ชุมชนชนบท เป็นต้น (เบญจพร ทังเกษมวัฒนา, 2540)

สำหรับการวางแผนพัฒนาชุมชนโดยรัฐบาลตามแผนชาติ หรือแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติของไทยในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2545 – 2549) ถึงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550 – 2554) มียุทธศาสตร์การพัฒนา ได้แก่ ยุทธศาสตร์การปรับโครงสร้างการพัฒนาชนบทและเมืองอย่างยั่งยืน และยุทธศาสตร์การสร้างความเข้มแข็งของชุมชนและสังคมให้เป็นรากฐานที่มั่นคงของประเทศ โดยมีแนวทางการพัฒนาที่สำคัญ ๆ เช่น ปรับระบบบริหารจัดการภาครัฐ ปฏิรูปกฎหมาย และปรับปรุงกฎระเบียบเพื่อสร้างโอกาสให้คนจนสามารถเข้าถึงบริการของรัฐได้อย่างทั่วถึง และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติเป็นปัจจัยการดำรงชีวิตได้อย่างเหมาะสมไม่ขัดต่อกฎระเบียบ ส่งเสริมการรวมตัว ร่วมคิด ร่วมทำในรูปแบบที่หลากหลายและจัดกิจกรรมอย่างต่อเนื่องตามความพร้อมของชุมชน มีกระบวนการจัดการองค์ความรู้และระบบการเรียนรู้ของชุมชนอย่างเป็นขั้นตอน สนับสนุนให้ชุมชนมีการรวมกลุ่มในรูปสหกรณ์ กลุ่มอาชีพ สนับสนุนการนำภูมิปัญญาและวัฒนธรรมท้องถิ่นมาใช้ในการสร้างสรรค์คุณค่าของสินค้าและบริการ สร้างระบบบ่มเพาะวิสาหกิจชุมชนควบคู่กับการพัฒนาความรู้ด้านการจัดการ การตลาด และทักษะในการประกอบอาชีพ สร้างกลไกในการป้องกันคุ้มครองทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่น เป็นต้น (สำนักงาน

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

คณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2544, 2549) ทั้งนี้ เมื่อได้มีการวางแผนและดำเนินงานตามแผนแล้ว ควรได้มีการติดตามและประเมินผลแผน เพื่อให้ทราบถึงความสำเร็จ หรือปัญหา อุปสรรค หรือความล้มเหลวในการดำเนินงานของแผน ซึ่งจะทำให้สามารถนำวิธีการทำงาน ขั้นตอนการทำงาน แนวทางปฏิบัติ ระเบียบกฎเกณฑ์ หลักการของแผนไปประยุกต์ใช้ต่อไปได้ หรือตัดสินใจปรับปรุงแก้ไขการทำงานของแผนให้มีความถูกต้องเหมาะสมยิ่งขึ้น

โดยผลการพัฒนาชุมชนในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2545 –2549) ที่ผ่านมา ดังแสดงในตารางที่ 1 พบว่า ชุมชนสามารถพึ่งตนเองได้ลดลง แม้ว่าจะมีการส่งเสริมการจัดตั้งกลุ่มหรือองค์กรชุมชนเพื่อเป็นที่พึ่งพิงของคนในชุมชนในการแก้ไขปัญหาหรือพัฒนาชีวิตความเป็นอยู่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง จาก 27,796 กลุ่ม ในปี 2545 เป็น 50,321 กลุ่มในปี 2549 หรือเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 16 ปี มีการส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ผ่านศูนย์การเรียนรู้ แหล่งเรียนรู้ของชุมชนหรือศูนย์สาธิตของหมู่บ้านเพื่อการพัฒนาชุมชน การพัฒนาอาชีพ การออมทรัพย์ของหมู่บ้าน ร้านค้าของหมู่บ้าน การศึกษาเพื่อชุมชน ภูมิปัญญาท้องถิ่นหรือชาวบ้าน การอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมและทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างหลากหลาย ทำให้เกิดการเรียนรู้ร่วมกับปราชญ์ชาวบ้านเพิ่มขึ้น จากร้อยละ 24.8 ของหมู่บ้านทั้งหมดในปี 2544 เป็นร้อยละ 28.59 ในปี 2549 และมีผู้มีภูมิปัญญาท้องถิ่นหรือชาวบ้านเพิ่มขึ้น จาก 27 คนต่อหมู่บ้านในปี 2544 เป็น 33 คนในปี 2549 และมีการดำเนินนโยบายเพื่อส่งเสริมการเพิ่มรายได้และพัฒนาอาชีพแก่ชาวชนบทอย่างมาก ทำให้การโยกย้ายถิ่นเพื่อหางานทำหรือต้องการมีรายได้เพิ่มขึ้นลดลงจาก 795 ต่อประชากรแสนคนในปี 2544 เหลือ 657 คนในปี 2549 อย่างไรก็ตาม ในด้านเสถียรภาพทางการเงินหรือความมั่นคงของกลุ่มหรือองค์กรชุมชนกลับมีแนวโน้มลดลง โดยกลุ่มสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรที่มีเสถียรภาพทางการเงินอยู่ในระดับมั่นคงดีมากและระดับมั่นคงดีมีแนวโน้มลดลงจาดร้อยละ 36.81 ในปี 2544 เหลือเพียงร้อยละ 25.69 ในปี 2549 และการจัดการความรู้ในชุมชนยังอยู่ในระดับต่ำ โดยแผนชุมชนที่มีการจัดทำทั้งสิ้น 67,173 หมู่บ้าน หรือคิดเป็นร้อยละ 84.59 ของหมู่บ้านในชนบททั้งหมดในปี 2548 เป็นแผนชุมชนที่มีคุณภาพอยู่ในระดับดีเพียงร้อยละ 27.89

ชุมชนยังมีการช่วยเหลือเกื้อกูลกันอยู่ในระดับต่ำ แม้ว่าจะมีการนำผลประโยชน์หรือผลกำไรบางส่วนจากการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ของชุมชนร้อยละ 5 -15 ของผลกำไรสุทธิมาจัดตั้งกองทุนสวัสดิการของชุมชนเพื่อช่วยเหลือสมาชิกของกลุ่มในด้านการรักษาพยาบาล การเสียชีวิตของคนในชุมชน และการช่วยเหลือคนยากจนในชุมชนถึงร้อยละ 84.52 – 88.26 ของหมู่บ้านทั้งหมด ในช่วงปี 2544 – 2549 และครัวเรือนมีการเข้าร่วมกิจกรรมสาธารณะของหมู่บ้าน เพื่อ

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

บำรุงรักษาสาธารณสมบัติและพัฒนาชุมชนกว่าร้อยละ 90 ของครัวเรือนทั้งหมด ในช่วงปี 2544 – 2549 อย่างไรก็ตาม ในด้านการดำเนินงานของกองทุนสวัสดิการของชุมชนส่วนใหญ่กลับยังไม่มีความต่อเนื่องตลอดปี โดยหมู่บ้านที่สามารถดำเนินงานจัดสวัสดิการของชุมชนได้อย่างต่อเนื่องทั้งปีมีเพียงร้อยละ 28.70 – 33.23 ของหมู่บ้านทั้งหมด ในช่วงปี 2544 – 2549 และชุมชนยังมีการมีส่วนร่วมพัฒนาชุมชนของประชาชนอยู่ในระดับสูงอย่างต่อเนื่อง โดยมีการเป็นสมาชิกและเข้าร่วมกิจกรรมเพื่อแก้ไขปัญหาหรือพัฒนาอาชีพของกลุ่มหรือองค์กรชุมชนต่าง ๆ ทั้งที่ดำเนินงานในรูปแบบที่เป็นทางการที่มีการจดทะเบียน เช่น มูลนิธิ สหกรณ์ กลุ่มพัฒนาอาชีพ หรือรูปแบบอื่น ๆ ที่ไม่ได้จดทะเบียน ซึ่งรวมตัวกันเป็นกลุ่มอาชีพ กลุ่มการเงิน ชมรมในระดับสูงและมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น จากร้อยละ 87.20 ของครัวเรือนทั้งหมด ในปี 2544 เป็นร้อยละ 93.30 ในปี 2549 รวมทั้ง มีจำนวนอาสาสมัครที่ทำงานเพื่อสาธารณะประโยชน์ในองค์กรชุมชนหรือสถาบันที่ไม่แสวงหากำไรอยู่เป็นจำนวนมาก โดยมีจำนวนถึง 9,559 ล้านคน หรือคิดเป็นร้อยละ 27.02 ของจำนวนผู้มีงานทำทั้งหมด ในปี 2548 (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2550)

ตารางที่ 1 ผลการพัฒนาชุมชนตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2545 –2549)

ผลการพัฒนา	2544	2545	2546	2547	2548	2549
<u>การพึ่งตนเองได้</u>						
จำนวนกลุ่มหรือองค์กรชุมชนในชุมชน	-	27,796	36,670	39,612	46,489	50,321
สัดส่วนหมู่บ้านที่มีการเรียนรู้ร่วมกับปราชญ์ชาวบ้าน	24.80	24.80	26.30	27.05	27.80	28.59
สัดส่วนผู้มีภูมิปัญญาท้องถิ่นหรือชาวบ้านต่อหมู่บ้าน	27	29	30	32	33	33
ผู้ที่โยกย้ายถิ่นเพื่อหางานทำหรือต้องการมีรายได้เพิ่มขึ้นต่อประชากรแสนคน	795	817	839	961	663	657
สัดส่วนกลุ่มสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรที่มีเสถียรภาพทางการเงินอยู่ในระดับมั่นคงดีมากและระดับมั่นคงดี	36.81	29.05	35.21	28.49	24.91	25.69
สัดส่วนแผนชุมชนที่มีคุณภาพอยู่ในระดับดี	-	-	-	-	27.89	-

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ผลการพัฒนา	2544	2545	2546	2547	2548	2549
<u>การเกื้อกูลกัน</u>						
สัดส่วนหมู่บ้านที่มีการจัดตั้งกองทุนสวัสดิการของชุมชน	84.52	85.26	86.00	86.75	87.50	88.26
ร้อยละของครัวเรือนที่เข้าร่วมกิจกรรมสาธารณะของหมู่บ้าน	96.00	90.08	93.26	94.08	96.37	95.95
สัดส่วนหมู่บ้านที่ดำเนินงานกองทุนสวัสดิการของชุมชนอย่างต่อเนื่อง	28.70	28.70	30.10	30.80	31.50	33.23
<u>การมีส่วนร่วมพัฒนา</u>						
ร้อยละครัวเรือนที่เข้าร่วมเป็นสมาชิกกลุ่มที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการในหมู่บ้าน	87.20	87.20	91.20	91.94	94.15	93.30
จำนวนอาสาสมัครในองค์กรชุมชนหรือสถาบันที่ไม่แสวงหากำไรล้านคน	-	-	-	-	9,559	-

ที่มา: สถาบันองค์กรพัฒนาชุมชน กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ กรมการพัฒนาชุมชน และสำนักงานสถิติแห่งชาติ ปี พ.ศ. 2544 - 2549

สำหรับการพัฒนาชุมชนในปี 2551 รัฐบาลได้ดำเนินนโยบายการพัฒนาภายใต้ยุทธศาสตร์ประชาชนอยู่ดีมีสุขระดับจังหวัดซึ่งได้ปรับเปลี่ยนแนวคิดการพัฒนาจากการที่รัฐบาลเป็นผู้วางแผนและดำเนินงานพัฒนาเองตามแผนชาติ หรือแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ มาเป็นการให้ประชาชนในพื้นที่ หรือชุมชนเป็นผู้วางแผนและดำเนินงานพัฒนาตามความต้องการของตนเองและรัฐบาลลดบทบาทลงเป็นเพียงผู้สนับสนุนการพัฒนา โดยยึดหลักการพัฒนา 3 หลักการ ได้แก่ (สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย, 2551)

1. สนับสนุนให้ชุมชนร่วมกันกำหนดตำแหน่งทางการตลาดของชุมชน โดยการประเมินศักยภาพของตัวเองเพื่อนำไปวางแผนและกำหนดทิศทางการพัฒนาอาชีพที่จะทำให้ชุมชนสามารถพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

2. ให้ความสำคัญกับประสิทธิภาพการบริหารจัดการงบประมาณและการพัฒนาที่เชื่อมโยงความคิดของชุมชนกับแผนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัด หน่วยงานในระดับภูมิภาคและส่วนกลาง

3. ยึดกรอบการดำเนินงานใน 5 แผนงานหลัก ได้แก่ 1) แผนงานสร้างการเรียนรู้ และความสามารถในการจัดการของชุมชน 2) แผนงานกำหนดตำแหน่งการพัฒนาอาชีพของชุมชนภายใต้ระบบและกลไกการตลาด 3) แผนงานพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชน 4) แผนงานสนับสนุนชุมชนให้มีบทบาทรองรับความอ่อนแอของระบบครอบครัวไทย และ 5) แผนงานดูแลความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของชุมชน

ทั้งนี้ เพื่อมุ่งหวังให้ชุมชนมีความเข้มแข็ง มีอาชีพที่เหมาะสมเป็นเอกลักษณ์สร้างรายได้ได้ในอนาคต มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น และทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ หรือชุมชนได้รับการฟื้นฟู โดยในปี 2551 มีพื้นที่ดำเนินงานหลักในระดับหมู่บ้าน และชุมชนใน 75 จังหวัด (ยกเว้นกรุงเทพฯ) และมีงบประมาณดำเนินงานทั้งสิ้นประมาณ 15,000 ล้านบาท โดยภาคกลางจังหวัดที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณดำเนินงานต่อหัวประชากรมากที่สุด 10 อันดับ ได้แก่ สมุทรสงคราม ตราด สิงห์บุรี นครนายก อ่างทอง ชัยนาท สระแก้ว จันทบุรี เพชรบุรี และปราจีนบุรี ดังแสดงในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 จังหวัดในภาคกลางที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณดำเนินงานโครงการต่อหัวประชากรมากที่สุด 10 อันดับแรก ปี พ.ศ. 2551

จังหวัด	ประชากร (คน)	งบประมาณ (บาท)	งบประมาณต่อหัวประชากร (บาทต่อคน)
1.สมุทรสงคราม	194,990	134,000,000	687.21
2.ตราด	219,949	138,000,000	627.42
3.สิงห์บุรี	216,969	133,000,000	612.99
4.นครนายก	250,003	134,000,000	535.99
5.อ่างทอง	283,943	139,000,000	489.53
6.ชัยนาท	339,006	152,000,000	448.37
7.สระแก้ว	538,344	198,000,000	367.79
8.เพชรบุรี	456,681	147,000,000	321.89
9.ปราจีนบุรี	453,819	145,000,000	319.51
10.สมุทรสาคร	462,510	139,000,000	300.53

ที่มา: สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย ปี พ.ศ. 2551

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

เพราะฉะนั้น จากการพัฒนาชุมชนที่รัฐบาลเป็นผู้วางแผนและดำเนินงานพัฒนาตามแผนชาติ หรือแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แม้ว่าจะส่งผลให้ชุมชนมีการมีส่วนร่วมพัฒนาชุมชนของประชาชนอยู่ในระดับสูงอย่างต่อเนื่อง แต่ก็ยังคงมีปัญหาเกี่ยวกับชุมชนยังสามารถพึ่งตนเองได้ลดลง และชุมชนยังมีการช่วยเหลือเกื้อกูลกันอยู่ในระดับต่ำเกิดขึ้นอยู่ และจากการที่รัฐบาลได้ปรับเปลี่ยนแนวคิดการพัฒนาโดยให้ประชาชนในพื้นที่ หรือชุมชนเป็นผู้วางแผนและดำเนินงานพัฒนาตามความต้องการของตนเอง โดยมีการดำเนินงานภายใต้ยุทธศาสตร์ประชาชนอยู่ดีมีสุขระดับจังหวัด 75 จังหวัดทั่วประเทศ รวมทั้ง จังหวัดอ่างทองเป็นจังหวัดที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณต่อหัวประชากรมากที่สุดเป็นอันดับ 5 ของภาคกลาง ดังนั้น จึงน่าสนใจที่จะได้ศึกษาการประเมินผลการพัฒนาตามแผนชุมชนภายใต้ยุทธศาสตร์ประชาชนอยู่ดีมีสุขระดับจังหวัด โดยใช้จังหวัดอ่างทองเป็นกรณีศึกษา

วัตถุประสงค์การศึกษา

การศึกษาในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. เพื่อศึกษาการดำเนินงานตามแผนชุมชนภายใต้ยุทธศาสตร์ประชาชนอยู่ดีมีสุขระดับจังหวัดของจังหวัดอ่างทอง

2. เพื่อประเมินผลการดำเนินงานในระดับภาพรวมทุกแผนงาน และรายแผนงานของแผนชุมชนภายใต้ยุทธศาสตร์ประชาชนอยู่ดีมีสุขระดับจังหวัดของจังหวัดอ่างทอง

3. เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคของการดำเนินงานตามแผนชุมชนภายใต้ยุทธศาสตร์ประชาชนอยู่ดีมีสุขระดับจังหวัดของจังหวัดอ่างทอง

ขอบเขตการศึกษา

การศึกษาครั้งนี้จะเป็นการศึกษาเฉพาะการประเมินผลการดำเนินงานในภาพรวมทุกแผนงาน และรายแผนงานของแผนชุมชนภายใต้ยุทธศาสตร์ประชาชนอยู่ดีมีสุขระดับจังหวัดภายหลังจากที่แผนได้ดำเนินงานเสร็จสิ้นไปแล้ว ในปี พ.ศ. 2551 ของจังหวัดอ่างทอง ซึ่งเป็นจังหวัดที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณต่อหัวประชากรมากที่สุดเป็นอันดับ 5 ของภาคกลาง

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

การศึกษาครั้งนี้คาดว่าบุคคลต่าง ๆ ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการดำเนินงานตามแผนชุมชนภายใต้ยุทธศาสตร์ประชาชนอยู่ดีมีสุขจะได้รับประโยชน์ ดังนี้ ประชาชนทั่วไปได้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการดำเนินงานของแผนชุมชนภายใต้ยุทธศาสตร์ประชาชนอยู่ดีมีสุขระดับจังหวัด การดำเนินงานตามแผนชุมชนภายใต้ยุทธศาสตร์ประชาชนอยู่ดีมีสุขระดับจังหวัดของจังหวัดอ่างทอง และทำให้ทราบถึงผลการดำเนินงานในระดับภาพรวมทุกแผนงาน และรายแผนงานของแผนชุมชนภายใต้ยุทธศาสตร์ประชาชนอยู่ดีมีสุขของจังหวัดอ่างทอง สำหรับรัฐบาลประเด็นเกี่ยวกับผลการดำเนินงานนี้ สามารถที่จะช่วยเป็นแนวทางให้รัฐบาลสำหรับการปรับปรุง หรือดำเนินงานนโยบายเพื่อการพัฒนาในครั้งต่อไปให้บรรลุผลได้ดียิ่งขึ้น นอกจากนี้ ผู้ที่สนใจศึกษาในเรื่องการประเมินผลแผนชุมชนภายใต้ยุทธศาสตร์ประชาชนอยู่ดีมีสุขระดับจังหวัดสามารถที่จะใช้การศึกษาในครั้งนี้เพื่อเป็นแนวทางสำหรับการศึกษาค้นคว้าต่อไปได้

นิยามศัพท์

ยุทธศาสตร์ประชาชนอยู่ดีมีสุขระดับจังหวัด หมายถึง แนวนโยบายทางด้านเศรษฐกิจและสังคมของรัฐบาล ฯพณฯ พลเอกสุรยุทธ์ จุลานนท์ ซึ่งมีแนวทางการพัฒนาประเทศสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550 – 2554) ที่มีหลักการในการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และยึดคนเป็นศูนย์กลางในการพัฒนา เพื่อมุ่งพัฒนาประเทศไปสู่สังคมอยู่เย็นเป็นสุข

แผนชุมชน หมายถึง โครงการต่าง ๆ ภายใต้แผนงานหลัก 5 แผนงาน คือ 1) แผนงานสร้างการเรียนรู้ และความสามารถในการจัดการของชุมชน 2) แผนงานกำหนดตำแหน่งการพัฒนาอาชีพของชุมชนภายใต้ระบบและกลไกการตลาด 3) แผนงานพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชน 4) แผนงานสนับสนุนชุมชนให้มีบทบาทรองรับความอ่อนแอของระบบครอบครัวไทย และ 5) แผนงานดูแลความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของชุมชนของยุทธศาสตร์ประชาชนอยู่ดีมีสุขระดับจังหวัด

ชุมชน หมายถึง หมู่บ้านนอกเขตเทศบาล และชุมชนในเขตเทศบาลในจังหวัดต่าง ๆ ทั่วประเทศ 75 จังหวัด ยกเว้นจังหวัดกรุงเทพมหาน

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และการตรวจเอกสาร

ในการตรวจแนวคิด ทฤษฎี และเอกสารการศึกษาที่ผ่านมาที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาในครั้งนี้จะได้ทำการตรวจในห้าส่วนด้วยกัน คือ แนวคิดเกี่ยวกับการวางแผนเศรษฐกิจ แนวคิดเกี่ยวกับการวางแผนในระดับชุมชน แนวคิดเกี่ยวกับการประเมินผล แนวคิดเกี่ยวกับชุมชนเข้มแข็ง และเอกสารการศึกษาที่ผ่านมา ซึ่งมีรายละเอียดในแต่ละส่วน ดังนี้

แนวคิดเกี่ยวกับการวางแผนเศรษฐกิจ

สำหรับในส่วนนี้จะได้กล่าวถึงแนวคิดเกี่ยวกับการวางแผนเศรษฐกิจ ซึ่งจะได้กล่าวถึงใน 5 เรื่องด้วยกัน คือ ความหมายของการวางแผน ความสำคัญของการวางแผน ประเภทของการวางแผน ลักษณะของการวางแผนพัฒนา และกระบวนการวางแผน ซึ่งมีรายละเอียดในแต่ละเรื่อง ดังนี้

1. ความหมายของการวางแผน

ในทางเศรษฐศาสตร์ การวางแผนจะหมายถึง การวางแผนพัฒนา หรือการวางแผนเศรษฐกิจ โดยมีนักเศรษฐศาสตร์ได้ให้ความหมายของการวางแผนไว้ เช่น (สุมาลี สันติพลวุฒิ, 2548)

Waterston (2512) กล่าวว่า การวางแผนพัฒนาเป็นลักษณะหนึ่งของการวางแผนเพื่อรักษาเสถียรภาพ โดยมีเป้าหมายหลักที่สำคัญ 2 ประการ คือ เพื่อเพิ่มอัตราความก้าวหน้าทางเศรษฐกิจและสังคม และเพื่อแก้ไขปัญหาอุปสรรคต่าง ๆ ที่ขัดขวางการบรรลุถึงความก้าวหน้าทางเศรษฐกิจและสังคม ทั้งนี้ การวางแผนพัฒนานี้อาจเป็นการวางแผนภายในประเทศ หรือเป็นการวางแผนระหว่างประเทศก็ได้

Todaro (2546) กล่าวว่า การวางแผนเศรษฐกิจ หมายถึง ความพยายามอย่างจริงจังขององค์กรกลางของประเทศใดประเทศหนึ่งหรือภูมิภาคใดภูมิภาคหนึ่งในอันที่จะเข้าไปมีอิทธิพล หรือควบคุมกำหนดแนวทางปฏิบัติเพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในตัวแปรทางเศรษฐกิจที่สำคัญภายใน

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ระยะเวลาใดเวลาหนึ่ง ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ล่วงหน้า โดยการวางแผนเศรษฐกิจอาจมีลักษณะเป็นแผนสมบูรณ์แบบ หรือแผนเฉพาะส่วนก็ได้

ทั้งนี้ จากความหมายของ Waterston (2512) และ Todaro (2546) สรุปได้ว่า การวางแผน มีองค์ประกอบที่สำคัญอย่างน้อย 2 ประการ คือ การสรรหาทางเลือกที่ดีที่สุดที่จะทำให้บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ โดยทางเลือกที่ดีนั้นอาจเป็นทางเลือกที่มีประสิทธิภาพสูงสุด ประหยัดที่สุด หรือใช้เวลาน้อยที่สุด และการนำแผนที่วางไว้ไปปฏิบัติให้บรรลุตามเป้าหมายที่กำหนด ซึ่งการนำแผนไปปฏิบัตินี้จะมีความเข้มข้นมากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับระบบเศรษฐกิจว่าเป็นแบบเสรี แบบผสม หรือแบบสังคมนิยม

2. ความสำคัญของการวางแผน

ในระบบเศรษฐกิจแบบเสรีการวางแผนถือว่าเป็นสิ่งที่มีความสำคัญเนื่องจากสามารถช่วยแก้ไขปัญหาบางประการของระบบเศรษฐกิจแบบเสรีได้ เช่น (สุมาลี สันติพลวุฒิ, 2548)

2.1 การวางแผนสามารถช่วยแก้ไขปัญหาความไม่สมบูรณ์ของตลาด เช่น การผูกขาดในสินค้า หรือปัจจัยการผลิต ความไม่สมบูรณ์ของข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับสภาพตลาด การบิดเบือนในราคาของสินค้า หรือปัจจัยการผลิต เป็นต้น และทำให้การจัดสรรทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดมีประสิทธิภาพมากขึ้น

2.2 การวางแผนสามารถช่วยแก้ไขปัญหาความล้มเหลวของตลาด นั้นคือ ช่วยทำให้มีการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดได้อย่างเต็มที่ การผลิตสินค้าบางประเภท เช่น สินค้าสาธารณะ สินค้าที่เกี่ยวข้องกับศีลธรรม และสินค้าที่ก่อให้เกิดผลกระทบภายนอกในทางบวก หรือผลกระทบภายนอกในทางลบมีปริมาณอยู่ในระดับที่เหมาะสม

2.3 การวางแผนจะช่วยทำให้เกิดการผลิตสินค้าสาธารณะที่มีความจำเป็นต่อการดำเนินชีวิต และทำให้เกิดการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานที่มีความจำเป็นต่อการพัฒนาประเทศ เช่น การรักษาความสงบเรียบร้อยภายในประเทศ โรงพยาบาล ถนน เขื่อน ไฟฟ้า และประปา เป็นต้น

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

2.4 การวางแผนช่วยให้เกิดการจัดสรรรายได้ใหม่ ทำให้ความเหลื่อมล้ำในการกระจายรายได้ในระบบเศรษฐกิจลดลง เช่น การวางแผนการจัดเก็บภาษีจากผู้มีรายได้สูงมาจุนเจือผู้ที่มีรายได้น้อย การวางแผนปฏิรูปที่ดิน การวางแผนเพื่อยกระดับรายได้ของบุคคลที่อยู่ใต้เส้นความยากจนให้สูงขึ้น เป็นต้น

2.5 การวางแผนช่วยทำให้เกิดการประสานการทำงานร่วมกันระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ ซึ่งจะทำให้ลดความสูญเสียของทรัพยากร และทำให้การใช้ทรัพยากรมีประสิทธิภาพมากขึ้น

3. ประเภทของการวางแผน

การวางแผนสามารถจำแนกออกได้หลายประเภท ขึ้นอยู่กับหลักเกณฑ์ที่ใช้ในการจำแนก เช่น สถานที่ ระบบเศรษฐกิจและการเมือง และหลักเศรษฐศาสตร์ ซึ่งในแต่ละหลักเกณฑ์มีรายละเอียดอธิบายได้ ดังนี้ (สุมาลี สันติพลวุฒิ, 2548)

3.1 ประเภทของการวางแผนจำแนกตามสถานที่ แบ่งได้เป็น 5 ประเภท คือ

1) แผนระดับชาติ เช่น ในกรณีของประเทศไทย ได้แก่ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 1 (พ.ศ. 2504 – 2509) ถึงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550 – 2554)

2) แผนระดับภาค เป็นแผนที่สอดคล้องกับการแบ่งพื้นที่ประเทศออกเป็นภาค เช่น แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมภาคเหนือ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เป็นต้น

3) แผนระดับจังหวัด เป็นแผนของแต่ละจังหวัด ซึ่งเริ่มมีการวางแผนมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2520 – 2524 จากการจัดสรรงบประมาณเพื่อการพัฒนาจังหวัด และการสร้างงานในชนบทของรัฐบาล

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

4) แผนระดับอำเภอ เริ่มมีครั้งแรกในช่วงของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 5 (พ.ศ. 2525 – 2529) โดยอยู่ในความรับผิดชอบของกรรมการพัฒนาอำเภอ ซึ่งมีนายอำเภอเป็นประธาน

5) แผนระดับตำบล เริ่มมีครั้งแรกในปี พ.ศ. 2520 จากการจัดสรรเงินจำนวนหนึ่งให้กับตำบลของพรรคการเมือง ซึ่งแผนระดับตำบลนี้อยู่ในความรับผิดชอบของสภาตำบล ซึ่งมีกำนันเป็นประธาน

3.2 ประเภทของการวางแผนจำแนกตามระบบเศรษฐกิจและการเมือง แบ่งได้เป็น 2 ประเภท คือ

1) แผนสั่งการ เป็นการวางแผนที่รัฐบาลมีอำนาจควบคุมการใช้ทรัพยากรและกำหนดเป้าหมายของการปฏิบัติงานแต่เพียงผู้เดียว กระบวนการตัดสินใจทุกอย่างจะเป็นการตัดสินใจจากส่วนกลาง โดยรัฐบาลจะควบคุมและกำหนดนโยบาย กฎระเบียบ แนวทางปฏิบัติ และเป้าหมายของการดำเนินงาน เช่น ระดับการออม ปริมาณผลผลิต ราคาผลผลิต เป็นต้น

2) แผนชี้นำ เป็นการวางแผนโดยให้การจัดสรรทรัพยากรเป็นไปตามกลไกตลาด การจัดสรรททรัพยากรส่วนใหญ่อยู่ในมือเอกชน แต่ในขณะเดียวกันรัฐบาลก็มีอิทธิพลด้วยการใช้สิ่งกระตุ้น ส่งเสริม หรือไม่ส่งเสริมด้วยวิธีต่าง ๆ เช่น การประกันราคา การยกเว้นภาษีเงินได้ การตั้งกำแพงภาษี เป็นต้น

3.3 ประเภทของการวางแผนจำแนกตามหลักเศรษฐศาสตร์ แบ่งออกเป็น 3 ประเภท คือ

1) แผนมหภาค เป็นแผนส่วนรวม แผนระดับสูง หรือแผนระดับชาติ ซึ่งเป็นการวางแผนโดยส่วนรวมของประเทศเพื่อกำหนดจุดมุ่งหมายของการพัฒนาในแง่อัตราการเพิ่มขึ้นของรายได้ประชาชาติหรือรายได้เฉลี่ยต่อคน หรือกำหนดปริมาณการลงทุนที่ต้องการ นอกจากนี้ ยังอาจขยายการวางแผนให้มีความกว้างขวางครอบคลุมถึงการบริโภค การออม การส่งออกและการนำเข้า เป็นต้น

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

2) แผนรายสาขาหรือภาคเศรษฐกิจ เป็นแผนที่จะกำหนดวัตถุประสงค์ เป้าหมาย นโยบาย แนวทางและงบพัฒนาของแต่ละสาขา ซึ่งจะเป็นกรอบแนวทางในการวางแผนในระดับแผนงานและโครงการ และในระดับพื้นที่ย่อย และทำให้แผนในระดับมหภาคมีความชัดเจนยิ่งขึ้น เช่น แผนสาขาเกษตรกรรม แผนสาขาอุตสาหกรรม แผนการศึกษา เป็นต้น

3) แผนจุลภาค หรือแผนโครงการ เป็นแผนที่เกี่ยวกับการวิเคราะห์และวางแผนโครงการของแต่ละสาขาการพัฒนา และอาจรวมถึงโครงการเพื่อพัฒนาในแต่ละพื้นที่ย่อยของประเทศ เช่น หมู่บ้าน ตำบล อำเภอ และจังหวัด หรือเป็นโครงการชนบท และโครงการเมือง

4. ลักษณะของการวางแผนพัฒนา

4.1 ลักษณะที่สำคัญของการวางแผน (สุมาลี สันติพลวุฒิ, 2548)

การวางแผนมีลักษณะที่สำคัญ 4 ประการ ในฐานะเป็นเครื่องมือที่สำคัญของรัฐบาลเพื่อปรับปรุง และเปลี่ยนแปลงสภาพทางเศรษฐกิจ และสังคมที่ไม่พึงประสงค์ไปสู่สภาพการในอนาคตที่ต้องการ คือ

1) การมองไปข้างหน้า คือ การประเมินค่าตัวแปรทางเศรษฐกิจที่สำคัญในปัจจุบัน โดยวิเคราะห์ถึงปัญหา และหาสาเหตุของปัญหา และคาดคะเนเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคต แล้วนำผลที่ได้จากการคาดคะเนหรือการประมาณมาพิจารณาจัดทำเป็นแผนพัฒนา

2) การมีจุดมุ่งหมาย นอกจากการวางแผนจะเกี่ยวข้องกับการแสวงหาความรู้ และข้อเสนอแนะไว้ล่วงหน้าแล้ว ยังเกี่ยวข้องกับผลที่ต้องการจะให้เกิดขึ้นในอนาคตด้วย ดังนั้น ในการวางแผนโดยเฉพาะรัฐบาลจึงมีการกำหนดจุดมุ่งหมายที่พึงปรารถนาไว้ว่าจะพัฒนาอะไร มีขนาดและมาตรฐานเพียงใด เพื่อเป็นกรอบแนวทางการพัฒนาประเทศ

3) การเลือก คือ การพิจารณาเลือกแนวทางปฏิบัติที่ดีที่สุด และเป็นไปได้มากที่สุดภายใต้สภาพการณ์ต่างๆ และจุดมุ่งหมายที่ปรารถนาที่กำหนดไว้ ซึ่งแนวทางปฏิบัตินี้โดยทั่วไปจะประกอบด้วย กลยุทธ์ นโยบาย และมาตรการดำเนินงานต่าง ๆ

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

4) การประสานการกระทำ การวางแผนจะเป็นเครื่องมือ หรือวิธีการที่จะช่วยให้กลยุทธ์ นโยบาย และมาตรการดำเนินงานต่าง ๆ ที่มีความเกี่ยวเนื่องสัมพันธ์กันมีการประสานการทำงานร่วมกัน ซึ่งจะทำให้การพัฒนาประเทศเป็นไปได้ด้วยดีและมีประสิทธิภาพ

4.2 ลักษณะของแผนพัฒนาที่ดี (สุมาลี สันติพลวุฒิ, 2548)

แผนพัฒนาที่ดีจะช่วยให้มีการนำแผนไปปฏิบัติ และสามารถบรรลุจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ได้ โดยแผนพัฒนาที่ดีจะมีลักษณะ ดังนี้

1) การวางแผนต้องสอดคล้องกับความต้องการของประเทศและประชาชนส่วนใหญ่ วัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ต้องมีความเหมาะสมไม่ต่ำเกินไป และไม่สูงเกินไป และต้องคำนึง ถึงปัจจัยสำคัญต่าง ๆ ดังนี้ ปริมาณของทรัพยากรธรรมชาติ การค้นพบทรัพยากร และการใช้เทคโนโลยีใหม่ ๆ กำลังคนที่มีความเชี่ยวชาญในสาขาต่าง ๆ วิธีการพัฒนากำลังคน ขีดความสามารถของอุตสาหกรรมในการผลิตสินค้าประเภททุน และความเพียงพอของเงินทุน นอกจากนั้นควรคำนึงถึงปัจจัยที่ไม่ใช่ทางเศรษฐกิจอื่นด้วย เช่น ทัศนคติต่อการศึกษา ความสัมพันธ์ภายในครอบครัว แบบแผนการดำรงชีวิต เป็นต้น

2) การวางแผนต้องมีกลวิธีและแนวคิดใหม่ที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งจะก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงภาวะทางเศรษฐกิจและสังคมที่ดีขึ้น ทั้งนี้ กลวิธีและแนวคิดใหม่อาจจะได้มาจากการปรับปรุงแนวคิด และทฤษฎีต่าง ๆ ประสบการณ์ และผลของการวางแผนพัฒนาที่ผ่านมา

3) การวางแผนพัฒนาต้องคำนึงถึงการมีส่วนร่วมของประชาชนและภาคเอกชน เนื่องจากการทำงานโดยภาครัฐบาลที่ขาดความร่วมมือจากประชาชน และภาคเอกชนจะทำให้การนำแผนพัฒนาไปปฏิบัติไม่สามารถบรรลุจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ได้ เท่าที่ควร

4) การพัฒนาต้องสอดคล้องกับวัฒนธรรมและเอกลักษณ์ของประเทศ การพัฒนาสิ่งใหม่ ๆ จะต้องพิจารณาถึงความเหมาะสม และการยอมรับของคนในท้องถิ่น วิถีชีวิต วัฒนธรรม และเอกลักษณ์ของประเทศ เพื่อหลีกเลี่ยงการไม่ยอมรับของประชาชนและความล้มเหลวของการพัฒนา

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

5) มีการใช้ทรัพยากรต่าง ๆ อย่างประหยัดมีประสิทธิภาพ และก่อให้เกิดประสิทธิผล

6) มีการมอบหมายงานให้หน่วยงานปฏิบัติอย่างชัดแจ้งและมีการประสานงานกันเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่ต้องการ ทำให้การวางแผนมีการปฏิบัติที่เป็นรูปธรรม สามารถติดตามความก้าวหน้าของการดำเนินงานตามแผน และประเมินผลการบรรลุตามวัตถุประสงค์ และเป้าหมายได้

5. กระบวนการวางแผน

กระบวนการวางแผน หมายถึง ลำดับขั้นตอนของการดำเนินงานเพื่อผลิตและแปลงรูปข้อมูลข่าวสารให้เป็นแผนพัฒนา สำหรับกระบวนการวางแผนที่เน้นการแก้ไขปัญหาเป็นหลัก จะมีลำดับขั้นตอนของการวางแผน 3 ขั้นตอนหลัก คือ (สุมาลี สันติพลวุฒิ, 2548)

5.1 ขั้นตอนการจัดทำแผน มีขั้นตอนในการจัดทำแผนเป็นลำดับ ดังนี้

1) การวิเคราะห์สถานการณ์ เป็นการศึกษาเพื่อทำความเข้าใจและวิเคราะห์ให้ทราบถึงลักษณะโครงสร้างทางเศรษฐกิจและสังคม ในระดับชาติ ภูมิภาค หรือท้องถิ่น พร้อมทั้งปัญหาที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนประเมินศักยภาพและข้อจำกัดในการพัฒนา

2) การกำหนดประเด็นปัญหาหรือโอกาส สามารถดำเนินงานได้หลายวิธีด้วยกัน เช่น การกำหนดจากสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นในพื้นที่โดยตรง ซึ่งอาจเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน เกิดขึ้นในระยะสั้น ในระยะปานกลาง หรือในระยะยาว การกำหนดจากสภาพพึงปารถนาหรือโอกาส เป็นการกำหนดจากความได้เปรียบ การป้องกันปัญหาที่จะตามมา หรือเพื่อสร้างโอกาสในเรื่องต่าง ๆ และการกำหนดจากวิสัยทัศน์ เป็นการกำหนดจากสภาพที่พึงปรารถนาในระยะยาวหรือในลักษณะที่มองการไกลและครอบคลุม

3) การค้นหาสาเหตุของปัญหา เป็นสิ่งที่ต้องอาศัยความรอบครอบ ปัญหาแต่ละปัญหาอาจจะเกิดจากสาเหตุเดียวหรือหลายสาเหตุ หรือในขณะเดียวกันสาเหตุของปัญหาเพียงสาเหตุเดียวก็อาจก่อให้เกิดปัญหาหลายปัญหา เพื่อที่จะสามารถกำหนดวิธีการแก้ไขปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

4) การกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายของแผน สามารถกำหนดได้ตามระดับความครอบคลุมและตามระยะเวลา ได้แก่ การกำหนดจุดมุ่งหมาย เป็นการกำหนดผลที่ประสงค์ไว้อย่างกว้าง ๆ ในระยะยาว การกำหนดวัตถุประสงค์ เป็นการกำหนดผลที่ประสงค์จะให้เกิดขึ้นจากการดำเนินงานภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้ และการกำหนดเป้าหมาย เป็นการกำหนดขนาดของวัตถุประสงค์ออกมาเป็นตัวเลขที่จะต้องดำเนินงานปฏิบัติให้ได้ภายในระยะเวลาของแผน

5) การคิดค้นและหาวิธีการในการบรรลุวัตถุประสงค์ ทางเลือกที่เกิดขึ้นอาจได้แก่การกำหนดโครงการต่าง ๆ ขึ้นมา และก็นำโครงการต่าง ๆ เหล่านั้นมาพิจารณาคัดเลือกโครงการที่คาดว่าจะสามารถช่วยให้บรรลุวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายที่ต้องการได้มากที่สุด

6) นำทางเลือกแต่ละทางมาจัดรายละเอียด คือ เป็นการตอบคำถามว่าโครงการดังกล่าวมีวัตถุประสงค์อะไร มีงานหรือกิจกรรมอะไรบ้างที่ต้องดำเนินงาน มีกิจกรรมอะไรที่จะดำเนินงานและเมื่อใด จะดำเนินงานโครงการหรือกิจกรรมที่ไหน ผู้รับผิดชอบในการดำเนินงานคือใคร ผู้ได้รับประโยชน์จากโครงการหรือกิจกรรมที่ดำเนินงานคือใคร และการดำเนินโครงการหรือกิจกรรมจะเป็นอย่างไร

7) การเลือก เป็นการเลือกแผนงานหรือโครงการที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ โดยการจัดลำดับความสำคัญของแต่ละโครงการหรือแผนงานตามผลที่ได้จากการวิเคราะห์และประเมินค่าและพิจารณาประกอบร่วมกับข้อจำกัดในด้านต่าง ๆ ด้วย เช่น ทรัพยากร กำลังคน เป็นต้น

5.2 ขั้นตอนการปฏิบัติตามแผน เป็นเรื่องเกี่ยวกับการที่จะทำให้แผนงานหรือโครงการต่าง ๆ ตามที่ระบุไว้ในแผนได้ถูกนำไปปฏิบัติจริง ซึ่งมีขบวนการต่าง ๆ ดังนี้

1) การเลือกและกำหนดหน่วยงาน เป็นการเลือกและกำหนดหน่วยงานที่จะรับผิดชอบในการนำแผนงานหรือโครงการไปปฏิบัติ ซึ่งในบางหน่วยงานอาจจะเป็นผู้ดำเนินกิจกรรมตามแผนงานหรือโครงการเอง หรือในบางหน่วยงานอาจทำหน้าที่เพียงการบริหารและควบคุมการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ให้เป็นไปตามแผนเท่านั้น

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

2) การจัดการเพื่อให้ได้มาซึ่งงบประมาณ เป็นขั้นตอนที่ต้องอาศัยความร่วมมือ การติดต่อประสานงานกันระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อให้ได้มาซึ่งกำลังคน งบประมาณ และปัจจัยอื่น ๆ เพื่อให้การปฏิบัติงานบรรลุผลตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้

5.3 ขั้นตอนการติดตามและประเมินผล เป็นขั้นตอนในการเก็บรวบรวมข้อมูลสารสนเทศต่าง ๆ เพื่อนนำมาศึกษาและวิเคราะห์ประสิทธิภาพและประสิทธิผล รวมทั้งผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากการปฏิบัติตามแผน เพื่อที่จะได้นำข้อมูลดังกล่าวไปปรับปรุงแก้ไขการดำเนินงานให้ดีขึ้น

แนวคิดเกี่ยวกับการวางแผนในระดับชุมชน

สำหรับในส่วนนี้จะได้กล่าวถึงแนวคิดเกี่ยวกับการวางแผนในระดับชุมชน ซึ่งจะได้กล่าวถึงใน 2 เรื่องด้วยกัน คือ ความหมายของชุมชน และกระบวนการวางแผนชุมชน ซึ่งมีรายละเอียดในแต่ละเรื่อง ดังนี้

1. ความหมายของชุมชน

ความหมาย และขอบเขตของชุมชน มีนักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมาย และขอบเขตของชุมชนที่แตกต่างกันออกไป เช่น (สุมาลี สันติพลวุฒิ, 2548)

Poplin ได้ให้ความหมายว่า ชุมชน คือ กลุ่มคนที่มาอยู่ร่วมกันในพื้นที่หรือบริเวณหนึ่ง มีการติดต่อสื่อสารระหว่างกัน มีความสัมพันธ์กันทางสังคม มีความรู้สึกผูกพันและรู้สึกถึงความเป็นเจ้าของชุมชนร่วมกัน และมีกิจกรรมเพื่อผลประโยชน์ร่วมกัน

ประเวศ วะสี ได้ให้ความหมายว่า ชุมชน คือ การที่คนจำนวนหนึ่งมีวัตถุประสงค์ร่วมกัน มีการติดต่อสื่อสารหรือรวมกลุ่มกัน มีความเอื้ออาทรต่อกัน มีการเรียนรู้ร่วมกันในการกระทำ รวมถึงการติดต่อสื่อสารกัน และมีการจัดการเพื่อให้เกิดความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ร่วมกัน

จากความหมายของชุมชนที่แตกต่างกันของนักวิชาการสามารถสรุปได้ว่า ชุมชน หมายถึง กลุ่มคนที่อาศัยอยู่รวมกันในพื้นที่อาณาเขตเดียวกัน มีการติดต่อสื่อสารหรือรวมกลุ่มกันเพื่อบรรลุ

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

วัตถุประสงค์ร่วมกัน มีความรู้สึกผูกพัน มีความรู้สึกถึงความเป็นพวกเดียวกัน มีความเชื่อ ความศรัทธา มีความรู้สึกนึกคิด พฤติกรรม และสนใจในเรื่องที่คล้ายคลึงกัน และมีผลประโยชน์ร่วมกัน

2. กระบวนการวางแผนชุมชน

ในการดำเนินงานพัฒนาชุมชนเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายนั้นจำเป็นต้องมีการดำเนินงานตามลำดับขั้นตอน ซึ่งโดยทั่วไปกระบวนการวางแผนชุมชนมี 6 ขั้นตอน ดังนี้ (สุมาลี สันติพลวุฒิ, 2548)

2.1. การศึกษาชุมชน เป็นการศึกษาและวิเคราะห์สถานการณ์ต่าง ๆ ของชุมชน ได้แก่ เศรษฐกิจ สังคม ความเชื่อ ค่านิยม ขนบธรรมเนียมประเพณี วัฒนธรรม การเมืองการปกครอง ตลอดจนอำนาจหน้าที่ขององค์กรต่าง ๆ ในชุมชน รวมทั้ง ปัญหาและความต้องการของประชาชนในชุมชน

2.2. การวิเคราะห์ปัญหาของชุมชน เป็นขั้นตอนในการค้นหาปัญหาของชุมชน ซึ่งต้องทำการศึกษาว่าปัญหาที่พบดังกล่าวเป็นปัญหาที่แท้จริงของชุมชนหรือไม่ และก่อให้เกิดความเดือนร้อนแก่ชุมชนส่วนรวม และประชาชนในชุมชนเห็นควรให้ดำเนินงานแก้ไขหรือไม่ อย่างไร รวมทั้ง ต้องทำการวิเคราะห์เพื่อหาสาเหตุของปัญหาที่เกิดขึ้นด้วย

2.3. การจัดทำประชาพิจารณ์ เป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนในชุมชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานพัฒนาชุมชนของตน ซึ่งเป็นการดำเนินงานระดมความคิดเห็นเพื่อแสวงหาวิธีการและเลือกใช้วิธีการแก้ไขปัญหาหรือส่งเสริมโอกาสในการพัฒนาที่เหมาะสมกับบริบทของชุมชน

2.4. การวางแผนและจัดทำโครงการเพื่อพัฒนาชุมชน ในการวางแผนการดำเนินงานหรือการกำหนดโครงการต่าง ๆ อาจมีมากกว่า 1 ทางเลือก แต่เนื่องจากทรัพยากรที่จะนำมาใช้ในการดำเนินโครงการมีจำนวนจำกัด จึงจำเป็นต้องเลือกโครงการที่คาดว่าจะสามารถนำไปสู่การบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่วางไว้ได้มากที่สุด โดยในการเลือกโครงการนี้จะต้องตอบคำถามที่สำคัญ คือ ทำทำไม ทำอะไร ทำเมื่อไร ทำที่ไหน ทำโดยใคร ทำเพื่อใคร ทำอย่างไรและ ต้องใช้งบประมาณเท่าไรและจากที่ใด เพื่อเป็นการจัดทำรายละเอียดการดำเนินงานของโครงการ

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

2.5. การดำเนินงานตามแผนชุมชน เป็นขั้นตอนที่นำแผนงานหรือโครงการที่ได้รับความเห็นชอบแล้วไปปฏิบัติตามรายละเอียดที่กำหนดไว้ ซึ่งเป็นขั้นตอนที่สำคัญที่ประชาชน และองค์กรในชุมชนจะต้องร่วมมือกันในการดำเนินงานเพื่อให้การดำเนินงานตามแผนงานและโครงการเป็นไปได้ด้วยดีและมีประสิทธิภาพ

2.6. การติดตามและประเมินผล การติดตามและประเมินผลจะทำให้ทราบถึงสถานภาพของการดำเนินงานของโครงการ รวมทั้งปัญหา ข้อบกพร่อง ข้อผิดพลาด สาเหตุหรือปัจจัยที่ทำให้เกิดข้อผิดพลาดดังกล่าว เพื่อเป็นข้อมูลให้ผู้รับผิดชอบสำหรับการควบคุมการดำเนินงาน หรือตัดสินใจแก้ไขปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ถูกต้องและเหมาะสม

แนวคิดเกี่ยวกับการประเมินผล

สำหรับในส่วนนี้จะได้กล่าวถึงแนวคิดเกี่ยวกับการประเมินผล ซึ่งจะได้กล่าวถึงใน 6 เรื่องด้วยกัน คือ ความหมายของการประเมินผล ความสำคัญของการประเมินผล ประเภทของการประเมินผล เกณฑ์ที่ใช้ในการประเมินผล การกำหนดตัวชี้วัด และแบบจำลองการประเมินแบบซิป ซึ่งมีรายละเอียดในแต่ละเรื่อง ดังนี้

1. ความหมายของการประเมินผล

การประเมินผล หมายถึง กระบวนการศึกษาวิเคราะห์อย่างถ่องแท้เกี่ยวกับทรัพยากร หรือปัจจัยนำเข้าของกิจกรรมต่าง ๆ และผลลัพธ์ทั้งหลายของโครงการเปรียบเทียบกับบรรทัดฐานหรือสิ่งที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล บรรทัดฐานหรือสิ่งที่กำหนดอาจจะเป็นเป้าหมาย วัตถุประสงค์ นโยบาย มาตรการ และงบประมาณ เป็นต้น (สุมาลี สันติพลวุฒิ, 2548)

2. ความสำคัญของการประเมินผล

การประเมินผลมีความสำคัญในกระบวนการวางแผนพัฒนา โดยทำหน้าที่สำคัญ 3 ประการ คือ (สุมาลี สันติพลวุฒิ, 2548)

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

2.1 การประเมินผลช่วยให้นักวิเคราะห์นโยบายและผู้กำหนดนโยบายมีข้อมูลที่ถูกต้องเที่ยงตรงและเชื่อถือได้ ทำให้ทราบว่าการปฏิบัติงานนั้นมีผลอย่างไร ปัญหาอันเป็นที่มาของนโยบายนั้นได้รับการบรรเทามากน้อยเพียงไร

2.2 การประเมินผลช่วยให้นักวิเคราะห์นโยบายและผู้กำหนดนโยบายทราบถึงความถูกต้องเหมาะสมและความชัดเจนของวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายของนโยบายที่ได้กำหนดไว้ เนื่องจากการประเมินผลต้องมีเกณฑ์ที่ชัดเจนแน่นอน ดังนั้น ถ้าเป้าหมายมีความชัดเจนมากเท่าใดก็จะเป็นผลให้การปรับปรุงเปลี่ยนแปลงนโยบายทำได้รอบครอบและรัดกุม

2.3 การประเมินผลช่วยให้มีการเสนอทางเลือกในการแก้ไขปัญหาในโอกาสต่อไปซึ่งจะทำได้อย่างละเอียดถี่ถ้วน รอบคอบ และรัดกุมขึ้น ข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้จากการประเมินทำให้นักวิเคราะห์นโยบายและผู้กำหนดนโยบายทราบถึงปัญหาได้อย่างถ่องแท้และกว้างขึ้น การวิเคราะห์และเสนอทางออกจึงมีประสิทธิภาพมากขึ้น

3. ประเภทของการประเมินผล

การประเมินผลสามารถจำแนกออกได้หลายประเภทตามเกณฑ์การจำแนกต่าง ๆ กัน เช่น วิธีการประเมิน และระยะเวลาการประเมิน ซึ่งในแต่ละหลักเกณฑ์มีรายละเอียด ดังนี้ (สุมาลี สันติพลวุฒิ, 2548)

3.1 การประเมินผลจำแนกตามวิธีการประเมิน แบ่งได้เป็น 2 ประเภท คือ

1) การประเมินผลตามแนวปริมาณ เป็นการประเมินผลที่เน้นการหาค่าทางตัวเลขกับปรากฏการณ์ต่าง ๆ ทางนโยบาย มีการนำตัวเลขที่ได้มาคำนวณโดยอาศัยวิธีการทางสถิติ หรือคณิตศาสตร์

2) การประเมินผลตามแนวคุณภาพ เป็นการประเมินผลที่เน้นการแสวงหาความจริงเกี่ยวกับสิ่งที่เกิดขึ้นในการนำนโยบายไปปฏิบัติ และมักสนับสนุนการวิเคราะห์และประเมินผลโดยยึดประสบการณ์ที่ได้รับรู้มาเป็นเกณฑ์

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

3.2 การประเมินผลจำแนกตามระยะเวลา แบ่งได้เป็น 3 ประเภท คือ

1) การประเมินผลก่อนการดำเนินงาน จะกระทำในช่วงการจัดเตรียม และวางโครงการ ในระยะของการจัดทำแผนหรือกระทำในช่วงก่อนการปฏิบัติโครงการ มีการศึกษาในเรื่องการทดสอบสมมติฐานหรือความเป็นไปได้ในการปฏิบัติงาน

2) การประเมินผลในระหว่างการดำเนินงาน จะกระทำในช่วงการดำเนินงานตามโครงการ และเน้นการศึกษาในเรื่องผลผลิตที่เกิดขึ้นโดยตรง และผลกระทบในระยะสั้น

3) การประเมินผลภายหลังการดำเนินงาน จะกระทำภายหลังหรือเมื่อได้ดำเนินงานตามโครงการไปเรียบร้อยแล้ว ซึ่งจะเน้นการศึกษาถึงผลที่เกิดขึ้นโดยตรง ผลกระทบในระยะสั้น และผลกระทบในระยะยาว

4. เกณฑ์ที่ใช้ในการประเมินผล

ในการประเมินผลต้องมีเกณฑ์ที่ใช้วัดผลของการปฏิบัติงานตามนโยบายและมาตรการต่าง ๆ ตามที่ได้ระบุไว้ในแผนงานหรือโครงการของแผนต่าง ๆ ซึ่งมีเกณฑ์ที่สำคัญ 6 ประการดังนี้ (สุมาลี สันติพลวุฒิ, 2548)

4.1 เกณฑ์ประสิทธิผล หมายถึง ความสามารถในการบรรลุวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายของนโยบาย การประเมินโดยใช้เกณฑ์นี้สามารถทำได้โดยเปรียบเทียบผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นจริงกับผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้น หรือที่ได้กำหนดเป้าหมายเอาไว้ในแผน โดยถ้าบรรลุตามเป้าหมายถือว่าผ่านการประเมิน แต่ถ้ายังไม่บรรลุถือว่าไม่ผ่านการประเมิน

4.2 เกณฑ์ประสิทธิภาพ หมายถึง ความสามารถในการผลิตผลผลิตให้ได้จำนวนมากที่สุดภายใต้ทุนหรือค่าใช้จ่ายที่กำหนดมาให้ หรือหมายถึงความสามารถในการผลิตผลผลิตซึ่งกำหนดให้จำนวนหนึ่งโดยเสียต้นทุนหรือค่าใช้จ่ายต่ำที่สุด การประเมินโดยใช้เกณฑ์นี้สามารถทำได้โดยเปรียบเทียบผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นจริงกับงบประมาณที่ใช้ในการดำเนินงาน โดยถ้ามีสัดส่วนผลลัพธ์ต่องบประมาณสูงสุด ก็คือโครงการมีประสิทธิภาพ

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

4.3 เกณฑ์ความพอเพียง หมายถึง ความสามารถในการดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ของนโยบาย หรือแผนงาน หรือโครงการภายใต้เงื่อนไขของทรัพยากรที่มีอยู่ โดยการประเมินนโยบายโดยอาศัยเกณฑ์ความพอเพียงนี้จะต้องคำนึงถึงนโยบาย 4 ประเภทด้วยกัน คือ งบประมาณมีจำกัดและประสิทธิผลถูกกำหนดไว้แน่นอน งบประมาณสามารถเปลี่ยนแปลงได้แต่ประสิทธิผลถูกกำหนดไว้แน่นอน งบประมาณมีจำกัดแต่ประสิทธิผลสามารถเปลี่ยนแปลงได้ และงบประมาณสามารถเปลี่ยนแปลงและประสิทธิผลก็สามารถเปลี่ยนแปลงได้

4.4 เกณฑ์ความเท่าเทียมหรือความเป็นธรรม เป็นเกณฑ์ที่ใช้วัดการกระจายผลของแผนงานหรือโครงการภายใต้นโยบายใด ๆ ทั้งที่เป็นคุณ และเป็นโทษต่อประชาชนกลุ่มต่าง ๆ ว่ามีความเสมอภาคเท่าเทียมกันหรือไม่ ทั้งในลักษณะของความเท่าเทียมกันในแนวนอน และความเท่าเทียมกันในแนวตั้ง

4.5 เกณฑ์ความสามารถในการตอบสนอง เป็นเกณฑ์ที่พิจารณาจากระดับความสามารถของนโยบายในการตอบสนองต่อความต้องการของกลุ่มต่าง ๆ นโยบายที่มีความสามารถในการตอบสนองสูงคือ นโยบายที่สามารถทำให้กลุ่มที่มีความต้องการสูงได้รับผลประโยชน์จากนโยบายนั้นเป็นสำคัญ

4.6 เกณฑ์ความเหมาะสม เป็นเกณฑ์ที่นำเอาเกณฑ์อื่น ๆ หลายเกณฑ์มาพิจารณาพร้อมกัน และเกณฑ์นี้จะพิจารณาลึกลงไปถึงคุณค่าและความเหมาะสมของเป้าหมายที่กำหนดเอาไว้ด้วย

5. การกำหนดตัวชี้วัด

การประเมินผลจะต้องมีการกำหนดตัวชี้วัด เพื่อวัดผลของการพัฒนาตามนโยบาย แผนงาน หรือโครงการต่าง ๆ เปรียบเทียบกับเป้าหมายที่กำหนดไว้ ตัวชี้วัดที่กำหนดอาจเป็นเครื่องชี้วัดในการประเมินผลทั้งในระดับมหภาค หรือในระดับจุลภาค ทั้งนี้ตัวชี้วัดที่ดีควรมีลักษณะขององค์ประกอบต่าง ๆ ดังนี้ (สุมาลี สันติพลวุฒิ, 2548)

5.1 องค์ประกอบด้านโครงสร้าง คือ

1) มีความแม่นตรง สมเหตุสมผล คือ วัดได้ในเรื่องที่ต้องการจะวัด

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

2) มีความเชื่อถือได้ หรือมีความเที่ยง คือ แม้จะถูกวัดโดยใครก็ตามภายใต้สภาพการที่แตกต่างกันผลที่ได้จะเป็นอย่างเดียวกัน

3) มีความไวต่อการเปลี่ยนแปลง คือ ต้องรู้สึกอย่างรวดเร็วต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในสถานการณ์หนึ่ง ๆ

4) มีความเฉพาะ คือ สามารถสะท้อนภาพของการเปลี่ยนแปลงให้เห็น เฉพาะในสถานการณ์หนึ่ง ๆ หรือปรากฏการณ์หนึ่ง ๆ ที่กำหนดไว้เท่านั้น

5.2 องค์ประกอบด้านการปฏิบัติ คือ

1) มีความง่าย คือ ง่ายต่อการเก็บข้อมูล และได้ข้อมูลที่แม่นตรง และเที่ยงตรงที่สุด ซึ่งตรงกับความเป็นจริงและง่ายต่อการตีความ

2) วัดเป็นเชิงปริมาณได้ แม้ว่าเป้าหมายนั้นเป็นเชิงคุณภาพก็ตาม

3) สะท้อนให้เห็นปัญหาที่เกิดขึ้นในชุมชน

4) สามารถกำหนดวิธีการที่จะปฏิบัติให้บรรลุตามเป้าหมาย หรือวัตถุประสงค์ได้อย่างชัดเจน และมีความเป็นไปได้ทางวิชาการ เทคโนโลยี ทรัพยากรของชุมชน และจากภายนอก

5.3 องค์ประกอบด้านอื่น ๆ คือ

1) ความบ่งชี้ถึงภาพรวมของสังคมไทย คือ มีเอกลักษณ์ของสังคมหนึ่ง ๆ เป็นที่ตั้ง

2) สามารถบ่งชี้ถึงภาพรวมของการพัฒนา ที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพ และความจำเป็นพื้นฐานของประชาชนได้อย่างชัดเจน ทั้งในระดับประเทศ จังหวัด อำเภอ ตำบล และหมู่บ้าน

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

6. แบบจำลองการประเมินผลแบบซิป (CIPP Model)

จากนิยาม การประเมิน หมายถึง กระบวนการของการระบุหรือกำหนดข้อมูลที่ต้องการ รวมถึงการดำเนินงานเก็บรวบรวมข้อมูล และนำข้อมูลที่จัดเก็บมาแล้วนั้นมาจัดทำให้เป็นสารสนเทศที่มีประโยชน์ เพื่อนำเสนอสำหรับใช้เป็นทางเลือกในการประกอบการตัดสินใจ สตัฟเฟิลบีมและคณะ จึงได้แบ่งการประเมินออกเป็น 4 ส่วน โดยในแต่ละส่วนมีรายละเอียด ดังนี้ (สุมาลี สันติพลวุฒิ, 2548)

6.1 การประเมินบริบท หรือสภาวะแวดล้อม (Context Evaluation) เป็นการประเมินก่อนที่จะลงมือดำเนินงานโครงการใด ๆ มีจุดมุ่งหมายที่จะกำหนดหลักการและเหตุผลของการดำเนินโครงการ รวมทั้ง พิจารณาความจำเป็นของการดำเนินงานโครงการดังกล่าว การชี้ประเด็นปัญหาตลอดจนการพิจารณาความเหมาะสมของเป้าหมายของโครงการ

6.2 การประเมินปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation) เป็นการประเมินเพื่อพิจารณาถึงความเหมาะสม ความพอเพียงของทรัพยากรที่จะใช้ในการดำเนินโครงการ ตลอดจนเทคโนโลยี และแผนของการดำเนินงาน

6.3 การประเมินกระบวนการ (Process Evaluation) เป็นการประเมินเพื่อหาข้อบกพร่องของการดำเนินโครงการ และทำการแก้ไขข้อบกพร่องนั้น ๆ หาข้อมูลประกอบการการตัดสินใจสั่งการเพื่อพัฒนางานต่าง ๆ และบันทึกสภาวะของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นไว้ ทั้งนี้การประเมินกระบวนการมีองค์ประกอบสำคัญที่ต้องพิจารณาเป็นพิเศษ คือ ความสอดคล้องของกิจกรรมและช่วงเวลา ดังนี้

1) กิจกรรม คือ กิจกรรมนั้น ๆ มีความสอดคล้องหรือตรงกับวัตถุประสงค์ของโครงการหรือไม่ และมีการจัดลำดับที่เหมาะสมต่อเนื่องกันมากน้อยเพียงใด

2) ช่วงเวลา คือ ช่วงเวลาที่ดำเนินโครงการทางด้านกิจกรรมนั้น ๆ มีความเหมาะสมเพียงใด มีข้อจำกัดประการใด และช่วงเวลาที่กำหนดไว้นั้นสามารถจะปรับเปลี่ยนไปจากเดิมได้ตามความจำเป็นหรือไม่ เพราะเหตุใด

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

6.4 การประเมินผลผลิต (Product Evaluation) เป็นการประเมินเพื่อเปรียบเทียบผลที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงานโครงการกับเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ของโครงการที่กำหนดไว้ รวมทั้งพิจารณาในประเด็นของการยุบ เลิก ขยาย หรือปรับเปลี่ยนโครงการ

แนวคิดเกี่ยวกับชุมชนเข้มแข็ง

สำหรับในส่วนนี้จะได้กล่าวถึงแนวคิดเกี่ยวกับชุมชนเข้มแข็ง โดยมีสาระสำคัญที่จะได้กล่าวในส่วนนี้ คือ ความหมายของชุมชนเข้มแข็ง และการวัดความเป็นชุมชนเข้มแข็ง ซึ่งมีรายละเอียดในแต่ละส่วน ดังนี้

1. ความหมายของชุมชนเข้มแข็ง

ชุมชนเข้มแข็ง หมายถึง ชุมชนที่มีความพร้อมในปัจจัยที่ส่งเสริมอำนาจของคนในชุมชนในด้านสถานการณ์ชุมชน มีการเปลี่ยนแปลงในชุมชน มีพหุภาคีสนับสนุน มีการสื่อสารในชุมชน มีการเรียนรู้และมีศักยภาพในการพึ่งตนเองได้ (กรมการพัฒนาชุมชน, 2543)

2. การวัดความเป็นชุมชนเข้มแข็ง

ชุมชนที่มีความเข้มแข็งมีองค์ประกอบ หรือลักษณะที่แตกต่างกันออกไปตามแนวคิดของนักวิชากรแต่ละท่าน หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนแต่ละหน่วยงาน ดังนี้

2.1 Hart (2541) ได้กำหนดให้ความเข้มแข็งของชุมชนมีองค์ประกอบ 3 ด้าน คือ ด้านปัจจัยทุนธรรมชาติ ด้านปัจจัยทุนมนุษย์ หรือทุนด้านสังคม และด้านปัจจัยทุนทางการเงิน หรือทุนที่สร้างขึ้น โดยมีรายละเอียด ดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2550)

1) ปัจจัยทุนทางธรรมชาติ ได้แก่ คุณภาพสิ่งแวดล้อม ประสิทธิภาพการทำงานขององค์กรในชุมชน ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

2) ปัจจัยด้านทุนมนุษย์ หรือทุนทางสังคม ได้แก่ การประกอบอาชีพหลัก การจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมอาชีพและความรู้ สุขภาพร่างกาย สุขภาพจิต การมีส่วนร่วมในครอบครัว การมีส่วนร่วมในชุมชน และนันทนาการ

3) ปัจจัยด้านทุนทางการเงินหรือทุนที่สร้างขึ้น ได้แก่ ความเพียงพอของรายได้ สภาพที่อยู่อาศัย การติดตามข้อมูลข่าวสาร และสาธารณูปโภคและการขนส่ง

2.2 อเนก นาคะบุตร (2536) ได้สรุปบทเรียนของชุมชนที่มีความเข้มแข็งได้ว่ามีองค์ประกอบที่สำคัญ 3 ประการ คือ (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2550)

1) ภูมิปัญญาและความรู้ที่สืบสานและประยุกต์สอดคล้องต่อการเปลี่ยนแปลงจากภายนอก

2) องค์กรชุมชนและกลุ่มผู้นำที่มีคุณธรรมและภูมิปัญญา

3) เวทีการเรียนรู้และกระบวนการเรียนรู้ที่เท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลงหรือการบุกรุกจากภายนอก

2.3 สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (2547) ได้ทำการวิจัยและสรุปองค์ประกอบของชุมชนที่มีความเข้มแข็งไว้ 9 ประการ คือ (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2550)

1) เป็นชุมชนที่มีผู้นำที่ชุมชนยอมรับ

2) เป็นชุมชนที่มีทีมงานที่พร้อมนำและพร้อมตามร่วมกัน

3) เป็นชุมชนที่มีพื้นที่เวทีสาธารณะที่ชุมชนใช้เป็นพื้นที่ออกความคิดเห็นร่วมกัน

4) เป็นชุมชนที่มีแผนและข้อบัญญัติร่วมกันของชุมชนและชุมชนใกล้เคียง

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

5) เป็นชุมชนที่มีการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมาชาติและสิ่งแวดล้อมของชุมชน

6) เป็นชุมชนที่มีหลักการจัดการด้านสุขภาพ สุขภาวะของชุมชนที่ชัดเจนเป็นที่ยอมรับและปฏิบัติร่วมของชุมชน

7) เป็นชุมชนที่มีโครงสร้างเศรษฐกิจมั่งคง สมดุลกับศักยภาพทรัพยากร ภูมิปัญญาและวิถีวัฒนธรรม

8) เป็นชุมชนที่มีระบบสวัสดิการภายในชุมชนที่เข้มแข็ง

9) มีเป้าหมายในการสร้างมาตรฐานชุมชนเข้มแข็งด้านสังคม การเมือง และการปกครองให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน

2.4 คณะอนุกรรมการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนเพื่อแก้ไขปัญหาวิกฤติ ได้ให้ความเห็นชอบกรอบองค์ประกอบของชุมชนเข้มแข็งไว้ ดังต่อไปนี้ (บุญอนันต์ พินัยทรัพย์ และคณะ, 2549)

1) มีบุคคลที่หลากหลายที่รวมตัวกันเป็นองค์กรชุมชนอย่างเป็นทางการหรือไม่เป็นทางการ

2) มีเป้าหมายร่วมกันและยึดโยงเกาะเกี่ยวกันด้วยผลประโยชน์สาธารณะและของสมาชิก

3) มีจิตสำนึกของการพึ่งตนเอง รัก เอื้ออาทรต่อกัน รวมทั้งมีความรักท้องถิ่น และชุมชน

4) มีอิสระในการร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ ร่วมทำ และร่วมรับผิดชอบ

5) มีการระดมใช้ทรัพยากรในชุมชนอย่างเต็มที่และมีประสิทธิภาพ

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

6) มีการเรียนรู้ เชื่อมโยงกันเป็นเครือข่ายในแนวราบ และติดต่อสื่อสารกันหลายรูปแบบ

7) มีการจัดทำกิจกรรมที่เป็นสาธารณะของชุมชนอย่างต่อเนื่อง

8) มีการจัดการบริหารงานกลุ่มที่หลากหลายและมีเครือข่ายที่ดี

9) มีการเสริมสร้างผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่หลากหลายของชุมชนสืบทอดกันตลอดไป

2.5 เสรี พงศ์พิศ และวิชิต นันทสุวรรณ (2544) เสนอว่าชุมชนที่เข้มแข็งกับชุมชนพึ่งตนเองเป็น 2 คำที่แทนกันได้ ซึ่งชุมชนดังกล่าวควรมีคุณลักษณะร่วมกัน 3 ประการ คือ (บุญอนันต์ พินัยทรัพย์ และคณะ, 2549)

1) เป็นชุมชนเรียนรู้ และพร้อมที่จะเรียนรู้

2) เป็นชุมชนที่ตัดสินใจได้อย่างอิสระ ไม่ใช่ตัดสินใจเพราะถูกครองงำจากคนอื่น ไม่ว่าจะเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ พ่อค้า นักวิชาการ นักพัฒนา หรือใครก็ได้ที่มีอำนาจอิทธิพลจนชุมชนไม่เป็นตัวของตัวเอง

3) เป็นชุมชนเข้มแข็งสามารถจัดการ “ทุน” ของตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ ในที่นี้หมายถึงทุนทางเศรษฐกิจ ทุนทางสังคม ทุนทางทรัพยากร และทุนความรู้ ภูมิปัญญา

การตรวจเอกสาร

สำหรับการตรวจเอกสารการศึกษาที่ผ่านมานั้นจะได้แบ่งการตรวจเอกสารออกเป็น 5 ส่วน ได้แก่ กาตรวจเอกสารเกี่ยวกับการประเมินผลที่ใช้การวิเคราะห์ต้นทุนผลประโยชน์เป็นเครื่องมือ (Benefit – Cost Analysis) การตรวจเอกสารเกี่ยวกับการประเมินที่ใช้การเปรียบเทียบความแตกต่างทางสถิติของตัวชี้วัดเป็นเครื่องมือ การตรวจเอกสารเกี่ยวกับการประเมินผลที่ใช้เกณฑ์การประเมินทางด้านประสิทธิภาพ และประสิทธิผลเป็นเครื่องมือ กาตรวจเอกสารเกี่ยวกับการประเมินผลที่ใช้

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

แบบจำลองซิปเป็นเครื่องมือ (CIPP Model) และการตรวจเอกสารเกี่ยวกับการวิเคราะห์ความเข้มแข็งของชุมชน โดยในการตรวจเอกสารทั้ง 5 ส่วนมีรายละเอียด ดังนี้

Rais (2533) ได้ทำการศึกษาการประเมินผลทางเศรษฐศาสตร์โครงการการพัฒนาการเกษตรโดยรวมอำเภอเคอร์เรน (Kerian) และอำเภอซันไก มานิค (Sungai Manik) ในรัฐเปรัค ประเทศมาเลเซีย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลตอบแทนและรายได้สุทธิต่อเฮกเตอร์จากการทำนาข้าว เพื่อคาดการณ์ผลตอบแทนทางเศรษฐศาสตร์และทางการเงินโดยพิจารณาจากมูลค่าปัจจุบันสุทธิ สัดส่วนกำไรต่อต้นทุน และเพื่อเสนอแนะนโยบายการพัฒนาการทำนาข้าวและการเพิ่มระดับรายได้ของฟาร์มในพื้นที่โครงการ โดยมีขอบเขตการศึกษาครอบคลุมโครงการย่อยต่าง ๆ ทั้งในฤดูการเก็บเกี่ยว และนอกฤดูการเก็บเกี่ยวในปี 2533 และอัตราผลตอบแทนของโครงการที่คาดการณ์โดยใช้การวิเคราะห์ต้นทุนและผลประโยชน์ของการลงทุนเป็นเครื่องมือในการศึกษา ทั้งนี้ ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษามีทั้งข้อมูลปฐมภูมิที่ได้จากการลงพื้นที่สำรวจฟาร์ม และข้อมูลทุติยภูมิที่รวบรวมจากรายงานประจำปีโครงการของสำนักงานประสานงานโครงการ และกระทรวงเกษตร มาเลเซีย

ผลการศึกษาพบว่า โครงการเคอร์เรนมีรายได้สุทธิต่อเฮกเตอร์เพิ่มขึ้นมากกว่าร้อยละ 85 ทั้งในฤดูการเก็บเกี่ยวและนอกฤดูการเก็บเกี่ยว กำไรสุทธิเพิ่มจาก -41 เหรียญมาเลเซีย เป็น 233 เหรียญมาเลเซียนอกฤดูการเก็บเกี่ยว และเพิ่มจาก -98 เหรียญมาเลเซีย เป็น 234 เหรียญมาเลเซียในฤดูการเก็บเกี่ยว รายได้หน่วยสุดท้ายต่อเฮกเตอร์และต่อครัวเรือนเท่ากับ 939 และ 1,058 เหรียญมาเลเซียต่อปีตามลำดับ โครงการซันไก มานิคมีรายได้สุทธิต่อเฮกเตอร์เพิ่มขึ้นร้อยละ 65 นอกฤดูการเก็บเกี่ยวและร้อยละ 77 ในฤดูการเก็บเกี่ยว กำไรสุทธิเพิ่มจาก -53 เหรียญมาเลเซีย เป็น 100 เหรียญมาเลเซียนอกฤดูการเก็บเกี่ยว และเพิ่มจาก -99 เหรียญมาเลเซีย เป็น 75 เหรียญมาเลเซียในฤดูการเก็บเกี่ยว รายได้หน่วยสุดท้ายต่อเฮกเตอร์และต่อครัวเรือนเท่ากับ 839 และ 1,515 เหรียญมาเลเซียต่อปีตามลำดับ โครงการเคอร์เรนมีความคุ้มค่าทางด้านการเงิน ในขณะที่โครงการซันไก มานิคไม่มีความคุ้มค่าทางด้านการเงิน แต่ทั้ง 2 โครงการไม่มีความคุ้มค่าทางด้านเศรษฐกิจ ทางด้านการเงินโครงการเคอร์เรนมีความอ่อนไหวต่อผลประโยชน์มากกว่าต้นทุน ในขณะที่โครงการซันไก มานิคมีความอ่อนไหวต่อผลประโยชน์และต้นทุนเท่า ๆ กัน ทางด้านเศรษฐกิจทั้ง 2 โครงการมีความอ่อนไหวต่อต้นทุนมากกว่าผลประโยชน์

สุมาลี สันติพลวุฒิ และคณะ (2543) ได้ทำการศึกษาแนวทางในการวางแผนระดับชุมชนเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน : กรณีศึกษา ตำบลเขาสามยอด และตำบลชอนน้อย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ศึกษาลักษณะองค์ประกอบ ระดับ และวิเคราะห์อิทธิพลของปัจจัยต่าง ๆ ที่มีผลต่อคุณภาพชีวิตของประชาชนและความเข้มแข็งของชุมชน และเพื่อเสนอแนะแนวทางในการวางแผนพัฒนาระดับชุมชน โดยมีขอบเขตการศึกษาเฉพาะในช่วงปี พ.ศ. 2543 ในพื้นที่ตำบลเขาสามยอดและตำบลชอนน้อย จังหวัดลพบุรี โดยใช้การวัดค่าตัวแปรวัดคุณภาพชีวิตตามองค์ประกอบที่เสนอโดย Canter, Atkinson, และ Leistritz การวัดค่าตัวแปรวัดความเข้มแข็งของชุมชน ตามองค์ประกอบด้านทุนธรรมชาติ ทุนมนุษย์หรือทุนทางสังคม และทุนทางการเงินหรือทุนที่สร้างขึ้น การวิเคราะห์เส้นทางความสัมพันธ์ (Path Analysis) และการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Coefficient of Correlation) เป็นเครื่องมือในการศึกษา ทั้งนี้ ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษามีทั้งข้อมูลปฐมภูมิที่ได้จากการสำรวจ โดยวิธีการสัมภาษณ์กลุ่มประชากรเป้าหมาย และข้อมูลทุติยภูมิที่รวบรวมและวิเคราะห์จากเอกสารที่เกี่ยวข้อง

ผลการศึกษาพบว่า อบต.ชอนน้อยมีคะแนนคุณภาพชีวิตโดยรวมสูงกว่า อบต.เขาสามยอด โดยเมื่อพิจารณาเป็นรายมิติ พบว่า อบต.ชอนน้อยมีคุณภาพชีวิตด้านความสะดวกสบายของชีวิตสูงสุด ในขณะที่ อบต.เขาสามยอดมีคุณภาพชีวิตด้านความจำเป็นพื้นฐานสูงสุด และเมื่อพิจารณาในแต่ละด้าน พบว่า อบต.ชอนน้อยมีคุณภาพชีวิตสูงกว่า อบต.เขาสามยอดเกือบทุกด้าน ยกเว้นด้านความจำเป็นพื้นฐาน อบต.เขาสามยอดมีคุณภาพชีวิตด้านโอกาสในการดำรงชีวิตต่ำที่สุด อบต.ชอนน้อยมีคุณภาพชีวิตด้านชีวิตความเป็นอยู่ต่ำที่สุด ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพชีวิต พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลมีอิทธิพลโดยตรงต่อทั้ง 2 อบต. ปัจจัยส่วนครอบครัวมีอิทธิพลโดยตรงเฉพาะ อบต.เขาสามยอด และปัจจัยส่วนชุมชนมีอิทธิพลโดยตรงเฉพาะ อบต.ชอนน้อย สำหรับความเข้มแข็งของชุมชน พบว่า อบต.ชอนน้อยมีความเข้มแข็งของชุมชนสูงกว่า อบต.เขาสามยอด และเมื่อพิจารณาในแต่ละด้านแล้ว พบว่า ทั้ง 2 อบต. มีความเข้มแข็งของชุมชนด้านทุนทางการเงินหรือทุนที่สร้างขึ้นสูงที่สุด และมีความเข้มแข็งของชุมชนด้านทุนมนุษย์หรือทุนสังคมต่ำที่สุด เมื่อเปรียบเทียบ 2 อบต. พบว่า อบต.ชอนน้อยมีความเข้มแข็งของชุมชนด้านทุนมนุษย์หรือทุนสังคมต่ำกว่า อบต.เขาสามยอด ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความเข้มแข็งของชุมชน พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลมีอิทธิพลโดยตรงต่อทั้ง 2 อบต. ปัจจัยส่วนครอบครัว และปัจจัยส่วนชุมชนมีอิทธิพลโดยตรงเฉพาะ อบต.ชอนน้อย รวมทั้งยังพบว่า คุณภาพชีวิต และความเข้มแข็งของชุมชนมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน

จีรศักดิ์ ปาลีพงศ์พันธุ์ (2545) ได้ทำการศึกษาการวิเคราะห์ความเข้มแข็งของชุมชนตามแนวทางการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการวัดค่าดัชนีชี้วัดความเข้มแข็งของชุมชนตามแนวทางการพัฒนาที่ยั่งยืน และการวิเคราะห์ปัจจัยที่กำหนดความเข้มแข็งของชุมชน โดยมี

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ขอบเขตการศึกษาเฉพาะในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลพัฒนานิคม และองค์การบริหารส่วนตำบลชอนน้อย อำเภอพัฒนานิคม จังหวัดลพบุรี โดยใช้การวัดค่าตัวแปรวัดความเข้มแข็งของชุมชนตามองค์ประกอบ 3 มิติ ได้แก่ เศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม และการวิเคราะห์ถดถอยพหุแบบเชิงชัน (Hierarchical Regression Analysis) เป็นเครื่องมือในการศึกษา ทั้งนี้ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษามีทั้งข้อมูลปฐมภูมิที่ได้จากการสัมภาษณ์กลุ่มประชากรเป้าหมายโดยใช้แบบสอบถาม และข้อมูลทุติยภูมิที่รวบรวมและวิเคราะห์จากเอกสารที่เกี่ยวข้อง

ผลการศึกษาพบว่าองค์การบริหารส่วนตำบลพัฒนานิคมมีความเข้มแข็งของชุมชนในระดับปานกลาง โดยมีคะแนนเท่ากับ 14.957 คะแนน และมีคะแนนความเข้มแข็งของชุมชนด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมเท่ากับ 4.678 3.753 และ 6.526 ตามลำดับ องค์การบริหารส่วนตำบลชอนน้อยมีความเข้มแข็งของชุมชนในระดับปานกลาง โดยมีคะแนนเท่ากับ 15.759 คะแนน และมีคะแนนความเข้มแข็งของชุมชนด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมเท่ากับ 4.632 4.046 และ 7.081 ตามลำดับ ทั้งนี้ในทั้ง 2 องค์การบริหารส่วนตำบลมีคะแนนความเข้มแข็งด้านเศรษฐกิจและสังคม ต่ำกว่าด้านสิ่งแวดล้อม เนื่องจากยังคงมีปัญหา เช่น มีรายได้ไม่เพียงพอ มีหนี้สิน มีปัญหาการลักขโมยและยาเสพติด เป็นต้น สำหรับปัจจัยที่กำหนดความเข้มแข็งของชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลพัฒนานิคม ได้แก่ ภูมิปัญญาชาวบ้านที่ใช้ในการประกอบอาชีพ การเป็นสมาชิกองค์กรชุมชน และความพอใจในองค์กรชุมชน และองค์การบริหารส่วนตำบลชอนน้อย ได้แก่ ความพอใจในองค์กรชุมชน การจัดกิจกรรมขึ้นในชุมชน และการมีส่วนร่วมของประชาชน รวมทั้ง ยังพบว่าปัจจัยการเมืองท้องถิ่นมีส่วนช่วยสร้างความเข้มแข็งของชุมชน

Newman *et al.* (2545) ได้ทำการศึกษาการประเมินผลกระทบของการลงทุนด้านการศึกษา สุขภาพ และระบบน้ำประปาของกองทุนการลงทุนทางสังคมประเทศโบลิเวีย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินผลกระทบของการลงทุนพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ได้แก่ โรงเรียน คลินิกสุขภาพ และระบบน้ำประปาชุมชนทั้งทางด้านผลผลิต และผลลัพธ์ โดยมีขอบเขตการศึกษาเฉพาะโครงสร้างพื้นฐานในจังหวัดชาโค (Chaco) และจังหวัดเรสโต (Resto) ในช่วงปี 2536 และ 2540 โดยใช้วิธีการเปรียบเทียบความแตกต่างทางสถิติของตัวชี้วัดระหว่างโครงสร้างพื้นฐานแต่ละประเภทในแต่ละปี ทั้งนี้ ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาได้แก่ข้อมูลปฐมภูมิจากการสำรวจภาคสนาม และข้อมูลทุติยภูมิจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ผลการศึกษาพบว่าการลงทุนของกองทุนการลงทุนทางสังคมประเทศโบลิเวียในศูนย์สุขภาพ และระบบน้ำประปาทำให้การตายของเด็กที่มีอายุต่ำกว่า 5 ปีลดลง ทั้งนี้ เนื่องจากการให้บริการด้านสุขภาพที่มีความครอบคลุมทั้งในเรื่องของยา วิทยุสื่อสาร และมอเตอร์ไซด์ที่มีไว้ติดต่อและให้บริการกับผู้ป่วย และการต่อต่อสื่อสารระหว่างศูนย์สุขภาพ และโรงพยาบาลอื่น รวมทั้ง ระบบน้ำประปาที่ได้รับการพัฒนาให้มีอุปกรณ์ที่ถูกสุขลักษณะมากขึ้น ในขณะที่ การลงทุนในโรงเรียนส่งผลเพียงเล็กน้อยต่อการลดลงของอัตราการออกจากโรงเรียนกลางคันของนักเรียน ทั้งนี้ เนื่องจากการพัฒนาทางด้านฮาร์ดแวร์การศึกษายังไม่ครอบคลุม และขาดการให้ความสนใจในการพัฒนาด้านซอร์ฟแวร์การศึกษา แต่อย่างไรก็ตามการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานทั้ง 3 ดังกล่าวได้ก่อให้เกิดการพัฒนาด้านกายภาพของโครงสร้างพื้นฐานทั้ง 3 อย่างมาก

ธารารัตน์ มูลิกา (2546) ได้ทำการศึกษาการประเมินผลการดำเนินกิจกรรมส่งเสริมการเลี้ยงโคนมและกิจกรรมส่งเสริมการเลี้ยงโคเนื้อของกรมปศุสัตว์ ภายใต้แผนปรับโครงสร้างและระบบการผลิตการเกษตร กรณีศึกษาจังหวัดนครราชสีมา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาลักษณะ และประเมินผลการดำเนินกิจกรรมส่งเสริมการเลี้ยงโคนมและโคเนื้อ รวมทั้งเพื่อประเมินปัญหา และอุปสรรคของกิจกรรมส่งเสริมการเลี้ยงโคนมและโคเนื้อ โดยมีขอบเขตการศึกษาเฉพาะภายหลังจากที่โครงการระยะที่ 1 (พ.ศ. 2537 – 2539) และโครงการระยะที่ 2 (พ.ศ. 2540 – 2544) ในพื้นที่จังหวัดนครราชสีมาสิ้นสุดลงแล้ว โดยใช้วิธีการกำหนดตัวชี้วัดตามเกณฑ์การประเมินทางด้านประสิทธิผล ประสิทธิภาพ ความพอเพียง ความสามารถในการตอบสนอง และความเหมาะสมเป็นเครื่องมือในการศึกษา ทั้งนี้ ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษามีทั้งข้อมูลปฐมภูมิซึ่งได้จากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง และข้อมูลทุติยภูมิที่รวบรวมจากเอกสารและรายงานทางวิชาการของหน่วยงานต่าง ๆ

ผลการศึกษาพบว่า ทั้งสองกิจกรรมมีการกำหนดระยะเวลาโครงการ การให้การสนับสนุนและการดำเนินงานในแต่ละกิจกรรมเอาไว้อย่างชัดเจน เช่น การสนับสนุนด้านเงินทุน การจัดหาโค หรือการฝึกอบรม เป็นต้น สำหรับการประเมินผลพบว่า ทั้งสองกิจกรรมมีประสิทธิผลในการจัดหาโค และการฝึกอบรมให้แก่เกษตรกร รวมทั้งมีความพอเพียง ความสมารถในการตอบสนองด้านปัจจัยการผลิต และการสนับสนุนด้านอื่น ๆ อยู่ในระดับสูง ในขณะที่ทางด้านการลดพื้นที่การปลูกพืชที่มีปัญหา การสนับสนุนด้านเงินทุน และการเพิ่มขึ้นของรายได้สุทธิของเกษตรกร กิจกรรมส่งเสริมการเลี้ยงโคนมจะมีประสิทธิผลสูงกว่ากิจกรรมส่งเสริมการเลี้ยงโคเนื้อ สำหรับประสิทธิภาพในการดำเนินงานพบว่ากิจกรรมส่งเสริมการเลี้ยงโคเนื้อจะมีประสิทธิภาพสูงกว่ากิจกรรมส่งเสริมการเลี้ยงโคนม ทั้งนี้เมื่อพิจารณาโดยรวมแล้วจะพบว่ากิจกรรมส่งเสริมการเลี้ยงโค

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

นมจะมีความเหมาะสมสูงกว่ากิจกรรมส่งเสริมการเลี้ยงโคเนื้อ สำหรับการประเมินปัญหา และอุปสรรคจะพบว่ามีปัจจัยมากมายที่สามารถส่งผลต่อความสำเร็จของการดำเนินกิจกรรมได้ เช่น การประชาสัมพันธ์ หรือทัศนคติของเกษตรกร เป็นต้น

วิลาสินี อรัญญเวศ (2546) ได้ทำการศึกษาการประเมินผลกลุ่มอาชีพที่รับงานไปทำที่บ้าน กรณีศึกษาจังหวัดนครศรีธรรมราช โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาลักษณะการรับงานไปทำที่บ้าน การประเมินผลกลุ่มอาชีพที่รับงานไปทำที่บ้าน และศึกษาถึงปัญหาและอุปสรรคของกลุ่มอาชีพที่รับงานไปทำที่บ้านในจังหวัดนครศรีธรรมราช โดยมีขอบเขตการศึกษาเฉพาะสินค้าหัตถกรรมประเภทผ้าทอพื้นเมืองในจังหวัดนครศรีธรรมราช โดยใช้แบบจำลองซิป (CIPP Model) เป็นเครื่องมือในการศึกษา ทั้งนี้ ข้อมูลที่นำมาใช้ในการศึกษานี้มีทั้งข้อมูลปฐมภูมิ ซึ่งทำการรวบรวมด้วยวิธีการสำรวจโดยใช้แบบสอบถาม และข้อมูลทุติยภูมิที่รวบรวมจากเอกสารทางวิชาการของหน่วยงานต่าง ๆ

ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่รับงานไปทำที่บ้านส่วนใหญ่ผ้าที่ทอจะเป็นผ้าไหม ผ้าฝ้าย และผ้าโทเร วัตถุดิบที่ใช้ส่วนใหญ่ซื้อจากกรุงเทพมหานคร และจังหวัดใกล้เคียง การจำหน่ายผลิตภัณฑ์ของกลุ่มส่วนใหญ่จะผ่านพ่อค้าคนกลาง ลักษณะการทำงานเป็นการกระจายงานให้แก่สมาชิก และผลตอบแทนขึ้นอยู่กับจำนวนชิ้นงานที่สมาชิกทำได้ สมาชิกส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอาชีพทำการเกษตรเป็นหลัก และทอผ้าเป็นอาชีพเสริม การประเมินผลโดยใช้แบบจำลองซิป (CIPP Model) พบว่า กลุ่มอาชีพที่รับงานไปทำที่บ้านส่วนใหญ่มีเงินทุน วัตถุดิบ อุปกรณ์เครื่องมือ และอาคารสถานที่ที่มีความพร้อม และพอเพียง การบริหารงานยึดหลักประชาธิปไตย สมาชิกมีส่วนร่วมในการดำเนินงานต่าง ๆ ของกลุ่มอย่างมาก ประธานกลุ่มมีบทบาทสำคัญในการหางานเข้ากลุ่ม และกระจายงานให้สมาชิก สมาชิกกลุ่มส่วนใหญ่มีรายได้เพิ่มขึ้น และผลิตภัณฑ์ของกลุ่มยังเป็นที่ต้องการของตลาดมาก สำหรับปัญหาและอุปสรรคที่สำคัญของกลุ่มคือปัญหาเกี่ยวกับการผลิตและการตลาด เช่น การขาดทักษะในการพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์ใหม่ ๆ และการขาดสถานที่จำหน่ายผลิตภัณฑ์ เป็นต้น

สุมาลี สันติพลวุฒิ และคณะ (2547) ได้ทำการศึกษาการประเมินผลทางเศรษฐศาสตร์ของแผนปฏิบัติการเพื่อเอาชนะยาเสพติด พ.ศ. 2544 ─ 2545 กรณีศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสถานการณ์การแพร่ระบาดของยาเสพติด งบประมาณการดำเนินงาน ผลของการปฏิบัติงาน และเพื่อประเมินผลทางเศรษฐศาสตร์ของผลการปฏิบัติงานภายใต้แผน

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ปฏิบัติการเพื่อเอาชนะยาเสพติด โดยมีขอบเขตการศึกษาเฉพาะแผนปฏิบัติการเพื่อเอาชนะยาเสพติด พ.ศ. 2544 – 2545 ของจังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยใช้แบบจำลองซิป (CIPP Model) เป็นเครื่องมือในการศึกษา ทั้งนี้ ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษามีทั้งข้อมูลปฐมภูมิที่ได้จากการสัมภาษณ์เจาะลึก และข้อมูลทุติยภูมิที่รวบรวมจากเอกสารที่เกี่ยวข้องของหน่วยงานต่าง ๆ

ผลการศึกษาพบว่า ในปี 2545 จังหวัดพระนครศรีอยุธยามีพื้นที่การแพร่ระบาดของยาเสพติดอย่างรุนแรง และผู้เสพยาเสพติดเพิ่มขึ้น โดยยาเสพติดที่มีการแพร่ระบาดมากคือยาบ้า ทั้งนี้ผู้ค้ายาเสพติดส่วนใหญ่เป็นผู้ค้ารายย่อย งบประมาณดำเนินงานที่ได้รับการจัดสรรจากสำนักงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดมีจำนวนทั้งสิ้น 6,918,290 บาท ผลจากการปฏิบัติงานทำให้จำนวนผู้เสพ และผู้ค้ายาเสพติดทั้งในระดับอำเภอ และในระดับชุมชนลดลง ทำให้รายได้ของชุมชนเพิ่มขึ้น และช่วยลดมูลค่าธุรกรรมผิดกฎหมายของชุมชน ในด้านการบรรลุตามวัตถุประสงค์ พบว่าทั้งในระดับจังหวัด และในระดับอำเภอวัตถุประสงค์ที่บรรลุได้สูงสุดคือวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมในชุมชน และเมื่อประเมินตามแบบจำลองซิป (CIPP Model) พบว่า การจัดทำโครงการมีความสอดคล้องกับกรอบการปฏิบัติงานที่กำหนดไว้ แต่ลักษณะการปฏิบัติงานยังมีความขัดแย้งกับแนวทางที่ ป.ป.ส. กำหนด ในด้านความพอเพียง และความคล่องตัวของการเบิกจ่ายงบประมาณ ทั้งในระดับอำเภอและระดับจังหวัดเห็นว่ายังไม่มีความเหมาะสม และทางด้านการจัดสรรงบประมาณ ในระดับจังหวัดเห็นว่ามีความเหมาะสมแล้ว ในขณะที่ในระดับอำเภอเห็นว่ายังไม่มีความเหมาะสม ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และประสิทธิผลในการปฏิบัติงานโดยรวมอยู่ในระดับน้อยถึงปานกลาง

มนกานต์ พรหมวราทร (2548) ได้ทำการศึกษาการประเมินผลโครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ : กรณีศึกษากลุ่มอาชีพดอกไม้ประดิษฐ์ในจังหวัดนนทบุรี โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพทั่วไปทางการผลิต การตลาดของกลุ่มอาชีพดอกไม้ประดิษฐ์ และประเมินผลการดำเนินงาน รวมทั้ง เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรค และแนวทางแก้ไขปัญหาของการดำเนินงานของกลุ่มอาชีพดอกไม้ประดิษฐ์ จังหวัดนนทบุรี โดยมีขอบเขตการศึกษาเฉพาะกลุ่มอาชีพดอกไม้ประดิษฐ์ในพื้นที่จังหวัดนนทบุรี โดยใช้การประเมินตามเกณฑ์ประสิทธิภาพ เกณฑ์ประสิทธิผล และแบบจำลองซิป (CIPP Model) เป็นเครื่องมือในการศึกษา ทั้งนี้ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษามีทั้งข้อมูลปฐมภูมิที่ได้จากการสอบถามโดยใช้แบบสอบถาม และข้อมูลทุติยภูมิที่รวบรวมจากเอกสารที่เกี่ยวข้องของหน่วยงานต่าง ๆ

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มอาชีพดอกไม้ประดิษฐ์ส่วนใหญ่เป็นกลุ่มขนาดกลาง การจำหน่ายผลิตภัณฑ์มักผ่านพ่อค้าคนกลาง โดยผลตอบแทนที่ได้รับขึ้นอยู่กับจำนวนชิ้นงานที่สมาชิกสามารถทำได้ วัตถุดิบและเครื่องมือสามารถหาซื้อได้ตามร้านค้าในท้องถิ่นและจังหวัดใกล้เคียงทั่วไป การผลิตเน้นที่การใช้แรงงานเป็นหลัก และมีการแข่งขันด้านราคาค่อนข้างสูง ทั้งนี้ เมื่อประเมินตามเกณฑ์ประสิทธิภาพและเกณฑ์ประสิทธิผล พบว่า กลุ่มอาชีพดอกไม้ประดิษฐ์ส่วนใหญ่มีประสิทธิภาพในการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง และส่วนใหญ่มีประสิทธิผลในการดำเนินงานให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ในการสร้างงานและการสร้างรายได้ของกลุ่ม และเมื่อประเมินตามแบบจำลองซิป (CIPP Model) พบว่า การรวมกลุ่มเป็นสิ่งที่ตรงกับความต้องการ และมีสภาวะทางเศรษฐกิจของชุมชนที่เหมาะสม กลุ่มอาชีพส่วนใหญ่เห็นว่ากลุ่มของตนเองมีสมาชิก วัตถุดิบและเครื่องมือเครื่องใช้ที่เพียงพอสำหรับการดำเนินงาน ในขณะที่อาคารสถานที่เห็นว่ายังไม่เพียงพอและเหมาะสม การบริหารงานกลุ่มเป็นแบบประชาธิปไตยและประธานกลุ่มมีบทบาทอย่างมากในการดำเนินงาน การรวมกลุ่มทำให้สมาชิกมีรายได้และมีอาชีพเสริมช่วยเหลือครอบครัว สำหรับปัญหาและอุปสรรคที่สำคัญของโครงการ ได้แก่ การขาดทักษะในการพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์ใหม่ ๆ การขาดสถานที่จำหน่ายและตลาดรองรับที่แน่นอน เป็นต้น

จากการตรวจเอกสารการศึกษาที่ผ่านมาซึ่งเกี่ยวข้องกับการศึกษาในครั้งนี้ มีส่วนช่วยที่สำคัญต่อการศึกษาครั้งนี้สองประการ ประการแรก คือจากการศึกษาของ Rais (2533) สุมาลี สันติพลวุฒิ และคณะ (2543) จีรศักดิ์ ปาลีพงศ์พันธุ์ (2545) Newman et al (2545) ธารารัตน์ มูลิกา (2546) วิลาสินี อรัญญเวศ (2546) สุมาลี สันติพลวุฒิ และคณะ (2547) และมนกานต์ พรหมวราทร (2548) มีส่วนช่วยในการกำหนดวัตถุประสงค์ ขอบเขตของการศึกษา และกำหนดวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลที่จำเป็น กล่าวคือ ลักษณะของการศึกษาจะมีลักษณะเป็นอย่างไร จะทำการศึกษาในระดับของภาพรวมทุกแผนงาน หรือโครงการ หรือจะทำการศึกษาเฉพาะในระดับของแผนงานใดแผนงานหนึ่ง หรือโครงการใดโครงการหนึ่ง จะทำการศึกษาก่อนดำเนินโครงการ ระหว่างการดำเนินโครงการ หรือเมื่อโครงการสิ้นสุด โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสารที่เกี่ยวข้องของหน่วยงานต่าง ๆ หรือออกแบบสอบถามเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งในการศึกษาครั้งนี้จะมีลักษณะเป็นการศึกษาในระดับของภาพรวมทุกแผนงาน และรายแผนงาน ภายหลังจากที่โครงการสิ้นสุดแล้ว โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง และการออกแบบสอบถาม

ประการที่สอง คือจากการศึกษาของสุมาลี สันติพลวุฒิ และคณะ (2543) จีรศักดิ์ ปาลีพงศ์พันธุ์ (2545) วิลาสินี อรัญญเวศ (2546) สุมาลี สันติพลวุฒิ และคณะ (2547) และมนกานต์ พรหมวราทร (2548) ทำให้ได้เครื่องมือในการวิเคราะห์ผลซึ่งสามารถนำมาประยุกต์ใช้กับการศึกษาครั้งนี้ได้ คือ แบบจำลองการประเมินผลแบบซิป (CIPP Model) ซึ่งประกอบด้วยการประเมินผลใน 4 ด้านด้วยกัน ได้แก่ การประเมินสภาวะแวดล้อม (Context Evaluation) เพื่อพิจารณาเหตุผลและความจำเป็นของการมีโครงการ การประเมินปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation) เพื่อพิจารณาถึงความ

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

พอเพียงของทรัพยากรที่ใช้ดำเนินโครงการ การประเมินกระบวนการ (Process Evaluation) เพื่อพิจารณาหาข้อบกพร่องของการดำเนินโครงการ และการประเมินผลผลิต (Product Evaluation) เพื่อพิจารณาเปรียบเทียบผลผลิตที่เกิดขึ้นจริงกับวัตถุประสงค์ของโครงการ รวมทั้ง ยังทำให้ได้ตัวแปรสำหรับการวิเคราะห์ตามแบบจำลองดังกล่าว

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

บทที่ 3

วิธีการศึกษา

ในส่วนของวิธีการศึกษาในครั้งนี้จะได้ทำการกำหนดวิธีการไว้ในสามส่วนด้วยกัน คือ การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล และกรอบแนวคิดในการศึกษา ซึ่งมีรายละเอียดในแต่ละส่วน ดังนี้

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) ที่ใช้ในการศึกษาเกี่ยวกับการดำเนินงานตามแผนชุมชนภายใต้ยุทธศาสตร์ประชาชนอยู่ดีมีสุขระดับจังหวัดของจังหวัดอ่างทองจะได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร สิ่งพิมพ์ และเว็บไซต์ที่เกี่ยวข้องของหน่วยงานต่าง ๆ เช่น คู่มือการดำเนินโครงการภายใต้แผนงานยุทธศาสตร์อยู่ดีมีสุขระดับจังหวัด ประจำปี 2551 สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย สรุปผลการดำเนินงานภายใต้ยุทธศาสตร์อยู่ดีมีสุขระดับจังหวัด สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แบบเสนอโครงการและทะเบียนโครงการตามยุทธศาสตร์อยู่ดีมีสุขของจังหวัดอ่างทอง ปี 2551 สำนักงานจังหวัดอ่างทอง เป็นต้น

ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) ที่ใช้ในการศึกษาเกี่ยวกับการประเมินผลการดำเนินงานในระดับภาพรวมทุกแผนงาน และแต่ละแผนงานของแผนชุมชนภายใต้ยุทธศาสตร์ประชาชนอยู่ดีมีสุขระดับจังหวัดของจังหวัดอ่างทองตามแบบจำลองซิป (CIPP Model) ปัญหา และอุปสรรคของการดำเนินงานตามแผนชุมชนภายใต้ยุทธศาสตร์ประชาชนอยู่ดีมีสุขระดับจังหวัดของจังหวัดอ่างทอง เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการออกเก็บข้อมูลภาคสนามของหมู่บ้าน หรือชุมชนที่มีการดำเนินงานพัฒนาตามแผนชุมชนภายใต้ยุทธศาสตร์ประชาชนอยู่ดีมีสุขระดับจังหวัดของจังหวัดอ่างทองโดยใช้แบบสอบถาม

ทั้งนี้ แบบสอบถามที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากคณะกรรมการดำเนินงานโครงการสำหรับการประเมินผลการดำเนินงานในระดับภาพรวมทุกแผนงาน และรายแผนงานของแผนชุมชนภายใต้ยุทธศาสตร์ประชาชนอยู่ดีมีสุขระดับจังหวัดของจังหวัดอ่างทองจะแบ่งออกเป็น 2 ชุด ตามความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสภาพทั่วไปของหมู่บ้าน หรือชุมชน และรายละเอียดของโครงการ

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ของคณะกรรมการดำเนินงานโครงการที่แตกต่างกัน โดยแบบสอบถามชุดที่ 1 จะสอบถามจากผู้ใหญ่บ้าน หรือหัวหน้าชุมชนที่เป็นหนึ่งในคณะกรรมการดำเนินงานโครงการในหมู่บ้าน หรือชุมชน ซึ่งแบบสอบถามจะประกอบด้วยคำถาม 5 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับข้อมูลของหมู่บ้าน หรือชุมชน

ส่วนที่ 3 เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับรายละเอียดของโครงการที่หมู่บ้าน หรือชุมชนเขียนเพื่อขออนุมัติงบประมาณดำเนินงานจากจังหวัด

ส่วนที่ 4 เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับข้อมูลเพื่อการประเมินผลการดำเนินงานในระดับภาพรวมทุกแผนงาน และรายแผนงานของแผนชุมชนภายใต้ยุทธศาสตร์ประชาชนอยู่ดีมีสุขระดับจังหวัดของจังหวัดอ่างทองตามแบบจำลองซิป (CIPP Model)

ส่วนที่ 5 เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับข้อมูลปัญหา และอุปสรรคของการดำเนินงานตามแผนชุมชนภายใต้ยุทธศาสตร์ประชาชนอยู่ดีมีสุขระดับจังหวัดของจังหวัดอ่างทอง

สำหรับแบบสอบถามชุดที่ 2 จะสอบถามคนในหมู่บ้าน หรือชุมชนอื่น ๆ ที่ร่วมเป็นคณะกรรมการดำเนินงานโครงการในหมู่บ้าน หรือชุมชน ซึ่งแบบสอบถามจะมีข้อคำถามเพียง 3 ส่วน โดยไม่มีข้อคำถามเกี่ยวกับข้อมูลของหมู่บ้าน หรือชุมชน และข้อมูลรายละเอียดของโครงการที่หมู่บ้าน หรือชุมชนเขียนเพื่อขออนุมัติงบประมาณดำเนินงานจากจังหวัด ซึ่งแตกต่างจากแบบสอบถามชุดที่ 1 ดังนี้

ส่วนที่ 1 เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับข้อมูลเพื่อการประเมินผลการดำเนินงานในระดับภาพรวมทุกแผนงาน และรายแผนงานของแผนชุมชนภายใต้ยุทธศาสตร์ประชาชนอยู่ดีมีสุขระดับจังหวัดของจังหวัดอ่างทองตามแบบจำลองซิป (CIPP Model)

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ส่วนที่ 3 เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับข้อมูลปัญหา และอุปสรรคของการดำเนินงานตามแผนชุมชนภายใต้ยุทธศาสตร์ประชาชนอยู่ดีมีสุขระดับจังหวัดของจังหวัดอ่างทอง

สำหรับการทดสอบแบบสอบถาม จะได้นำแบบสอบถามที่ได้สร้างขึ้น โดยเฉพาะแบบสอบถามผู้ใหญ่บ้าน หรือหัวหน้าชุมชนที่เป็นหนึ่งในคณะกรรมการดำเนินงานโครงการในหมู่บ้าน หรือชุมชนไปทดลองเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ใหญ่บ้าน หรือหัวหน้าชุมชนในหมู่บ้าน หรือชุมชนที่ไม่ได้เป็นตัวอย่าง จำนวน 6 หมู่บ้าน หรือชุมชน รวมทั้ง จะได้นำแบบสอบถามผู้ใหญ่บ้าน หรือหัวหน้าชุมชนที่เป็นหนึ่งในคณะกรรมการดำเนินงานโครงการในหมู่บ้าน หรือชุมชนดังกล่าวไปปรึกษากับผู้เชี่ยวชาญที่รับผิดชอบการดำเนินงานตามแผนชุมชนภายใต้ยุทธศาสตร์ประชาชนอยู่ดีมีสุขระดับจังหวัด สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เพื่อนำข้อสังเกต หรือข้อคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหา หรืออุปสรรคในการเก็บรวบรวมข้อมูลมาปรับปรุงแบบสอบถามให้สมบูรณ์

สำหรับวิธีการโครงการสุ่มตัวอย่าง และการกำหนดขนาดตัวอย่าง จะได้ทำการสุ่มโครงการตัวอย่างรายแผนงานหลัก 5 แผน ได้แก่ 1) แผนงานสร้างการเรียนรู้ และความสามารถในการจัดการของชุมชน 2) แผนงานกำหนดตำแหน่งการพัฒนาอาชีพของชุมชนภายใต้ระบบและกลไกการตลาด 3) แผนงานพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชน 4) แผนงานสนับสนุนชุมชนให้มีบทบาทรองรับความอ่อนแอของระบบครอบครัวไทย และ 5) แผนงานดูแลความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของชุมชนแผนงานละ 8 โครงการเท่า ๆ กัน รวมทั้งสิ้น 40 โครงการ โดยใช้วิธีการสุ่มโครงการตัวอย่างกระจายแบบง่าย (Simple Random Sampling) ด้วยตารางเลขสุ่มกระจาย (Table of Random Numbers) ทั้งนี้ ผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ คณะกรรมการดำเนินงานโครงการในหมู่บ้าน หรือชุมชนซึ่งกำหนดไว้ตามคู่มือการดำเนินงานโครงการภายใต้แผนงานยุทธศาสตร์ประชาชนอยู่ดีมีสุขระดับจังหวัดจำนวนหมู่บ้าน หรือชุมชนละ 12 – 15 คน รวมผู้ตอบแบบสอบถามทั้งสิ้นประมาณ 480 - 600 คน ดังแสดงในตารางที่ 3

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางที่ 3 โครงการตัวอย่าง และจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามในแต่ละโครงการภายใต้แผนงานยุทธศาสตร์อยู่ดีมีสุขระดับจังหวัดของจังหวัดอ่างทอง ปี 2551

โครงการ	หมู่ที่	ตำบล	อำเภอ	ผู้ตอบแบบสอบถาม
<u>แผนงานสร้างการเรียนรู้ และความสามรถในการจัดการของชุมชน</u>				
ส่งเสริมการทำปุ๋ยหมักอินทรีย์ชีวภาพในชุมชน	8	มงคลธรรมนิมิต	สามโก้	12 - 15
สื่อสารและเผยแพร่ความรู้แก่ชุมชนอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน	5	สามโก้	สามโก้	12 – 15
สร้างศูนย์การเรียนรู้ชุมชน	8	สามโก้	สามโก้	12 – 15
ปรับปรุงศูนย์การเรียนรู้ประจำหมู่บ้าน	3	อบทม	สามโก้	12 – 15
อบรมทำน้ำยาล้างจานและน้ำยาซักผ้า	5	ตลาดใหม่	วิเศษชัยชาญ	12 – 15
มัคคุเทศก์น้อย	6	ศาลเจ้าโรงทอง	วิเศษชัยชาญ	12 - 15
ทำน้ำยาล้างจานและน้ำยาซักผ้า	2	สาวร้องไห้	วิเศษชัยชาญ	12 – 15
สืบสานอนุรักษ์ดนตรีไทยและวัฒนธรรมไทย	4	อบทม	สามโก้	12 - 15
<u>แผนงานกำหนดตำแหน่งการพัฒนาอาชีพของชุมชนภายใต้ระบบและกลไกการตลาด</u>				
ผลิตปุ๋ยอินทรีย์ชีวภาพชนิดเม็ด	8	บ้านพราน	แสวงหา	12 – 15
ผลิตน้ำยาล้างจานและผลิตภัณฑ์ใช้ในครัวเรือน	3	บางเสด็จ	ป่าโมก	12 – 15
ธนาคารข้าวพันธุ์ดี	7	สาวร้องไห้	วิเศษชัยชาญ	12 – 15
การทำปุ๋ยอินทรีย์ชีวภาพ	2	บ้านแห	เมืองอ่างทอง	12 – 15
ซื้อเครื่องสูบน้ำ เครื่องพ่นยุงลาย และอุปกรณ์เพื่อส่งเสริมด้านการเกษตร	1	หัวไผ่	เมืองอ่างทอง	12 – 15
โครงการอบรมอาชีพทำขนม (กะหรี่ปั๊ฟ)	6	เทวราช	ไชโย	12 – 15
จัดตั้งกลุ่มอาชีพทำเบอเกอรี่	1	ไผ่วง	วิเศษชัยชาญ	12 – 15
เครื่องอบขนม	1	ราษฎรพัฒนา	สามโก้	12 – 15
<u>แผนงานพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชน</u>				
สร้างการเรียนรู้และพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชน	2	ไผ่จำศีล	วิเศษชัยชาญ	12 – 15

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางที่ 3 (ต่อ)

โครงการ	หมู่ที่	ตำบล	อำเภอ	ผู้ตอบแบบสอบถาม
<u>แผนงานพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชน</u>				
การปรับปรุงศูนย์ฝึกอาชีพและจำหน่ายผลิตภัณฑ์ของชุมชน	ทรัพย์สิน	ตลาดหลวง	เมืองอ่างทอง	12 – 15
ส่งเสริมการผลิตเพื่อการบริโภคในครัวเรือน	6	โพสะ	เมืองอ่างทอง	12 – 15
พัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชน (กล้วยแผ่นอบม้วน)	2	บ้านแห	เมืองอ่างทอง	12 – 15
จัดหาบรรจุภัณฑ์และฉลาก	7	จำปาหล่อ	เมืองอ่างทอง	12 – 15
ขยายโรงเรือนผลิตภัณฑ์สินค้าโอท็อป	2	ราชสถิตย์	ไชโย	12 – 15
อยู่ดีมีสุข สตรีอาสา การแปรรูปอาหารและถนอมอาหาร	5	ราษฎรพัฒนา	สามโก้	12 – 15
พัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์กระเป๋า จักสาน ไม้ไผ่ ใบลาน	2	ตลาดใหม่	วิเศษชัยชาญ	12 – 15
<u>แผนงานสนับสนุนชุมชนให้มีบทบาทรองรับความอ่อนแอของระบบครอบครัวไทย</u>				
ซ่อมแซมที่อยู่อาศัยแก่ผู้ยากไร้	5	ไผ่จำศีล	วิเศษชัยชาญ	12 – 15
ร้านค้าชุมชน (ข้าวสาร)	4	ม่วงเตี้ย	วิเศษชัยชาญ	12 – 15
ศูนย์ออกกำลังกายเพื่อสุขภาพประจำหมู่บ้าน	5	ศาลเจ้าโรงทอง	วิเศษชัยชาญ	12 – 15
ศูนย์ออกกำลังกายเพื่อสุขภาพ	8	คลองขนาก	วิเศษชัยชาญ	12 – 15
ลานดนตรีสัมพันธ์ต้านยาเสพติด	นำชัยพัฒนา	ตลาดหลวง	เมืองอ่างทอง	12 – 15
จัดทำสวนสุขภาพสำหรับเด็ก เยาวชน และผู้สูงอายุ	1	บ้านรี	เมืองอ่างทอง	12 – 15
ซ่อมแซมบ้านผู้ด้อยโอกาส	2	อบทม	สามโก้	12 – 15
โรงปุ๋ยอินทรีย์ชีวภาพวิสาหกิจชุมชน	1	อบทม	สามโก้	12 – 15

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางที่ 3 (ต่อ)

โครงการ	หมู่ที่	ตำบล	อำเภอ	ผู้ตอบแบบสอบถาม
<u>แผนงานดูแลความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของชุมชน</u>				
ปรับแต่งภูมิทัศน์	5	ศรีพราน	แสวงหา	12 – 15
จัดซื้อเครื่องสูบน้ำ	2	นรสิงห์	ป่าโมก	12 – 15
ปรับภูมิทัศน์หน้าบ้านน่ามอง	6	อินทประมูล	โพธิ์ทอง	12 – 15
ดูแลทรัพยากรธรรมชาติหมู่บ้านและสิ่งแวดล้อม	6	บ้านแห	เมืองอ่างทอง	12 – 15
ขุดลอกคูเพื่อระบายน้ำท่วมขังในฤดูน้ำหลาก	1	ไชยภูมิ	ไชโย	12 – 15
ขุดลอกคลองส่งน้ำ	4	จรเข้ร้อง	ไชโย	12 – 15
ทำความสะอาด และลอกคลองระบายน้ำ และปลูกต้นไม้ยืนต้น	9	บางจัก	วิเศษชัยชาญ	12 – 15
ขุดลอกคูคลอง	5	หลักแก้ว	วิเศษชัยชาญ	12 – 15

ที่มา: สำนักงานจังหวัดอ่างทอง ปี 2551

การวิเคราะห์ข้อมูล

วิธีวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อประเมินผลการดำเนินงานตามแผนชุมชนภายใต้ยุทธศาสตร์ประชาชนอยู่ดีมีสุขระดับจังหวัดของจังหวัดอ่างทองสามารถจำแนกออกตามวัตถุประสงค์แต่ละข้อได้ ดังนี้

วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 เพื่อศึกษาการดำเนินงานตามแผนชุมชนภายใต้ยุทธศาสตร์ประชาชนอยู่ดีมีสุขระดับจังหวัดของจังหวัดอ่างทอง

การศึกษาการดำเนินงานตามแผนชุมชนภายใต้ยุทธศาสตร์ประชาชนอยู่ดีมีสุขระดับจังหวัดของจังหวัดอ่างทองเกี่ยวกับความเป็นมาของยุทธศาสตร์ประชาชนอยู่ดีมีสุขระดับจังหวัด หลักการดำเนินงานโครงการ กรอบแผนงานหลัก หลักเกณฑ์การพิจารณาโครงการ ขั้นตอนการ

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ดำเนินงานโครงการ การคัดเลือกคณะกรรมการระดับหมู่บ้าน หรือชุมชน และจำนวนโครงการที่ได้รับอนุมัติ และการเบิกจ่ายงบประมาณในภาพรวมของจังหวัด และรายอำเภอจะได้นำข้อมูลทุติยภูมิที่เก็บรวบรวมไว้มาสรุปเป็นหมวดหมู่ รวมทั้ง ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา เช่น การคำนวณค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ และตารางแจกแจงความถี่ เป็นต้น

วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 เพื่อประเมินผลการดำเนินงานในระดับภาพรวมทุกแผนงาน และรายแผนงานของแผนชุมชนภายใต้ยุทธศาสตร์ประชาชนอยู่ดีมีสุขระดับจังหวัดของจังหวัดอ่างทอง

การประเมินผลแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ การประเมินผลตามเกณฑ์การวัดค่าที่กำหนด และการประเมินผลตามความคิดเห็นของคณะกรรมการดำเนินงานโครงการ โดยใช้แบบจำลองซิป (CIPP Model) ซึ่งประกอบด้วย การประเมินด้านบริบท (Context Evaluation) การประเมินปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation) การประเมินกระบวนการ (Process Evaluation) และการประเมินผลผลิต (Product Evaluation) เป็นกรอบแนวคิดในการประเมินผล และทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณรา เช่น การคำนวณค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ และตารางแจกแจงความถี่ โดยประยุกต์ใช้ขั้นตอนในการวิเคราะห์ข้อมูลจากการศึกษาที่ผ่านมา ดังนี้

คำนวณหาค่าคะแนนในแต่ละตัวชี้วัด ซึ่งสามารถคำนวณได้ดังสมการต่อไปนี้

$$HI_{ifv} = \left(\frac{\left(\sum_{i=1}^{a} \sum_{j=1}^{n} IN_{jifv} \right) \Big/ n}{s} \right) \times 100$$

เมื่อ HI_{ifv} = คะแนนสำหรับการประเมินผลของตัวชี้วัดที่ i องค์ประกอบของตัวแปรหลัก f และตัวแปรหลัก v

IN_{jifv} = คะแนนตามเกณฑ์การวัดค่าที่กำหนด หรือความคิดเห็นของคณะกรรมการดำเนินงานโครงการของตัวอย่างที่ j ตัวชี้วัดที่ i องค์ประกอบของตัวแปรหลัก f และตัวแปรหลัก v

s = ค่าคะแนนเต็ม โดย s = 1 เมื่อทำการประเมินตามเกณฑ์การวัดค่าที่กำหนด และ s = 4 เมื่อทำการประเมินตามความคิดเห็นของคณะกรรมการดำเนินงานโครงการ

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

a = จำนวนตัวชี้วัดในแต่ละองค์ประกอบของตัวแปรหลัก

n = จำนวนตัวอย่างทั้งหมด

i = ลำดับของตัวชี้วัดที่ i โดย i = 1, 2, 3, … , a

j = ลำดับของตัวอย่างที่ j โดย j = 1, 2, 3, … , n

f = องค์ประกอบของตัวแปรหลัก f

v = ตัวแปรหลัก v

คำนวณหาค่าคะแนนในแต่ละองค์ประกอบของตัวแปรหลัก ซึ่งสามารถคำนวณได้ดังสมการต่อไปนี้

$$PE_{fv} = \frac{\sum_{i=1}^{a} HI_{ifv}}{a}$$

เมื่อ PE_{fv} = คะแนนขององค์ประกอบของตัวแปรหลัก f ตัวแปรหลัก v

คำนวณหาค่าคะแนนในแต่ละตัวแปรหลัก ซึ่งสามารถคำนวณได้ดังสมการต่อไปนี้

$$TM_{v} = \frac{\sum_{k=1}^{g} PE_{fv}}{g}$$

เมื่อ k = ลำดับขององค์ประกอบของตัวแปรหลักที่ k

TM_v = คะแนนของตัวแปรหลัก v

g = จำนวนองค์ประกอบของตัวแปรหลักในแต่ละตัวแปรหลัก

คำนวณหาค่าคะแนนในระดับภาพรวมทุกแผนงาน และรายแผนงานของแผนชุมชนภายใต้ยุทธศาสตร์ประชาชนอยู่ดีมีสุขระดับจังหวัด ซึ่งสามารถคำนวณได้ดังสมการต่อไปนี้

$$AP = \frac{\sum_{h=1}^{c} TM_{v}}{c}$$

เมื่อ h = ลำดับของตัวแปรหลักที่ h

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

AP = คะแนนในระดับภาพรวมของแผนชุมชนภายใต้ยุทธศาสตร์ประชาชนอยู่ดีมีสุขระดับจังหวัด

c = จำนวนของตัวแปรหลัก

กำหนดช่วงระดับคะแนนสำหรับการเปรียบเทียบค่าคะแนนที่คำนวณในแต่ละขั้น ซึ่งสามารถคำนวณได้ดังสมการต่อไปนี้

$$IM = \frac{Max - Min}{l}$$

เมื่อ IM = ช่วงคะแนน

Max = คะแนนสูงสุด

Min = คะแนนต่ำสุด

l = จำนวนระดับที่แบ่ง

เนื่องจาก คะแนนสำหรับการประเมินผลสูงสุด (Max) เท่ากับ 100 คะแนน คะแนนสำหรับการประเมินผลสูงสุดต่ำสุด (Min) เท่ากับ 0 และจำนวนระดับที่แบ่งเท่ากับ 3 เพราะฉะนั้น สามารถคำนวณช่วงระดับคะแนนได้เท่ากับ 33.33 คะแนน และสามารถกำหนดระดับคะแนนสำหรับการเปรียบเทียบได้ ดังนี้

ถ้าค่าคะแนนที่คำนวณได้มีค่าระหว่าง 0.00 – 33.33 คะแนน หมายความว่า แผนชุมชนภายใต้ยุทธศาสตร์ประชาชนอยู่ดีมีสุขระดับจังหวัดของจังหวัดอ่างทองมีความสำเร็จหรือเหมาะสมในระดับต่ำ

ถ้าค่าคะแนนที่คำนวณได้มีค่าระหว่าง 33.34 – 66.67 คะแนน หมายความว่า แผนชุมชนภายใต้ยุทธศาสตร์ประชาชนอยู่ดีมีสุขระดับจังหวัดของจังหวัดอ่างทองมีความสำเร็จหรือเหมาะสมในระดับปานกลาง

ถ้าค่าคะแนนที่คำนวณได้มีค่าระหว่าง 66.68 – 100.00 คะแนน หมายความว่า แผนชุมชนภายใต้ยุทธศาสตร์ประชาชนอยู่ดีมีสุขระดับจังหวัดของจังหวัดอ่างทองมีความสำเร็จหรือเหมาะสมในระดับสูง

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

วัตถุประสงค์ข้อที่ 3 เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคของการดำเนินงานตามแผนชุมชนภายใต้ยุทธศาสตร์ประชาชนอยู่ดีมีสุขระดับจังหวัดของจังหวัดอ่างทอง

การศึกษาปัญหาและอุปสรรคของการดำเนินงานตามแผนชุมชนภายใต้ยุทธศาสตร์ประชาชนอยู่ดีมีสุขระดับจังหวัดของจังหวัดอ่างทองจะได้วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา เช่น การคำนวณค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ และตารางแจกแจงความถี่ เป็นต้น

กรอบแนวคิดในการศึกษา

การศึกษาการประเมินผลแผนชุมชนภายใต้ยุทธศาสตร์ประชาชนอยู่ดีมีสุขระดับจังหวัด โดยใช้จังหวัดอ่างทองเป็นกรณีศึกษาในครั้งนี้จะได้อาศัยแบบจำลองซิป (CIPP Model) เป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย ซึ่งมีกรอบแนวคิดดังแสดงในภาพที่ 1 ดังนี้

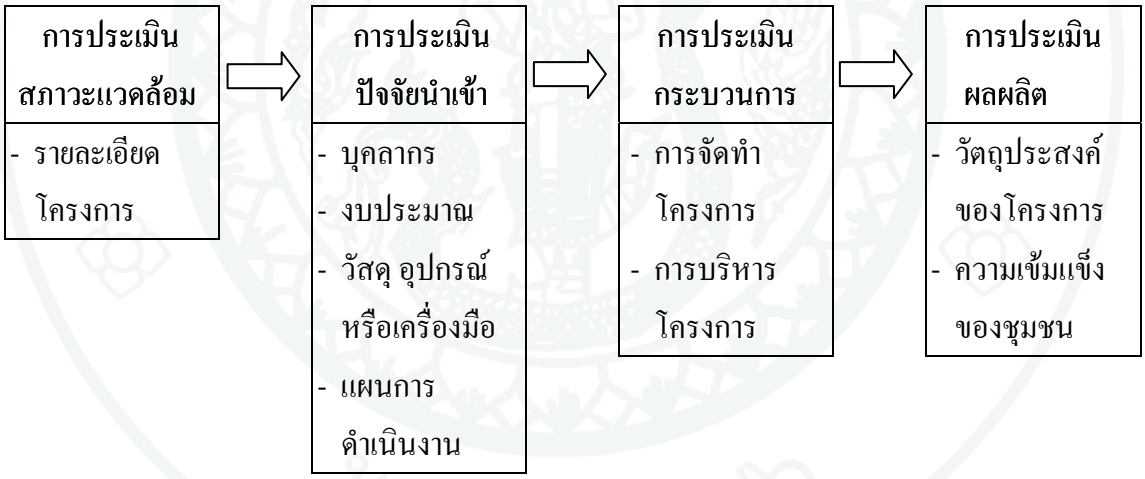

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการศึกษาตามแบบจำลองซิป (CIPP Model)
ที่มา: การดำเนินงานโครงการภายใต้แผนงานยุทธศาสตร์ประชาชนอยู่ดีมีสุขระดับจังหวัด และแบบจำลองการประเมินผลแบบซิป (CIPP Model)

ทั้งนี้ จากกรอบแนวคิดดังกล่าวสามารถกำหนดตัวแปรหลัก องค์ประกอบของตัวแปรหลัก และตัวชี้วัดได้ ดังตารางที่ 4

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางที่ 4 ตัวแปรหลัก องค์ประกอบตัวแปรหลัก ตัวชี้วัด เกณฑ์การวัดค่า และค่าหน่วยวัดที่ใช้เพื่อการประเมินผลตามแบบจำลองซิป (CIPP Model)

ตัวแปรหลัก/ องค์ประกอบของตัวแปรหลัก	ตัวชี้วัด	เกณฑ์การวัดค่า	ค่าหน่วยวัด ตามเกณฑ์การวัดค่า	ค่าหน่วยวัด ตามความเห็นคณะกรรมการฯ
บริบท				
- รายละเอียดโครงการ	- ความสอดคล้องกับแผนงานหลักทั้ง 5 แผนงาน		1 = เป็นไปตามเกณฑ์การวัดค่า 0 = ไม่เป็นไปตามเกณฑ์การวัดค่า	4 = เห็นด้วยอย่างยิ่ง 3 = เห็นด้วย 2 = ไม่เห็นด้วย 1 = ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง 0 = ไม่แน่ใจ
	- แผนงานการสร้างการเรียนรู้ และความสามารถในการจัดการของชุมชน	- เป็นโครงการที่มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ และมีวิธีดำเนินงานอบรมให้ความรู้กับคนในชุมชน โดยการจ้างวิทยากรมาให้ความรู้		
	- แผนงานการกำหนดตำแหน่งการพัฒนาอาชีพของชุมชนภายใต้ระบบและกลไกการตลาด	- เป็นโครงการที่มีวัตถุประสงค์ เป้าหมายเพื่อผลิตหรือจัดหาปัจจัยการประกอบอาชีพที่มีคุณภาพและราคาถูก และเพื่อให้คนในชุมชนมีอาชีพเสริม		
	- แผนงานการพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชน	- เป็นโครงการที่มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชนเกี่ยวกับบรรจุภัณฑ์ การตลาด รูปแบบ คุณภาพ ความสะอาด ความปลอดภัย		

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ตัวแปรหลัก/ องค์ประกอบของตัวแปรหลัก	ตัวชี้วัด	เกณฑ์การวัดค่า	ค่าหน่วยวัด ตามเกณฑ์การวัดค่า	ค่าหน่วยวัด ตามความเห็นคณะกรรมการฯ
บริบท				
- รายละเอียดโครงการ	- ความสอดคล้องกับแผนงานหลักทั้ง 5 แผนงาน		1 = เป็นไปตามเกณฑ์การวัดค่า 0 = ไม่เป็นไปตามเกณฑ์การวัดค่า	4 = เห็นด้วยอย่างยิ่ง 3 = เห็นด้วย 2 = ไม่เห็นด้วย 1 = ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง 0 = ไม่แน่ใจ
	- แผนงานการสนับสนุนชุมชนให้มีบทบาทรองรับความอ่อนแอของระบบครอบครัวไทย	- เป็นโครงการที่มีวัตถุประสงค์ เป้าหมายเกี่ยวกับการช่วยเหลือผู้ยากไร้ ผู้ด้อยโอกาสในชุมชน		
	- แผนงานการดูแลความอุดมสมบูรณ์ขอทรัพยากร ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของชุมชนของโครงการ	- เป็นโครงการที่มีวัตถุประสงค์และวิธีดำเนินงานเกี่ยวกับการดูแลทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในชุมชนให้มีความสะอาดและมีพื้นที่สีเขียวเพิ่มขึ้น		
	- ความสอดคล้องของโครงการกับสถานการณ์ด้านเศรษฐกิจ สังคม และทรัพยากรของหมู่บ้าน			
	- สถานการณ์ด้านเศรษฐกิจ	- เป็นโครงการเกี่ยวกับการสนับสนุนและลดต้นทุนในการประกอบอาชีพเกษตรกรรม สร้างอาชีพและรายได้เสริม หรือพัฒนาคุณภาพและสถานะการจำหน่ายของผลิตภัณฑ์ชุมชน		

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ตัวแปรหลัก/ องค์ประกอบของตัวแปรหลัก	ตัวชี้วัด	เกณฑ์การวัดค่า	ค่าหน่วยวัด ตามเกณฑ์การวัดค่า	ค่าหน่วยวัด ตามความเห็นคณะกรรมการฯ
บริบท				
- รายละเอียดโครงการ	- ความสอดคล้องของโครงการกับสถานการณ์ด้านเศรษฐกิจ สังคม และทรัพยากรของหมู่บ้าน - สถานการณ์ด้านสังคม	- เป็นโครงการเกี่ยวกับการให้ความรู้และข้อมูลข่าวสารด้านการเกษตรผ่านช่องทางและกิจกรรมต่าง ๆ หรือการช่วยเหลือผู้ยากไร้ผู้ด้อยโอกาสในชุมชนในชุมชน	1 = เป็นไปตามเกณฑ์การวัดค่า 0 = ไม่เป็นไปตามเกณฑ์การวัดค่า	4 = เห็นด้วยอย่างยิ่ง 3 = เห็นด้วย 2 = ไม่เห็นด้วย 1 = ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง 0 = ไม่แน่ใจ
	- สถานการณ์ด้านทรัพยากร	- เป็นโครงการเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพทรัพยากรดิน น้ำ พื้นที่สีเขียวที่คนในชุมชนร่วมกันทำกิจกรรมพัฒนา		
	- ความชัดเจนของวัตถุประสงค์ และเป้าหมายของโครงการ	- อธิบายถึงการช่วยแก้ไขปัญหาหรือสนองความต้องการของชุมชนในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง และระบุถึงผลงานที่แสดงออกมาเป็นเนื้องาน		

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ตัวแปรหลัก/ องค์ประกอบของตัวแปรหลัก	ตัวชี้วัด	เกณฑ์การวัดค่า	ค่าหน่วยวัด ตามเกณฑ์การวัดค่า	ค่าหน่วยวัด ตามความเห็นคณะกรรมการฯ
บริบท				
- รายละเอียดโครงการ	- ความชัดเจนของผู้ที่ได้รับประโยชน์จากโครงการ	- ระบุว่าประโยชน์ที่ได้รับใครเป็นผู้ได้รับ	1 = เป็นไปตามเกณฑ์การวัดค่า 0 = ไม่เป็นไปตามเกณฑ์การวัดค่า	4 = เห็นด้วยอย่างยิ่ง 3 = เห็นด้วย 2 = ไม่เห็นด้วย 1 = ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง 0 = ไม่แน่ใจ
	- ความชัดเจนของงบประมาณดำเนินงานโครงการ	- ระบุว่างบประมาณได้มาจากไหนและจำนวนเท่าไร		
	- ความสามารถที่จะดำเนินงานได้เองโดยชุมชน และอาศัยปัจจัยการดำเนินงานโดยเฉพาะแรงงานในชุมชนเป็นหลัก	- มีคนในชุมชนร่วมกันดำเนินงาน และมีการจ้างแรงงานในชุมชน		
	- ความสอดคล้องของโครงการที่หมู่บ้านหรือชุมชนจัดทำขึ้นกับโครงการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	- มีความสอดคล้องกับโครงการด้านใดด้านหนึ่งขององค์การบริหารส่วนตำบลเทศบาล		
	- ความไม่ซ้ำซ้อนของของโครงการที่หมู่บ้าน หรือชุมชนจัดทำขึ้นกับโครงการที่ดำเนินงานโดยหน่วยงานอื่น	- ไม่มีความคล้ายคลึงกับโครงการที่ดำเนินงานโดยหน่วยงานอื่น		
	- ความไม่เป็นโครงการที่ดำเนินงานด้านกองทุนหมุนเวียน การให้เงินสงเคราะห์ หรือซื้อของแจก และสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปต่างประเทศ	- ไม่มีวิธีดำเนินงานเกี่ยวกับกองทุนหมุนเวียน การให้เงินสงเคราะห์ หรือซื้อของแจก และสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปต่างประเทศ		

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ตัวแปรหลัก/ องค์ประกอบของตัวแปรหลัก	ตัวชี้วัด	เกณฑ์การวัดค่า	ค่าหน่วยวัด ตามเกณฑ์การวัดค่า	ค่าหน่วยวัด ตามความเห็นคณะกรรมการฯ
บริบท				
- รายละเอียดโครงการ	- ความเป็นโครงการที่เกิดจากกระบวนการร่วมกันคิด ร่วมกันเรียนรู้ ร่วมกันดำเนินงาน ร่วมกันค้นหาแนวทางการพัฒนาและแก้ไขปัญหาของชุมชน	- มีวิธีดำเนินงานที่คนในหมู่บ้านมีส่วนร่วมในแต่ละขั้นตอนของการจัดทำโครงการ	1 = เป็นไปตามเกณฑ์การวัดค่า 0 = ไม่เป็นไปตามเกณฑ์การวัดค่า	4 = เห็นด้วยอย่างยิ่ง 3 = เห็นด้วย 2 = ไม่เห็นด้วย 1 = ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง 0 = ไม่แน่ใจ
ปัจจัยนำเข้า				
- บุคลากร	- ความเพียงพอของคณะกรรมการดำเนินงานโครงการ	- มีคณะกรรมการดำเนินงานโครงการดำรงตำแหน่งต่าง ๆ เฉลี่ยตำแหน่งละ 1 คน		
	- ทักษะ ความรู้ความ ความเชี่ยวชาญ หรือประสบการณ์ของคณะกรรมการดำเนินงานโครงการ	- คณะกรรมการดำเนินงานโครงการมีความรู้ความเชี่ยวชาญหรือประสบการณ์ที่เป็นประโยชน์ อาทิ การทำปุ๋ย/ยาฆ่าแมลงชีวภาพ การก่อสร้าง การทำบัญชีราย/รับรายจ่าย		
	- ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการดำเนินงานโครงการ	- คณะกรรมการดำเนินงานโครงการมีความเข้าใจในบทบาทหน้าที่		
	- การได้รับการสนับสนุนด้านจำนวนบุคลากร การฝึกอบรม หรือการเดินทางไปศึกษาดูงานจากหน่วยงานภายนอกหมู่บ้าน	- มีเจ้าหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล เทศบาลเข้ามาช่วยดำเนินงานโครงการ		

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ตัวแปรหลัก/ องค์ประกอบของตัวแปรหลัก	ตัวชี้วัด	เกณฑ์การวัดค่า	ค่าหน่วยวัด ตามเกณฑ์การวัดค่า	ค่าหน่วยวัด ตามความเห็นคณะกรรมการฯ
ปัจจัยนำเข้า				
- งบประมาณ	- ความทันเวลาของงบประมาณที่ได้รับอนุมัติกับช่วงระยะเวลาการดำเนินงานโครงการที่กำหนดไว้	- ได้รับอนุมัติงบประมาณก่อนระยะเวลาสิ้นสุดโครงการ	1 = เป็นไปตามเกณฑ์การวัดค่า 0 = ไม่เป็นไปตามเกณฑ์การวัดค่า	4 = เห็นด้วยอย่างยิ่ง 3 = เห็นด้วย 2 = ไม่เห็นด้วย 1 = ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง 0 = ไม่แน่ใจ
	- ความพอเพียงของงบประมาณสำหรับดำเนินงานโครงการ	- ได้รับอนุมัติงบประมาณตามค่าใช้จ่ายที่ได้ประมาณการไว้		
	- การได้รับการสนับสนุนด้านการจัดซื้อจัดจ้างวัสดุอุปกรณ์ หรือบุคลากรในราคาถูก หรือการให้เงินสมทบ หรือบริจาคจากหน่วยงานภายนอกหมู่บ้าน	- ได้รับเงินงบประมาณสนับสนุนจากท้องถิ่น หรือเอกชน		
- วัสดุ อุปกรณ์ หรือเครื่องมือ	- ความพอเพียงของวัสดุ อุปกรณ์ หรือเครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินงานโครงการ	- สามารถซื้อวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือได้ครบตามจำนวนรายละเอียดวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือที่กำหนดไว้		
	- คุณภาพของวัสดุ อุปกรณ์ หรือเครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินงานโครงการ	- วัสดุ อุปกรณ์ หรือเครื่องมือมีคุณภาพ		

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ตัวแปรหลัก/ องค์ประกอบของตัวแปรหลัก	ตัวชี้วัด	เกณฑ์การวัดค่า	ค่าหน่วยวัด ตามเกณฑ์การวัดค่า	ค่าหน่วยวัด ตามความเห็นคณะกรรมการฯ
ปัจจัยนำเข้า				
- วัสดุ อุปกรณ์ หรือ เครื่องมือ	- การได้รับการสนับสนุนด้านการจัดหาวัสดุ อุปกรณ์ หรือเครื่องมือให้ หรือการแนะนำแหล่งจัดซื้อวัสดุ อุปกรณ์ หรือเครื่องมือที่มีคุณภาพจากหน่วยงานภายนอกหมู่บ้าน	- ได้รับความช่วยเหลือการออกแบบงานก่อสร้าง หรือจัดทำรายละเอียดวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือที่เหมาะสมจำเป็นต้องใช้จากองค์การบริหารส่วนตำบล หรือร้านค้าในพื้นที่	1 = เป็นไปตามเกณฑ์การวัดค่า 0 = ไม่เป็นไปตามเกณฑ์การวัดค่า	4 = เห็นด้วยอย่างยิ่ง 3 = เห็นด้วย 2 = ไม่เห็นด้วย 1 = ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง 0 = ไม่แน่ใจ
- แผนการดำเนินงาน	- ความชัดเจน และครอบคลุมของกิจกรรมในแผนการดำเนินงานของโครงการ	- กิจกรรมในแผนการดำเนินงาน มีความชัดเจนและครอบคลุม		
	- ความเหมาะสมของระยะเวลาในการดำเนินงานทั้งสิ้น และในแต่ละกิจกรรมของโครงการ	- ระยะเวลาในการดำเนินงานทั้งสิ้น และในแต่ละกิจกรรมมีความความเหมาะสม		
กระบวนการ				
- การจัดทำโครงการ	- การมีส่วนร่วมของคนในหมู่บ้านในแต่ละขั้นตอนของการจัดทำโครงการ คือ การวิเคราะห์สถานการณ์ การกำหนดปัญหาหรือความต้องการ การแสดงความคิดเห็นและตัดสินใจเลือกวิธีการการแก้ไขปัญหาหรือพัฒนา และการกำหนดรายละเอียด	- มีวิธีดำเนินงานเกี่ยวกับการจัดประชาคมเพื่อพิจารณาโครงการ		

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ตัวแปรหลัก/ องค์ประกอบของตัวแปรหลัก	ตัวชี้วัด	เกณฑ์การวัดค่า	ค่าหน่วยวัด ตามเกณฑ์การวัดค่า	ค่าหน่วยวัด ตามความเห็นคณะกรรมการฯ
กระบวนการ				
- การบริหารโครงการ	- การมีส่วนร่วมของคนในหมู่บ้านในการเลือกตั้งคณะกรรมการดำเนินงานโครงการ	- กลุ่มบุคคลต่าง ๆ โดยเฉพาะ ตัวแทนครัวเรือน มีตัวแทนอยู่ในคณะกรรมการดำเนินงานโครงการ	1 = เป็นไปตามเกณฑ์การวัดค่า 0 = ไม่เป็นไปตามเกณฑ์การวัดค่า	4 = เห็นด้วยอย่างยิ่ง 3 = เห็นด้วย 2 = ไม่เห็นด้วย 1 = ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง 0 = ไม่แน่ใจ
	- การมีส่วนร่วมของคนในหมู่บ้านในการติดตาม และตรวจสอบผลการดำเนินงานโครงการ	- มีคณะกรรมการที่เป็นตัวแทนของกลุ่มบุคคลในหมู่บ้านที่ดำรงตำแหน่งกรรมการฝ่ายควบคุม/ตรวจสอบ		
	- ความสะดวกรวดเร็วของการเบิกจ่ายงบประมาณจากบัญชีของหมู่บ้าน	- การเบิกจ่ายงบประมาณจากบัญชีของหมู่บ้านมีความสะดวกรวดเร็ว		
	- ความชัดเจน ไม่ยุ่งยาก และไม่เป็นอุปสรรคของแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้าง	- แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างมีความชัดเจน ไม่ยุ่งยาก และไม่เป็นอุปสรรค		

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ตัวแปรหลัก/ องค์ประกอบของตัวแปรหลัก	ตัวชี้วัด	เกณฑ์การวัดค่า	ค่าหน่วยวัด ตามเกณฑ์การวัดค่า	ค่าหน่วยวัด ตามความเห็นคณะกรรมการฯ
ผลผลิต				
- วัตถุประสงค์ของโครงการ	- การได้ร่วมประชุมปรึกษาหารือกันของชุมชน เพื่อพัฒนา และแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ของชุมชน ตลอดจนการได้ทำกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกันของชุมชน	- มีการร่วมประชุม หรือร่วมกันทำกิจกรรมต่าง ๆ มากขึ้น	1 = เป็นไปตามเกณฑ์การวัดค่า 0 = ไม่เป็นไปตามเกณฑ์การวัดค่า	4 = เห็นด้วยอย่างยิ่ง 3 = เห็นด้วย 2 = ไม่เห็นด้วย 1 = ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง 0 = ไม่แน่ใจ
	- การได้รับความรู้ และข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ที่ทันเหตุการณ์ และเป็นประโยชน์ต่อการประกอบอาชีพ	- ได้รับความรู้ ข้อมูลข่าวสารในเรื่องต่าง ๆ ในหลากหลาย ๆ ช่องทางมากขึ้น		
	- การลดต้นทุน หรือรายจ่ายในการประกอบอาชีพ หรือการดำเนินชีวิตประจำวันของชุมชน	- มีต้นทุน หรือร่ายจ่ายในเรื่องต่าง ๆ ลดลง		
	- การสร้าง หรือพัฒนาอาชีพ และสร้างรายได้ให้กับคนในชุมชน	- มีรายได้จากแหล่งต่าง ๆ มากขึ้น และคนในชุมชนย้ายถิ่นไปทำงานนอกหมู่บ้านลดลง		
	- การพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชนในด้านรูปแบบ ด้านบรรจุภัณฑ์ ด้านการเชื่อมโยงตลาด ด้านมาตรฐานทั้งคุณภาพ ความสะอาดและความปลอดภัย	- ผลิตภัณฑ์ชุมชนมีคุณภาพสูงขึ้น และมีสถานะการจำหน่ายดีขึ้น		

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ตัวแปรหลัก/ องค์ประกอบของตัวแปรหลัก	ตัวชี้วัด	เกณฑ์การวัดค่า	ค่าหน่วยวัด ตามเกณฑ์การวัดค่า	ค่าหน่วยวัด ตามความเห็นคณะกรรมการฯ
ผลผลิต				
- วัตถุประสงค์ของโครงการ	- การได้ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ในการเล่นดนตรี หรือการออกำลังกายของเยาวชนในชุมชน	- เยาวชนมีการใช้เวลาว่างไปในเรื่องต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ เพิ่มขึ้น	1 = เป็นไปตามเกณฑ์การวัดค่า 0 = ไม่เป็นไปตามเกณฑ์การวัดค่า	4 = เห็นด้วยอย่างยิ่ง 3 = เห็นด้วย 2 = ไม่เห็นด้วย 1 = ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง 0 = ไม่แน่ใจ
	- การมีการช่วยเหลือแก่ผู้ยากไร้ทั้งทางด้านการสร้างอาชีพ หรือการจัดหาและซ่อมแซมปัจจัยในการดำเนินชีวิตต่าง ๆ ให้	- ผู้ยากไร้ได้รับการช่วยเหลือในด้านต่าง ๆ เพิ่มขึ้น		
	- การมีการป้องกันไม่ให้ทรัพยากรธรรมชาติเสื่อมโทรม มีการดูแลสภาพแวดล้อมให้มีความสะอาด สวยงาม น่าอยู่ และจัดให้มีพื้นที่สีเขียวเพิ่มขึ้น	- ทรัพยากรธรรมชาติในชุมชนมีคุณภาพดีขึ้น		
- ความเข้มแข็งของชุมชน	- การไม่มีปัญหาด้านสภาพแวดล้อมทั้งจากความไม่เป็นระเบียบเรียบร้อย ไม่สะอาดของบริเวณต่าง ๆ ภายในชุมชน กลิ่นเหม็น เสียงรบกวน และฝุ่นควันในชุมชน	- ไม่มีปัญหาด้านสภาพแวดล้อม		

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ตัวแปรหลัก/ องค์ประกอบของตัวแปรหลัก	ตัวชี้วัด	เกณฑ์การวัดค่า	ค่าหน่วยวัด ตามเกณฑ์การวัดค่า	ค่าหน่วยวัด ตามความเห็นคณะกรรมการฯ
ผลผลิต				
- ความเข้มแข็งของชุมชน	- การมีความพึงพอใจเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติทั้งคุณภาพของดิน คุณภาพของแหล่งน้ำ และความพอเพียงของพื้นที่สีเขียวในชุมชน	- มีความพึงพอใจเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติ	1 = เป็นไปตามเกณฑ์การวัดค่า 0 = ไม่เป็นไปตามเกณฑ์การวัดค่า	4 = เห็นด้วยอย่างยิ่ง 3 = เห็นด้วย 2 = ไม่เห็นด้วย 1 = ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง 0 = ไม่แน่ใจ
	- ความสะดวกสบายเกี่ยวกับสาธารณูปโภคสาธารณูปการต่าง ๆ ทั้งศูนย์เรียนรู้ชุมชน ร้านค้าชุมชน และประปาชุมชน	- มีความสะดวกสบายเกี่ยวกับสาธารณูปโภคสาธารณูปการต่าง ๆ		
	- การไม่มีปัญหาเกี่ยวกับความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินทั้งการลักขโมย และยาเสพติดในชุมชน	- ไม่มีปัญหาเกี่ยวกับความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน		
	- การไม่มีปัญหาเกี่ยวกับความสามารถในการหารายได้ของคนวัยทำงานที่มีงานทำในครอบครัวมาเพื่อดูแลเด็ก และผู้สูงอายุที่ไม่มีรายได้ในครอบครัว	- ไม่มีปัญหาเกี่ยวกับความสามารถในการหารายได้ของคนวัยทำงานที่มีงานทำในครอบครัว		

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ตัวแปรหลัก/ องค์ประกอบของตัวแปรหลัก	ตัวชี้วัด	เกณฑ์การวัดค่า	ค่าหน่วยวัด ตามเกณฑ์การวัดค่า	ค่าหน่วยวัด ตามความเห็นคณะกรรมการฯ
ผลผลิต				
- ความเข้มแข็งของชุมชน	- การมีอาชีพหลักที่แน่นนอนทั้งด้านการทำเกษตรกรรม และการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ของชุมชน	- มีอาชีพหลักที่แน่นนอน	1 = เป็นไปตามเกณฑ์การวัดค่า 0 = ไม่เป็นไปตามเกณฑ์การวัดค่า	4 = เห็นด้วยอย่างยิ่ง 3 = เห็นด้วย 2 = ไม่เห็นด้วย 1 = ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง 0 = ไม่แน่ใจ
	- การมีการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมอาชีพหรือความรู้ทั้งการจัดอบรม หรือการเดินทางไปศึกษาดูงานเกี่ยวกับการทำเกษตรกรรม หรือการผลิตผลิตภัณฑ์ของชุมชน	- มีการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมอาชีพ หรือความรู้		
	- การมีรายได้เพียงพอกับรายจ่ายในแต่ละเดือนของครอบครัวในชุมชน	- มีรายได้เพียงพอกับรายจ่าย		
	- การมีรายได้เพียงพอสำหรับใช้สอยจากเงินที่ออมไว้เมื่อไม่ได้ประกอบอาชีพแล้ว	- มีรายได้เพียงพอสำหรับใช้สอยจากเงินที่ออมไว้		

ที่มา: คู่มือการดำเนินงานโครงการภายใต้แผนงานยุทธศาสตร์ประชาชนอยู่ดีมีสุขระดับจังหวัด และการตรวจเอกสารที่เกี่ยวข้อง

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

บทที่ 4

การดำเนินงานแผนชุมชนภายใต้ยุทธศาสตร์ประชาชนอยู่ดีมีสุข ระดับจังหวัดของจังหวัดอ่างทอง ปี 2551

ในการศึกษาการดำเนินงานแผนชุมชนภายใต้ยุทธศาสตร์ประชาชนอยู่ดีมีสุขระดับจังหวัดของจังหวัดอ่างทอง ปี 2551 ในส่วนนี้จะได้ทำการศึกษาในสองส่วนด้วยกัน คือ รายละเอียดขั้นตอนของการดำเนินงานแผนชุมชน และการดำเนินงานแผนชุมชนของจังหวัดอ่างทอง ซึ่งมีรายละเอียดในแต่ละส่วน ดังนี้

รายละเอียดขั้นตอนของการดำเนินงานแผนชุมชน

สำหรับการศึกษารายละเอียดขั้นตอนของการดำเนินงานแผนชุมชนนั้น จะแบ่งการศึกษาออกเป็น 6 เรื่อง ดังนี้ ความเป็นมาของยุทธศาสตร์ประชาชนอยู่ดีมีสุขระดับจังหวัด ปี 2551 หลักการดำเนินงานโครงการของแผนชุมชน กรอบแผนงานหลักของแผนชุมชน หลักเกณฑ์การพิจารณาโครงการของแผนชุมชน ขั้นตอนการดำเนินงานโครงการของแผนชุมชน และการคัดเลือกคณะกรรมการระดับหมู่บ้าน หรือชุมชนของแผนชุมชน ซึ่งมีรายละเอียดในแต่ละเรื่อง ดังนี้

1. ความเป็นมาของยุทธศาสตร์ประชาชนอยู่ดีมีสุขระดับจังหวัด ปี 2551

รัฐบาล ฯพณฯ พลเอกสุรยุทธ์ จุลานนท์ ได้แถลงนโยบายด้านเศรษฐกิจและสังคมต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ 3 พฤศจิกายน 2549 โดยกำหนดนโยบายด้านเศรษฐกิจไว้ว่าจะยึดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ใช้หลักคุณธรรมกำกับการพัฒนาเศรษฐกิจในระบบตลาดเสรี เพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจฐานราก เศรษฐกิจระบบตลาด และเศรษฐกิจส่วนรวมภายใต้กรอบความยั่งยืนและความพอดี และนโยบายด้านสังคมจะเน้นการสร้างความเข้มแข็งของทุกชุมชน ท้องถิ่น และประชาคมให้สามารถจัดการตนเองเกี่ยวกับความเป็นอยู่ด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม การปกครอง และการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ โดยส่งเสริมบทบาทของครอบครัว ปรับปรุงบทบาทของผู้ว่าราชการจังหวัดและหน่วยงานภูมิภาค และปรับปรุงระบบความสัมพันธ์ระหว่างภูมิภาค ท้องถิ่น ชุมชน และภาคประชาสังคมอย่างเหมาะสม เพื่อร่วมกันรับผิดชอบดูแลผู้ด้อยโอกาส และรักษาดูแลทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างทั่วถึง เป็นธรรม และมีประสิทธิภาพ ดังนั้น

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

รัฐบาลจึงได้กำหนดยุทธศาสตร์ประชาชนอยู่ดีมีสุขระดับจังหวัดขึ้น เพื่อเป็นเครื่องมือในการพัฒนาชุมชนท้องถิ่นตามนโยบายด้านเศรษฐกิจและสังคมที่ได้แถลงต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติไว้ดังกล่าว (สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย, 2551)

2. หลักการดำเนินงานโครงการของแผนชุมชน

การดำเนินงานโครงการของแผนชุมชนภายใต้แผนงานของยุทธศาสตร์ประชาชนอยู่ดีมีสุขระดับจังหวัด ปี 2551 มีหลักการดำเนินงาน ดังนี้ (สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย, 2551)

2.1 สนับสนุนการพัฒนาชุมชนด้วยกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน ภายใต้เงื่อนไขที่ประชาชนและชุมชนเป็นผู้ดำเนินงานหลัก คำนึงถึงความหลากหลายและความแตกต่างกันในแต่ละพื้นที่และแต่ละภาค ตรงตามความจำเป็นที่ชุมชนจะต้องเข้ามามีบทบาทในการสงเคราะห์ประชาชนและทดแทนความอ่อนแอของระบบครอบครัว

2.2 สนับสนุนให้ชุมชนร่วมกันกำหนดตำแหน่งการพัฒนาอาชีพของชุมชน โดยประเมินศักยภาพของตัวเองเพื่อนำไปวางแผนและกำหนดทิศทางการพัฒนาอาชีพ ที่จะทำให้ชุมชนสามารถพึ่งตนเองได้อย่างยั่งยืน

2.3 ยึดตามกรอบแผนงานที่มุ่งไปสู่การเลือกอาชีพที่จะก่อให้เกิดรายได้ในอนาคต ยกระดับคุณภาพชีวิต และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของชุมชน

2.4 มีความเชื่อมโยงระหว่างแผนชุมชน กับแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและหน่วยงานราชการ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการบริหารจัดการงบประมาณและการพัฒนาตามความคิดของชุมชน

3. กรอบแผนงานหลักของแผนชุมชน

กรอบแผนงานหลักของแผนชุมชนภายใต้ยุทธศาสตร์ประชาชนอยู่ดีมีสุขระดับจังหวัด ปี 2551 ประกอบด้วยแผนงานหลักรวม 5 แผนงาน คือ (สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย, 2551)

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

3.1 แผนงานสร้างการเรียนรู้ และความสามารถในการจัดการของชุมชน สนับสนุนให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการคิด วิเคราะห์กำหนดตำแหน่งของตัวเองและวางทิศทางการพัฒนาตามศักยภาพความพร้อมชุมชน เพื่อการพึ่งตนเองอย่างยั่งยืน ทั้งนี้ โดยเปิดกว้างให้ทุกภาคีการพัฒนาทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาชน และสถาบันการศึกษา เข้ามามีบทบาทร่วมกันในการจัดกระบวนการเรียนรู้ให้กับชุมชนตามที่ชุมชนร้องขอ เช่น การสนับสนุนวิทยากรกระบวนการ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การให้สถาบันการศึกษาเป็นพี่เลี้ยง การศึกษาดูงานศูนย์การศึกษาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เป็นต้น

3.2 แผนงานกำหนดตำแหน่งการพัฒนาอาชีพของชุมชนภายใต้ระบบและกลไกการตลาด สนับสนุนกิจกรรมการประกอบอาชีพของคนในหมู่บ้าน หรือชุมชนทั้งในและนอกภาคเกษตร ที่ชุมชนมีการวางตำแหน่งอาชีพที่สอดคล้องกับศักยภาพความสามารถของตัวเองภายใต้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เช่น

1) การเกษตร ตามลักษณะของพื้นที่ ภูมิอากาศ และแนวคิดการทำการเกษตรเพื่อการพึ่งตนเองที่แตกต่างกัน เช่น เกษตรผสมผสาน เกษตรอินทรีย์ วนเกษตร เกษตรทฤษฎีใหม่ เกษตรธรรมชาติ เป็นต้น

2) การท่องเที่ยว ตามลักษณะภูมิสังคมที่แตกต่างกัน เช่น การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ การท่องเที่ยวสุขภาพ การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม หรือการท่องเที่ยวธรรมชาติ เป็นต้น รวมทั้งการทำของที่ระลึก

3) อาชีพอื่น ๆ นอกจากการเกษตรและการท่องเที่ยว เช่น บริการหรือรายได้จากแรงงาน อุตสาหกรรม เป็นต้น

3.3 แผนงานพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชน ครอบคลุมทั้งผลิตภัณฑ์ด้านอาหาร ผลิตภัณฑ์สุขภาพ ผลิตภัณฑ์สิ่งทอ และผลิตภัณฑ์การจักสาน ซึ่งมีศักยภาพ มีความโดดเด่นและมีลู่ทางด้านการตลาด โดยเน้นการพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชนด้านบรรจุภัณฑ์ ด้านการเชื่อมโยงตลาด ด้านมาตรฐานทั้งคุณภาพ ความสะอาด และความปลอดภัย เป็นต้น

3.4 แผนงานสนับสนุนชุมชนให้มีบทบาทรองรับความอ่อนแอของระบบครอบครัวไทย เน้นการจัดบริการเสริมในชุมชนเพื่อการดูแลครอบครัวที่อ่อนแอ ผู้ที่ไร้ที่พึ่ง คนแก่ที่อยู่กับเด็กตาม

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ลำพัง ในรูปแบบที่หลากหลายตามสถานการณ์ที่เกิดขึ้นจริงในชุมชน เช่น การร่วมมือลงแรง จัดหาหรือซ่อมแซมที่อยู่อาศัย การสร้างงานให้ผู้ด้อยโอกาส เป็นต้น

3.5 แผนงานดูแลความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของชุมชน เน้นการป้องกันไม่ให้ทรัพยากรธรรมชาติเสื่อมโทรม รวมทั้ง ดูแลสิ่งแวดล้อม เช่น ความสะอาด และการจัดให้มีพื้นที่สีเขียวเพิ่มขึ้น เป็นต้น

4. หลักเกณฑ์การพิจารณาโครงการของแผนชุมชน

โครงการ หรือกิจกรรมที่หมู่บ้าน หรือชุมชนเสนอเพื่อดำเนินงานจะต้องมีลักษณะ ดังนี้ (สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย, 2551)

4.1 เป็นโครงการที่ก่อให้เกิดกระบวนการเรียนรู้ร่วมกันในชุมชน โดยร่วมกันคิด ร่วมกันเรียนรู้ ร่วมกันดำเนินงาน ร่วมกันค้นหาแนวทางการพัฒนาและแก้ปัญหาของชุมชนที่ผ่านการประเมินศักยภาพของชุมชน และพัฒนาไปสู่กระบวนการวางแผนชุมชนที่มีคุณภาพ ทั้งนี้ เปิดกว้างให้ทุกภาคีการพัฒนาทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาชน และสถาบันการศึกษาเข้ามามีบทบาทร่วมกันในการจัดกระบวนการเรียนรู้ให้กับชุมชน

4.2 ยึดกรอบ 5 แผนงาน สอดคล้องตามลักษณะภูมิสังคม และเป็นโครงการที่มีความพร้อมในการดำเนินงาน มีการกำหนดวัตถุประสงค์ เป้าหมาย ผู้ได้รับประโยชน์ และงบประมาณที่ชัดเจน รวมทั้ง ไม่ก่อให้เกิดภาระผูกพันงบประมาณปีต่อไป

4.3 เป็นโครงการที่มาจากแผนชุมชนและเชื่อมโยงกับแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และชุมชนสามารถทำได้เอง โดยมีการจ้างแรงงานในชุมชนเป็นหลัก

4.4 ห้ามจัดทำโครงการในลักษณะที่เป็นการซ้ำซ้อนกับโครงการที่ได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากแหล่งอื่น ๆ ได้แก่ ส่วนราชการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และองค์กรพัฒนาเอกชน เป็นต้น เช่น โครงการก่อสร้างโครงสร้างพื้นฐานขนาดใหญ่ การสร้างแหล่งน้ำขนาดใหญ่ที่ใช้เครื่องจักรเป็นหลัก การสร้างศาลาเอนกประสงค์ การสร้างตลาดกลาง การซื้อรถเอนกประสงค์ รวมทั้ง ไม่เป็นโครงการในลักษณะกองทุนหมุนเวียน หรือการให้เงินสงเคราะห์ หรือซื้อของแจก

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

เช่น การให้ทุนการศึกษา เบี้ยยังชีพ ซื้อแว่นตา รถเข็น หรือถังขยะ เป็นต้น ตลอดจนห้ามสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปต่างประเทศ เช่น การศึกษาดูงาน การเจรจาการค้า การอบรม เป็นต้น

5. ขั้นตอนการดำเนินงานโครงการของแผนชุมชน

การดำเนินงานโครงการของแผนชุมชนมีรายละเอียดขั้นตอนการดำเนินงาน และสามารถสรุปให้เห็นได้ดังภาพที่ 2 ถึง ภาพที่ 4 ดังนี้ (สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย, 2551)

5.1 การจัดทำโครงการ

1) การทบทวนคุณภาพแผนชุมชน และหาแนวทางการดำเนินงานเพื่อแก้ไขปัญหาหรือพัฒนาท้องถิ่น โดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมของทีมงาน หรือกลุ่มคนในชุมชน ประสานกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรืออำเภอ

2) การประเมินศักยภาพของชุมชน ผ่านกระบวนการเรียนรู้ร่วมกันของชุมชนที่จะนำไปสู่การกำหนดตำแหน่งของชุมชน วางแผนและกำหนดแนวทางการพัฒนาที่จะทำให้ชุมชนสามารถพึ่งตนเองได้อย่างยั่งยืน โดยจัดเวทีชุมชนเพื่อร่วมกันตรวจสอบและวิเคราะห์ข้อมูลของชุมชนในทุกด้าน และนำมากำหนดแนวทางในการพัฒนาชุมชนว่าจะไปในแนวทางใด ซึ่งชุมชนต้องมีความพร้อม ความสมัครใจ และความต้องการดำเนินงาน ทั้งนี้ หากชุมชนยังไม่สามารถกำหนดตำแหน่งของชุมชนได้ให้อำเภอ หรือกิ่งอำเภอ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และส่วนราชการ หรือหน่วยงานระดับจังหวัดเข้าไปสนับสนุนชุมชนในการจัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อกำหนดตำแหน่งของชุมชนต่อไป

3) การเขียนรายละเอียดโครงการ ให้หมู่บ้าน หรือชุมชนจัดทำรายละเอียดโครงการตามแบบที่กำหนด ทั้งนี้ อาจขอความร่วมมือจากหน่วยราชการให้คำแนะนำในการจัดทำรายละเอียดโครงการก็ได้

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

5.2 การเสนอโครงการ

1) ให้หมู่บ้าน หรือชุมชนจัดประชุมประชาคม เพื่อร่วมกันพิจารณาโครงการ และพิจารณาคัดเลือกคณะผู้รับผิดชอบด้านต่าง ๆ รวม 5 ด้าน ซึ่งมาจากคณะกรรมการระดับหมู่บ้าน หรือชุมชน และประชาชนในหมู่บ้าน หรือชุมชน ดังนี้

1.1) คัดเลือกผู้รับผิดชอบโครงการจำนวน 3 คน ประกอบด้วย ตัวแทนจากประชาชนในหมู่บ้าน หรือชุมชน 1 คน ตัวแทนจากคณะกรรมการระดับหมู่บ้าน หรือชุมชน 1 คน และตัวแทนจากกรรมการฝ่ายควบคุมและตรวจสอบ 1 คน เพื่อทำหน้าที่กำหนดขั้นตอนการทำงาน ระยะเวลา วัสดุอุปกรณ์ งบประมาณ และจัดทำโครงการ

1.2) คัดเลือกผู้รับผิดชอบการเปิดบัญชีและการเบิกจ่ายเงินจากบัญชีของหมู่บ้าน หรือชุมชนจำนวน 3 คนประกอบด้วย ประธานคณะกรรมการระดับหมู่บ้าน หรือชุมชน 1 คน เหรัญญิก 1 คน และตัวแทนจากคณะกรรมการระดับหมู่บ้าน หรือชุมชน 1 คน เพื่อทำหน้าที่เปิดบัญชีและเบิกเงินตามโครงการ

1.3) คัดเลือกผู้รับผิดชอบในการจัดซื้อจัดจ้างจำนวน 3 คน ประกอบด้วย ตัวแทนจากคณะกรรมการระดับหมู่บ้าน หรือชุมชน 1 คน และตัวแทนจากประชาชนในหมู่บ้าน หรือชุมชน 2 คน เพื่อทำหน้าที่จัดหาวัสดุอุปกรณ์ในการดำเนินโครงการแต่ละโครงการตามความต้องการของคณะผู้รับผิดชอบโครงการ

1.4) คัดเลือกผู้รับผิดชอบในการจัดทำบัญชีค่าใช้จ่ายจำนวน 2 คน ประกอบด้วย เหรัญญิก หรือผู้ช่วยเหรัญญิก 1 คน และตัวแทนจากประชาชนในหมู่บ้าน หรือชุมชน 1 คน เพื่อทำหน้าที่จัดทำบัญชีรายรับ - รายจ่ายของโครงการ

1.5) คัดเลือกผู้รับผิดชอบในการควบคุมและตรวจสอบผลงานจำนวน 3 คน ประกอบด้วย ตัวแทนจากคณะผู้รับผิดชอบโครงการ 1 คน ตัวแทนจากประชาชนในหมู่บ้าน หรือชุมชน 1 คน และตัวแทนจากกรรมการฝ่ายควบคุมและตรวจสอบ 1 คน เพื่อทำหน้าที่ตรวจสอบการดำเนินงานโครงการแต่ละโครงการเกี่ยวกับวัสดุอุปกรณ์และการใช้จ่ายเงินให้ถูกต้อง มีหลักฐานตรวจสอบได้ ตรวจสอบการดำเนินงานและบริหารโครงการให้เป็นไปตามระเบียบ

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

กระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการบริหารงบประมาณและการใช้จ่ายเงินสำหรับการดำเนินงานภายใต้แผนงานยุทธศาสตร์อยู่ดีมีสุขระดับจังหวัด พ.ศ. 2551 และมติที่ประชุมประชาคม

2) คณะผู้รับผิดชอบโครงการจัดทำรายละเอียดโครงการ ตามแบบที่กำหนด นำเสนอผ่านประธานคณะกรรมการระดับหมู่บ้าน หรือชุมชน แล้วเสนอรายละเอียดโครงการให้คณะกรรมการอำนวยการระดับอำเภอ หรือกิ่งอำเภอพิจารณากลั่นกรอง บูรณาการโครงการจัดลำดับความสำคัญของโครงการ

3) คณะกรรมการอำนวยการระดับอำเภอ หรือกิ่งอำเภอบูรณาการโครงการระหว่างชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หน่วยงานภาครัฐ และภาคีการพัฒนาอื่น ๆ และพิจารณากลั่นกรอง และจัดลำดับความสำคัญโครงการที่เสนอมาจากหมู่บ้าน หรือชุมชน และนำเสนอคณะกรรมการอำนวยการระดับจังหวัด

4) คณะกรรมการอำนวยการระดับจังหวัดบูรณาการโครงการของหมู่บ้าน หรือชุมชนกับแผนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หน่วยงานภาครัฐ และภาคีการพัฒนาอื่น ๆ แล้วพิจารณาอนุมัติโครงการ และรายงานให้สำนักปลัดกระทรวงมหาดไทย เพื่อสรุปภาพรวมผลการอนุมัติโครงการให้สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และสำนักงบประมาณทราบ

5) คณะกรรมการอำนวยการระดับจังหวัดแจ้งผลการอนุมัติโครงการ ให้อำเภอ หรือกิ่งอำเภอทราบเพื่อแจ้งให้หมู่บ้าน หรือชุมชนทราบผลการอนุมัติ

5.3 การบริหารโครงการ

1) การโอนเงินงบประมาณและการโอนเงินเข้าบัญชีเงินฝากธนาคารหมู่บ้าน หรือชุมชน

1.1) กองคลัง สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย โอนเงินงบประมาณที่ได้รับการจัดสรรจากสำนักงบประมาณให้จังหวัดตามกรอบวงเงินที่จังหวัดได้รับ

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

1.2) คณะกรรมการอำนวยการระดับอำเภอ หรือกิ่งอำเภอแจ้งให้ผู้รับผิดชอบในการเบิกจ่ายของหมู่บ้าน หรือชุมชนที่ได้รับการอนุมัติโครงการจากคณะกรรมการอำนวยการระดับจังหวัดเปิดบัญชีเงินฝากประเภทออมทรัพย์กับธนาคารออมสิน ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร หรือธนาคารอื่นใดของรัฐ และให้อำเภอ หรือกิ่งอำเภอรวบรวมข้อมูลเลขที่บัญชีแจ้งให้จังหวัดทราบ และหากมีกรณีที่หมู่บ้าน หรือชุมชนมีโครงการดำเนินงานในพื้นที่มากกว่า 1 โครงการ ให้หมู่บ้าน หรือชุมชนเปิดบัญชีเป็นรายโครงการ

1.3) เมื่อได้รับโอนเงินจากกองคลัง สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย ให้สำนักงานจังหวัดนำหลักฐานการอนุมัติโครงการของหมู่บ้าน หรือชุมชนที่ได้รับการอนุมัติจากคณะกรรมการอำนวยการระดับจังหวัดพร้อมวงเงินงบประมาณ ยื่นขอเบิกเงินต่อสำนักงานคลังจังหวัด แล้วทำการโอนเงินเข้าบัญชีเงินฝากของหมู่บ้าน หรือชุมชน ทั้งนี้ ให้จังหวัดแจ้งข้อมูลการโอนให้อำเภอ หรือกิ่งอำเภอทราบ เพื่อเป็นการประสาน

1.4) อำเภอ หรือกิ่งอำเภอแจ้งให้คณะกรรมการระดับหมู่บ้าน หรือชุมชนดำเนินงานตามโครงการ

2) การดำเนินงานตามโครงการ

2.1) ให้หมู่บ้าน หรือชุมชนดำเนินงานตามแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้าง โดยให้ผู้รับผิดชอบในการจัดซื้อจัดจ้างของหมู่บ้าน หรือชุมชนทำการจัดซื้อจัดจ้างตามมติของคณะกรรมการระดับหมู่บ้าน หรือชุมชน ซึ่งดำเนินงานได้ ดังนี้

2.1.1) ติดต่อตกลงราคากับผู้ขายหรือผู้รับจ้างโดยตรง ในกรณีวงเงินตามโครงการ หรือกิจกรรมที่ได้รับความเห็นชอบไม่เกิน 100,000 บาท จากนั้นให้ผู้รับผิดชอบการจัดซื้อจัดจ้างยื่นแบบเสนอขออนุมัติการจัดซื้อจัดจ้างต่อประธานคณะกรรมการระดับหมู่บ้าน หรือชุมชน เพื่ออนุมัติการซื้อการจ้างตามมติของคณะกรรมการระดับหมู่บ้าน หรือชุมชนต่อไป

2.1.2) ประกาศการจัดซื้อจัดจ้างเพื่อให้ผู้ขายหรือผู้รับจ้างเสนอราคา ในกรณีวงเงินตามโครงการ หรือกิจกรรมที่ได้รับความเห็นชอบเกินกว่า 100,000 บาท โดยให้ปิดประกาศไว้ในที่สาธารณะเป็นเวลาไม่น้อยกว่า 7 วัน รวมทั้ง แจ้งไปยังผู้ขายหรือผู้รับจ้างทั่วไปได้ทราบด้วย และเมื่อครบกำหนดให้ผู้รับผิดชอบการจัดซื้อจัดจ้างพิจารณาคัดเลือกผู้เสนอราคาแล้วยื่น

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

แบบเสนอขออนุมัติการจัดซื้อจัดจ้าง พร้อมใบเสนอราคาของผู้ขายหรือผู้รับจ้างทุกราย เพื่อให้ประธานคณะกรรมการระดับหมู่บ้าน หรือชุมชนพิจารณาอนุมัติการซื้อการจ้างตามมติของคณะกรรมการระดับหมู่บ้าน หรือชุมชนต่อไป

ทั้งนี้ ให้ผู้รับผิดชอบการจัดซื้อจัดจ้างทำประกาศเพื่อประชาสัมพันธ์ชี้แจงประชาชนในหมู่บ้าน หรือชุมชนได้ทราบ โดยปิดประกาศในที่สาธารณะ และหากเป็นโครงการหรือกิจกรรม การประชุม สัมมนา หรือฝึกอบรม ให้หมู่บ้าน หรือชุมชนจัดให้มีเอกสารหลักฐานประกอบการดำเนินโครงการเพิ่มเติม ได้แก่ ตารางการประชุม สัมมนา หรือฝึกอบรม รายชื่อผู้เข้าร่วมการประชุม สัมมนา หรือฝึกอบรม พร้อมลายมือชื่อไว้เป็นหลักฐาน รายชื่อวิทยากรผู้ให้ความรู้ และหลักฐานค่าใช้จ่ายในการประชุม สัมมนา หรือฝึกอบรม ได้แก่ ใบสำคัญการรับเงิน หรือใบเสร็จรับเงินของวิทยากร หรือผู้รับจ้าง สำหรับอัตราค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับค่าตอบแทนวิทยากรให้เป็นไปตามอัตราที่ได้กำหนด

2.2) ผู้รับผิดชอบในการเปิดบัญชีและเบิกจ่ายเงินของหมู่บ้าน หรือชุมชนนำเอกสาร เกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างเสนอขออนุมัติเบิกเงิน โดยให้ประธานคณะกรรมการระดับหมู่บ้าน หรือชุมชน เป็นผู้อนุมัติตามมติที่ประชุมคณะกรรมการระดับหมู่บ้าน หรือชุมชน

2.3) ผู้รับผิดชอบในการเปิดบัญชีและเบิกจ่ายเงินของหมู่บ้าน หรือชุมชนนำรายละเอียดโครงการ หลักฐานการดำเนินโครงการ หลักฐานอนุมัติการจัดซื้อจัดจ้างและเบิกจ่ายเงินของคณะกรรมการระดับหมู่บ้าน หรือชุมชน พร้อมหนังสือขอเบิกเงินให้อำเภอ หรือกิ่งอำเภอตรวจสอบความถูกต้อง เมื่อตรวจสอบแล้วเสร็จให้อำเภอ หรือกิ่งอำเภอ แจ้งให้คณะกรรมการระดับหมู่บ้าน หรือชุมชนดำเนินงานเบิกเงินจากบัญชีธนาคารต่อไป ซึ่งการเบิกจ่ายเงินสามารถดำเนินงานได้เป็นงวดตามกิจกรรมที่เกี่ยวข้อง หรือจะเบิกจ่ายครั้งเดียวเมื่อโครงการแล้วเสร็จก็ได้

ทั้งนี้ ให้อำเภอ หรือกิ่งอำเภอ ต้องเก็บสำเนาหลักฐานการเบิกจ่ายไว้เป็นหลักฐานเพื่อการตรวจสอบติดตามผลการดำเนินงาน และการกำกับดูแลการเบิกจ่ายงบประมาณด้วย

2.4) ผู้รับผิดชอบในการเปิดบัญชีและเบิกจ่ายเงินของหมู่บ้าน หรือชุมชน นำหลักฐาน การให้ความเห็นชอบของอำเภอ หรือกิ่งอำเภอ ประกอบการเบิกจ่ายเงินจากบัญชีธนาคาร

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

2.5) ผู้รับผิดชอบในการจัดทำบัญชีค่าใช้จ่ายของหมู่บ้าน หรือชุมชน ลงบันทึกเมื่อมีการรับเงินจ่ายเงินทุกครั้ง เพื่อควบคุมการใช้จ่ายเงิน

2.6) การยืมเงินทดรอง หากเป็นโครงการ หรือกิจกรรมการประชุม สัมมนา หรือฝึกอบรม หรือเป็นโครงการประเภทอื่น ที่หมู่บ้าน หรือชุมชนรับผิดชอบดำเนินงานเอง โดยไม่จ้างบุคคลภายนอก สามารถยืมเงินทดรองเป็นค่าใช้จ่ายสำหรับการดำเนินโครงการได้ หากมีความจำเป็นจะต้องใช้จ่ายงบประมาณเพื่อดำเนินโครงการ โดยดำเนินงานได้ ดังนี้

2.6.1) ผู้รับผิดชอบการจัดซื้อจัดจ้างของหมู่บ้าน หรือชุมชน นำรายละเอียดโครงการและประมาณการค่าใช้จ่ายตามความจำเป็นของกิจกรรมที่กำหนด เสนอขออนุมัติยืมเงินต่อประธานคณะกรรมการระดับหมู่บ้าน หรือชุมชน เพื่อพิจารณาอนุมัติตามมติที่ประชุมคณะกรรมการระดับหมู่บ้าน หรือชุมชน

2.6.2) ผู้รับผิดชอบในการเปิดบัญชีและเบิกจ่ายเงินของหมู่บ้าน หรือชุมชน นำรายละเอียดโครงการ ประมาณการค่าใช้จ่ายและหลักฐานอนุมัติการยืมเงินจากประธานคณะกรรมการระดับหมู่บ้าน หรือชุมชน พร้อมหนังสือขอเบิกเงินจากธนาคารแจ้งให้อำเภอ หรือกิ่งอำเภอ ตรวจสอบความถูกต้อง และเมื่ออำเภอ หรือกิ่งอำเภอตรวจสอบความถูกต้องแล้วให้แจ้งคณะกรรมการระดับหมู่บ้าน หรือชุมชน ดำเนินงานเบิกเงินจากบัญชีธนาคารต่อไป

ทั้งนี้ ให้อำเภอ หรือกิ่งอำเภอ ต้องเก็บสำเนาหลักฐานการยืมเงินไว้เป็นหลักฐานเพื่อตรวจสอบการดำเนินงาน และการกำกับดูแลการเบิกจ่ายเงินตามโครงการด้วย

2.6.3) ผู้รับผิดชอบในการเปิดบัญชีและเบิกจ่ายเงินของหมู่บ้าน หรือชุมชน นำหลักฐานการให้ความเห็นชอบของอำเภอ หรือกิ่งอำเภอ ประกอบการเบิกเงินจากบัญชีธนาคาร

2.6.4) ผู้รับผิดชอบการจัดซื้อจัดจ้างของหมู่บ้าน หรือชุมชน ดำเนินงานจัดซื้อจัดจ้างและใช้จ่ายตามกิจกรรมที่กำหนด แล้วรวบรวมเอกสารหลักฐานการใช้จ่ายต่าง ๆ พร้อมแบบขออนุมัติการส่งหลักฐานส่งใช้เงินยืมนำเสนอประธานคณะกรรมการระดับหมู่บ้าน หรือชุมชน เพื่อพิจารณาอนุมัติส่งหลักฐานส่งใช้เงินยืม

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

2.6.5) ประธานคณะกรรมการระดับหมู่บ้าน หรือชุมชน ยื่นแบบส่งหลักฐานส่งใช้เงินยืมพร้อมสำเนาหลักฐานการใช้จ่ายและหลักฐานการอนุมัติส่งใช้เงินยืมให้อำเภอหรือกิ่งอำเภอทราบ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและเก็บไว้เป็นหลักฐาน

2.6.6) การส่งคืนเงินเหลือจ่ายจากเงินยืม ให้แจ้งยอดเงินเหลือจ่ายให้อำเภอหรือกิ่งอำเภอทราบไปพร้อมกับการส่งหลักฐานส่งใช้เงินยืม และให้นำหลักฐานความเห็นของอำเภอ หรือกิ่งอำเภอไปประกอบการฝากเงินคืนเข้าบัญชีธนาคารของหมู่บ้าน หรือชุมชนต่อไป ทั้งนี้ ต้องสำเนาหลักฐานการฝากเงินคืนเข้าบัญชีของหมู่บ้าน หรือชุมชนให้อำเภอ หรือกิ่งอำเภอเก็บไว้ด้วย

2.7) ผู้รับผิดชอบในการควบคุมและตรวจสอบผลงานของหมู่บ้าน หรือชุมชน ตรวจสอบผลการดำเนินงานกับแผนดำเนินงานที่วางไว้ และจัดทำรายงานความก้าวหน้า รายงานปัญหา หรืออุปสรรค พร้อมข้อเสนอแนะต่อคณะกรรมการอำนวยการระดับอำเภอ หรือกิ่งอำเภอ และปิดประกาศรายงานความก้าวหน้า และรายงานปัญหา หรืออุปสรรค พร้อมข้อเสนอแนะในที่สาธารณะเพื่อให้ประชาชนทราบโดยทั่วกัน

5.4 การขอเปลี่ยนแปลงรายละเอียดโครงการ

1) การเปลี่ยนแปลงรายละเอียดของโครงการ โดยไม่ทำให้วัตถุประสงค์ หรือเป้าหมายของโครงการลดลง หรือไม่เพิ่มวงเงิน คณะกรรมการระดับหมู่บ้าน หรือชุมชน สามารถขอเปลี่ยนแปลงรายละเอียดโครงการได้ โดยให้ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการอำนวยการระดับอำเภอ หรือกิ่งอำเภอ และเสนอผู้ว่าราชการจังหวัดพิจารณาอนุมัติ เพื่อแจ้งคณะกรรมการอำนวยการระดับจังหวัดทราบ

2) การเปลี่ยนแปลงรายละเอียดของโครงการ โดยวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายของโครงการเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม ให้คณะกรรมการอำนวยการระดับอำเภอ หรือกิ่งอำเภอพิจารณาและเสนอให้คณะกรรมการอำนวยการระดับจังหวัดเป็นผู้พิจารณาอนุมัติ

3) การใช้เงินเหลือจ่ายจากการดำเนินงานโครงการที่เสร็จสิ้นแล้ว ให้คณะกรรมการอำนวยการระดับอำเภอ หรือกิ่งอำเภอพิจารณาและเสนอโครงการของหมู่บ้าน หรือชุมชนให้ผู้ว่าราชการจังหวัดพิจารณาอนุมัติ และแจ้งคณะกรรมการอำนวยการระดับจังหวัดทราบ

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

5.5 การปิดโครงการ และการส่งคืนเงินเหลือ

ให้คณะกรรมการอำนวยการระดับอำเภอ หรือกิ่งอำเภอตรวจสอบวงเงินตามโครงการของหมู่บ้าน หรือชุมชนที่ใช้จ่ายจริง และหากมีเงินคงเหลือพร้อมทั้งดอกผล ให้ผู้เปิดบัญชีของหมู่บ้าน หรือชุมชนทำการปิดบัญชี และโอนเงินคงเหลือจัดส่งเข้าบัญชีธนาคารของสำนักงานจังหวัด เพื่อให้สำนักงานจังหวัดส่งคืนคลังเป็นรายได้แผ่นดินต่อไป

5.6 การติดตามผลการดำเนินงาน

1) ให้คณะกรรมการระดับหมู่บ้าน หรือชุมชน หรือหน่วยงานราชการที่เป็นหน่วยดำเนินงาน รายงานผลการดำเนินงานให้คณะกรรมการอำนวยการระดับอำเภอ หรือกิ่งอำเภอทราบ

2) ให้คณะกรรมการอำนวยการระดับอำเภอ หรือกิ่งอำเภอติดตาม และจัดทำรายงานผลการปฏิบัติงาน รายงานผลการใช้จ่ายงบประมาณ รายงานปัญหา หรืออุปสรรค และแนวทางการแก้ไขให้คณะกรรมการอำนวยการระดับจังหวัดทราบ

3) ให้คณะกรรมการอำนวยการระดับจังหวัดสรุปผล และจัดทำรายงานผลการปฏิบัติงาน รายงานผลการใช้จ่ายงบประมาณ รายงานปัญหา หรืออุปสรรค และแนวทางการแก้ไขให้สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทยทราบ เพื่อสรุปภาพรวมเสนอสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และสำนักงบประมาณทราบ

5.7 การจัดเก็บและรักษาหลักฐานที่เกี่ยวกับการดำเนินโครงการ

หน่วยงานราชการที่เป็นหน่วยดำเนินงานให้เก็บหลักฐานเกี่ยวกับการดำเนินโครงการไว้ที่หน่วยงานเพื่อการตรวจสอบ และสำเนาเอกสารส่งให้จังหวัดด้วย สำหรับหมู่บ้าน หรือชุมชนให้เก็บหลักฐานเกี่ยวกับการดำเนินโครงการไว้ ณ ที่ทำการของคณะกรรมการระดับหมู่บ้าน หรือชุมชน หรือสถานที่อื่นที่คณะกรรมการระดับหมู่บ้าน หรือชุมชนกำหนด โดยให้อยู่ในความรับผิดชอบของประธานคณะกรรมการหมู่บ้าน หรือชุมชน ร่วมกับเหรัญญิก และสำเนาเอกสารส่งให้อำเภอ หรือกิ่งอำเภอเก็บไว้ด้วย

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

6. การคัดเลือกคณะกรรมการระดับหมู่บ้าน หรือชุมชนของแผนชุมชน

ประชาชนในหมู่บ้าน หรือชุมชน เป็นผู้คัดเลือกคณะกรรมการระดับหมู่บ้าน หรือชุมชน โดยมีขั้นตอน ดังนี้ (สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย, 2551)

6.1 การประกาศเชิญชวนเพื่อร่วมประชุมประชาคม

ให้ผู้ใหญ่บ้าน หรือหัวหน้าชุมชนปิดประกาศตามที่สาธารณะ ทำหนังสือเชิญรายครัวเรือน หรือประกาศเสียงตามสาย เพื่อเชิญชวนผู้แทนครัวเรือน มีอายุ 15 ปีขึ้นไป อาศัยอยู่ในหมู่บ้าน หรือชุมชนจริงไม่น้อยกว่า 6 เดือน มีจำนวนรวมกันไม่น้อยกว่าครึ่งหนึ่งของจำนวนครัวเรือนผู้มีสิทธิ์ร่วมประชุมประชาคม ทั้งนี้ต้องมีความหลากหลายของผู้เข้าร่วมประชุมประชาคม

6.2 การคัดเลือกคณะกรรมการระดับหมู่บ้าน หรือชุมชน

ให้นายอำเภอ ปลัดอำเภอ หรือผู้แทนอำเภอ หรือกิ่งอำเภอเข้าร่วมสังเกตการณ์การประชุมประชาคม โดยมีกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน หรือหัวหน้าชุมชน เป็นประธานการประชุมประชาคม เพื่อคัดเลือกคณะกรรมการระดับหมู่บ้าน หรือชุมชน ให้มีองค์ประกอบตามที่กำหนด จำนวน 12 ─ 15 คน ดังนี้

1) ประธานคณะกรรมการ 1 คน เพื่อทำหน้าที่เป็นผู้แทนคณะกรรมการในการติดต่อประสานงานเกี่ยวกับการดำเนินโครงการ เรียกประชุมคณะกรรมการและเป็นประธานที่ประชุม กำกับการดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการของหมู่บ้าน หรือชุมชน และอนุมัติการจัดซื้อและจัดจ้าง และเบิกจ่ายเงินตามมติที่ประชุมคณะกรรมการระดับหมู่บ้าน หรือชุมชน

2) รองประธานคณะกรรมการ 1 คน เพื่อทำหน้าที่เป็นผู้ช่วยประธานคณะกรรมการในกิจการต่าง ๆ ที่ประธานคณะกรรมการมอบหมาย และปฏิบัติหน้าที่แทนประธานคณะกรรมการในกรณีที่ประธานคณะกรรมการไม่อยู่หรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้

3) เลขานุการ และผู้ช่วยเลขานุการ 2 คน เพื่อทำหน้าที่เชิญประชุม บันทึกและปิดประกาศรายงานการประชุมให้ประชาชนทราบโดยทั่วกัน รับ-ส่ง โต้ตอบหนังสือ เก็บรักษาเอกสาร

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

และรายงานการประชุม และรับผิดชอบการดำเนินงานทางธุรการของคณะกรรมการ และปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ ตามที่ประธานคณะกรรมการมอบหมาย

4) เหรัญญิก และผู้ช่วยเหรัญญิก 2 คน เพื่อทำหน้าที่เก็บรักษาเงินและสมุดบัญชีของหมู่บ้าน หรือชุมชน ควบคุม เก็บรักษา และรับผิดชอบการเบิกจ่ายเงินให้เป็นไปตามมติที่ประชุม รายงานฐานะการเงินต่อที่ประชุมคณะกรรมการและที่ประชุมประชาคมทุกครั้ง จัดทำบัญชีรายรับ – รายจ่ายของโครงการ และจัดเก็บใบเสร็จรับเงินและเอกสารที่เกี่ยวกับการเงินทุกฉบับ

5) กรรมการฝ่ายควบคุมและตรวจสอบ 2 คน เพื่อทำหน้าที่ตรวจสอบรายการวัสดุอุปกรณ์ที่จัดซื้อจัดจ้างให้ถูกต้องตามมติที่ประชุม ตรวจสอบการใช้จ่ายเงินต้องมีหลักฐานถูกต้องและสามารถตรวจสอบได้ ตรวจสอบการดำเนินงานและการบริหารโครงการ และรายงานผลการตรวจสอบการดำเนินโครงการในการประชุมทุกครั้ง

6) กรรมการอื่น 4 – 7 คน เพื่อทำหน้าที่หน้าที่เป็นตัวแทนของหมู่บ้าน หรือชุมชนในการบริหารงานและงบประมาณของโครงการให้เป็นไปตามมติของที่ประชุมประชาคม เป็นตัวแทนของหมู่บ้าน หรือชุมชนในการติดต่อและประสานงานกับคณะกรรมการอำนวยการระดับอำเภอ หรือกิ่งอำเภอ หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง พิจารณาเพื่ออนุมัติการจัดซื้อจัดจ้าง การเบิกจ่ายเงิน และการแต่งตั้งผู้รับผิดชอบด้านต่าง ๆ เพื่อช่วยเหลือการดำเนินงานของคณะกรรมการระดับหมู่บ้านหรือชุมชนตามมติของที่ประชุมประชาคม

ทั้งนี้ กรณีกรรมการตาย ลาออก หรือมีเหตุอันทำให้ไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ให้มีการประชุมประชาคม เพื่อคัดเลือกกรรมการแทนตำแหน่งที่ว่าง

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

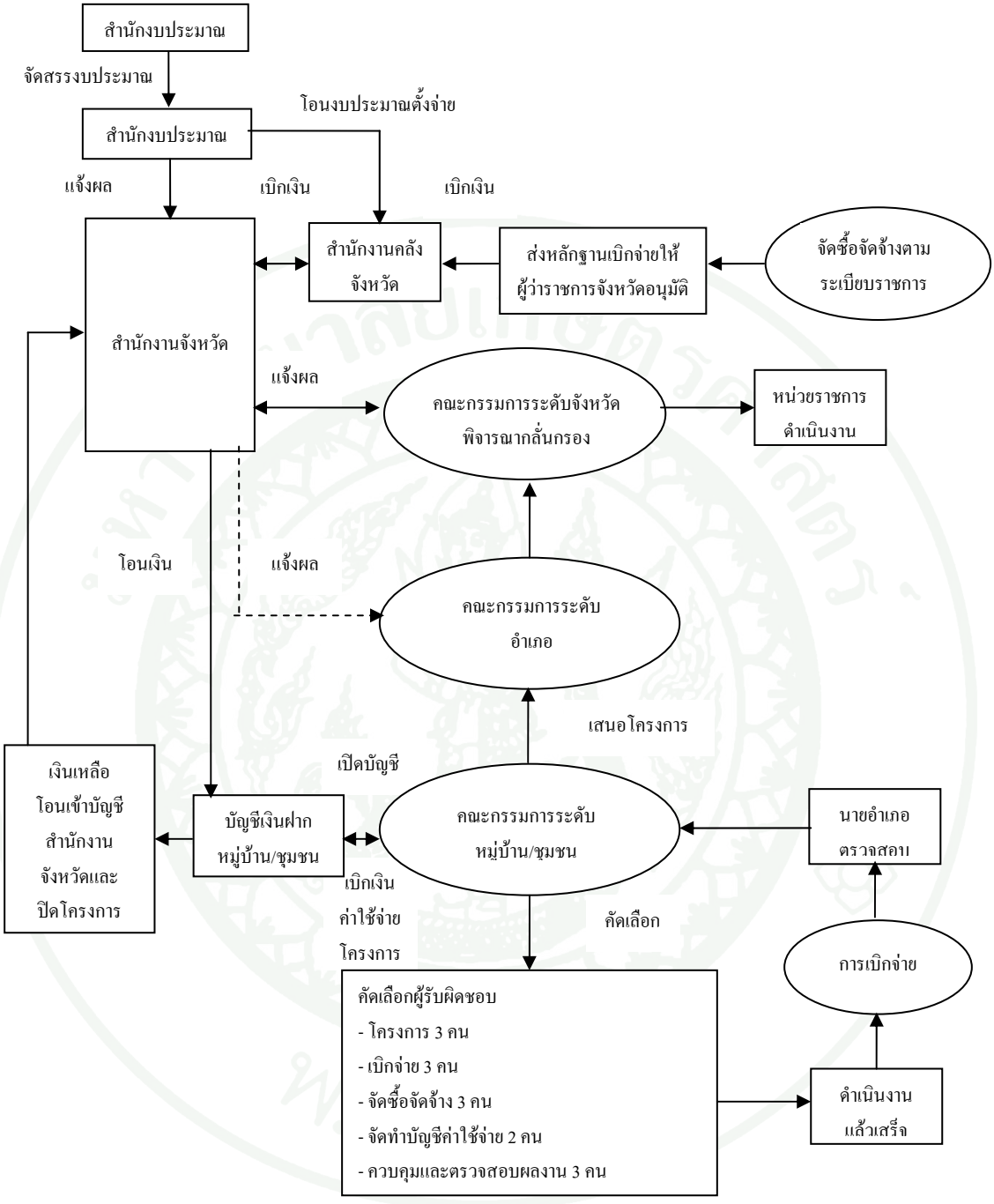

ภาพที่ 2 ระเบียบการบริหารโครงการและการใช้เงินสำหรับการดำเนินงานโครงการของแผนชุมชนภายใต้ยุทธศาสตร์ประชาชนอยู่ดีมีสุขระดับจังหวัด พ.ศ. 2551

ที่มา: สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย ปี พ.ศ. 2551

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

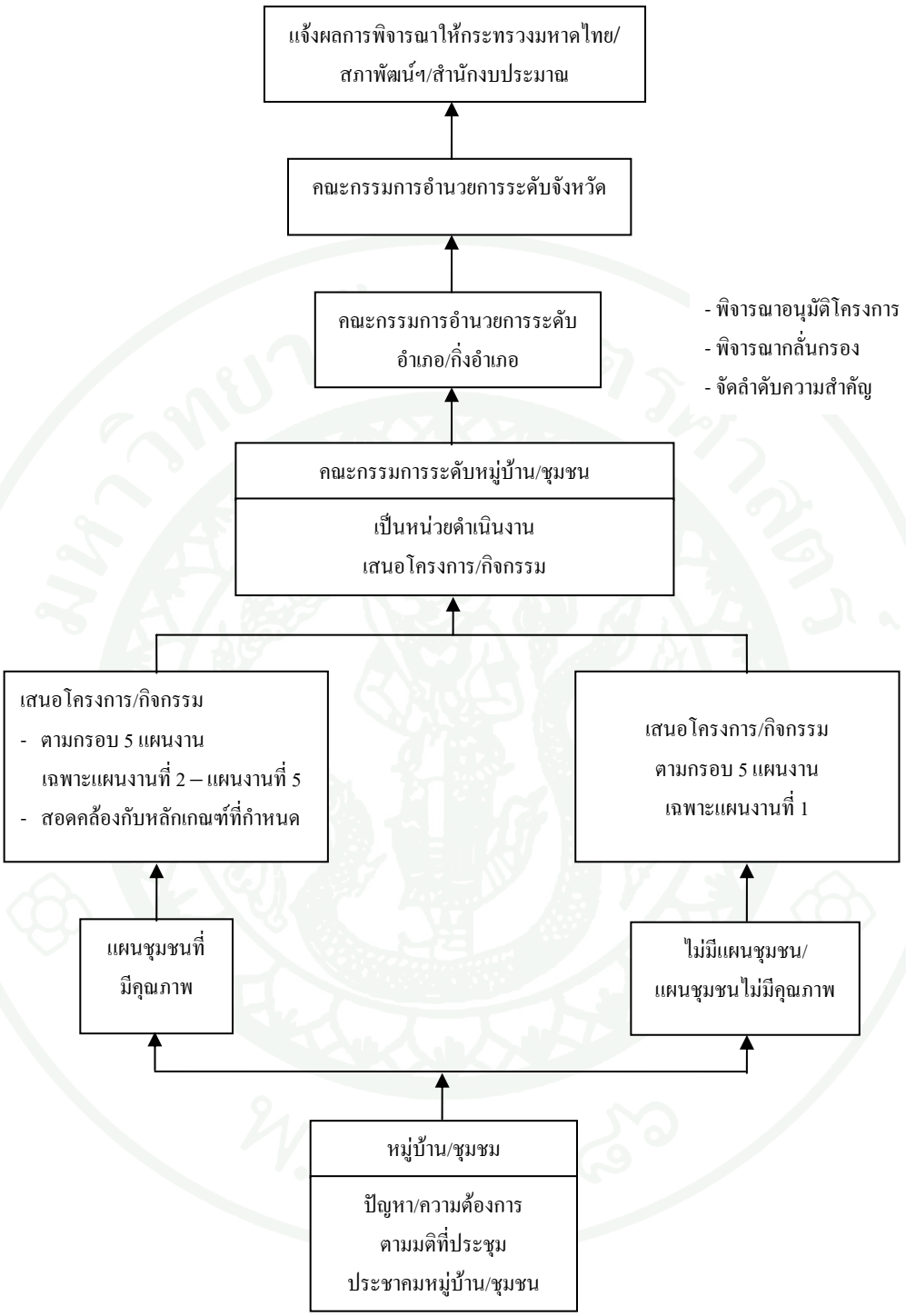

ภาพที่ 3 แนวทางการดำเนินงานโครงการของแผนชุมชนภายใต้ยุทธศาสตร์ประชาชนอยู่ดีมีสุข ระดับจังหวัด พ.ศ. 2551

ที่มา: สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย ปี พ.ศ. 2551

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

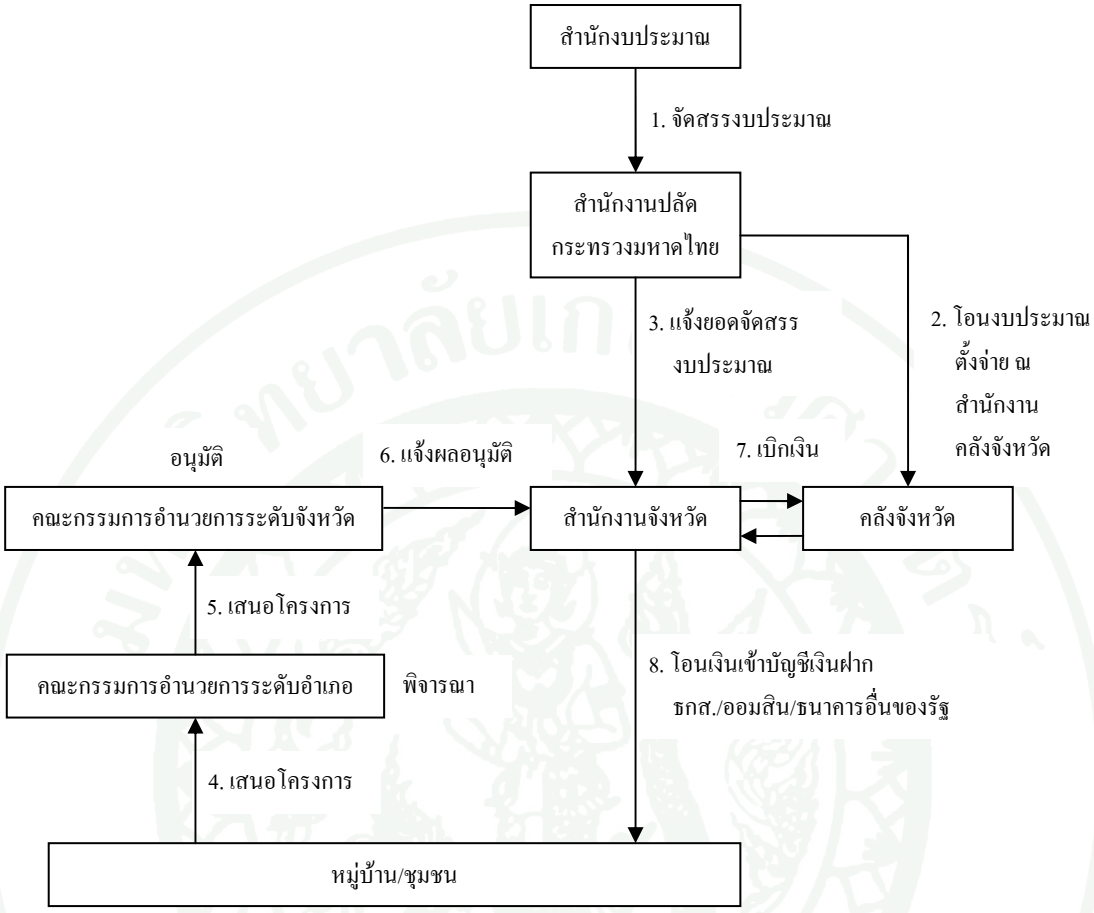

ภาพที่ 4 ขั้นตอนการเบิกจ่ายงบประมาณดำเนินงานโครงการของแผนชุมชนภายใต้ยุทธศาสตร์ประชาชนอยู่ดีมีสุขปี 2551

ที่มา: สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย ปี พ.ศ. 2551

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

การดำเนินงานแผนชุมชนของจังหวัดอ่างทอง

การดำเนินงานแผนชุมชนภายใต้ยุทธศาสตร์ประชาชนอยู่ดีมีสุขระดับจังหวัด ปี 2551 ของจังหวัดอ่างทองในปัจจุบันนั้น ได้ดำเนินงานโครงการ และเบิกจ่ายงบประมาณเสร็จเรียบร้อยแล้ว ซึ่งมีรายละเอียดการดำเนินงานโครงการ และการเบิกจ่ายงบประมาณในภาพรวมของจังหวัดอ่างทอง และรายอำเภอของจังหวัดอ่างทอง ดังนี้ (สำนักงานจังหวัดอ่างทอง, 2551)

1. ภาพรวมของจังหวัดอ่างทอง

จากตารางที่ 5 พบว่า จังหวัดอ่างทองมีการดำเนินโครงการภายใต้แผนงานทั้ง 5 แผนงานของยุทธศาสตร์ประชาชนอยู่ดีทีสุขระดับจังหวัดทั้งสิ้น 806 โครงการ โดยแบ่งเป็นโครงการภายใต้แผนงานที่ 2 มากที่สุด 251 โครงการ รองลงมา ได้แก่ โครงการภายใต้แผนงานที่ 5 234 โครงการ และแผนงานที่ 1 แผนงานที่ 4 แผนงานที่ 3 151 111 และ 59 โครงการ ตามลำดับ ทั้งนี้ จังหวัดอ่างทอง มีการเบิกจ่ายงบประมาณเพื่อดำเนินโครงการภายใต้แผนงานยุทธศาสตร์ประชาชนอยู่ดีมีสุขไปแล้วทั้งสิ้น 103,000,000 บาท โดยแบ่งเป็นงบประมาณโครงการภายใต้แผนงานที่ 2 มากที่สุด 33,115,144 บาท รองลงมา ได้แก่ งบประมาณโครงการภายใต้แผนงานที่ 5 32,840,884 บาท และแผนงานที่ 1 แผนงานที่ 4 แผนงานที่ 3 18,617,144 13,233,199 และ 5,193,485 บาท ตามลำดับ

2. รายอำเภอของจังหวัดอ่างทอง

เมื่อพิจารณาการดำเนินงานโครงการเป็นรายอำเภอ จากในตารางที่ 5 พบว่า แต่ละอำเภอมีการดำเนินงานโครงการ ดังนี้

2.1 อำเภอเมืองอ่างทอง มีการดำเนินโครงการภายใต้แผนงานทั้ง 5 แผนงานของยุทธศาสตร์ประชาชนอยู่ดีมีสุขระดับจังหวัดทั้งสิ้น 150โครงการ โดยแบ่งเป็นโครงการภายใต้แผนงานที่ 2 มากที่สุด 48 โครงการ รองลงมา ได้แก่ โครงการภายใต้แผนงานที่ 4 40 โครงการ และแผนงานที่ 5 แผนงานที่ 1 แผนงานที่ 3 32 21 และ 9 โครงการ ตามลำดับ ทั้งนี้ อำเภอเมืองอ่างทองมีการเบิกจ่ายงบประมาณเพื่อดำเนินโครงการภายใต้แผนงานยุทธศาสตร์ประชาชนอยู่ดีมีสุขไปแล้วทั้งสิ้น 15,800,648 บาท โดยแบ่งเป็นงบประมาณโครงการภายใต้แผนงานที่ 2 มากที่สุด 5,369,687

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

บาท รองลงมา ได้แก่ งบประมาณโครงการภายใต้แผนงานที่ 4 4,930,474 บาท และแผนงานที่ 5 แผนงานที่ 1 แผนงานที่ 3 2,538,182 2,359,105 และ 603,200 บาท ตามลำดับ

2.2 อำเภอวิเศษชัยชาญ มีการดำเนินโครงการภายใต้แผนงานทั้ง 5 แผนงานของยุทธศาสตร์ประชาชนอยู่ดีทีสุขระดับจังหวัดทั้งสิ้น 186 โครงการ ซึ่งเป็นอำเภอที่มีการดำเนินโครงการมากที่สุด โดยแบ่งเป็นโครงการภายใต้แผนงานที่ 2 มากที่สุด 71 โครงการ รองลงมา ได้แก่ โครงการภายใต้แผนงานที่ 4 และแผนงานที่ 5 38 โครงการเท่า ๆ กัน และแผนงานที่ 1 แผนงานที่ 3 32 และ 7 โครงการ ตามลำดับ ทั้งนี้ อำเภอวิเศษชัยชาญมีการเบิกจ่ายงบประมาณเพื่อดำเนินโครงการภายใต้แผนงานยุทธศาสตร์ประชาชนอยู่ดีมีสุขไปแล้วทั้งสิ้น 17,667,278 บาท ซึ่งเป็นอำเภอที่มีการเบิกจ่ายงบประมาณไปแล้วมากที่สุดเช่นกัน โดยแบ่งเป็นงบประมาณโครงการภายใต้แผนงานที่ 2 มากที่สุด 7,715,896 บาท รองลงมา ได้แก่ งบประมาณโครงการภายใต้แผนงานที่ 4 3,771,962 บาท และแผนงานที่ 5 แผนงานที่ 1 แผนงานที่ 3 3,043,331 2,429,289 และ 706,800 บาท ตามลำดับ

2.3 อำเภอโพธิ์ทอง มีการดำเนินโครงการภายใต้แผนงานทั้ง 5 แผนงานของยุทธศาสตร์ประชาชนอยู่ดีทีสุขระดับจังหวัดทั้งสิ้น 82 โครงการ โดยแบ่งเป็นโครงการภายใต้แผนงานที่ 2 มากที่สุด 31 โครงการ รองลงมา ได้แก่ โครงการภายใต้แผนงานที่ 5 30 โครงการ และแผนงานที่ 3 แผนงานที่ 1 แผนงานที่ 4 12 7 และ 2 โครงการ ตามลำดับ ทั้งนี้ อำเภอโพธิ์ทองมีการเบิกจ่ายงบประมาณเพื่อดำเนินโครงการภายใต้แผนงานยุทธศาสตร์ประชาชนอยู่ดีมีสุขไปแล้วทั้งสิ้น 17,405,157 บาท โดยแบ่งเป็นงบประมาณโครงการภายใต้แผนงานที่ 5 มากที่สุด 7,396,829 บาท รองลงมา ได้แก่ งบประมาณโครงการภายใต้แผนงานที่ 2 6,537,248 บาท และแผนงานที่ 3 แผนงานที่ 1 แผนงานที่ 4 1,686,800 1,430,160 และ 354,120 บาท ตามลำดับ

2.4 อำเภอไชโย มีการดำเนินโครงการภายใต้แผนงานทั้ง 5 แผนงานของยุทธศาสตร์ประชาชนอยู่ดีทีสุขระดับจังหวัดทั้งสิ้น 148 โครงการ โดยแบ่งเป็นโครงการภายใต้แผนงานที่ 5 มากที่สุด 55 โครงการ รองลงมา ได้แก่ โครงการภายใต้แผนงานที่ 2 32 โครงการ และแผนงานที่ 1 แผนงานที่ 3 แผนงานที่ 4 31 20 และ 10 โครงการ ตามลำดับ ทั้งนี้ อำเภอไชโยมีการเบิกจ่ายงบประมาณเพื่อดำเนินโครงการภายใต้แผนงานยุทธศาสตร์ประชาชนอยู่ดีมีสุขไปแล้วทั้งสิ้น 12,477,881 บาท โดยแบ่งเป็นงบประมาณโครงการภายใต้แผนงานที่ 5 มากที่สุด 4,937,219 บาท รองลงมา ได้แก่ งบประมาณโครงการภายใต้แผนงานที่ 1 3,149,695 บาท และแผนงานที่ 2 แผนงานที่ 3 แผนงานที่ 4 2,472,377 1,033,905 และ 884,685 บาท ตามลำดับ

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

2.5 อำเภอป่าโมก มีการดำเนินโครงการภายใต้แผนงานทั้ง 5 แผนงานของยุทธศาสตร์ประชาชนอยู่ดีทีสุขระดับจังหวัดทั้งสิ้น 74 โครงการ โดยแบ่งเป็นโครงการภายใต้แผนงานที่ 5 มากที่สุด 37 โครงการ รองลงมา ได้แก่ โครงการภายใต้แผนงานที่ 2 12 โครงการ และแผนงานที่ 1 แผนงานที่ 4 แผนงานที่ 3 11 10 และ 4 โครงการ ตามลำดับ ทั้งนี้ อำเภอป่าโมกมีการเบิกจ่ายงบประมาณเพื่อดำเนินโครงการภายใต้แผนงานยุทธศาสตร์ประชาชนอยู่ดีมีสุขไปแล้วทั้งสิ้น 12,888,377 บาท โดยแบ่งเป็นงบประมาณโครงการภายใต้แผนงานที่ 5 มากที่สุด 7,606,675 บาท รองลงมา ได้แก่ งบประมาณโครงการภายใต้แผนงานที่ 2 2,052,713 บาท และแผนงานที่ 1 แผนงานที่ 4 แผนงานที่ 3 1,486,181 1,366,478 และ 376,330 บาท ตามลำดับ

2.6 อำเภอแสวงหา มีการดำเนินโครงการภายใต้แผนงานทั้ง 5 แผนงานของยุทธศาสตร์ประชาชนอยู่ดีทีสุขระดับจังหวัดทั้งสิ้น 95 โครงการ โดยแบ่งเป็นโครงการภายใต้แผนงานที่ 2 มากที่สุด 47 โครงการ รองลงมา ได้แก่ โครงการภายใต้แผนงานที่ 5 30 โครงการ และแผนงานที่ 1 แผนงานที่ 4 แผนงานที่ 3 9 6 และ 3 โครงการ ตามลำดับ ทั้งนี้ อำเภอแสวงหามีการเบิกจ่ายงบประมาณเพื่อดำเนินโครงการภายใต้แผนงานยุทธศาสตร์ประชาชนอยู่ดีมีสุขไปแล้วทั้งสิ้น 15,361,350 บาท โดยแบ่งเป็นงบประมาณโครงการภายใต้แผนงานที่ 2 มากที่สุด 7,493,902 บาท รองลงมา ได้แก่ งบประมาณโครงการภายใต้แผนงานที่ 5 5,349,494 บาท และแผนงานที่ 4 แผนงานที่ 1 แผนงานที่ 3 1,266,269 837,835 และ 413,850 บาท ตามลำดับ

2.7 อำเภอสามโก้ มีการดำเนินโครงการภายใต้แผนงานทั้ง 5 แผนงานของยุทธศาสตร์ประชาชนอยู่ดีทีสุขระดับจังหวัดทั้งสิ้น 71 โครงการ โดยแบ่งเป็นโครงการภายใต้แผนงานที่ 1 มากที่สุด 40 โครงการ รองลงมา ได้แก่ โครงการภายใต้แผนงานที่ 5 12 โครงการ และแผนงานที่ 2 แผนงานที่ 4 แผนงานที่ 3 10 5 และ 4 โครงการ ตามลำดับ ทั้งนี้ อำเภอสามโก้มีการเบิกจ่ายงบประมาณเพื่อดำเนินโครงการภายใต้แผนงานยุทธศาสตร์ประชาชนอยู่ดีมีสุขไปแล้วทั้งสิ้น 11,399,309 บาท โดยแบ่งเป็นงบประมาณโครงการภายใต้แผนงานที่ 1 มากที่สุด 6,924,879 บาท รองลงมา ได้แก่ งบประมาณโครงการภายใต้แผนงานที่ 5 1,969,154 บาท และแผนงานที่ 2 แผนงานที่ 4 แผนงานที่ 3 1,473,465 659,211 และ 372,600 บาท ตามลำดับ

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางที่ 5 สรุปการดำเนินงานโครงการของแผนชุมชนภายใต้ยุทธศาสตร์ประชาชนอยู่ดีมีสุขระดับจังหวัดของจังหวัดอ่างทอง ปี 2551

อำเภอ	แผนงานที่ 1		แผนงานที่ 2		แผนงานที่ 3		แผนงานที่ 4		แผนงานที่ 5		รวม	
	โครงการ	งบประมาณ	โครงการ	งบประมาณ	โครงการ	งบประมาณ	โครงการ	งบประมาณ	โครงการ	งบประมาณ	โครงการ	งบประมาณ
เมืองอ่างทอง	21	2,359,105	48	5,369,687	9	603,200	40	4,930,474	32	2,538,182	**150**	**15,800,648**
วิเศษชัยชาญ	32	2,429,289	71	7,715,896	7	706,800	38	3,771,962	38	3,043,331	**186**	**17,667,278**
โพธิ์ทอง	7	1,430,160	31	6,537,248	12	1,686,800	2	354,120	30	7,396,829	**82**	**17,405,157**
ไชโย	31	3,149,695	32	2,472,377	20	1,033,905	10	884,685	55	4,937,219	**148**	**12,477,881**
ป่าโมก	11	1,486,181	12	2,052,713	4	376,330	10	1,366,478	37	7,606,675	**74**	**12,888,377**
แสวงหา	9	837,835	47	7,793,902	3	413,850	6	1,266,269	30	5,349,494	**95**	**15,361,350**
สามโก้	40	6,924,879	10	1,473,465	4	372,600	5	659,211	12	1,969,154	**71**	**11,399,309**
รวม	**151**	**18,617,144**	**251**	**33,275,588**	**59**	**5,193,485**	**111**	**13,233,199**	**234**	**32,840,884**	**806**	**103,000,000**

หมายเหตุ: แผนงานที่ 1 หมายถึง แผนงานสร้างการเรียนรู้ และความสามารถในการจัดการของชุมชน
แผนงานที่ 2 หมายถึง แผนงานกำหนดตำแหน่งการพัฒนาอาชีพของชุมชนภายใต้ระบบและกลไกการตลาด
แผนงานที่ 3 หมายถึง แผนงานพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชน
แผนงานที่ 4 หมายถึง แผนงานสนับสนุนชุมชนให้มีบทบาทรองรับความอ่อนแอของระบบครอบครัวไทย
แผนงานที่ 5 หมายถึง แผนงานดูแลความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของชุมชน

ที่มา: สำนักงานจังหวัดอ่างทอง ปี พ.ศ. 2551

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

บทที่ 5

ผลการศึกษา

ในบทนี้จะได้กล่าวถึงผลการศึกษาที่สำคัญห้าส่วนด้วยกัน คือ ลักษณะทั่วไปของคณะกรรมการดำเนินงานโครงการ ลักษณะทั่วไปของหมู่บ้าน หรือชุมชนที่จัดทำโครงการ รายละเอียดของโครงการ การประเมินผลแผนชุมชน และปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะในการดำเนินงานโครงการภายใต้แผนงานของยุทธศาสตร์ประชาชนอยู่ดีมีสุขระดับจังหวัดของจังหวัดอ่างทอง ซึ่งผลการศึกษาในแต่ละส่วนมีรายละเอียด ดังนี้

ลักษณะทั่วไปของคณะกรรมการดำเนินงานโครงการ

จากการเก็บรวบรวมข้อมูลลักษณะทั่วไปของคณะกรรมการดำเนินงานโครงการภายใต้แผนงานของยุทธศาสตร์ประชาชนอยู่ดีมีสุขระดับจังหวัดของจังหวัดอ่างทอง จำนวน 398 คน เกี่ยวกับเพศ อายุ การศึกษา อาชีพหลัก อาชีพเสริม ความรู้ ความเชี่ยวชาญ หรือประสบการณ์ ฐานะของตัวแทนในคณะกรรมการ และตำแหน่งในคณะกรรมการ เพื่ออธิบายถึงความเหมาะสมของคณะกรรมการกับโครงการที่ดำเนินงานอยู่ในหมู่บ้าน หรือชุมชน โดยเฉพาะความเหมาะสมด้านทักษะ ความรู้ ความเชี่ยวชาญ หรือประสบการณ์ของคณะกรรมการที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินงานโครงการ ในส่วนของการประเมินผลโครงการเกี่ยวกับปัจจัยนำเข้าสำหรับการดำเนินงานโครงการด้านบุคลากร ทั้งนี้ เมื่อพิจารณาในระดับภาพรวมทุกแผนงาน และรายแผนงานแล้ว พบว่า คณะกรรมการดำเนินงานโครงการมีลักษณะทั่วไป ดังนี้

1. ภาพรวมทุกแผนงาน

จากตารางภาคผนวกที่ 1 พบว่า คณะกรรมการเป็นเพศชายมากที่สุดร้อยละ 58.29 มีอายุอยู่ในช่วง 34 – 50 ปีมากที่สุดร้อยละ 45.48 รองลงมามีอายุอยู่ในช่วง 51 – 67 ปีร้อยละ 40.69 จบการศึกษาสูงสุดระดับประถมศึกษาปีที่ 4 (ป.4) มากที่สุดร้อยละ 38.44 รองลงมาจบการศึกษาสูงสุดระดับประถมศึกษาปีที่ 6 (ป.6) ร้อยละ 19.35 มีอาชีพหลัก ได้แก่ อาชีพเกษตรกรรมมากที่สุดร้อยละ 56.78 รองลงมามีอาชีพรับจ้างร้อยละ 23.62 มีอาชีพเสริม ได้แก่ อาชีพรับจ้างมากที่สุดร้อยละ 40.80 รองมีอาชีพเกษตรกรรมร้อยละ 40.27 มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ หรือประสบการณ์เกี่ยวกับการทำปุ๋ย

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

หรือยาฆ่าแมลงชีวภาพมากที่สุดร้อยละ 29.25 รองลงมามีความรู้ ความเชี่ยวชาญ หรือประสบการณ์เกี่ยวกับการก่อสร้างร้อยละ 21.70 ได้รับการคัดเลือกให้เข้ามาเป็นคณะกรรมการในฐานะตัวแทนของครัวเรือนมากที่สุดร้อยละ 60.80 รองลงมาได้รับการคัดเลือกให้เข้ามาเป็นคณะกรรมการในฐานะตัวแทนกลุ่มอาชีพ หรือองค์กรในชุมชน และผู้นำชุมชนร้อยละ 16.08 เท่า ๆ กัน และดำรงตำแหน่งกรรมการทั่วไปมากที่สุดร้อยละ 60.05 รองลงมาดำรงตำแหน่งกรรมการฝ่ายควบคุม และตรวจสอบร้อยละ 11.06

2. รายแผนงาน

เมื่อพิจารณาลักษณะทั่วไปของคณะกรรมการเป็นรายแผนงาน จากตารางภาคผนวกที่ 1 พบว่า แต่ละแผนงานมีลักษณะทั่วไป ดังนี้

2.1 แผนงานที่ 1 แผนงานสร้างการเรียนรู้ และความสามารถในการจัดการของชุมชน พบว่า คณะกรรมการเป็นเพศชายมากที่สุดร้อยละ 66.25 มีอายุอยู่ในช่วง 34 – 50 ปีมากที่สุดร้อยละ 56.16 รองลงมามีอายุอยู่ในช่วง 51 – 67 ปีร้อยละ 34.25 จบการศึกษาสูงสุดระดับประถมศึกษาปีที่ 4 (ป.4) มากที่สุดร้อยละ 43.75 รองลงมาจบการศึกษาสูงสุดระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 (ม.3) ร้อยละ 21.25 มีอาชีพหลัก ได้แก่ อาชีพเกษตรกรรมมากที่สุดร้อยละ 77.50 รองลงมามีอาชีพรับจ้างร้อยละ 15.00 มีอาชีพเสริม ได้แก่ อาชีพรับจ้างมากที่สุดร้อยละ 44.58 รองลงมามีอาชีพเกษตรกรรมร้อยละ 40.96 มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ หรือประสบการณ์เกี่ยวกับการทำปุ๋ย หรือยาฆ่าแมลงชีวภาพมากที่สุดร้อยละ 30.61 รองลงมามีความรู้ ความเชี่ยวชาญ หรือประสบการณ์เกี่ยวกับการทำบัญชีรายรับและรายจ่ายร้อยละ 22.45 ได้รับการคัดเลือกให้เข้ามาเป็นคณะกรรมการในฐานะตัวแทนของครัวเรือนมากที่สุดร้อยละ 58.75 รองลงมาได้รับการคัดเลือกให้เข้ามาเป็นคณะกรรมการในฐานะตัวแทนกลุ่มอาชีพ หรือองค์กรในชุมชนร้อยละ 17.50 และดำรงตำแหน่งกรรมการทั่วไปมากที่สุดร้อยละ 62.50 รองลงมาดำรงตำแหน่งกรรมการฝ่ายควบคุม และตรวจสอบร้อยละ 11.25

2.2 แผนงานที่ 2 แผนงานกำหนดตำแหน่งการพัฒนาอาชีพของชุมชนภายใต้ระบบและกลไกการตลาด พบว่า คณะกรรมการเป็นเพศชายมากที่สุดร้อยละ 58.33 มีอายุอยู่ในช่วง 34 – 50 ปี และ 51 – 67 ปีมากที่สุดร้อยละ 43.90 เท่า ๆ กัน จบการศึกษาสูงสุดระดับประถมศึกษาปีที่ 4 (ป.4) มากที่สุดร้อยละ 36.90 รองลงมาจบการศึกษาสูงสุดระดับประถมศึกษาปีที่ 6 (ป.6) และมัธยมศึกษาปีที่ 6 (ม.6) ร้อยละ 22.62 เท่า ๆ กัน มีอาชีพหลัก ได้แก่ อาชีพเกษตรกรรมมากที่สุดร้อยละ 48.81

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

รองลงมามีอาชีพรับจ้างร้อยละ 32.14 มีอาชีพเสริม ได้แก่ อาชีพเกษตรกรรมมากที่สุดร้อยละ 43.48 รองลงมามีอาชีพรับจ้างร้อยละ 42.39 มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ หรือประสบการณ์เกี่ยวกับการทำปุ๋ย หรือยาฆ่าแมลงชีวภาพมากที่สุดร้อยละ 35.94 รองลงมามีความรู้ ความเชี่ยวชาญ หรือประสบการณ์เกี่ยวกับการก่อสร้างร้อยละ 20.31 ได้รับการคัดเลือกให้เข้ามาเป็นคณะกรรมการในฐานะตัวแทนของครัวเรือนมากที่สุดร้อยละ 52.38 รองลงมาได้รับการคัดเลือกให้เข้ามาเป็นคณะกรรมการในฐานะผู้นำชุมชนร้อยละ 20.24 และดำรงตำแหน่งกรรมการทั่วไปมากที่สุดร้อยละ 48.81 รองลงมาดำรงตำแหน่งกรรมการฝ่ายควบคุม และตรวจสอบร้อยละ 13.10

2.3 แผนงานที่ 3 แผนงานพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชน พบว่า คณะกรรมการเป็นเพศชายมากที่สุดร้อยละ 60.27 มีอายุอยู่ในช่วง 51 – 67 ปีมากที่สุดร้อยละ 49.27 รองลงมามีอายุอยู่ในช่วง 34 – 50 ปีร้อยละ 43.48 จบการศึกษาสูงสุดระดับประถมศึกษาปีที่ 4 (ป.4) มากที่สุดร้อยละ 36.98 รองลงมาจบการศึกษาสูงสุดระดับประถมศึกษาปีที่ 6 (ป.6) ร้อยละ 24.66 มีอาชีพหลัก ได้แก่ อาชีพเกษตรกรรมมากที่สุดร้อยละ 52.05 รองลงมามีอาชีพค้าขายร้อยละ 20.55 มีอาชีพเสริม ได้แก่ อาชีพเกษตรกรรมมากที่สุดร้อยละ 43.42 รองลงมามีอาชีพรับจ้างร้อยละ 31.58 มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ หรือประสบการณ์เกี่ยวกับการทำปุ๋ย หรือยาฆ่าแมลงชีวภาพมากที่สุดร้อยละ 28.05 รองลงมามีความรู้ ความเชี่ยวชาญ หรือประสบการณ์เกี่ยวกับการก่อสร้างร้อยละ 21.95 ได้รับการคัดเลือกให้เข้ามาเป็นคณะกรรมการในฐานะตัวแทนของครัวเรือนมากที่สุดร้อยละ 45.20 รองลงมาได้รับการคัดเลือกให้เข้ามาเป็นคณะกรรมการในฐานะผู้นำชุมชนร้อยละ 28.77 และดำรงตำแหน่งกรรมการทั่วไปมากที่สุดร้อยละ 58.90 รองลงมาดำรงตำแหน่งกรรมการฝ่ายควบคุม และตรวจสอบร้อยละ 15.07

2.4 แผนงานที่ 4 แผนงานสนับสนุนชุมชนให้มีบทบาทรองรับความอ่อนแอของระบบครอบครัวไทย พบว่า คณะกรรมการเป็นเพศชายมากที่สุดร้อยละ 63.79 มีอายุอยู่ในช่วง 34 – 50 ปีมากที่สุดร้อยละ 49.09 รองลงมามีอายุอยู่ในช่วง 51 – 67 ปีร้อยละ 41.82 จบการศึกษาสูงสุดระดับประถมศึกษาปีที่ 4 (ป.4) มากที่สุดร้อยละ 31.04 รองลงมาจบการศึกษาสูงสุดระดับประถมศึกษาปีที่ 6 (ป.6) และมัธยมศึกษาปีที่ 6 (ม.6) ร้อยละ 22.41 เท่า ๆ กัน มีอาชีพหลัก ได้แก่ อาชีพเกษตรกรรมมากที่สุดร้อยละ 46.55 รองลงมามีอาชีพรับจ้างร้อยละ 36.21 มีอาชีพเสริม ได้แก่ อาชีพรับจ้างมากที่สุดร้อยละ 41.66 รองลงมามีอาชีพเกษตรกรรม และค้าขายร้อยละ 29.17 เท่า ๆ กัน มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ หรือประสบการณ์เกี่ยวกับการก่อสร้างมากที่สุดร้อยละ 32.43 รองลงมามีความรู้ ความเชี่ยวชาญ หรือประสบการณ์เกี่ยวกับการทำบัญชีรายรับ หรือรายจ่ายร้อยละ 29.73 ได้รับการ

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

คัดเลือกให้เข้ามาเป็นคณะกรรมการในฐานะตัวแทนของครัวเรือนมากที่สุดร้อยละ 63.79 รองลงมาได้รับการคัดเลือกให้เข้ามาเป็นคณะกรรมการในฐานะตัวแทนกลุ่มอาชีพ หรือองค์กรในชุมชนร้อยละ 15.52 และดำรงตำแหน่งกรรมการทั่วไปมากที่สุดร้อยละ 56.90 รองลงมาดำรงตำแหน่งกรรมการฝ่ายควบคุม และตรวจสอบร้อยละ 10.34

2.5 แผนงานที่ 5 แผนงานดูแลความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของชุมชน พบว่า คณะกรรมการเป็นเพศหญิงมากที่สุดร้อยละ 52.43 มีอายุอยู่ในช่วง 34 – 50 ปี มากที่สุดร้อยละ 38.14 รองลงมามีอายุอยู่ในช่วง 51 – 67 ปีร้อยละ 36.08 จบการศึกษาสูงสุดระดับประถมศึกษาปีที่ 4 (ป.4) มากที่สุดร้อยละ 40.78 รองลงมาจบการศึกษาสูงสุดระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 (ม.3) ร้อยละ 18.45 มีอาชีพหลัก ได้แก่ อาชีพเกษตรกรรมมากที่สุดร้อยละ 56.31 รองลงมีอาชีพรับจ้างร้อยละ 22.33 มีอาชีพเสริม ได้แก่ อาชีพรับจ้างมากที่สุด ร้อยละ 43.42 รองลงมามีอาชีพเกษตรกรรมร้อยละ 39.47 มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ หรือประสบการณ์เกี่ยวกับการทำปุ๋ย หรือยาฆ่าแมลงชีวภาพมากที่สุดร้อยละ 34.91 รองลงมามีความรู้ ความเชี่ยวชาญ หรือประสบการณ์เกี่ยวกับการทำบัญชีรายรับ และรายจ่ายร้อยละ 22.64 ได้รับการคัดเลือกให้เข้ามาเป็นคณะกรรมการในฐานะตัวแทนของครัวเรือนมากที่สุดร้อยละ 78.64 รองลงมาได้รับการคัดเลือกให้เข้ามาเป็นคณะกรรมการในฐานะตัวแทนกลุ่มอาชีพ หรือองค์กรในชุมชนร้อยละ 10.68 และดำรงตำแหน่งกรรมการทั่วไปมากที่สุดร้อยละ 69.91 รองลงมาดำรงตำแหน่งประธานกรรมการ และกรรมการฝ่ายควบคุม และตรวจสอบร้อยละ 6.8 เท่า ๆ กัน

ลักษณะทั่วไปของหมู่บ้าน หรือชุมชนที่จัดทำโครงการ

จากการเก็บรวบรวมข้อมูลลักษณะทั่วไปของหมู่บ้าน หรือชุมชนก่อนการดำเนินงานโครงการ และการเปลี่ยนแปลงภายหลังการดำเนินงานโครงการภายใต้แผนงานของยุทธศาสตร์ประชาชนอยู่ดีมีสุขระดับจังหวัดของจังหวัดอ่างทอง จำนวน 31 หมู่บ้าน หรือชุมชน เกี่ยวกับจำนวนประชากร แหล่งรายได้ การใช้จ่าย ต้นทุนในการประกอบอาชีพ อาชีพหลัก อาชีพเสริม การย้ายถิ่น กิจกรรมที่ทำร่วมกัน ความรู้ หรือข่าวสารที่ได้รับ การใช้เวลาว่างของเยาวชน การออกกำลังกาย การเจ็บป่วย และการเข้ารับการรักษาในสถานพยาบาล การช่วยเหลือผู้ยากไร้ การผลิต คุณภาพและการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ชุมชน และการดูแล และคุณภาพของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่ออธิบายถึงความเหมาะสมของโครงการที่จัดทำขึ้นกับหมู่บ้าน หรือชุมชนที่ดำเนินงานโครงการดังกล่าว และความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ และผลลัพธ์ของโครงการ ในส่วน

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ของการประเมินผลโครงการเกี่ยวกับบริบทของการจัดทำโครงการก่อนนำโครงการไปดำเนินงาน และผลผลิตตามวัตถุประสงค์ และผลลัพธ์ของโครงการ ทั้งนี้ เมื่อพิจารณาในระดับภาพรวมทุกแผนงาน และรายแผนงานแล้ว พบว่า หมู่บ้าน หรือชุมชนที่จัดทำโครงการมีลักษณะทั่วไป ดังนี้

1. ภาพรวมทุกแผนงาน

จากตารางภาคผนวกที่ 2 พบว่า หมู่บ้าน หรือชุมชนส่วนใหญ่ยังคงมีลักษณะทั่วไปภายหลังการดำเนินโครงการเช่นเดียวกับก่อนการดำเนินโครงการ โดยหมู่บ้าน หรือชุมชนส่วนใหญ่ยังคงเป็นหมู่บ้าน หรือชุมชนขนาดใหญ่ มีประชากร 501 – 700 คน มากที่สุดเฉลี่ยร้อยละ 34.48 มีรายได้จากการจำหน่ายผลผลิตทางการเกษตรเป็นแหล่งที่มาของรายได้มากที่สุดเฉลี่ยร้อยละ 26.07 มีค่าเล่าเรียนของลูก หรือหลานเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินชีวิตประจำวันมากที่สุดเฉลี่ยร้อยละ 20.68 มีค่าน้ำมันเชื้อเพลิงเป็นต้นทุนในการประกอบอาชีพมากที่สุดเฉลี่ยร้อยละ 22.91 มีอาชีพเกษตรกรรมเป็นอาชีพหลักมากที่สุดเฉลี่ยร้อยละ 82.26 มีอาชีพรับจ้างเป็นอาชีพเสริมมากที่สุดเฉลี่ยร้อยละ 50.00 มีการย้ายถิ่นไปทำงานนอกหมู่บ้าน หรือชุมชนมากที่สุดเฉลี่ยร้อยละ 70.97 โดยมีสาเหตุของการย้ายถิ่นมาจากมีการจ้างงานในหมู่บ้าน หรือชุมชนไม่เพียงพอมากที่สุดเฉลี่ยร้อยละ 42.90 และมีการทำผ้าทอเป็นผลิตภัณฑ์ชุมชนมากที่สุดเฉลี่ยร้อยละ 42.43 โดยมีคุณภาพอยู่ในระดับพอใช้มากที่สุดเฉลี่ยร้อยละ 54.55 และมีการวางจำหน่ายตามงานต่าง ๆ เช่น งาน OTOP มากที่สุดเฉลี่ยร้อยละ 29.34 ยกเว้นลักษณะทั่วไปเกี่ยวกับสถานะการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ชุมชนที่ภายหลังการดำเนินโครงการแล้วมีการเปลี่ยนแปลงสถานะการจำหน่ายจากคุ้มทุนมากที่สุดมาเป็นมีกำไรมากที่สุด

นอกจากนี้ ยังคงมีการทำกิจกรรมเกี่ยวกับการสืบสานวัฒนธรรมประเพณีร่วมกันมากที่สุดเฉลี่ยร้อยละ 33.55 ได้รับความรู้ หรือข่าวสารผ่านหอกระจายเสียงของหมู่บ้าน หรือชุมชนมากที่สุดเฉลี่ยร้อยละ 28.14 โดยความรู้ หรือข่าวสารที่ได้รับเกี่ยวกับราคาผลผลิตทางการเกษตรมากที่สุดเฉลี่ยร้อยละ 27.43 เยาวชนใช้เวลาว่างไปในการเล่นกีฬามากที่สุดเฉลี่ยร้อยละ 29.59 มีการออกกำลังกายนาน ๆ ครั้งมากที่สุดเฉลี่ยร้อยละ 51.62 มีการเจ็บป่วยด้วยโรคเบาหวานมากที่สุดเฉลี่ยร้อยละ 30.77 โดยการเจ็บป่วยจนต้องเข้ารับการรักษาในสถานพยาบาลมีบ้างเล็กน้อยมากที่สุดเฉลี่ยร้อยละ 85.49 มีการช่วยเหลือผู้ยากไร้โดยการให้เงินช่วยเหลือมากที่สุดเฉลี่ยร้อยละ 44.82 และมีการดูแลทรัพยากร ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมโดยการจัดกิจกรรมเพื่อป้องกันดูแลที่ทำร่วมกันในหมู่บ้าน หรือชุมชนมากที่สุดเฉลี่ยร้อยละ 37.00 โดยมีคุณภาพของแหล่งน้ำสาธารณะ พื้นที่สีเขียว และดินอยู่ในระดับพอใช้มากที่สุดเฉลี่ยร้อยละ 67.74 60.87 และ 65.00 ตามลำดับ

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

2. รายแผนงาน

เมื่อพิจารณาลักษณะทั่วไปของหมู่บ้าน หรือชุมชนเป็นรายแผนงาน จากตารางภาคผนวกที่ 2 พบว่า แต่ละแผนงานมีลักษณะทั่วไป ดังนี้

2.1 แผนงานที่ 1 แผนงานสร้างการเรียนรู้ และความสามารถในการจัดการของชุมชน พบว่า หมู่บ้าน หรือชุมชนส่วนใหญ่ยังคงมีลักษณะทั่วไปภายหลังการดำเนินโครงการเช่นเดียวกับก่อนการดำเนินโครงการ โดยหมู่บ้าน หรือชุมชนส่วนใหญ่ยังคงเป็นหมู่บ้าน หรือชุมชนขนาดใหญ่ มีประชากร 501 – 700 คน มากที่สุดเฉลี่ยร้อยละ 50.00 มีรายได้จากการจำหน่ายผลผลิตทางการเกษตรเป็นแหล่งที่มาของรายได้มากที่สุดเฉลี่ยร้อยละ 26.09 มีค่าอาหาร ค่าเสื้อผ้า หรือเครื่องนุ่งห่ม และค่าเล่าเรียนของลูก หรือหลานเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินชีวิตประจำวันมากที่สุดเฉลี่ยร้อยละ 20.03 เท่า ๆ กัน มีค่าอาหารสัตว์ ค่าปุ๋ย ค่ายากำจัดศัตรูพืช และค่าน้ำมันเชื้อเพลิงเป็นต้นทุนในการประกอบอาชีพมากที่สุดเฉลี่ยร้อยละ 25.05 เท่า ๆ กัน มีอาชีพเกษตรกรรมเป็นอาชีพหลักมากที่สุดเฉลี่ยร้อยละ 100.00 มีอาชีพรับจ้างเป็นอาชีพเสริมมากที่สุดเฉลี่ยร้อยละ 46.15 มีการย้ายถิ่นไปทำงานนอกหมู่บ้าน หรือชุมชนมากที่สุดเฉลี่ยร้อยละ 83.33 โดยมีสาเหตุของการย้ายถิ่นมาจากมีการจ้างงานในหมู่บ้าน หรือชุมชนไม่เพียงพอมากที่สุดเฉลี่ยร้อยละ 40.18 มีการทำผ้าทอเป็นผลิตภัณฑ์ชุมชนมากที่สุดเฉลี่ยร้อยละ 44.44 โดยมีคุณภาพอยู่ในระดับพอใช้มากที่สุดเฉลี่ยร้อยละ 100.00 มีสถานะการจำหน่ายคุ้มทุนมากที่สุดเฉลี่ยร้อยละ 50.00 และมีการวางจำหน่ายที่กลุ่มภายในชุมชน และที่ร้านค้า หรือห้างสรรพสินค้าภายนอกชุมชนมากที่สุดเฉลี่ยร้อยละ 33.33 เท่า ๆ กัน

นอกจากนี้ ยังคงมีการทำกิจกรรมเกี่ยวกับการเดินทางไปศึกษาดูงาน และการสืบสานวัฒนธรรมประเพณีร่วมกันมากที่สุดเฉลี่ยร้อยละ 27.92 เท่า ๆ กัน ได้รับความรู้ หรือข่าวสารผ่านหอกระจายเสียงของหมู่บ้าน หรือชุมชนมากที่สุดเฉลี่ยร้อยละ 27.27 โดยความรู้ หรือข่าวสารที่ได้รับเกี่ยวกับราคาผลผลิตทางการเกษตร สภาพภูมิอากาศ และโรคระบาดพืช หรือโรคระบาดสัตว์มากที่สุดเฉลี่ยร้อยละ 26.09 เท่า ๆ กัน เยาวชนมีการใช้เวลาว่างไปในการเล่นกีฬามากที่สุดเฉลี่ยร้อยละ 26.68 มีการออกกำลังกายนาน ๆ ครั้งมากที่สุดเฉลี่ยร้อยละ 58.34 มีการเจ็บป่วยด้วยโรคปวดเมื่อยกล้ามเนื้อ และโรคเบาหวานมากที่สุดเฉลี่ยร้อยละ 26.79 โดยการเจ็บป่วยจนต้องเข้ารับการรักษาในสถานพยาบาลมีบ้างเล็กน้อยมากที่สุดเฉลี่ยร้อยละ 75.00 มีการช่วยเหลือผู้ยากไร้โดยการบริจาคสิ่งของ หรือเครื่องใช้มากที่สุดเฉลี่ยร้อยละ 40.07 มีการดูแลทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมโดยการจัดกิจกรรมเพื่อป้องกันดูแลที่ทำร่วมกันในหมู่บ้าน หรือชุมชนมากที่สุดเฉลี่ย

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ร้อยละ 41.96 โดยมีคุณภาพของแหล่งน้ำสาธารณะ พื้นที่สีเขียว และดินอยู่ในระดับพอใช้มากที่สุด เฉลี่ยร้อยละ 66.67 75.00 และ 66.67 ตามลำดับ

2.2 แผนงานที่ 2 แผนงานกำหนดตำแหน่งการพัฒนาอาชีพของชุมชนภายใต้ระบบและกลไกการตลาด พบว่า หมู่บ้าน หรือชุมชนส่วนใหญ่ยังคงมีลักษณะทั่วไปภายหลังการดำเนินโครงการเช่นเดียวกับก่อนการดำเนินโครงการ โดยหมู่บ้าน หรือชุมชนส่วนใหญ่ยังคงเป็นหมู่บ้าน หรือชุมชนขนาดเล็ก มีประชากร 101 – 300 คน และหมู่บ้าน หรือชุมชนขนาดใหญ่ มีประชากร 501 – 700 คน มากที่สุดเฉลี่ยร้อยละ 42.86 เท่า ๆ กัน มีรายได้จากการจำหน่ายผลผลิตทางการเกษตรเป็นแหล่งที่มาของรายได้มากที่สุดเฉลี่ยร้อยละ 28.57 มีค่าอาหาร และค่าเล่าเรียนของลูกหรือหลานเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินชีวิตประจำวันมากที่สุดเฉลี่ยร้อยละ 21.21 เท่า ๆ กัน มีค่าอาหารสัตว์ ค่าปุ๋ย ค่ายากำจัดศัตรูพืช ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง และค่าจ้างแรงงานเป็นต้นทุนในการประกอบอาชีพมากที่สุดเฉลี่ยร้อยละ 21.06 เท่า ๆ กัน มีอาชีพเกษตรกรรมเป็นอาชีพหลักมากที่สุดเฉลี่ยร้อยละ 85.71 มีอาชีพรับจ้างเป็นอาชีพเสริมมากที่สุดเฉลี่ยร้อยละ 61.54 มีการย้ายถิ่นไปทำงานนอกหมู่บ้าน หรือชุมชนมากที่สุดเฉลี่ยร้อยละ 57.14 โดยมีสาเหตุของการย้ายถิ่นมาจากค่าจ้าง หรือค่าแรงในท้องถิ่นต่ำมากที่สุดเฉลี่ยร้อยละ 50.00 มีการทำผ้าทอเป็นผลิตภัณฑ์ชุมชนมากที่สุดเฉลี่ยร้อยละ 40.07 โดยมีคุณภาพอยู่ในระดับต่ำมากที่สุดเฉลี่ยร้อยละ 40.00 มีสถานะการจำหน่ายคุ้มทุนมากที่สุดเฉลี่ยร้อยละ 50.00 และมีการวางจำหน่ายโดยมีพ่อค้าคนกลางมารับซื้อมากที่สุดเฉลี่ยร้อยละ 46.43

นอกจากนี้ ยังคงมีการทำกิจกรรมเกี่ยวกับการสืบสานวัฒนธรรมประเพณีมากที่สุดเฉลี่ยร้อยละ 38.89 ได้รับความรู้ หรือข่าวสารผ่านหอกระจายเสียงของหมู่บ้าน หรือชุมชนมากที่สุดเฉลี่ยร้อยละ 35.42 โดยความรู้ หรือข่าวสารที่ได้รับเกี่ยวกับโรคระบาดพืช หรือโรคระบาดสัตว์มากที่สุดเฉลี่ยร้อยละ 29.50 เยาวชนมีการใช้เวลาว่างไปในการช่วยงานผู้ปกครอง และการเล่นกีฬามากที่สุดเฉลี่ยร้อยละ 35.00 เท่า ๆ กัน มีการออกกำลังกายนาน ๆ ครั้งมากที่สุดเฉลี่ยร้อยละ 50.00 มีการเจ็บป่วยด้วยโรคเบาหวานมากที่สุดเฉลี่ยร้อยละ 39.01 โดยการเจ็บป่วยจนต้องเข้ารับการรักษาในสถานพยาบาลมีบ้างเล็กน้อยมากที่สุดเฉลี่ยร้อยละ 78.57 มีการช่วยเหลือผู้ยากไร้โดยการให้เงินช่วยเหลือมากที่สุดเฉลี่ยร้อยละ 71.43 มีการดูแลทรัพยากร ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมโดยการจัดกิจกรรมเพื่อป้องกันดูแลที่ทำร่วมกันในหมู่บ้าน หรือชุมชนมากที่สุดเฉลี่ยร้อยละ 30.95 โดยมีคุณภาพของแหล่งน้ำสาธารณะ พื้นที่สีเขียว และดินอยู่ในระดับพอใช้มากที่สุดเฉลี่ยร้อยละ 78.57 50.00 และ 57.14 ตามลำดับ

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

2.3 แผนงานที่ 3 แผนงานพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชน พบว่า หมู่บ้าน หรือชุมชนส่วนใหญ่ยังคงมีลักษณะทั่วไปภายหลังการดำเนินโครงการเช่นเดียวกับก่อนการดำเนินโครงการ โดยหมู่บ้าน หรือชุมชนส่วนใหญ่ยังคงเป็นหมู่บ้าน หรือชุมชนขนาดใหญ่ มีประชากร 501 – 700 คน มากที่สุดเฉลี่ยร้อยละ 42.86 มีรายได้จากเงินเดือน และค่าจ้างเป็นแหล่งที่มาของรายได้มากที่สุดเฉลี่ยร้อยละ 27.27 มีค่าเล่าเรียนของลูก หรือหลานเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินชีวิตประจำวันมากที่สุดเฉลี่ยร้อยละ 24.17 มีค่าน้ำมันเชื้อเพลิงเป็นต้นทุนในการประกอบอาชีพมากที่สุดเฉลี่ยร้อยละ 25.05 มีอาชีพเกษตรกรรมเป็นอาชีพหลักมากที่สุดเฉลี่ยร้อยละ 64.29 มีอาชีพรับจ้างเป็นอาชีพเสริมมากที่สุดเฉลี่ยร้อยละ 45.84 มีการย้ายถิ่นไปทำงานนอกหมู่บ้าน หรือชุมชนมากที่สุดเฉลี่ยร้อยละ 71.43 โดยมีสาเหตุของการย้ายถิ่นมาจากมีการจ้างงานในหมู่บ้านไม่เพียงพอมากที่สุดเฉลี่ยร้อยละ 50.00 มีการทำผ้าทอเป็นผลิตภัณฑ์ชุมชนมากที่สุดเฉลี่ยร้อยละ 41.66 โดยมีสถานะการจำหน่ายคุ้มทุนมากที่สุดเฉลี่ยร้อยละ 58.34 และมีการวางจำหน่ายตามงานต่าง ๆ เช่น งาน OTOP มากที่สุดเฉลี่ยร้อยละ 43.08 ยกเว้นลักษณะทั่วไปเกี่ยวกับคุณภาพของผลิตภัณฑ์ชุมชนที่ภายหลังการดำเนินโครงการแล้วมีการเปลี่ยนแปลงคุณภาพจากระดับพอใช้มากที่สุดมาเป็นระดับสูงมากที่สุด

นอกจากนี้ ยังคงมีการทำกิจกรรมเกี่ยวกับการสืบสานวัฒนธรรมประเพณีร่วมกันมากที่สุดเฉลี่ยร้อยละ 30.33 ได้รับความรู้ หรือข่าวสารผ่านหอกระจายเสียงของหมู่บ้าน หรือชุมชนมากที่สุดเฉลี่ยร้อยละ 28.59 โดยความรู้ หรือข่าวสารที่ได้รับเกี่ยวกับการเข้ามาดำเนินโครงการต่าง ๆ ในชุมชนของหน่วยราชการมากที่สุดเฉลี่ยร้อยละ 31.38 เยาวชนมีการใช้เวลาว่างไปในการเล่นกีฬามากที่สุดเฉลี่ยร้อยละ 32.46 มีการออกกำลังกายนาน ๆ ครั้งมากที่สุดเฉลี่ยร้อยละ 57.14 มีการเจ็บป่วยด้วยโรคเบาหวานมากที่สุดเฉลี่ยร้อยละ 26.97 โดยการเจ็บป่วยจนต้องเข้ารับการรักษาในสถานพยาบาลมีบ้างเล็กน้อยมากที่สุดเฉลี่ยร้อยละ 92.86 มีการช่วยเหลือผู้ยากไร้โดยการให้เงินช่วยเหลือมากที่สุดเฉลี่ยร้อยละ 43.57 มีการดูแลทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมโดยการจัดกิจกรรมเพื่อป้องกันดูแลที่ทำร่วมกันในหมู่บ้าน หรือชุมชนมากที่สุดเฉลี่ยร้อยละ 37.50 โดยมีคุณภาพของพื้นที่สีเขียวอยู่ในระดับดี และพอใช้มากที่สุดเฉลี่ยร้อยละ 50.00 เท่า ๆ กัน สำหรับแหล่งน้ำสาธารณะ และดินมีคุณภาพอยู่ในระดับพอใช้มากที่สุดเฉลี่ยร้อยละ 64.29 และ 83.34 ตามลำดับ

2.4 แผนงานที่ 4 แผนงานสนับสนุนชุมชนให้มีบทบาทรองรับความอ่อนแอของระบบครอบครัวไทย พบว่า หมู่บ้าน หรือชุมชนส่วนใหญ่ยังคงมีลักษณะทั่วไปภายหลังการดำเนินโครงการเช่นเดียวกับก่อนการดำเนินโครงการ โดยหมู่บ้าน หรือชุมชนส่วนใหญ่ยังคงเป็นหมู่บ้าน

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

หรือชุมชนขนาดกลาง มีประชากร 301 – 500 คน และหมู่บ้าน หรือชุมชนขนาดใหญ่ มีประชากร 501 – 700 คน มากที่สุดเฉลี่ยร้อยละ 50.00 เท่า ๆ กัน มีรายได้จากการจำหน่ายผลผลิตทางการเกษตรเป็นแหล่งที่มาของรายได้มากที่สุดเฉลี่ยร้อยละ 24.27 มีค่าอาหารเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินชีวิตประจำวันมากที่สุดเฉลี่ยร้อยละ 21.29 มีอาชีพเกษตรกรรมเป็นอาชีพหลักมากที่สุดเฉลี่ยร้อยละ 50.00 มีอาชีพรับจ้างเป็นอาชีพเสริมมากที่สุดเฉลี่ยร้อยละ 42.86 มีการย้ายถิ่น และไม่มีการย้ายถิ่นไปทำงานนอกหมู่บ้าน หรือชุมชนมากที่สุดเฉลี่ยร้อยละ 50.00 เท่า ๆ กัน โดยมีสาเหตุของการย้ายถิ่นมาจากมีการจ้างงานในหมู่บ้านไม่เพียงพอ และค่าจ้าง หรือค่าแรงในท้องถิ่นต่ำมากที่สุดเฉลี่ยร้อยละ 45.00 เท่า ๆ กัน มีการทำผ้าทอเป็นผลิตภัณฑ์ชุมชนมากที่สุดเฉลี่ยร้อยละ 42.86 โดยมีคุณภาพอยู่ในระดับพอใช้มากที่สุดเฉลี่ยร้อยละ 50.00 และมีการวางจำหน่ายที่กลุ่มภายในชุมชนมากที่สุดเฉลี่ยร้อยละ 38.75 ยกเว้นลักษณะทั่วไปเกี่ยวกับต้นทุนในการประกอบอาชีพที่ภายหลังการดำเนินโครงการแล้วมีการเปลี่ยนแปลงต้นทุนในการประกอบอาชีพจากค่าอาหารสัตว์ ค่าปุ๋ย หรือค่ายากำจัดศัตรูพืชมากที่สุดมาเป็นค่าพันธุ์พืช หรือพันธุ์สัตว์ และค่าน้ำมันเชื้อเพลิงมากที่สุด และสถานะการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ชุมชนที่ภายหลังการดำเนินโครงการแล้วมีการเปลี่ยนแปลงสถานะการจำหน่ายจากคุ้มทุนมากที่สุดมาเป็นมีกำไรมากที่สุด

นอกจากนี้ ยังคงมีการทำกิจกรรมเกี่ยวกับการสืบสานวัฒนธรรมประเพณีร่วมกันมากที่สุดเฉลี่ยร้อยละ 38.19 ได้รับความรู้ หรือข่าวสารผ่านการเรียกประชุมชี้แจงของผู้ใหญ่บ้าน หน่วยราชการมากที่สุดเฉลี่ยร้อยละ 32.05 โดยความรู้ หรือข่าวสารที่ได้รับเกี่ยวกับราคาผลผลิตทางการเกษตรมากที่สุดเฉลี่ยร้อยละ 34.85 เยาวชนมีการใช้เวลาว่างไปในการเล่นกีฬามากที่สุดเฉลี่ยร้อยละ 34.85 มีการออกกำลังกายบ่อย ๆ เป็นประจำมากที่สุดเฉลี่ยร้อยละ 75.00 มีการเจ็บป่วยด้วยโรคเบาหวานมากที่สุดเฉลี่ยร้อยละ 35.39 โดยการเจ็บป่วยจนต้องเข้ารับการรักษาในสถานพยาบาล มีบ้างเล็กน้อยมากที่สุดเฉลี่ยร้อยละ 87.50 มีการดูแลทรัพยากร ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมโดยการรณรงค์สร้างจิตสำนึกมากที่สุดเฉลี่ยร้อยละ 41.43 โดยมีคุณภาพของพื้นที่สีเขียวอยู่ในระดับดี และพอใช้มากที่สุดเฉลี่ยร้อยละ 50.00 เท่า ๆ กัน สำหรับแหล่งน้ำสาธารณะ และดินมีคุณภาพอยู่ในระดับพอใช้มากที่สุดเฉลี่ยร้อยละ 75.00 และ 62.50 ตามลำดับ ยกเว้นลักษณะทั่วไปเกี่ยวกับการช่วยเหลือผู้ยากไร้ที่ภายหลังการดำเนินโครงการแล้วมีการเปลี่ยนแปลงจากการให้เงินช่วยเหลือและบริจาคสิ่งของ หรือเครื่องใช้มากที่สุดมาเป็นการจัดหา หรือซ่อมแซมที่อยู่อาศัยมากที่สุด

2.5 แผนงานที่ 5 แผนงานดูแลความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของชุมชม พบว่า หมู่บ้าน หรือชุมชนส่วนใหญ่ยังคงมีลักษณะทั่วไปภายหลังการดำเนินโครงการ

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

เช่นเดียวกับก่อนการดำเนินโครงการ โดยหมู่บ้าน หรือชุมชนส่วนใหญ่ยังคงเป็นหมู่บ้าน หรือชุมชนขนาดกลาง มีประชากร 301 – 500 คน มากที่สุดเฉลี่ยร้อยละ 57.14 มีรายได้จากการจำหน่ายผลผลิตทางการเกษตรเป็นแหล่งที่มาของรายได้มากที่สุดเฉลี่ยร้อยละ 28.22 มีค่าอาหาร และค่าเล่าเรียนของลูก หรือหลานเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินชีวิตประจำวันมากที่สุดเฉลี่ยร้อยละ 19.18 เท่า ๆ กัน มีค่าพันธุ์พืช หรือพันธุ์สัตว์ ค่าอาหารสัตว์ ค่าปุ๋ย ค่ายากำจัดศัตรูพืช และค่าน้ำมันเชื้อเพลิงเป็นต้นทุนในการประกอบอาชีพมากที่สุดเฉลี่ยร้อยละ 21.83 เท่า ๆ กัน มีอาชีพเกษตรกรรมเป็นอาชีพหลักมากที่สุดเฉลี่ยร้อยละ 100.00 มีอาชีพรับจ้างเป็นอาชีพเสริมมากที่สุดเฉลี่ยร้อยละ 50.00 มีการย้ายถิ่นไปทำงานนอกหมู่บ้าน หรือชุมชนมากที่สุดเฉลี่ยร้อยละ 85.71 โดยมีสาเหตุของการย้ายถิ่นมาจากมีการจ้างงานในหมู่บ้าน หรือชุมชนไม่เพียงพอมากที่สุดเฉลี่ยร้อยละ 55.56 มีการทำผ้าทอเป็นผลิตภัณฑ์ชุมชนมากที่สุดเฉลี่ยร้อยละ 44.44 โดยมีคุณภาพอยู่ในระดับสูง และระดับพอใช้มากที่สุดเฉลี่ยร้อยละ 50.00 เท่า ๆ กัน มีสถานะการจำหน่ายมีกำไรมากที่สุดเฉลี่ยร้อยละ 100.00 และมีการวางจำหน่ายโดยมีพ่อค้าคนกลางมารับซื้อมากที่สุดเฉลี่ยร้อยละ 45.00

นอกจากนี้ ยังคงมีการทำกิจกรรมเกี่ยวกับการพัฒนาสภาพแวดล้อมของชุมชน และการสืบสานวัฒนธรรมประเพณีมากที่สุดเฉลี่ยร้อยละ 35.29 เท่า ๆ กัน ได้รับความรู้ หรือข่าวสารผ่านการเรียกประชุมชี้แจงของผู้ใหญ่บ้าน หรือหน่วยราชการมากที่สุดเฉลี่ยร้อยละ 29.80 โดยความรู้ หรือข่าวสารที่ได้รับเกี่ยวกับการเข้ามาดำเนินโครงการต่าง ๆ ในชุมชนของหน่วยราชการมากที่สุดเฉลี่ยร้อยละ 28.89 เยาวชนมีการใช้เวลาว่างไปในการช่วยงานผู้ปกครองมากที่สุดเฉลี่ยร้อยละ 25.05 มีการออกกำลังกายนาน ๆ ครั้งมากที่สุดเฉลี่ยร้อยละ 57.14 มีการเจ็บป่วยด้วยโรคเบาหวาน และโรคความดันมากที่สุดเฉลี่ยร้อยละ 30.43 โดยการเจ็บป่วยจนต้องเข้ารับการรักษาในสถานพยาบาลมีบ้างเล็กน้อยมากที่สุดเฉลี่ยร้อยละ 92.86 มีการช่วยเหลือผู้ยากไร้โดยการให้เงินช่วยเหลือมากที่สุดเฉลี่ยร้อยละ 48.08 มีการดูแลทรัพยากร ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมโดยการจัดกิจกรรมเพื่อป้องกันดูแลที่ทำร่วมกันในหมู่บ้าน หรือชุมชนมากที่สุดเฉลี่ยร้อยละ 43.56 โดยมีคุณภาพของแหล่งน้ำสาธารณะ พื้นที่สีเขียว และดินอยู่ในระดับพอใช้มากที่สุดเฉลี่ยร้อยละ 57.14 71.43 และ 57.14 ตามลำดับ

รายละเอียดของโครงการ

จากการเก็บรวบรวมข้อมูลรายละเอียดของโครงการภายใต้แผนงานของยุทธศาสตร์ประชาชนอยู่ดีมีสุขระดับจังหวัดของจังหวัดอ่างทอง จำนวน 31 โครงการ เกี่ยวกับชื่อโครงการ

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

วัตถุประสงค์ เป้าหมาย วิธีดำเนินงาน ระยะเวลาดำเนินงาน งบประมาณที่ใช้ดำเนินงาน และประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับของโครงการ เพื่ออธิบายถึงความเหมาะสมของโครงการที่จัดทำขึ้นกับหมู่บ้าน หรือชุมชนที่ดำเนินงานโครงการดังกล่าว ในส่วนของการประเมินผลโครงการเกี่ยวกับบริบทของการจัดทำโครงการก่อนนำโครงการไปดำเนินงาน ทั้งนี้ เมื่อพิจารณาในระดับภาพรวมทุกแผนงาน และรายแผนงานแล้ว พบว่า โครงการมีรายละเอียด ดังนี้

1. ภาพรวมทุกแผนงาน

จากตารางภาคผนวกที่ 3 ถึง ตารางภาคผนวกที่ 7 พบว่า โครงการตัวอย่างทั้ง 31 โครงการมีทั้งวัตถุประสงค์ที่คล้ายคลึงกัน และที่เป็นการเฉพาะของแต่ละโครงการ เช่น ส่วนใหญ่มีวัตถุประสงค์ที่คล้ายคลึงกันเพื่อให้คนในชุมชนมีอาชีพเสริม มีรายได้เพิ่มขึ้น ลดค่าใช้จ่ายในครัวเรือน และลดต้นทุนในการประกอบอาชีพ ในขณะที่มีบางโครงการมีวัตถุประสงค์เฉพาะเพื่อฝึกสอนดนตรี และวัฒนธรรมไทยให้กับเด็ก และเยาวชนในชุมชน เพื่อให้คนในชุมชนเปลี่ยนรูปแบบการทำการเกษตรแบบใช้ปุ๋ยเคมีและยาปราบศัตรูพืชมาเป็นการทำการเกษตรแบบอินทรีย์ เพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชน เพื่อซ่อมแซมที่อยู่อาศัยให้กับผู้ยากไร้และผู้ด้อยโอกาส เพื่อช่วยระบายน้ำเมื่อเกิดอุทกภัย เพื่อให้คนในชุมชนมีน้ำใช้ในการอุปโภคบริโภคและทำการเกษตร เป็นต้น โดยมีเป้าหมายส่วนใหญ่ให้คนในชุมชนได้รับประโยชน์จากการดำเนินงานโครงการ เช่น ประชาชนในชุมชน 84 ครัวเรือนมีต้นทุนในการประกอบอาชีพลดลง สมาชิกในช่วงแรก 14 คนมีอาชีพเสริมและความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น สมาชิกกลุ่มสตรีอาสาพัฒนา 49 ครัวเรือนสามารถพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชนเป็นรายได้เสริมได้ สมาชิกภายในชุมชน 81 ครัวเรือนและคนในชุมชนใกล้เคียงมีข้าวสารราคาถูกไว้บริโภค คนในชุมชน 124 ครัวเรือนมีน้ำใช้ในการอุปโภคบริโภคและทำการเกษตร เป็นต้น

ทั้งนี้ มีวิธีดำเนินงานโครงการที่หลากหลาย เช่น จัดอบรมให้ความรู้ด้านต่าง ๆ กับคนในชุมชน แต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อทำหน้าที่ดำเนินงานโครงการ จัดซื้อจัดจ้างวัสดุอุปกรณ์ บุคลากรและผู้ประกอบการ และก่อสร้างตามวัตถุประสงค์ของโครงการ ดำเนินงานในรูปแบบของกลุ่มหรือสหกรณ์ โดยมีคณะกรรมการดำเนินงานและมีสมาชิกร่วมถือหุ้น คนในชุมชนอาสาช่วยกันดำเนินงานโครงการ การจัดสรรผลกำไรจากการดำเนินงานโครงการออกเป็นส่วน ๆ ให้กับสมาชิกและเพื่อช่วยเหลือผู้ด้อยโอกาสและสร้างสาธารณะประโยชน์ในชุมชน เป็นต้น โดยแต่ละโครงการมีระยะเวลาดำเนินงานอยู่ในช่วงเดือนมกราคมถึงเดือนธันวาคม โดยมีงบประมาณที่ได้รับอนุมัติสำหรับดำเนินงานแต่ละโครงการอยู่ระหว่าง 10,000 – 300,000 บาท โดยคาดว่าคนในชุมชนจะ

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ได้รับประโยชน์จากการดำเนินงานโครงงาน เช่น มีรายจ่ายหรือต้นทุนในการประกอบอาชีพลดลง มีรายได้สำหรับการใช้จ่ายในครอบครัวอย่างพอเพียง มีปุ๋ยอินทรีย์ชีวภาพใช้ในราคาถูก ผลิตภัณฑ์มีคุณภาพสูงขึ้นสามารถจำหน่ายได้ทั้งตลาดภายในประเทศและต่างประเทศ มีที่อยู่อาศัยที่มั่นคงถาวร บรรเทาปัญหาน้ำท่วมเมื่อเกิดอุทกภัย เป็นต้น

2. รายแผนงาน

เมื่อพิจารณารายละเอียดของโครงการเป็นรายแผนงาน จากตารางภาคผนวกที่ 3 ถึง ตารางภาคผนวกที่ 7 พบว่า แต่ละแผนงานมีรายละเอียดของโครงการ ดังนี้

2.1 แผนงานที่ 1 แผนงานสร้างการเรียนรู้ และความสามารถในการจัดการของชุมชน พบว่า โครงการตัวอย่างที่ดำเนินงานภายใต้แผนงานนี้ 6 โครงการ ได้แก่ โครงการส่งเสริมการทำปุ๋ยหมักอินทรีชีวภาพในชุมชน โครงการปรับปรุงศูนย์การเรียนรู้ประจำหมู่บ้าน โครงการสื่อสารและเผยแพร่ความรู้แก่ชุมชนอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน โครงการสร้างศูนย์การเรียนรู้ชุมชน โครงการการทำน้ำยาล้างจานและน้ำยาซักผ้า และโครงการสืบสานอนุรักษ์ดนตรีไทยและวัฒนธรรมไทย ส่วนใหญ่มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ร่วมกันของคนในชุมชน โดยการทำกิจกรรมร่วมกัน และการแลกเปลี่ยนความรู้หรือประสบการณ์ระหว่างกัน เพื่อพัฒนาสถานที่สำหรับเป็นแหล่งเรียนรู้ร่วมกัน และเพื่อเพิ่มรายได้ และลดรายจ่ายหรือต้นทุนในการประกอบอาชีพของคนในชุมชน นอกจากนี้ บางโครงการยังมีวัตถุประสงค์เฉพาะโครงการ เช่น เพื่อลดการใช้สารเคมี และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อฝึกสอนดนตรี และวัฒนธรรมไทยให้กับเด็ก และเยาวชนในชุมชน เป็นต้น โดยมีเป้าหมายส่วนใหญ่ให้คนในชุมชนได้รับประโยชน์จากการดำเนินงานโครงการ เช่น ประชาชนในชุมชน 84 ครัวเรือนมีต้นทุนในการประกอบอาชีพลดลง และมีสุขภาพดีขึ้น เด็ก และเยาวชนในชุมชน 20 คนได้รับการฝึกสอนดนตรี และวัฒนธรรมไทย เป็นต้น

ทั้งนี้ ส่วนใหญ่มีวิธีดำเนินงานโครงการ โดยการจัดอบรมให้ความรู้ด้านต่าง ๆ กับคนในชุมชน เช่น การทำปุ๋ยหมักอินทรีย์ชีวภาพ การทำผลิตภัณฑ์น้ำยาซักผ้า และน้ำยาล้างจาน การเล่นดนตรีไทย เป็นต้น และการจัดซื้อจัดจ้างวัสดุอุปกรณ์ ติดตั้งวัสดุอุปกรณ์ และก่อสร้างตามวัตถุประสงค์ของโครงการ เช่น การจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์สำหรับการอบรม การจัดจ้างติดตั้งเสียงตามสาย การจัดจ้างก่อสร้างศูนย์การเรียนรู้ชุมชน เป็นต้น อย่างไรก็ตาม ยังมีวิธีดำเนินงานโครงการอื่น

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ๆ อีก เช่น การจัดประชุมประชาคมเพื่อชี้แจงถึงความสำคัญของโครงการ การรวมกลุ่มกันของคนในชุมชนเพื่อดำเนินงานโครงการ การแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อทำหน้าที่ดำเนินงานโครงการ เป็นต้น โดยโครงการตัวอย่างภายใต้แผนงานนี้มีระยะเวลาดำเนินงานอยู่ในช่วงเดือนมกราคมถึงเดือนกรกฎคม โดยมีงบประมาณที่ได้รับอนุมัติสำหรับดำเนินงานโครงการอยู่ระหว่าง 10,000 – 220,000 บาท โดยคาดว่าคนในชุมชนจะได้รับประโยชน์จากการดำเนินงานโครงการ เช่น มีรายจ่ายหรือต้นทุนในการประกอบอาชีพลดลง มีรายได้สำหรับการใช้จ่ายในครอบครัวอย่างพอเพียง มีความปลอดภัยจากสารเคมี มีแหล่งเรียนรู้ร่วมกัน เป็นต้น

2.2 แผนงานที่ 2 แผนงานกำหนดตำแหน่งการพัฒนาอาชีพของชุมชนภายใต้ระบบและกลไกการตลาด พบว่า โครงการตัวอย่างที่ดำเนินงานภายใต้แผนงานนี้ 7 โครงการ ได้แก่ โครงการผลิตปุ๋ยอินทรีย์ชีวภาพชนิดเม็ด โครงการผลิตน้ำยาล้างจานและผลิตภัณฑ์ใช้ในครัวเรือน โครงการธนาคารข้าวพันธุ์ดี โครงการการทำปุ๋ยอินทรีย์ชีวภาพ โครงการซื้อเครื่องสูบน้ำ เครื่องพ่นยุงลายและวัสดุอุปกรณ์เพื่อส่งเสริมด้านการเกษตร โครงการเครื่องอบขนม และโครงการจัดตั้งกลุ่มอาชีพทำเบเกอรี่ ส่วนใหญ่มีวัตถุประสงค์เพื่อให้คนในชุมชนมีอาชีพเสริม มีรายได้เพิ่มขึ้น ลดค่าใช้จ่ายในครัวเรือน และลดต้นทุนในการประกอบอาชีพ นอกจากนี้ บางโครงการยังมีวัตถุประสงค์เฉพาะโครงการ เช่น เพื่อให้คนในชุมชนมีข้าวปลูกพันธุ์ดี เพื่อให้คนในชุมชนเปลี่ยนรูปแบบการทำการเกษตรแบบใช้ปุ๋ยเคมีและยาปราบศัตรูพืชมาเป็นการทำการเกษตรแบบอินทรีย์ เพื่อกำจัดยุงในชุมชน เพื่อให้คนในชุมชนประกอบอาชีพอยู่ในถิ่นฐาน เป็นต้น โดยมีเป้าหมายส่วนใหญ่ให้คนในชุมชนได้รับประโยชน์จากการดำเนินงานโครงการ เช่น ผู้เข้ารับการอบรมในช่วงแรก 16 คนมีความรู้ในการผลิตน้ำยาล้างจานและผลิตภัณฑ์อื่น ๆ แม่บ้าน 57 คนมีอาชีพเสริม สมาชิกในช่วงแรก 14 คนมีอาชีพเสริมและความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น เป็นต้น

ทั้งนี้ ส่วนใหญ่มีวิธีดำเนินงานโครงการ โดยการแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อทำหน้าที่ดำเนินงานโครงการ เช่น จัดซื้อจัดจ้าง จัดหาสมาชิก จัดทำบัญชีรายรับ – รายจ่าย จัดทำกฎระเบียบในการบริหารจัดการ เป็นต้น การจัดอบรมให้ความรู้ด้านต่าง ๆ กับคนในชุมชน เช่น การทำปุ๋ยอินทรีย์ชีวภาพ การทำน้ำยาล้างจาน และผลิตภัณฑ์อื่น ๆ การทำเบเกอรี่ เป็นต้น และการจัดซื้อจัดจ้างวัสดุอุปกรณ์ และติดตั้งวัสดุอุปกรณ์ตามวัตถุประสงค์ของโครงการ เช่น การจัดซื้อและติดตั้งเครื่องผลิตปุ๋ยอินทรีย์ชีวภาพ และวัสดุอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น อย่างไรก็ตาม ยังมีวิธีดำเนินงานโครงการอื่น ๆ อีก เช่น การจัดประชุมประชาคมเพื่อรับทราบความต้องการของชุมชน และลงมติเลือกโครงการ คนในชุมชนช่วยกันดูแลรักษาอุปกรณ์เครื่องมือของโครงการ เช่น เครื่องสูบน้ำ

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

เครื่องพ่นยุง เป็นต้น โดยโครงการตัวอย่างภายใต้แผนงานนี้มีระยะเวลาดำเนินงานอยู่ในช่วงเดือนมกราคมถึงเดือนกันยายน โดยมีงบประมาณที่ได้รับอนุมัติสำหรับดำเนินงานโครงการอยู่ระหว่าง 23,000 – 190,000 บาท โดยคาดว่าคนในชุมชนจะได้รับประโยชน์จากการดำเนินงานโครงการ เช่น มีปุ๋ยอินทรีย์ชีวภาพใช้ในราคาถูก มีข้าวปลูกพันธ์ดีไว้ใช้ มีน้ำใช้ในการทำการเกษตร มีต้นทุนในการประกอบอาชีพลดลง มีรายได้สำหรับการใช้จ่ายในครอบครัวเพิ่มขึ้น เป็นต้น

2.3 แผนงานที่ 3 แผนงานพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชน พบว่า โครงการตัวอย่างที่ดำเนินงานภายใต้แผนงานนี้ 7 โครงการ ได้แก่ โครงการสร้างการเรียนรู้และพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชน โครงการผลิตภัณฑ์ชุมชน (กล้วยแผ่นอบม้วน) โครงการจัดหาบรรจุภัณฑ์และฉลาก โครงการอยู่ดีมีสุขสตรีอาสาการแปรรูปอาหารและถนอมอาหาร โครงการปรับปรุงศูนย์ฝึกอาชีพและจำหน่ายผลิตภัณฑ์ของชุมชน โครงการขยายโรงเรือนผลิตภัณฑ์สินค้าโอท็อป (ขนมเปี๊ยะเล็ก) และโครงการรูปแบบผลิตภัณฑ์กระเป๋าจักสานหวาย ไม้ไผ่ และใบลาน ส่วนใหญ่มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชน โดยพัฒนาคุณภาพไปสู่ระดับสากล พัฒนาบรรจุภัณฑ์และฉลากให้น่าใช้ พัฒนาสถานที่ผลิตให้ได้การรับรองมาตรฐาน และพัฒนาผลิตภัณฑ์รูปแบบใหม่ ๆ ออกสู่ตลาด และเพื่อให้คนในชุมชนมีอาชีพเสริม ลดปัญหาการว่างงาน และมีรายได้เพิ่มขึ้น นอกจากนี้ บางโครงการยังมีวัตถุประสงค์เฉพาะโครงการ เช่น เพื่อเพิ่มมูลค่าผลิตผลทางการเกษตรในท้องถิ่น โดยการแปรรูป เพื่อลดปัญหาและอุปสรรคในการฝึกอาชีพและจำหน่ายผลิตภัณฑ์ชุมชนในด้านสถานที่ เป็นต้น โดยมีเป้าหมายส่วนใหญ่ให้คนในชุมชนได้รับประโยชน์จากการดำเนินงานโครงการ เช่น สมาชิกกลุ่มสตรีอาสาพัฒนา 49 ครัวเรือนสามารถพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชนเป็นรายได้เสริมได้ ผลิตภัณฑ์ที่ผลิตโดยกลุ่มแม่บ้าน 80 คนมีบรรจุภัณฑ์และฉลากที่น่าใช้ เป็นต้น

ทั้งนี้ ส่วนใหญ่มีวิธีดำเนินงานโครงการ โดยการจัดซื้อจัดจ้างวัสดุอุปกรณ์ บุคลากรและผู้ประกอบการ และก่อสร้างตามวัตถุประสงค์ของโครงการ เช่น การจัดซื้อบรรจุภัณฑ์ และวัสดุอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้อง การจัดจ้างวิทยากรมาอบรมให้ความรู้ การจัดจ้างผู้ประกอบการมาเลี้ยงอาหาร การจัดจ้างก่อสร้างโรงเรือนผลิตผลิตภัณฑ์ เป็นต้น และการแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อทำหน้าที่ดำเนินงานโครงการ เช่น จัดซื้อจัดจ้าง ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานโครงการ ตรวจรับงาน จัดหาสมาชิก จัดทำกฎระเบียบในการบริหารจัดการ เป็นต้น อย่างไรก็ตาม ยังมีวิธีดำเนินงานโครงการอื่น ๆ อีก เช่น การจัดอบรมให้ความรู้และการศึกษาดูงานเกี่ยวกับการแปรรูปอาหาร การถนอมอาหาร การจัดจำหน่าย และการพัฒนารูปแบบของผลิตภัณฑ์ การจัดทำแผ่นพับประชาสัมพันธ์ เป็นต้น โดยโครงการตัวอย่างภายใต้แผนงานนี้มีระยะเวลาดำเนินงานอยู่ในช่วง

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

เดือนมกราคมถึงเดือนธันวาคม โดยมีงบประมาณที่ได้รับอนุมัติสำหรับดำเนินงานโครงการอยู่ระหว่าง 40,000 – 130,000 บาท โดยคาดว่าคนในชุมชนจะได้รับประโยชน์จากการดำเนินงานโครงการ เช่น ผลิตภัณฑ์มีคุณภาพสูงขึ้นสามารถจำหน่ายได้ทั้งตลาดภายในประเทศและต่างประเทศ การฝึกอาชีพและจำหน่ายผลิตภัณฑ์มีความสะดวกและมีประสิทธิภาพมากขึ้น มีอาชีพเสริม มีรายได้ และมีเงินออมเพิ่มขึ้น เป็นต้น

2.4 แผนงานที่ 4 แผนงานสนับสนุนชุมชนให้มีบทบาทรองรับความอ่อนแอของระบบครอบครัวไทย พบว่า โครงการตัวอย่างที่ดำเนินงานภายใต้แผนงานนี้ 4 โครงการ ได้แก่ โครงการซ่อมแซมที่อยู่อาศัยแก่ผู้ยากไร้ โครงการซ่อมแซมบ้านผู้ด้อยโอกาส โครงการโรงปุ๋ยอินทรีย์ชีวภาพวิสาหกิจชุมชน และโครงการร้านค้าชุมชน (ข้าวสาร) โดยแต่ละโครงการมีวัตถุประสงค์สำคัญเพื่อซ่อมแซมที่อยู่อาศัยให้กับผู้ยากไร้และผู้ด้อยโอกาส เพื่อช่วยลดต้นทุนในการทำการเกษตรและส่งเสริมการทำการเกษตรแบบปลอดสารเคมี เพื่อช่วยแก้ไขปัญหาดินเสื่อมโทรม เพื่อให้คนในชุมชนและชุมชนใกล้เคียงมีข้าวสารราคาถูกไว้บริโภค และเพื่อเพิ่มรายได้ให้กับคนในชุมชนจากเงินปันผล โดยมีเป้าหมายส่วนใหญ่ให้คนในชุมชนได้รับประโยชน์จากการดำเนินงานโครงการ ได้แก่ บ้านผู้ยากไร้และผู้ด้อยโอกาสได้รับการซ่อมแซม 3 หลัง พื้นที่ทำการเกษตรประมาณ 1,900 ไร่ได้ใช้ปุ๋ยอิทรีย์ชีวภาพราคาถูก สมาชิกภายในชุมชน 81 ครัวเรือนและคนในชุมชนใกล้เคียงมีข้าวสารราคาถูกไว้บริโภค

ทั้งนี้ ส่วนใหญ่มีวิธีดำเนินงานโครงการ โดยการแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อทำหน้าที่ดำเนินงานโครงการ เช่น ตรวจสอบและติดตามประเมินผลการดำเนินงานโครงการ การจัดซื้อจัดจ้างวัสดุอุปกรณ์ จัดหาสมาชิก จัดทำกฎระเบียบในการบริหารจัดการ จัดทำบัญชีรายรับ – รายจ่าย เป็นต้น และการดำเนินงานในรูปแบบของกลุ่มหรือสหกรณ์ โดยมีคณะกรรมการดำเนินงานและมีสมาชิกร่วมถือหุ้น อย่างไรก็ตาม ยังมีวิธีดำเนินงานโครงการอื่น ๆ อีก เช่น การจัดสรรผลกำไรจากการดำเนินงานโครงการออกเป็นส่วน ๆ ให้กับสมาชิก และเพื่อช่วยเหลือผู้ด้อยโอกาสและสร้างสาธารณะประโยชน์ในชุมชน เป็นต้น โดยโครงการตัวอย่างภายใต้แผนงานนี้มีระยะเวลาดำเนินงานอยู่ในช่วงเดือนกุมภาพันธ์ถึงเดือนมีนาคม โดยมีงบประมาณที่ได้รับอนุมัติสำหรับดำเนินงานโครงการอยู่ระหว่าง 40,000 – 300,000 บาท โดยคาดว่าคนในชุมชนจะได้รับประโยชน์จากการดำเนินงานโครงการ เช่น มีที่อยู่อาศัยที่มั่นคงถาวร มีปุ๋ยอินทรีย์ชีวภาพราคาถูกไว้ใช้และลดต้นทุนในการทำการเกษตร มีข้าวสารราคาถูกไว้บริโภค มีรายได้เพิ่มขึ้น เป็นต้น

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

2.5 แผนงานที่ 5 แผนงานดูแลความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของชุมชม พบว่า โครงการตัวอย่างที่ดำเนินงานภายใต้แผนงานนี้ 7 โครงการ ได้แก่ โครงการจัดซื้อเครื่องสูบน้ำ โครงการปรับภูมิทัศน์หน้าบ้านน่ามอง หมู่ที่ 6 ตำบลอินทประมูล โครงการดูแลทรัพยากรธรรมชาติ หมู่บ้าน และสิ่งแวดล้อม โครงการขุดลอกคูเพื่อระบายน้ำท่วมขังในฤดูน้ำหลาก โครงการปรับแต่งภูมิทัศน์ โครงการขุดลอกคูคลอง และโครงการทำความสะอาด และลอกคลองระบายน้ำ และปลูกต้นไม้ยืนต้น ส่วนใหญ่มีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยระบายน้ำเมื่อเกิดอุทกภัย เพื่อให้ชุมชนมีสิ่งแวดล้อมและทัศนียภาพที่สะอาดร่มรื่นและสวยงามน่าอยู่อาศัย เพื่อให้คนในชุมชนมีน้ำใช้ในการอุปโภคบริโภคและทำการเกษตร และเพื่ออนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม นอกจากนี้ บางโครงการยังมีวัตถุประสงค์เฉพาะโครงการ เช่น เพื่อจัดหาเครื่องตัดหญ้าแบบสะพาย เพื่อช่วยไม่ให้ลำคลองตื้นเขิน เพื่อให้คนในชุมชนมีงานทำและมีรายได้ เป็นต้น โดยมีเป้าหมายส่วนใหญ่ให้คนในชุมชนได้รับประโยชน์จากการดำเนินงานโครงการ เช่น คนในชุมชน 124 ครัวเรือนมีน้ำใช้ในการอุปโภคบริโภคและทำการเกษตร คูคลองได้รับการขุดลอกและฝังท่อระบายน้ำระยะทาง 1 กิโลเมตร สองข้างทางของถนนและพื้นที่สาธารณะในชุมชนได้รับการตัดหญ้าและปลูกต้นไม้ เป็นต้น

ทั้งนี้ ส่วนใหญ่มีวิธีดำเนินงานโครงการ โดยการจัดซื้อจัดจ้างวัสดุอุปกรณ์ และแรงงานตามวัตถุประสงค์ของโครงการ เช่น การจัดซื้อเครื่องสูบน้ำ และอุปกรณ์ การจัดซื้อต้นไม้ ปุ๋ย ดิน และไม้ค้ำยัน การจัดจ้างแรงงานเพื่อปลูก และดูแลต้นไม้ เป็นต้น การแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อทำหน้าที่ดำเนินงานโครงการ เช่น จัดซื้อจัดจ้างต้นไม้ และแรงงาน จัดทำกฎระเบียบในการบริหารจัดการ เป็นต้น และคนในชุมชนอาสาช่วยกันดำเนินงานโครงการ อย่างไรก็ตาม ยังมีวิธีดำเนินงานโครงการอื่น ๆ อีก เช่น การจัดประชุมประชาคมเพื่อรับทราบความต้องการของคนในชุมชน การสำรวจพื้นที่ที่จะดำเนินงานโครงการ เช่น สำรวจพื้นที่ที่จะขุดลอกคูคลอง สำรวจพื้นที่ก่อสร้างประตูปิด – เปิดระบายน้ำ เป็นต้น โดยโครงการตัวอย่างภายใต้แผนงานนี้มีระยะเวลาดำเนินงานอยู่ในช่วงเดือนมกราคมถึงเดือนกันยายน โดยมีงบประมาณที่ได้รับอนุมัติสำหรับดำเนินงานโครงการอยู่ระหว่าง 18,000 – 240,000 บาท โดยคาดว่าคนในชุมชนจะได้รับประโยชน์จากการดำเนินงานโครงการ เช่น มีสิ่งแวดล้อมและทัศนียภาพที่สะอาดร่มรื่นและสวยงามน่าอยู่อาศัย มีน้ำใช้ในการอุปโภคบริโภคและทำการเกษตร บรรเทาปัญหาน้ำท่วมเมื่อเกิดอุทกภัย คนในชุมชนมีงานทำและมีรายได้เพิ่มขึ้น เป็นต้น

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

การประเมินผลแผนชุมชน

จากการกำหนดเกณฑ์การวัดค่า และเก็บรวบรวมข้อมูลความเห็นของคณะกรรมการดำเนินงานโครงการ จำนวน 398 คน เพื่อประเมินผลแผนชุมชนภายใต้ยุทธศาสตร์ประชาชนอยู่ดีมีสุขระดับจังหวัดของจังหวัดอ่างทองตามแบบจำลองซิป (CIPP Model) ได้แก่ บริบทของการจัดทำโครงการก่อนนำโครงการไปดำเนินงาน ปัจจัยนำเข้าสำหรับการดำเนินงานโครงการ กระบวนการในการจัดทำ และบริหารจัดการโครงการ และผลผลิตตามวัตถุประสงค์ และผลลัพธ์ของโครงการ ซึ่งอธิบายถึงความเหมาะสม และความสำเร็จของโครงการที่จัดทำขึ้นได้จากข้อมูลคู่มือการดำเนินงานโครงการ ลักษณะทั่วไปของคณะกรรมการดำเนินงานโครงการ ลักษณะทั่วไปของหมู่บ้าน หรือชุมชนที่จัดทำโครงการ รายละเอียดของโครงการ แบบเสนอโครงการ และทะเบียนโครงการในส่วนที่ผ่านมา ทั้งนี้ เมื่อพิจารณาในระดับภาพรวมทุกแผนงาน และรายแผนงานตามเกณฑ์การวัดค่าที่กำหนด และความเห็นของคณะกรรมการดำเนินงานโครงการแล้ว พบว่า แผนชุมชนมีผลการประเมิน ดังนี้

1. การประเมินผลแผนชุมชนตามเกณฑ์การวัดค่าที่กำหนด

1.1 ภาพรวมทุกแผนงาน

จากตารางภาคผนวกที่ 8 พบว่า แผนชุมชนมีผลการประเมินอยู่ในระดับปานกลาง เท่ากับ 66.13 คะแนน โดยผลการประเมินในด้านต่าง ๆ ของแผนชุมชน พบว่า ด้านกระบวนการในการจัดทำและบริหารจัดการโครงการ และด้านผลผลิตตามวัตถุประสงค์และผลลัพธ์ของโครงการมีผลการประเมินอยู่ในระดับปานกลางเท่ากับ 65.32 และ 53.15 คะแนน ในขณะที่ ด้านปัจจัยนำเข้าสำหรับการดำเนินงานโครงการและด้านบริบทของการจัดทำโครงการก่อนนำโครงการไปดำเนินงานมีผลการประเมินอยู่ในระดับสูงเท่ากับ 76.68 และ 69.35 คะแนน ทั้งนี้ ในแต่ละด้านมีรายละเอียดของผลการประเมิน ดังนี้

1) ผลการประเมินด้านบริบทของการจัดทำโครงการก่อนนำโครงการไปดำเนินงาน พบว่า มีผลการประเมินอยู่ในระดับสูงเท่ากับ 69.35 คะแนน โดยผลการประเมินในเรื่องการมีความชัดเจนของวัตถุประสงค์ เป้าหมาย ผู้ที่ได้รับประโยชน์ และงบประมาณของโครงการ การเป็นโครงการที่มีความสอดคล้องกับโครงการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และไม่ดำเนินงาน

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

เกี่ยวกับกองทุนหมุนเวียน การให้เงินสงเคราะห์ หรือซื้อของแจก และการสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปต่างประเทศ และการมีความสอดคล้องกับสภาพทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และทรัพยากรธรรมชาติของหมู่บ้าน หรือชุมชนที่มีส่วนช่วยสนับสุนนความเหมาะสมด้านบริบทฯ มีผลการประเมินอยู่ในระดับสูงเท่ากับ 67.74 – 100.00 คะแนน เนื่องจาก จากแบบเสนอโครงการและการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับโครงการ พบว่า โครงการที่หมู่บ้าน หรือชุมชนจัดทำขึ้นส่วนใหญ่ได้มีการอธิบายถึงการช่วยแก้ไขปัญหาหรือสนองความต้องการของชุมชนในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ระบุถึงผลงานที่แสดงออกมาเป็นเนื้องาน ระบุว่าประโยชน์ที่ได้รับใครเป็นผู้ได้รับ และทุกโครงการได้มีการระบุว่างบประมาณได้มาจากไหนและจำนวนเท่าไรไว้อย่างชัดเจน ส่วนใหญ่มีความสอดคล้องกับโครงการด้านใดด้านหนึ่งขององค์การบริหารส่วนตำบลหรือเทศบาล และทุกโครงการไม่มีวิธีดำเนินงานเกี่ยวกับกองทุนหมุนเวียน การให้เงินสงเคราะห์ หรือซื้อของแจก และสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปต่างประเทศ และส่วนใหญ่เป็นโครงการที่มีความสอดคล้องกับสถานการณ์ด้านเศรษฐกิจ และทรัพยากรของหมู่บ้าน โดยเป็นโครงการที่เกี่ยวกับการสนับสนุนและลดต้นทุนในการประกอบอาชีพเกษตรกรรม สร้างอาชีพและรายได้เสริม พัฒนาคุณภาพและสถานะการจำหน่ายของผลิตภัณฑ์ชุมชน หรือพัฒนาคุณภาพทรัพยากรดิน น้ำ พื้นที่สีเขียวที่คนในชุมชนร่วมกันทำกิจกรรมพัฒนา

2) ผลการประเมินด้านปัจจัยนำเข้าสำหรับการดำเนินงานโครงการ พบว่า มีผลการประเมินอยู่ในระดับสูงเท่ากับ 76.68 คะแนน โดยผลการประเมินในเรื่องการมีความเพียงพอ การเข้าใจในบทบาทหน้าที่ และการมีทักษะ ความรู้ ความเชี่ยวชาญ หรือประสบการณ์ที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินงานโครงการของคณะกรรมการดำเนินงานโครงการ การมีความชัดเจน และครอบคลุมกิจกรรมที่ต้องดำเนินงานในแผนการดำเนินงานของโครงการ การมีความเหมาะสมของระยะเวลาในการดำเนินงานโครงการ การมีคุณภาพของวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือสำหรับดำเนินงานโครงการ และการอนุมัติงบประมาณได้ทันกับช่วงระยะเวลาดำเนินงานโครงการที่กำหนดไว้ที่สำคัญซึ่งมีส่วนช่วยสนับสุนนความเหมาะสมด้านปัจจัยนำเข้าฯ มีผลการประเมินอยู่ในระดับสูงเท่ากับ 96.77 – 100.00 คะแนน เนื่องจาก จากการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับคณะกรรมการดำเนินงานโครงการและข้อมูลเกี่ยวกับการประเมินผลโครงการ แบบเสนอโครงการ และทะเบียนโครงการ พบว่า โครงการที่หมู่บ้าน หรือชุมชนจัดทำขึ้นส่วนใหญ่มีคณะกรรมการดำเนินงานโครงการดำรงตำแหน่งต่าง ๆ เฉลี่ยตำแหน่งละหนึ่งคน คณะกรรมการดำเนินงานโครงการมีความรู้ความเชี่ยวชาญหรือประสบการณ์ที่เป็นประโยชน์ อาทิ การทำปุ๋ย/ยาฆ่าแมลงชีวภาพ การก่อสร้าง การทำบัญชีราย/รับรายจ่าย ทุกโครงการคณะกรรมการดำเนินงานโครงการมีความเข้าใจในบทบาท

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

หน้าที่ ทุกโครงการกิจจกรมในแผนการดำเนินงานมีความชัดเจนและครอบคลุม และระยะเวลาในการดำเนินงานทั้งสิ้น และในแต่ละกิจกรรมมีความความเหมาะสม ส่วนใหญ่วัสดุ อุปกรณ์ หรือเครื่องมือมีคุณภาพ และส่วนใหญ่ได้รับอนุมัติงบประมาณก่อนระยะเวลาสิ้นสุดโครงการ

3) ผลการประเมินด้านกระบวนการในการจัดทำ และบริหารจัดการโครงการ พบว่า มีผลการประเมินอยู่ในระดับปานกลางเท่ากับ 65.32 คะแนน โดยผลการประเมินในเรื่องการมีส่วนร่วมของคนในหมู่บ้านในการจัดทำโครงการทั้งการวิเคราะห์สถานการณ์ การกำหนดปัญหา หรือความต้องการ การแสดงความคิดเห็น และตัดสินใจเลือกวิธีการการแก้ไขปัญหา หรือพัฒนา และการกำหนดรายละเอียดของโครงการของหมู่บ้าน หรือชุมชนที่เป็นอุปสรรต่อความเหมาะสมด้านกระบวนการฯ มีผลการประเมินอยู่ในระดับปานกลางเท่ากับ 38.71 คะแนน เนื่องจาก จากแบบเสนอโครงการ และการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับโครงการ พบว่า โครงการที่หมู่บ้าน หรือชุมชนจัดทำขึ้นส่วนใหญ่ยังไม่มีการดำเนินงานเกี่ยวกับการจัดประชาคมเพื่อพิจารณาโครงการ แม้ว่าการมีส่วนร่วมของคนในหมู่บ้าน หรือชุมชนในการเลือกตั้งคณะกรรมการดำเนินโครงการ และการติดตามและตรวจสอบผลการดำเนินงานโครงการ การมีความสะดวกรวดเร็วในการเบิกจ่ายงบประมาณจากบัญชีของหมู่บ้าน หรือชุมชน และการมีความชัดเจน ไม่ยุ่งยาก และไม่เป็นอุปสรรคของแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างที่มีส่วนช่วยสนับสุนนความเหมาะสมด้านกระบวนการฯ จะมีผลการประเมินอยู่ในระดับสูงเท่ากับ 70.97 – 100.00 คะแนน

4) ผลการประเมินด้านผลผลิตตามวัตถุประสงค์ และผลลัพธ์ของโครงการ พบว่า มีผลการประเมินอยู่ในระดับปานกลางเท่ากับ 53.15 คะแนน โดยผลการประเมินในเรื่องการบรรลุตามวัตถุประสงค์เกี่ยวกับการได้รับความรู้ หรือข่าวสารที่ทันเหตุการณ์และเป็นประโยชน์ต่อการประกอบอาชีพ การสร้างอาชีพ และรายได้ให้กับคนในชุมชน การพัฒนารูปแบบ บรรจุภัณฑ์ การเชื่อมโยงตลาด มาตรฐานด้านคุณภาพ ความสะอาดและความปลอดภัยของผลิตภัณฑ์ชุมชน การใช้เวลาว่างของเยาวชนให้เป็นประโยชน์ และการดูแลป้องกันทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่สำคัญที่เป็นอุปสรรต่อการประสบความสำเร็จด้านผลผลิตฯ มีผลการประเมินอยู่ในระดับต่ำเท่ากับ 0.00 คะแนน เท่า ๆ กัน เนื่องจาก จากการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับหมู่บ้าน หรือชุมชนก่อน และภายหลังการดำเนินงานโครงการ พบว่า โครงการที่หมู่บ้าน หรือชุมชนจัดทำขึ้นทุกโครงการไม่ได้ทำให้คนในหมู่บ้าน หรือชุมชนได้รับความรู้ ข้อมูลข่าวสารในเรื่องต่าง ๆ ในหลากหลาย ๆ ช่องทางมากขึ้น และมีรายได้จากแหล่งต่าง ๆ มากขึ้น และคนในชุมชนย้ายถิ่นไปทำงานนอกหมู่บ้านลดลง ไม่ได้ทำให้ผลิตภัณฑ์ชุมชนมีคุณภาพสูงขึ้น และมีสถานการณ์จำหน่ายดีขึ้น ไม่ได้ทำให้เยาวชนมี

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

การใช้เวลาว่างไปในเรื่องต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์เพิ่มขึ้น และไม่ได้ทำให้ทรัพยากรธรรมชาติในชุมชนมีคุณภาพดีขึ้น

แม้ว่าการบรรลุผลลัพธ์เกี่ยวกับความเข้มแข็งของหมู่บ้าน หรือชุมชน ในด้านทุนทางสังคมเกี่ยวกับการมีสาธารณูปโภคสาธารณูปการที่สะดวกสบาย เช่น ศูนย์เรียนรู้ชุมชน ร้านค้าชุมชน และประปาชุมชน การไม่มีปัญหาเกี่ยวกับความไม่ปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน เช่น การลักขโมย และยาเสพติด และการมีกิจกรรมเพื่อส่งเสริมอาชีพ หรือความรู้ เช่น การจัดอบรม หรือการเดินทางไปศึกษาดูงานเกี่ยวกับการทำเกษตรกรรม หรือการผลิตผลิตภัณฑ์ของชุมชน ด้านทุนทางเศรษฐกิจเกี่ยวกับการไม่มีปัญหาเรื่องความสามารถของครอบครัวในการหารายได้มาเพื่อดูแลเด็ก และผู้สูงอายุที่ไม่มีรายได้ในครอบครัว การมีอาชีพหลักที่แน่นอน เช่น การทำเกษตรกรรม และการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ของชุมชน การมีรายได้เพียงพอกับรายจ่ายในแต่ละเดือน และเพียงพอสำหรับใช้สอยจากเงินที่ออมไว้เมื่อไม่ได้ประกอบอาชีพแล้ว และด้านทุนทางสิ่งแวดล้อมเกี่ยวกับการไม่มีปัญหาสภาพแวดล้อม เช่น ความไม่เป็นระเบียบเรียบร้อย ไม่สะอาด กลิ่นเหม็น เสียงรบกวน และฝุ่นควัน และการมีความพึงพอใจสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติ เช่น คุณภาพของดิน คุณภาพของแหล่งน้ำ และความพอเพียงของพื้นที่สีเขียวที่มีส่วนช่วยสนับสุนนการประสบความสำเร็จด้านผลผลิตฯ จะมีผลการประเมินอยู่ในระดับสูงเท่ากับ 85.71 – 100.00 คะแนน

1.2 รายแผนงาน

เมื่อพิจารณาผลการประเมินแผนชุมชนฯ เป็นรายแผนงาน จากตารางภาคผนวกที่ 8 พบว่า แต่ละแผนงานมีผลการประเมิน ดังนี้

1) แผนงานที่ 1 แผนงานสร้างการเรียนรู้ และความสามารถในการจัดการของชุมชน จากตารางภาคผนวกที่ 8 พบว่า แผนงานที่ 1 มีผลการประเมินอยู่ในระดับปานกลางเท่ากับ 63.70 คะแนน โดยผลการประเมินในด้านต่าง ๆ ของแผนงานที่ 1 พบว่า ด้านกระบวนการในการจัดทำและบริหารจัดการโครงการ และด้านผลผลิตตามวัตถุประสงค์และผลลัพธ์ของโครงการมีผลการประเมินอยู่ในระดับปานกลางเท่ากับ 56.25 และ 50.00 คะแนน ในขณะที่ ด้านปัจจัยนำเข้าสำหรับการดำเนินงานโครงการและด้านบริบทของการจัดทำโครงการก่อนนำโครงการไปดำเนินงานมีผลการประเมินอยู่ในระดับสูงเท่ากับ 80.21 และ 68.33 คะแนน ทั้งนี้ ในแต่ละด้านมีรายละเอียดของผลการประเมิน ดังนี้

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

1.1) ผลการประเมินด้านบริบทของการจัดทำโครงการก่อนนำโครงการไปดำเนินงาน พบว่า มีผลการประเมินอยู่ในระดับสูงเท่ากับ 68.33 คะแนน โดยผลการประเมินในเรื่องการมีความชัดเจนของผู้ที่ได้รับประโยชน์ และงบประมาณของโครงการ การเป็นโครงการที่สามารถดำเนินงานได้เองโดยหมู่บ้าน หรือชุมชน โดยใช้ปัจจัยการดำเนินงานโดยเฉพาะแรงงานในหมู่บ้าน หรือชุมชนเป็นหลัก และไม่ดำเนินงานเกี่ยวกับกองทุนหมุนเวียน การให้เงินสงเคราะห์ หรือซื้อของแจก และการสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปต่างประเทศที่มีส่วนช่วยสนับสุนนความเหมาะสมด้านบริบทฯ มีผลการประเมินอยู่ในระดับสูงเท่ากับ 83.33 – 100.00 คะแนน เนื่องจาก จากแบบเสนอโครงการ และการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับโครงการ พบว่า โครงการที่หมู่บ้าน หรือชุมชนจัดทำขึ้นส่วนใหญ่ได้มีการระบุว่าประโยชน์ที่ได้รับใครเป็นผู้ได้รับ และทุกโครงการได้มีการระบุว่างบประมาณได้มาจากไหนและจำนวนเท่าไรไว้อย่างชัดเจน ส่วนใหญ่มีคนในชุมชนร่วมกันดำเนินงาน และมีการจ้างแรงงานในชุมชน และทุกโครงการไม่มีวิธีดำเนินงานเกี่ยวกับกองทุนหมุนเวียน การให้เงินสงเคราะห์ หรือซื้อของแจก และสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปต่างประเทศ

1.2) ผลการประเมินด้านปัจจัยนำเข้าสำหรับการดำเนินงานโครงการ พบว่า มีผลการประเมินอยู่ในระดับสูงเท่ากับ 80.21 คะแนน โดยผลการประเมินในเรื่องการมีความเพียงพอการเข้าใจในบทบาทหน้าที่ และการมีทักษะ ความรู้ ความเชี่ยวชาญ หรือประสบการณ์ที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินงานโครงการของคณะกรรมการดำเนินงานโครงการ การมีความชัดเจนและครอบคลุมกิจกรรมที่ต้องดำเนินงานในแผนการดำเนินงานของโครงการ การมีความเหมาะสมของระยะเวลาในการดำเนินงานโครงการ การอนุมัติงบประมาณได้ทันกับช่วงระยะเวลาดำเนินงานโครงการที่กำหนดไว้ การมีความเพียงพอของงบประมาณสำหรับดำเนินงานโครงการ และการมีคุณภาพและความเพียงพอของวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือสำหรับดำเนินงานโครงการที่สำคัญซึ่งมีส่วนช่วยสนับสุนนความเหมาะสมด้านปัจจัยนำเข้าฯ มีผลการประเมินอยู่ในระดับสูงเท่ากับ 83.33 - 100.00 คะแนน เนื่องจาก จากการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับคณะกรรมการดำเนินงานโครงการและข้อมูลเกี่ยวกับการประเมินผลโครงการ แบบเสนอโครงการ และทะเบียนโครงการ พบว่า โครงการที่หมู่บ้าน หรือชุมชนจัดทำขึ้นทุกโครงการมีคณะกรรมการดำเนินงานโครงการดำรงตำแหน่งต่าง ๆ เฉลี่ยตำแหน่งละหนึ่งคน คณะกรรมการดำเนินงานโครงการมีความรู้ความเชี่ยวชาญหรือประสบการณ์ที่เป็นประโยชน์ อาทิ การทำปุ๋ย/ยาฆ่าแมลงชีวภาพ การก่อสร้าง การทำบัญชีราย/รับรายจ่าย และคณะกรรมการดำเนินงานโครงการมีความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ ทุกโครงการกิจจกรมในแผนการดำเนินงานมีความชัดเจนและครอบคลุม และระยะเวลาในการ

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ดำเนินงานทั้งสิ้น และในแต่ละกิจกรรมมีความความเหมาะสม ทุกโครงการได้รับอนุมัติงบประมาณก่อนระยะเวลาสิ้นสุดโครงการ ส่วนใหญ่ได้รับอนุมัติงบประมาณตามค่าใช้จ่ายที่ได้ประมาณการไว้ และส่วนใหญ่สามารถซื้อวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือได้ครบ และมีคุณภาพตามจำนวนรายละเอียดวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือที่กำหนดไว้

1.3) ผลการประเมินด้านกระบวนการในการจัดทำ และบริหารจัดการโครงการ พบว่า มีผลการประเมินอยู่ในระดับปานกลางเท่ากับ 56.25 คะแนน โดยผลการประเมินในเรื่องการมีส่วนร่วมของคนในหมู่บ้านในการจัดทำโครงการทั้งการวิเคราะห์สถานการณ์ การกำหนดปัญหาหรือความต้องการ การแสดงความคิดเห็น และตัดสินใจเลือกวิธีการการแก้ไขปัญหา หรือพัฒนา และการกำหนดรายละเอียดของโครงการของหมู่บ้าน หรือชุมชนที่เป็นอุปสรรต่อความเหมาะสมด้านกระบวนการฯ มีผลการประเมินอยู่ในระดับต่ำเท่ากับ 16.67 คะแนน เนื่องจาก จากแบบเสนอโครงการ และการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับโครงการ พบว่า โครงการที่หมู่บ้าน หรือชุมชนจัดทำขึ้นส่วนใหญ่ยังไม่มีการดำเนินงานเกี่ยวกับการจัดประชาคมเพื่อพิจารณาโครงการ แม้ว่าการมีส่วนร่วมของคนในหมู่บ้าน หรือชุมชนในการเลือกตั้งคณะกรรมการดำเนินโครงการ และการติดตามและตรวจสอบผลการดำเนินงานโครงการ การมีความสะดวกรวดเร็วในการเบิกจ่ายงบประมาณจากบัญชีของหมู่บ้าน หรือชุมชน และการมีความชัดเจน ไม่ยุ่งยาก และไม่เป็นอุปสรรคของแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างที่มีส่วนช่วยสนับสุนนความเหมาะสมด้านกระบวนการฯ จะมีผลการประเมินอยู่ในระดับสูงเท่ากับ 83.33 – 100.00 คะแนน

1.4) ผลการประเมินด้านผลผลิตตามวัตถุประสงค์ และผลลัพธ์ของโครงการ พบว่า มีผลการประเมินอยู่ในระดับปานกลางเท่ากับ 50.00 คะแนน โดยผลการประเมินในเรื่องการบรรลุตามวัตถุประสงค์เกี่ยวกับการได้ร่วมประชุมปรึกษาหารือเพื่อพัฒนาและแก้ไขปัญหาของหมู่บ้าน หรือชุมชนและทำกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกัน การได้รับความรู้ หรือข่าวสารที่ทันเหตุการณ์และเป็นประโยชน์ต่อการประกอบอาชีพ และการใช้เวลาว่างของเยาวชนให้เป็นประโยชน์ที่เป็นอุปสรรต่อการประสบความสำเร็จด้านผลผลิตฯ มีผลการประเมินอยู่ในระดับต่ำเท่ากับ 0.00 – 16.67 คะแนน เนื่องจาก จากการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับหมู่บ้าน หรือชุมชนก่อน และภายหลังการดำเนินงานโครงการ พบว่า โครงการที่หมู่บ้าน หรือชุมชนจัดทำขึ้นส่วนใหญ่ไม่ได้ทำให้คนในหมู่บ้าน หรือชุมชนมีการร่วมประชุม หรือร่วมกันทำกิจกรรมต่าง ๆ มากขึ้น ทุกโครงการไม่ได้ทำให้คนในหมู่บ้าน หรือชุมชนได้รับความรู้ ข้อมูลข่าวสารในเรื่องต่าง ๆ ในหลากหลาย ๆ ช่องทางมากขึ้น และทุกโครงการไม่ได้ทำให้เยาวชนมีการใช้เวลาว่างไปในเรื่องต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

เพิ่มขึ้น แม้ว่าการบรรลุผลลัพธ์เกี่ยวกับความเข้มแข็งของหมู่บ้าน หรือชุมชน ในด้านทุนทางสังคม เกี่ยวกับการมีสาธารณูปโภคสาธารณูปการที่สะดวกสบาย เช่น ศูนย์เรียนรู้ชุมชน ร้านค้าชุมชน และประปาชุมชน การไม่มีปัญหาเกี่ยวกับความไม่ปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน เช่น การลักขโมย และยาเสพติด และการมีกิจกรรมเพื่อส่งเสริมอาชีพ หรือความรู้ เช่น การจัดอบรม หรือการเดินทางไปศึกษาดูงานเกี่ยวกับการทำเกษตรกรรม หรือการผลิตผลิตภัณฑ์ของชุมชนที่มีส่วนช่วยสนับสุนนการประสบความสำเร็จด้านผลผลิตฯ จะมีผลการประเมินอยู่ในระดับสูงเท่ากับ 83.33 – 100.00 คะแนน

2) แผนงานที่ 2 แผนงานกำหนดตำแหน่งการพัฒนาอาชีพของชุมชนภายใต้ระบบและกลไกการตลาด จากตารางภาคผนวกที่ 8 พบว่า แผนงานที่ 2 มีผลการประเมินอยู่ในระดับสูงเท่ากับ 70.73 คะแนน โดยผลการประเมินในด้านต่าง ๆ ของแผนงานที่ 2 พบว่า ด้านปัจจัยนำเข้าสำหรับการดำเนินงานโครงการ ด้านกระบวนการในการจัดทำและบริหารจัดการโครงการ และด้านบริบทของการจัดทำโครงการก่อนนำโครงการไปดำเนินงานมีผลการประเมินอยู่ในระดับสูงเท่ากับ 78.27 76.79 และ 74.29 คะแนน ในขณะที่ ด้านผลผลิตตามวัตถุประสงค์และผลลัพธ์ของโครงการมีผลการประเมินอยู่ในระดับปานกลางเท่ากับ 53.57 คะแนน ทั้งนี้ ในแต่ละด้านมีรายละเอียดของผลการประเมิน ดังนี้

2.1) ผลการประเมินด้านบริบทของการจัดทำโครงการก่อนนำโครงการไปดำเนินงาน พบว่า มีผลการประเมินอยู่ในระดับสูงเท่ากับ 74.29 คะแนน โดยผลการประเมินในเรื่องการมีความชัดเจนของผู้ที่ได้รับประโยชน์ และงบประมาณของโครงการ การเป็นโครงการที่มีความสอดคล้องกับโครงการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และไม่ดำเนินงานเกี่ยวกับกองทุนหมุนเวียน การให้เงินสงเคราะห์ หรือซื้อของแจก และการสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปต่างประเทศ การมีความสอดคล้องกับแผนงานหลัก 5 แผนงาน และการมีความสอดคล้องกับสภาพทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และทรัพยากรธรรมชาติของหมู่บ้าน หรือชุมชนที่มีส่วนช่วยสนับสุนนความเหมาะสมด้านบริบทฯ มีผลการประเมินอยู่ในระดับสูงเท่ากับ 85.71 – 100.00 คะแนน เนื่องจาก จากแบบเสนอโครงการ และการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับโครงการ พบว่า โครงการที่หมู่บ้าน หรือชุมชนจัดทำขึ้นทุกโครงการได้มีการระบุว่าประโยชน์ที่ได้รับใครเป็นผู้ได้รับ และได้มีการระบุว่างบประมาณได้มาจากไหนและจำนวนเท่าไรไว้อย่างชัดเจน ทุกโครงการมีความสอดคล้องกับโครงการด้านใดด้านหนึ่งขององค์การบริหารส่วนตำบลหรือเทศบาล และไม่มีวิธีดำเนินงานเกี่ยวกับกองทุนหมุนเวียน การให้เงินสงเคราะห์ หรือซื้อของแจก และสนับสนุน

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปต่างประเทศ และส่วนใหญ่เป็นโครงการที่มีวัตถุประสงค์เพื่อผลิตหรือจัดหาปัจจัยการประกอบอาชีพที่มีคุณภาพและราคาถูก และเพื่อให้คนในชุมชนมีอาชีพเสริม และมีความสอดคล้องกับสถานการณ์ด้านเศรษฐกิจของหมู่บ้าน โดยเป็นโครงการที่เกี่ยวกับการสนับสนุนและลดต้นทุนในการประกอบอาชีพเกษตรกรรม สร้างอาชีพและรายได้เสริม หรือพัฒนาคุณภาพและสถานะการจำหน่ายของผลิตภัณฑ์ชุมชน

2.2) ผลการประเมินด้านปัจจัยนำเข้าสำหรับการดำเนินงานโครงการ พบว่า มีผลการประเมินอยู่ในระดับสูงเท่ากับ 78.27 คะแนน โดยผลการประเมินในเรื่องการมีความเพียงพอการเข้าใจในบทบาทหน้าที่ และการมีทักษะ ความรู้ ความเชี่ยวชาญ หรือประสบการณ์ที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินงานโครงการของคณะกรรมการดำเนินงานโครงการ การมีความชัดเจนและครอบคลุมกิจกรรมที่ต้องดำเนินงานในแผนการดำเนินงานของโครงการ การมีความเหมาะสมของระยะเวลาในการดำเนินงานโครงการ การอนุมัติงบประมาณได้ทันกับช่วงระยะเวลาดำเนินงานโครงการที่กำหนดไว้ การมีความเพียงพอของงบประมาณสำหรับดำเนินงานโครงการ และการมีคุณภาพและความเพียงพอของวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือสำหรับดำเนินงานโครงการที่สำคัญซึ่งมีส่วนช่วยสนับสุนนความเหมาะสมด้านปัจจัยนำเข้าฯ มีผลการประเมินอยู่ในระดับสูงเท่ากับ 100.00 คะแนน เท่า ๆ กัน เนื่องจาก จากการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับคณะกรรมการดำเนินงานโครงการและข้อมูลเกี่ยวกับการประเมินผลโครงการ แบบเสนอโครงการ และทะเบียนโครงการ พบว่าโครงการที่หมู่บ้าน หรือชุมชนจัดทำขึ้นทุกโครงการมีคณะกรรมการดำเนินงานโครงการดำรงตำแหน่งต่าง ๆ เฉลี่ยตำแหน่งละหนึ่งคน คณะกรรมการดำเนินงานโครงการมีความรู้ความเชี่ยวชาญหรือประสบการณ์ที่เป็นประโยชน์ อาทิ การทำปุ๋ย/ยาฆ่าแมลงชีวภาพ การก่อสร้าง การทำบัญชีราย/รับรายจ่าย และคณะกรรมการดำเนินงานโครงการมีความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ ทุกโครงการกิจกรรมในแผนการดำเนินงานมีความชัดเจนและครอบคลุม และระยะเวลาในการดำเนินงานทั้งสิ้นและในแต่ละกิจกรรมมีความความเหมาะสม ทุกโครงการได้รับอนุมัติงบประมาณก่อนระยะเวลาสิ้นสุดโครงการ และได้รับอนุมัติงบประมาณตามค่าใช้จ่ายที่ได้ประมาณการไว้ และทุกโครงการสามารถซื้อวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือได้ครบ และมีคุณภาพตามจำนวนรายละเอียดวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือที่กำหนดไว้

2.3) ผลการประเมินด้านกระบวนการในการจัดทำ และบริหารจัดการโครงการ พบว่า มีผลการประเมินอยู่ในระดับสูงเท่ากับ 76.79 คะแนน โดยผลการประเมินในเรื่องการมีส่วนร่วมของคนในหมู่บ้าน หรือชุมชนในการเลือกตั้งคณะกรรมการดำเนินโครงการ และการติดตาม

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

และตรวจสอบผลการดำเนินงานโครงการ การมีความสะดวกรวดเร็วในการเบิกจ่ายงบประมาณจากบัญชีของหมู่บ้าน หรือชุมชน และการมีความชัดเจน ไม่ยุ่งยาก และไม่เป็นอุปสรรคของแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างที่มีส่วนช่วยสนับสุนนความเหมาะสมด้านกระบวนการฯ มีผลการประเมินอยู่ในระดับสูงเท่ากับ 85.71 – 100.00 คะแนน เนื่องจาก จากการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับคณะกรรมการดำเนินงานโครงการและข้อมูลเกี่ยวกับการประเมินผลโครงการ พบว่า โครงการที่หมู่บ้าน หรือชุมชนจัดทำขึ้นทุกโครงการกลุ่มบุคคลโดยเฉพาะตัวแทนครัวเรือนมีตัวแทนอยู่ในคณะกรรมการดำเนินงานโครงการ ทุกโครงการการเบิกจ่ายงบประมาณจากบัญชีของหมู่บ้านมีความสะดวกรวดเร็ว และแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างมีความชัดเจน ไม่ยุ่งยาก และไม่เป็นอุปสรรค และส่วนใหญ่มีคณะกรรมการที่เป็นตัวแทนของกลุ่มบุคคลในหมู่บ้านที่ดำรงตำแหน่งกรรมการฝ่ายควบคุม/ตรวจสอบ แม้ว่าการมีส่วนร่วมของคนในหมู่บ้านในการจัดทำโครงการทั้งการวิเคราะห์สถานการณ์ การกำหนดปัญหา หรือความต้องการ การแสดงความคิดเห็นและตัดสินใจเลือกวิธีการการแก้ไขปัญหา หรือพัฒนา และการกำหนดรายละเอียดของโครงการของหมู่บ้าน หรือชุมชนที่เป็นอุปสรรต่อความเหมาะสมด้านกระบวนการฯ จะมีผลการประเมินอยู่ในระดับปานกลางเท่ากับ 57.14 คะแนน

2.4) ผลการประเมินด้านผลผลิตตามวัตถุประสงค์ และผลลัพธ์ของโครงการ พบว่า มีผลการประเมินอยู่ในระดับปานกลางเท่ากับ 53.57 คะแนน โดยผลการประเมินในเรื่องการบรรลุตามวัตถุประสงค์เกี่ยวกับการลดต้นทุน หรือรายจ่ายในการประกอบอาชีพ หรือดำเนินชีวิตประจำวัน และการสร้างอาชีพ และรายได้ให้กับคนในชุมชนที่เป็นอุปสรรคต่อการประสบความสำเร็จด้านผลผลิตฯ มีผลการประเมินอยู่ในระดับต่ำเท่ากับ 0.00 – 14.29 คะแนน เนื่องจากจากการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับหมู่บ้าน หรือชุมชนก่อน และภายหลังการดำเนินงานโครงการ พบว่า โครงการที่หมู่บ้าน หรือชุมชนจัดทำขึ้นทุกโครงการไม่ได้ทำให้คนในหมู่บ้าน หรือชุมชนมีรายได้จากแหล่งต่าง ๆ มากขึ้น และคนในชุมชนย้ายถิ่นไปทำงานนอกหมู่บ้านลดลง และส่วนใหญ่ไม่ได้ทำให้คนในหมู่บ้าน หรือชุมชนมีต้นทุน หรือร่ายจ่ายในเรื่องต่าง ๆ ลดลง แม้ว่าการบรรลุผลลัพธ์เกี่ยวกับความเข้มแข็งของหมู่บ้าน หรือชุมชน ในด้านทุนทางเศรษฐกิจเกี่ยวกับการไม่มีปัญหาเรื่องความสามารถของครอบครัวในการหารายได้มาเพื่อดูแลเด็ก และผู้สูงอายุที่ไม่มีรายได้ในครอบครัว การมีอาชีพหลักที่แน่นอน เช่น การทำเกษตรกรรม และการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ของชุมชน การมีรายได้เพียงพอกับรายจ่ายในแต่ละเดือน และเพียงพอสำหรับใช้สอยจากเงินที่ออมไว้เมื่อไม่ได้ประกอบอาชีพแล้วที่มีส่วนช่วยสนับสุนนการประสบความสำเร็จด้านผลผลิตฯ จะมีผลการประเมินอยู่ในระดับสูงเท่ากับ 100.00 คะแนน เท่า ๆ กัน

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

3) แผนงานที่ 3 แผนงานพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชน จากตารางภาคผนวกที่ 8 พบว่า แผนงานที่ 3 มีผลการประเมินอยู่ในระดับปานกลางเท่ากับ 61.33 คะแนน โดยผลการประเมินในด้านต่าง ๆ ของแผนงานที่ 3 พบว่า ด้านกระบวนการในการจัดทำและบริหารจัดการโครงการ ด้านบริบทของการจัดทำโครงการก่อนนำโครงการไปดำเนินงาน และด้านผลผลิตตามวัตถุประสงค์และผลลัพธ์ของโครงการมีผลการประเมินอยู่ในระดับปานกลางเท่ากับ 64.29 62.86 และ 46.43 คะแนน ในขณะที่ ด้านปัจจัยนำเข้าสำหรับการดำเนินงานโครงการและมีผลการประเมินอยู่ในระดับสูงเท่ากับ 71.73 คะแนน ทั้งนี้ ในแต่ละด้านมีรายละเอียดของผลการประเมิน ดังนี้

3.1) ผลการประเมินด้านบริบทของการจัดทำโครงการก่อนนำโครงการไปดำเนินงาน พบว่า มีผลการประเมินอยู่ในระดับปานกลางเท่ากับ 62.89 คะแนน โดยผลการประเมินในเรื่องการมีความสอดคล้องกับแผนงานหลัก 5 แผนงาน การมีความสอดคล้องกับสภาพทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และทรัพยากรธรรมชาติของหมู่บ้าน หรือชุมชน การมีความชัดเจนของวัตถุประสงค์และเป้าหมายของโครงการ การเป็นโครงการที่สามารถดำเนินงานได้เองโดยหมู่บ้านหรือชุมชน โดยใช้ปัจจัยการดำเนินงานโดยเฉพาะแรงงานในหมู่บ้าน หรือชุมชนเป็นหลัก การเป็นโครงการที่ไม่มีความซ้ำซ้อนกับโครงการของหน่วยงานอื่น และการมีส่วนร่วมของคนในหมู่บ้านหรือชุมชนในการจัดทำโครงการ ที่เป็นอุปสรรคต่อความเหมาะสมด้านบริบทฯ มีผลการประเมินอยู่ในระดับปานกลางเท่ากับ 42.76 – 57.14 คะแนน เนื่องจาก จากแบบเสนอโครงการ และการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับโครงการ พบว่า โครงการที่หมู่บ้าน หรือชุมชนจัดทำขึ้นส่วนใหญ่ไม่เป็นโครงการที่มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชนเกี่ยวกับบรรจุภัณฑ์ การตลาด รูปแบบ คุณภาพ ความสะอาด ความปลอดภัย และไม่มีความสอดคล้องกับสถานการณ์ด้านเศรษฐกิจของหมู่บ้าน โดยเป็นโครงการที่ไม่เกี่ยวกับการสนับสนุนและลดต้นทุนในการประกอบอาชีพเกษตรกรรม สร้างอาชีพและรายได้เสริม หรือพัฒนาคุณภาพและสถานการณ์จำหน่ายของผลิตภัณฑ์ชุมชน ส่วนใหญ่ไม่ได้มีการอธิบายถึงการช่วยแก้ไขปัญหาหรือสนองความต้องการของชุมชนในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง และระบุถึงผลงานที่แสดงออกมาเป็นเนื้องาน ส่วนใหญ่ไม่มีคนในชุมชนร่วมกันดำเนินงาน และไม่มีการจ้างแรงงานในชุมชน ส่วนใหญ่มีความคล้ายคลึงกับโครงการที่ดำเนินงานโดยหน่วยงานอื่น และส่วนใหญ่ไม่ มีวิธีดำเนินงานที่คนในหมู่บ้านมีส่วนร่วมในแต่ละขั้นตอนของการจัดทำโครงการ แม้ว่าการมีความชัดเจนของผู้ที่ได้รับประโยชน์ และงบประมาณของโครงการ การเป็นโครงการที่มีความสอดคล้องกับโครงการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และไม่ดำเนินงานเกี่ยวกับกองทุนหมุนเวียน การให้เงินสงเคราะห์ หรือซื้อของแจก และการ

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

สนับสนุนค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปต่างประเทศที่มีส่วนช่วยสนับสนุนความเหมาะสมด้านบริบท ฯ จะมีผลการประเมินอยู่ในระดับสูงเท่ากับ 71.43 – 100.00 คะแนน

3.2) ผลการประเมินด้านปัจจัยนำเข้าสำหรับการดำเนินงานโครงการ พบว่า มีผลการประเมินอยู่ในระดับสูงเท่ากับ 71.73 คะแนน โดยผลการประเมินในเรื่องการมีความเพียงพอการเข้าใจในบทบาทหน้าที่ และการมีทักษะ ความรู้ ความเชี่ยวชาญ หรือประสบการณ์ที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินงานโครงการของคณะกรรมการดำเนินงานโครงการ การมีความชัดเจนและครอบคลุมกิจกรรมที่ต้องดำเนินงานในแผนการดำเนินงานของโครงการ การมีความเหมาะสมของระยะเวลาในการดำเนินงานโครงการ การอนุมัติงบประมาณได้ทันกับช่วงระยะเวลาดำเนินงานโครงการที่กำหนดไว้ การมีความเพียงพอของงบประมาณสำหรับดำเนินงานโครงการ และการมีคุณภาพและความเพียงพอของวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือสำหรับดำเนินงานโครงการที่สำคัญซึ่งมีส่วนช่วยสนับสุนนความเหมาะสมด้านปัจจัยนำเข้าฯ มีผลการประเมินอยู่ในระดับสูงเท่ากับ 71.43 - 100.00 คะแนน เนื่องจาก จากการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับคณะกรรมการดำเนินงานโครงการและข้อมูลเกี่ยวกับการประเมินผลโครงการ แบบเสนอโครงการ และทะเบียนโครงการ พบว่าโครงการที่หมู่บ้าน หรือชุมชนจัดทำขึ้นส่วนใหญ่มีคณะกรรมการดำเนินงานโครงการดำรงตำแหน่งต่าง ๆ เฉลี่ยตำแหน่งละหนึ่งคน คณะกรรมการดำเนินงานโครงการมีความรู้ความเชี่ยวชาญหรือประสบการณ์ที่เป็นประโยชน์ อาทิ การทำปุ๋ย/ยาฆ่าแมลงชีวภาพ การก่อสร้าง การทำบัญชีราย/รับรายจ่าย และทุกโครงการคณะกรรมการดำเนินงานโครงการมีความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ ทุกโครงการกิจกรมในแผนการดำเนินงานมีความชัดเจนและครอบคลุม และระยะเวลาในการดำเนินงานทั้งสิ้น และในแต่ละกิจกรรมมีความความเหมาะสม ทุกโครงการได้รับอนุมัติงบประมาณก่อนระยะเวลาสิ้นสุดโครงการ และส่วนใหญ่ได้รับอนุมัติงบประมาณตามค่าใช้จ่ายที่ได้ประมาณการไว้ และทุกโครงการวัสดุ อุปกรณ์ หรือเครื่องมือมีคุณภาพ และส่วนใหญ่สามารถซื้อได้ครบตามจำนวนรายละเอียดวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือที่กำหนดไว้

3.3) ผลการประเมินด้านกระบวนการในการจัดทำ และบริหารจัดการโครงการ พบว่า มีผลการประเมินอยู่ในระดับปานกลางเท่ากับ 64.29 คะแนน โดยผลการประเมินในเรื่องการมีส่วนร่วมของคนในหมู่บ้านในการจัดทำโครงการทั้งการวิเคราะห์สถานการณ์ การกำหนดปัญหาหรือความต้องการ การแสดงความคิดเห็น และตัดสินใจเลือกวิธีการการแก้ไขปัญหา หรือพัฒนาและการกำหนดรายละเอียดของโครงการของหมู่บ้าน หรือชุมชน และการติดตามและตรวจสอบผลการดำเนินงานโครงการ ที่เป็นอุปสรรต่อความเหมาะสมด้านกระบวนการฯ มีผลการประเมินอยู่ใน

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ระดับปานกลางเท่ากับ 42.86 – 57.14 คะแนน เนื่องจาก จากแบบเสนอโครงการ และการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับโครงการและข้อมูลเกี่ยวกับคณะกรรมการดำเนินงานโครงการ พบว่า โครงการที่หมู่บ้าน หรือชุมชนจัดทำขึ้นส่วนใหญ่ยังไม่มีการดำเนินงานเกี่ยวกับการจัดประชาคมเพื่อพิจารณาโครงการ และยังไม่มีมีคณะกรรมการที่เป็นตัวแทนของกลุ่มบุคคลในหมู่บ้านที่ดำรงตำแหน่งกรรมการฝ่ายควบคุม/ตรวจสอบ แม้ว่าการมีส่วนร่วมของคนในหมู่บ้าน หรือชุมชนในการเลือกตั้งคณะกรรมการดำเนินโครงการ การมีความสะดวกรวดเร็วในการเบิกจ่ายงบประมาณจากบัญชีของหมู่บ้าน หรือชุมชน และการมีความชัดเจน ไม่ยุ่งยาก และไม่เป็นอุปสรรคของแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างที่มีส่วนช่วยสนับสุนนความเหมาะสมด้านกระบวนการฯ จะมีผลการประเมินอยู่ในระดับสูงเท่ากับ 85.71 – 100.00 คะแนน

3.4) ผลการประเมินด้านผลผลิตตามวัตถุประสงค์ และผลลัพธ์ของโครงการ พบว่า มีผลการประเมินอยู่ในระดับปานกลางเท่ากับ 46.43 คะแนน โดยผลการประเมินในเรื่องการบรรลุตามวัตถุประสงค์เกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบ บรรจุภัณฑ์ การเชื่อมโยงตลาด มาตรฐานด้านคุณภาพ ความสะอาดและความปลอดภัยของผลิตภัณฑ์ชุมชนที่เป็นอุปสรรต่อการประสบความสำเร็จด้านผลผลิตฯ มีผลการประเมินอยู่ในระดับต่ำเท่ากับ 0.00 คะแนน เนื่องจาก จากการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับหมู่บ้าน หรือชุมชนก่อน และภายหลังการดำเนินงานโครงการ พบว่า โครงการที่หมู่บ้าน หรือชุมชนจัดทำขึ้นทุกโครงการไม่ได้ทำให้ผลิตภัณฑ์ชุมชนมีคุณภาพสูงขึ้นและมีสถานะการจำหน่ายดีขึ้น แม้ว่าการบรรลุผลลัพธ์เกี่ยวกับความเข้มแข็งของหมู่บ้าน หรือชุมชน ในด้านทุนทางเศรษฐกิจเกี่ยวกับการไม่มีปัญหาเรื่องความสามารถของครอบครัวในการหารายได้มาเพื่อดูแลเด็ก และผู้สูงอายุที่ไม่มีรายได้ในครอบครัว การมีอาชีพหลักที่แน่นอน เช่น การทำเกษตรกรรม และการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ของชุมชน การมีรายได้เพียงพอกับรายจ่ายในแต่ละเดือนและเพียงพอสำหรับใช้สอยจากเงินที่ออมไว้เมื่อไม่ได้ประกอบอาชีพแล้วที่มีส่วนช่วยสนับสุนนการประสบความสำเร็จด้านผลผลิตฯ จะมีผลการประเมินอยู่ในระดับสูงเท่ากับ 71.43 - 100.00 คะแนน

4) แผนงานที่ 4 แผนงานสนับสนุนชุมชนให้มีบทบาทรองรับความอ่อนแอของระบบครอบครัวไทย จากตารางภาคผนวกที่ 8 พบว่า แผนงานที่ 4 มีผลการประเมินอยู่ในระดับปานกลางเท่ากับ 62.42 คะแนน โดยผลการประเมินในด้านต่าง ๆ ของแผนงานที่ 4 พบว่า ด้านบริบทของการจัดทำโครงการก่อนนำโครงการไปดำเนินงาน และด้านกระบวนการในการจัดทำและบริหารจัดการโครงการมีผลการประเมินอยู่ในระดับปานกลางเท่ากับ 57.50 และ 46.88 คะแนน ในขณะที่ ด้าน

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ปัจจัยนำเข้าสำหรับการดำเนินงานโครงการ และด้านผลผลิตตามวัตถุประสงค์และผลลัพธ์ของโครงการมีผลการประเมินอยู่ในระดับสูงเท่ากับ 74.48 และ 70.83 คะแนน ทั้งนี้ ในแต่ละด้านมีรายละเอียดของผลการประเมิน ดังนี้

4.1) ผลการประเมินด้านบริบทของการจัดทำโครงการก่อนนำโครงการไปดำเนินงาน พบว่า มีผลการประเมินอยู่ในระดับปานกลางเท่ากับ 57.50 คะแนน โดยผลการประเมินในเรื่องการมีความสอดคล้องกับแผนงานหลัก 5 แผนงาน การมีความสอดคล้องกับสภาพทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และทรัพยากรธรรมชาติของหมู่บ้าน หรือชุมชน การเป็นโครงการที่สามารถดำเนินงานได้เองโดยหมู่บ้าน หรือชุมชน โดยใช้ปัจจัยการดำเนินงานโดยเฉพาะแรงงานในหมู่บ้านหรือชุมชนเป็นหลัก การเป็นโครงการที่ไม่มีความซ้ำซ้อนกับโครงการของหน่วยงานอื่น และการมีส่วนร่วมของคนในหมู่บ้าน หรือชุมชนในการจัดทำโครงการที่เป็นอุปสรรคต่อความเหมาะสมด้านบริบทฯ มีผลการประเมินอยู่ในระดับปานกลางเท่ากับ 0.00 – 50.00 คะแนน เนื่องจาก จากแบบเสนอโครงการ และการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับโครงการ พบว่า โครงการที่หมู่บ้าน หรือชุมชนจัดทำขึ้นส่วนใหญ่ไม่เป็นโครงการที่มีวัตถุประสงค์และวิธีดำเนินงานเกี่ยวกับการช่วยเหลือผู้ยากไร้ผู้ด้อยโอกาสในชุมชน และไม่มีความสอดคล้องกับสถานการณ์ด้านสังคมของหมู่บ้าน โดยเป็นโครงการที่ไม่เกี่ยวกับการให้ความรู้และข้อมูลข่าวสารด้านการเกษตรผ่านช่องทางและกิจกรรมต่าง ๆ หรือการช่วยเหลือผู้ยากไร้ผู้ด้อยโอกาสในชุมชนในชุมชน ส่วนใหญ่ไม่มีคนในชุมชนร่วมกันดำเนินงาน และไม่มีการจ้างแรงงานในชุมชน ทุกโครงการมีความคล้ายคลึงกับโครงการที่ดำเนินงานโดยหน่วยงานอื่น และทุกโครงการไม่มีวิธีดำเนินงานที่คนในหมู่บ้านมีส่วนร่วมในแต่ละขั้นตอนของการจัดทำโครงการ แม้ว่าการมีความชัดเจนของวัตถุประสงค์ เป้าหมาย ผู้ที่ได้รับประโยชน์ และงบประมาณของโครงการ การเป็นโครงการที่มีความสอดคล้องกับโครงการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และไม่ดำเนินงานเกี่ยวกับกองทุนหมุนเวียน การให้เงินสงเคราะห์หรือซื้อของแจก และการสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปต่างประเทศที่มีส่วนช่วยสนับสุนนความเหมาะสมด้านบริบทฯ จะมีผลการประเมินอยู่ในระดับสูงเท่ากับ 75.00 – 100.00 คะแนน

4.2) ผลการประเมินด้านปัจจัยนำเข้าสำหรับการดำเนินงานโครงการ พบว่า มีผลการประเมินอยู่ในระดับสูงเท่ากับ 74.48 คะแนน โดยผลการประเมินในเรื่องการมีความเพียงพอการเข้าใจในบทบาทหน้าที่ และการมีทักษะ ความรู้ ความเชี่ยวชาญ หรือประสบการณ์ที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินงานโครงการของคณะกรรมการดำเนินงานโครงการ การมีความชัดเจนและครอบคลุมกิจกรรมที่ต้องดำเนินงานในแผนการดำเนินงานของโครงการ การมีความเหมาะสม

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ของระยะเวลาในการดำเนินงานโครงการ การอนุมัติงบประมาณได้ทันกับช่วงระยะเวลาดำเนินงานโครงการที่กำหนดไว้ การมีความเพียงพอของงบประมาณสำหรับดำเนินงานโครงการ และการมีคุณภาพและความเพียงพอของวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือสำหรับดำเนินงานโครงการที่สำคัญซึ่งมีส่วนช่วยสนับสุนนความเหมาะสมด้านปัจจัยนำเข้าฯ มีผลการประเมินอยู่ในระดับสูงเท่ากับ 75.00 - 100.00 คะแนน เนื่องจาก จากการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับคณะกรรมการดำเนินงานโครงการ และข้อมูลเกี่ยวกับการประเมินผลโครงการ แบบเสนอโครงการ และทะเบียนโครงการ พบว่า โครงการที่หมู่บ้าน หรือชุมชนจัดทำขึ้นทุกโครงการมีคณะกรรมการดำเนินงานโครงการดำรงตำแหน่งต่าง ๆ เฉลี่ยตำแหน่งละหนึ่งคน คณะกรรมการดำเนินงานโครงการมีความรู้ความเชี่ยวชาญหรือประสบการณ์ที่เป็นประโยชน์ อาทิ การทำปุ๋ย/ยาฆ่าแมลงชีวภาพ การก่อสร้าง การทำบัญชีราย/รับรายจ่าย และคณะกรรมการดำเนินงานโครงการมีความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ ทุกโครงการกิจกรรมในแผนการดำเนินงานมีความชัดเจนและครอบคลุม และระยะเวลาในการดำเนินงานทั้งสิ้นและในแต่ละกิจกรรมมีความความเหมาะสม ส่วนใหญ่ได้รับอนุมัติงบประมาณก่อนระยะเวลาสิ้นสุดโครงการ และได้รับอนุมัติงบประมาณตามค่าใช้จ่ายที่ได้ประมาณการไว้ และทุกโครงการวัสดุ อุปกรณ์ หรือเครื่องมือมีคุณภาพ และส่วนใหญ่สามารถซื้อได้ครบตามจำนวนรายละเอียดวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือที่กำหนดไว้

4.3) ผลการประเมินด้านกระบวนการในการจัดทำ และบริหารจัดการโครงการ พบว่า มีผลการประเมินอยู่ในระดับปานกลางเท่ากับ 46.88 คะแนน โดยผลการประเมินในเรื่องการมีส่วนร่วมของคนในหมู่บ้านในการจัดทำโครงการทั้งการวิเคราะห์สถานการณ์ การกำหนดปัญหาหรือความต้องการ การแสดงความคิดเห็น และตัดสินใจเลือกวิธีการการแก้ไขปัญหา หรือพัฒนาและการกำหนดรายละเอียดของโครงการของหมู่บ้าน หรือชุมชนที่เป็นอุปสรรต่อความเหมาะสมด้านกระบวนการฯ มีผลการประเมินอยู่ในระดับต่ำเท่ากับ 0.00 คะแนน เนื่องจาก จากแบบเสนอโครงการ และการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับโครงการ พบว่า โครงการที่หมู่บ้าน หรือชุมชนจัดทำขึ้นทุกโครงการยังไม่มีการดำเนินงานเกี่ยวกับการจัดประชาคมเพื่อพิจารณาโครงการ แม้ว่าการมีส่วนร่วมของคนในหมู่บ้าน หรือชุมชนในการเลือกตั้งคณะกรรมการดำเนินโครงการ และการติดตามและตรวจสอบผลการดำเนินงานโครงการ การมีความสะดวกรวดเร็วในการเบิกจ่ายงบประมาณจากบัญชีของหมู่บ้าน หรือชุมชน และการมีความชัดเจน ไม่ยุ่งยาก และไม่เป็นอุปสรรคของแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างที่มีส่วนช่วยสนับสุนนความเหมาะสมด้านกระบวนการฯ จะมีผลการประเมินอยู่ในระดับสูงเท่ากับ 75.00 – 100.00 คะแนน

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

4.4) ผลการประเมินด้านผลผลิตตามวัตถุประสงค์ และผลลัพธ์ของโครงการ พบว่า มีผลการประเมินอยู่ในระดับสูงเท่ากับ 70.83 คะแนน โดยผลการประเมินในเรื่องการบรรลุตามผลลัพธ์เกี่ยวกับความเข้มแข็งของหมู่บ้าน หรือชุมชน ในด้านทุนทางสังคมเกี่ยวกับการมีสาธารณูปโภคสาธารณูปการที่สะดวกสบาย เช่น ศูนย์เรียนรู้ชุมชน ร้านค้าชุมชน และประปาชุมชน การไม่มีปัญหาเกี่ยวกับความไม่ปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน เช่น การลักขโมย และยาเสพติด และการมีกิจกรรมเพื่อส่งเสริมอาชีพ หรือความรู้ เช่น การจัดอบรม หรือการเดินทางไปศึกษาดูงานเกี่ยวกับการทำเกษตรกรรม หรือการผลิตผลิตภัณฑ์ของชุมชนที่ช่วยสนับสนุนการประสบความสำเร็จด้านผลผลิตฯ มีผลการประเมินอยู่ในระดับสูงเท่ากับ 75.00 – 100.00 คะแนน เนื่องจากจากการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการประเมินผลโครงการ พบว่า โครงการที่หมู่บ้าน หรือชุมชนจัดทำขึ้นส่วนใหญ่มีความสะดวกสบายเกี่ยวกับสาธารณูปโภคสาธารณูปการต่าง ๆ และทุกโครงการไม่มีปัญหาเกี่ยวกับความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน และมีการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมอาชีพ หรือความรู้ แม้ว่าการบรรลุตามวัตถุประสงค์ในเรื่องเกี่ยวกับการช่วยเหลือด้านการสร้างอาชีพ หรือการจัดหาและซ่อมแซมปัจจัยในการดำเนินชีวิตแก่ผู้ยากไร้ที่เป็นอุปสรรคต่อการประสบความสำเร็จด้านผลผลิตฯ จะมีผลการประเมินอยู่ในระดับต่ำเท่ากับ 0.00 คะแนน

5) แผนงานที่ 5 แผนงานดูแลความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของชุมชม จากตารางภาคผนวกที่ 8 พบว่า แผนงานที่ 5 มีผลการประเมินอยู่ในระดับสูงเท่ากับ 70.01 คะแนน โดยผลการประเมินในด้านต่าง ๆ ของแผนงานที่ 5 พบว่า ด้านบริบทของการจัดทำโครงการก่อนนำโครงการไปดำเนินงาน ด้านปัจจัยนำเข้าสำหรับการดำเนินงานโครงการ และด้านกระบวนการในการจัดทำและบริหารจัดการโครงการมีผลการประเมินอยู่ในระดับสูงเท่ากับ 78.57 78.27 และ 73.21 คะแนน ในขณะที่ ด้านผลผลิตตามวัตถุประสงค์และผลลัพธ์ของโครงการมีผลการประเมินอยู่ในระดับปานกลางเท่ากับ 50.00 คะแนน ทั้งนี้ ในแต่ละด้านมีรายละเอียดของผลการประเมิน ดังนี้

5.1) ผลการประเมินด้านบริบทของการจัดทำโครงการก่อนนำโครงการไปดำเนินงาน พบว่า มีผลการประเมินอยู่ในระดับสูงเท่ากับ 78.57 คะแนน โดยผลการประเมินในเรื่องการมีความชัดเจนของวัตถุประสงค์ เป้าหมาย ผู้ที่ได้รับประโยชน์ และงบประมาณของโครงการ การเป็นโครงการที่มีความสอดคล้องกับโครงการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และไม่ดำเนินงานเกี่ยวกับกองทุนหมุนเวียน การให้เงินสงเคราะห์ หรือซื้อของแจก และการสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปต่างประเทศ การมีความสอดคล้องกับสภาพทางด้านเศรษฐกิจ สังคม

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

และทรัพยากรธรรมชาติของหมู่บ้าน หรือชุมชน และการเป็นโครงการที่สามารถดำเนินงานได้เอง โดยหมู่บ้าน หรือชุมชน โดยใช้ปัจจัยการดำเนินงานโดยเฉพาะแรงงานในหมู่บ้าน หรือชุมชนเป็นหลักที่มีส่วนช่วยสนับสุนนความเหมาะสมด้านบริบทฯ มีผลการประเมินอยู่ในระดับสูงเท่ากับ 85.71 – 100.00 คะแนน เนื่องจาก จากแบบเสนอโครงการ และการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับโครงการ พบว่า โครงการที่หมู่บ้าน หรือชุมชนจัดทำขึ้นส่วนใหญ่ได้มีการอธิบายถึงการช่วยแก้ไขปัญหาหรือสนองความต้องการของชุมชนในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ระบุถึงผลงานที่แสดงออกมาเป็นเนื้องาน ระบุว่าประโยชน์ที่ได้รับใครเป็นผู้ได้รับ และทุกโครงการได้มีการระบุว่างบประมาณได้มาจากไหนและจำนวนเท่าไรไว้อย่างชัดเจน ส่วนใหญ่มีความสอดคล้องกับโครงการด้านใดด้านหนึ่งขององค์การบริหารส่วนตำบลหรือเทศบาล และทุกโครงการไม่มีวิธีดำเนินงานเกี่ยวกับกองทุนหมุนเวียน การให้เงินสงเคราะห์ หรือซื้อของแจก และสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปต่างประเทศ ส่วนใหญ่เป็นโครงการที่มีความสอดคล้องกับสถานการณ์ด้านทรัพยากรของหมู่บ้าน โดยเป็นโครงการที่เกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพทรัพยากรดิน น้ำ พื้นที่สีเขียวที่คนในชุมชนร่วมกันทำกิจกรรมพัฒนา และส่วนใหญ่มีคนในชุมชนร่วมกันดำเนินงาน และมีการจ้างแรงงานในชุมชน

5.2) ผลการประเมินด้านปัจจัยนำเข้าสำหรับการดำเนินงานโครงการ พบว่า มีผลการประเมินอยู่ในระดับสูงเท่ากับ 78.27 คะแนน โดยผลการประเมินในเรื่องการมีความเพียงพอการเข้าใจในบทบาทหน้าที่ และการมีทักษะ ความรู้ ความเชี่ยวชาญ หรือประสบการณ์ที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินงานโครงการของคณะกรรมการดำเนินงานโครงการ การมีความชัดเจนและครอบคลุมกิจกรรมที่ต้องดำเนินงานในแผนการดำเนินงานของโครงการ การมีความเหมาะสมของระยะเวลาในการดำเนินงานโครงการ การอนุมัติงบประมาณได้ทันกับช่วงระยะเวลาดำเนินงานโครงการที่กำหนดไว้ การมีความเพียงพอของงบประมาณสำหรับดำเนินงานโครงการ และการมีคุณภาพและความเพียงพอของวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือสำหรับดำเนินงานโครงการที่สำคัญซึ่งมีส่วนช่วยสนับสุนนความเหมาะสมด้านปัจจัยนำเข้าฯ มีผลการประเมินอยู่ในระดับสูงเท่ากับ 100.00 คะแนน เท่า ๆ กัน เนื่องจาก จากการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับคณะกรรมการดำเนินงานโครงการและข้อมูลเกี่ยวกับการประเมินผลโครงการ แบบเสนอโครงการ และทะเบียนโครงการ พบว่า โครงการที่หมู่บ้าน หรือชุมชนจัดทำขึ้นทุกโครงการมีคณะกรรมการดำเนินงานโครงการดำรงตำแหน่งต่าง ๆ เฉลี่ยตำแหน่งละหนึ่งคน คณะกรรมการดำเนินงานโครงการมีความรู้ความเชี่ยวชาญหรือประสบการณ์ที่เป็นประโยชน์ อาทิ การทำปุ๋ย/ยาฆ่าแมลงชีวภาพ การก่อสร้าง การทำบัญชีราย/รับรายจ่าย และคณะกรรมการดำเนินงานโครงการมีความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ ทุกโครงการกิจกรรมในแผนการดำเนินงานมีความชัดเจนและครอบคลุม และระยะเวลาในการดำเนินงานทั้งสิ้น

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

และในแต่ละกิจกรรมมีความความเหมาะสม ทุกโครงการได้รับอนุมัติงบประมาณก่อนระยะเวลาสิ้นสุดโครงการ และได้รับอนุมัติงบประมาณตามค่าใช้จ่ายที่ได้ประมาณการไว้ และทุกโครงการสามารถซื้อวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือได้ครบ และมีคุณภาพตามจำนวนรายละเอียดวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือที่กำหนดไว้

5.3) ผลการประเมินด้านกระบวนการในการจัดทำ และบริหารจัดการโครงการ พบว่า มีผลการประเมินอยู่ในระดับสูงเท่ากับ 73.21 คะแนน โดยผลการประเมินในเรื่องการมีส่วนร่วมของคนในหมู่บ้าน หรือชุมชนในการเลือกตั้งคณะกรรมการดำเนินโครงการ การมีความสะดวกรวดเร็วในการเบิกจ่ายงบประมาณจากบัญชีของหมู่บ้าน หรือชุมชน และการมีความชัดเจน ไม่ยุ่งยาก และไม่เป็นอุปสรรคของแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างที่มีส่วนช่วยสนับสุนนความเหมาะสมด้านบริบทฯ มีผลการประเมินอยู่ในระดับสูงเท่ากับ 100.00 คะแนน เท่า ๆ กัน เนื่องจาก จากการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับคณะกรรมการดำเนินงานโครงการและข้อมูลเกี่ยวกับการประเมินผลโครงการ พบว่า โครงการที่หมู่บ้าน หรือชุมชนจัดทำขึ้นทุกโครงการกลุ่มบุคคลโดยเฉพาะตัวแทนครัวเรือนมีตัวแทนอยู่ในคณะกรรมการดำเนินงานโครงการ ทุกโครงการการเบิกจ่ายงบประมาณจากบัญชีของหมู่บ้านมีความสะดวกรวดเร็ว และแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างมีความชัดเจน ไม่ยุ่งยาก และไม่เป็นอุปสรรค แม้ว่าการมีส่วนร่วมของคนในหมู่บ้านในการจัดทำโครงการทั้งการวิเคราะห์สถานการณ์ การกำหนดปัญหา หรือความต้องการ การแสดงความคิดเห็น และตัดสินใจเลือกวิธีการการแก้ไขปัญหา หรือพัฒนา และการกำหนดรายละเอียดของโครงการของหมู่บ้าน หรือชุมชน และการติดตามและตรวจสอบผลการดำเนินงานโครงการที่เป็นอุปสรรต่อความเหมาะสมด้านกระบวนการฯ จะมีผลการประเมินอยู่ในระดับปานกลางเท่ากับ 57.14 คะแนน เท่า ๆ กัน

5.4) ผลการประเมินด้านผลผลิตตามวัตถุประสงค์ และผลลัพธ์ของโครงการ พบว่า มีผลการประเมินอยู่ในระดับปานกลางเท่ากับ 50.00 คะแนน โดยผลการประเมินในเรื่องการบรรลุตามวัตถุประสงค์เกี่ยวกับการดูแลป้องกันทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่เป็นอุปสรรต่อการประสบความสำเร็จด้านผลผลิตฯ มีผลการประเมินอยู่ในระดับต่ำเท่ากับ 0.00 คะแนน เนื่องจาก จากการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับหมู่บ้าน หรือชุมชนก่อน และภายหลังการดำเนินงานโครงการ พบว่า โครงการที่หมู่บ้าน หรือชุมชนจัดทำขึ้นทุกโครงการไม่ได้ทำให้ทรัพยากรธรรมชาติในชุมชนมีคุณภาพดีขึ้น แม้ว่าการบรรลุผลลัพธ์เกี่ยวกับความเข้มแข็งของหมู่บ้าน หรือชุมชน ในด้านด้านทุนทางสิ่งแวดล้อมเกี่ยวกับการไม่มีปัญหาสภาพแวดล้อม เช่น ความ

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ไม่เป็นระเบียบเรียบร้อย ไม่สะอาด กลิ่นเหม็น เสียงรบกวน และฝุ่นควัน และการมีความพึ่งพอใจสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติ เช่น คุณภาพของดิน คุณภาพของแหล่งน้ำ และความพอเพียงของพื้นที่สีเขียวที่มีส่วนช่วยสนับสุนนการประสบความสำเร็จด้านผลผลิตฯ จะมีผลการประเมินอยู่ในระดับสูงเท่ากับ 100.00 คะแนน เท่า ๆ กัน

2. การประเมินผลแผนชุมชนตามความคิดเห็นของคณะกรรมการดำเนินงานโครงการ

2.1 ภาพรวมทุกแผนงาน

แผนชุมชนภายใต้ยุทธศาสตร์ประชาชนอยู่ดีมีสุขระดับจังหวัดของจังหวัดอ่างทองมีความเหมาะสม และประสบความสำเร็จอย่างสูงในการพัฒนาหมู่บ้าน หรือชุมชน โดยด้านกระบวนการในการจัดทำ และบริหารจัดการโครงการมีความเหมาะสมสูงที่สุด จากตารางผนวกที่ 9 พบว่า แผนชุมชนฯ มีผลการประเมินอยู่ในระดับสูงเท่ากับ 81.09 คะแนน โดยผลการประเมินในด้านต่าง ๆ ของแผนชุมชนฯ พบว่า มีผลการประเมินอยู่ในระดับสูงทุกด้าน โดยเฉพาะด้านกระบวนการในการจัดทำ และบริหารจัดการโครงการมีผลการประเมินสูงที่สุดเท่ากับ 82.22 คะแนน ในขณะที่ด้านผลผลิตตามวัตถุประสงค์ และผลลัพธ์ของโครงการ ด้านบริบทของการจัดทำโครงการก่อนนำโครงการไปดำเนินงาน และด้านปัจจัยนำเข้าสำหรับการดำเนินงานโครงการมีผลการประเมินเท่ากับ 81.49 81.00 และ 79.66 คะแนน ทั้งนี้ ในแต่ละด้านมีรายละเอียดของผลการประเมิน ดังนี้

1) ด้านบริบทของการจัดทำโครงการก่อนนำโครงการไปดำเนินงานมีความเหมาะอย่างสูงกับหมู่บ้าน หรือชุมชนที่จัดทำโครงการ โดยการมีส่วนร่วมของคนในหมู่บ้าน หรือชุมชนในการจัดทำโครงการ การมีความสอดคล้องกับแผนงานหลัก 5 แผนงาน และการมีความชัดเจนของวัตถุประสงค์ เป้าหมาย และผู้ที่ได้รับประโยชน์ของโครงการอยู่ในระดับสูงที่สุด ผลการประเมินด้านบริบทของการจัดทำโครงการก่อนนำโครงการไปดำเนินงาน พบว่า มีผลการประเมินอยู่ในระดับสูงเท่ากับ 81.00 คะแนน โดยผลการประเมินในเรื่องต่าง ๆ ด้านบริบทฯ พบว่า มีผลการประเมินอยู่ในระดับสูงทุกเรื่อง โดยเฉพาะการมีส่วนร่วมของคนในหมู่บ้าน หรือชุมชนในการจัดทำโครงการ การมีความสอดคล้องกับแผนงานหลัก 5 แผนงาน และการมีความชัดเจนของวัตถุประสงค์ เป้าหมาย และผู้ที่ได้รับประโยชน์ของโครงการมีผลการประเมินสูงที่สุดเท่ากับ 83.25 – 83.75 คะแนน เนื่องจาก ผลการศึกษาเกี่ยวกับการดำเนินงานโครงการตามคู่มือ และรายละเอียด

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ของโครงการในส่วนที่ผ่านมา พบว่า การจัดทำโครงการของหมู่บ้าน หรือชุมชนได้มีการจัดเวทีชุมชนเพื่อให้คนในหมู่บ้าน หรือชุมชนได้เข้ามามีส่วนร่วมกันคิด ร่วมกันเรียนรู้ ร่วมกันดำเนินงาน และร่วมกันค้นหาแนวทางพัฒนาและแก้ไขปัญหาของหมู่บ้าน หรือชุมชน แผนงานหลักซึ่งกำหนดรายละเอียดไว้ค่อนข้างกว้าง ทำให้โครงการที่จัดทำขึ้นสามารถดำเนินงานได้ภายใต้แผนงานใดแผนงานหนึ่ง หรือสอดคล้องกับแผนงานใดแผนงานหนึ่ง เช่น โครงการเกี่ยวกับการจัดทำปุ๋ยอินทรีชีวภาพ และการจัดทำเครื่องใช้ในครัวเรือนที่สามารถดำเนินงานได้ทั้งภายใต้แผนงานที่ 1 และแผนงานที่ 2 เป็นต้น และมีการจัดทำรายละเอียดของโครงการเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ เป้าหมาย และผู้ที่ได้รับประโยชน์ไว้อย่างชัดเจนตามแบบเสนอโครงการ

ในขณะที่ ผลการประเมินในเรื่องการมีความสอดคล้องกับสภาพทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และทรัพยากรธรรมชาติของหมู่บ้าน หรือชุมชน และการเป็นโครงการที่สามารถดำเนินงานได้เองโดยหมู่บ้าน หรือชุมชน โดยใช้ปัจจัยการดำเนินงานโดยเฉพาะแรงงานในหมู่บ้าน หรือชุมชนเป็นหลักมีผลการประเมินเท่ากับ 82.50 และ 81.75 คะแนน เนื่องจาก ผลการศึกษาเกี่ยวกับลักษณะทั่วไปของหมู่บ้าน หรือชุมชน และรายละเอียดของโครงการในส่วนที่ผ่านมา พบว่า โครงการที่จัดทำส่วนใหญ่เกี่ยวข้องกับการทำการเกษตรซึ่งสอดคล้องกับอาชีพหลักของคนในหมู่บ้าน หรือชุมชนที่มีอาชีพเกษตรกรรม และมีรายได้มาจากการจำหน่ายผลผลิตทางการเกษตรมากที่สุด เช่น โครงการเกี่ยวกับการจัดทำปุ๋ยอินทรีชีวภาพ จัดหาพันธุ์ข้าวปลูกคุณภาพดี และจัดหาน้ำไว้ใช้สำหรับทำการเกษตรในแผนงานที่ 1 แผนงานที่ 2 และแผนงานที่ 3 เป็นต้น และในแผนงานที่ 2 แผนงานที่ 3 แผนงานที่ 4 และแผนงานที่ 5 มีการใช้คนในหมู่บ้าน หรือชุมชนดำเนินงานโครงการโดยการแต่งตั้งให้เป็นคณะกรรมการดำเนินงานโครงการ และให้คนในหมู่บ้าน หรือ ชุมชนอาสาช่วยกันดำเนินงานโครงการ และผลการประเมินในเรื่องการมีความชัดเจนของงบประมาณของโครงการ การเป็นโครงการที่ไม่มีความซ้ำซ้อนกับโครงการของหน่วยงานอื่น การเป็นโครงการที่ไม่ดำเนินงานเกี่ยวกับกองทุนหมุนเวียน การให้เงินสงเคราะห์ หรือซื้อของแจก และการสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปต่างประเทศ และการเป็นโครงการที่มีความสอดคล้องกับโครงการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีผลการประเมินเท่ากับ 75.75 – 81.25 คะแนน

2) ด้านปัจจัยนำเข้าสำหรับการดำเนินงานโครงการมีความเหมาะสมอย่างสูงต่อการดำเนินงานโครงการของหมู่บ้าน หรือชุมชน โดยการมีความชัดเจน และครอบคลุมกิจกรรมที่ต้องดำเนินงานในแผนการดำเนินงานของโครงการอยู่ในระดับสูงที่สุด ผลการประเมินด้านปัจจัยนำเข้าสำหรับการดำเนินงานโครงการ พบว่า มีผลการประเมินอยู่ในระดับสูงเท่ากับ 79.66 คะแนน โดย

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ผลการประเมินในเรื่องต่าง ๆ ด้านปัจจัยนำเข้าฯ พบว่า มีผลการประเมินอยู่ในระดับสูงทุกเรื่อง โดยเฉพาะการมีความชัดเจน และครอบคลุมกิจกรรมที่ต้องดำเนินงานในแผนการดำเนินงานของโครงการมีผลการประเมินสูงที่สุดเท่ากับ 82.50 คะแนน เนื่องจาก ผลการศึกษาเกี่ยวกับการดำเนินงานโครงการตามคู่มือ และรายละเอียดของโครงการในส่วนที่ผ่านมา พบว่า การจัดทำโครงการของหมู่บ้าน หรือชุมชนได้มีการจัดทำรายละเอียดของโครงการเกี่ยวกับวิธีดำเนินงานโครงอย่างชัดเจน และครอบคลุมตามแบบเสนอโครงการ ในขณะที่ ผลการประเมินในเรื่องการได้รับการสนับสนุนด้านการจัดหาวัสดุ อุปกรณ์ หรือเครื่องมือให้ หรือการแนะนำแหล่งซื้อวัสดุอุปกรณ์ หรือเครื่องมือที่มีคุณภาพจากหน่วยงานภายนอกหมู่บ้าน หรือชุมชน และการอนุมัติงบประมาณได้ทันกับช่วงระยะเวลาดำเนินงานโครงการที่กำหนดไว้มีผลการประเมินเท่ากับ 81.00 และ 80.75 คะแนน เนื่องจาก ในการจัดทำโครงการได้รับความช่วยเหลือในการออกแบบงานก่อสร้าง และจัดทำรายละเอียดของวัสดุ อุปกรณ์ หรือเครื่องมือที่เหมาะสม และจำเป็นต้องใช้กับโครงการจากองค์การบริหารส่วนตำบล และร้านจำหน่ายวัสดุ อุปกรณ์ หรือเครื่องมือในพื้นที่ และทุกโครงการสามารถดำเนินงานได้เสร็จสิ้น ซึ่งสอดคล้องกับปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานโครงการเกี่ยวกับความล่าช้าของงบประมาณที่ได้รับมีเพียงเล็กน้อย

สำหรับผลการประเมินในเรื่องการมีความเพียงพอ การเข้าใจในบทบาทหน้าที่ และการมีความเหมาะสมของทักษะ ความรู้ ความเชี่ยวชาญ หรือประสบการณ์ของคณะกรรมการดำเนินงานโครงการมีผลการประเมินเท่ากับ 79.00 – 80.50 คะแนน เนื่องจาก ผลการศึกษาเกี่ยวกับการดำเนินงานโครงการตามคู่มือ และลักษณะทั่วไปของคณะกรรมการดำเนินงานโครงการในส่วนที่ผ่านมา พบว่า คณะกรรมการดำเนินงานโครงการมีจำนวนค่อนข้างมากถึง 12 – 15 คน เพียงพอที่จะรับผิดชอบงานด้านต่าง ๆ ของโครงการ และสามารถสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ได้จากคู่มือการดำเนินงานโครงการ รวมทั้ง มีทักษะ ความรู้ ความเชี่ยวชาญ หรือประสบการณ์ที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินงานโครงการ เช่น การทำปุ๋ย หรือยาฆ่าแมลงชีวภาพ การก่อสร้าง เป็นต้น และผลการประเมินการมีความเหมาะสมของระยะเวลาในการดำเนินงานโครงการ การได้รับการสนับสนุนด้านการจัดซื้อจัดจ้างวัสดุ อุปกรณ์ หรือบุคลากรในราคาถูก หรือการให้เงินสมทบ หรือบริจาคจากหน่วยงานภายนอกหมู่บ้าน หรือชุมชน การมีคุณภาพของวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือสำหรับดำเนินงานโครงการ การได้รับการสนับสนุนด้านจำนวนบุคลากร การฝึกอบรม หรือการเดินทางไปศึกษาดูงานจากหน่วยงานภายนอกหมู่บ้าน หรือชุมชน และการมีความเพียงพอของวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ และงบประมาณสำหรับดำเนินงานโครงการมีผลการประเมินเท่ากับ 76.50 – 79.75 คะแนน

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

3) ด้านกระบวนการในการจัดทำ และบริหารจัดการโครงการมีความเหมาะสมอย่างสูงในการเอื้ออำนวยให้โครงการของหมู่บ้าน หรือชุมชนประสบความสำเร็จ โดยการมีความสะดวกรวดเร็วในการเบิกจ่ายงบประมาณจากบัญชีของหมู่บ้าน หรือชุมชนอยู่ในระดับสูงที่สุด ผลการประเมินด้านกระบวนการในการจัดทำ และบริหารจัดการโครงการ พบว่า มีผลการประเมินอยู่ในระดับสูงเท่ากับ 82.22 คะแนน โดยผลการประเมินในเรื่องต่าง ๆ ด้านกระบวนการฯ พบว่า มีผลการประเมินอยู่ในระดับสูงทุกเรื่อง โดยเฉพาะการมีความสะดวกรวดเร็วในการเบิกจ่ายงบประมาณจากบัญชีของหมู่บ้าน หรือชุมชนมีผลการประเมินสูงที่สุดเท่ากับ 84.75 คะแนน เนื่องจาก ผลการศึกษาเกี่ยวกับการดำเนินงานโครงการตามคู่มือในส่วนที่ผ่านมา พบว่า ขั้นตอนในการเบิกจ่ายงบประมาณจากบัญชีของหมู่บ้าน หรือชุมชนมีเพียง 2 ขั้นตอน ทำให้มีความสะดวกรวดเร็ว คือ 1) การนำรายละเอียดของโครงการ หลักฐานการดำเนินโครงการ หลักฐานการอนุมัติจัดซื้อจัดจ้างและเบิกจ่ายเงินของคณะกรรมการดำเนินงานโครงการ และหนังสือขอเบิกเงินไปให้อำเภอ หรือกิ่งอำเภอตรวจสอบความถูกต้อง และ 2) การนำหลักฐานดังกล่าว พร้อมความเห็นชอบของอำเภอ หรือกิ่งอำเภอไปประกอบการเบิกจ่ายเงินจากบัญชีของหมู่บ้าน หรือชุมชน

ในขณะที่ ผลการประเมินในเรื่องการมีส่วนร่วมของคนในหมู่บ้าน หรือชุมชนในการเลือกตั้งคณะกรรมการดำเนินโครงการ และการติดตามและตรวจสอบผลการดำเนินงานโครงการมีผลการประเมินเท่ากับ 84.00 และ 82.75 คะแนน เนื่องจาก ผลการศึกษาเกี่ยวกับการดำเนินงานโครงการตามคู่มือในส่วนที่ผ่านมา พบว่า การจัดทำโครงการของหมู่บ้าน หรือชุมชนได้มีการจัดประประชาคมเพื่อคัดเลือกคณะกรรมการดำเนินงานโครงการจำนวน 12 – 15 คน ประกอบด้วย ประธานกรรมการ รองประธานกรรมการ เหรัญญิก ผู้ช่วยเหรัญญิก กรรมการฝ่ายควบคุมและตรวจสอบ กรรมการอื่น ๆ เลขานุการ และผู้ช่วยเลขานุการ และคนในหมู่บ้าน หรือชุมชนมีส่วนร่วมในการติดตามและตรวจสอบผลการดำเนินงานโครงการได้โดยทางอ้อมผ่านคณะกรรมการดำเนินงานโครงการที่เป็นกรรมการฝ่ายควบคุมและตรวจสอบ และการปิดประกาศประชาสัมพันธ์ผลการใช้จ่ายเงินงบประมาณของโครงการในที่สาธารณะ และผลการประเมินในเรื่องการมีความชัดเจน ไม่ยุ่งยาก และไม่เป็นอุปสรรคของแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้าง และการมีส่วนร่วมของคนในหมู่บ้านในการจัดทำโครงการทั้งการวิเคราะห์สถานการณ์ การกำหนดปัญหา หรือความต้องการ การแสดงความคิดเห็น และตัดสินใจเลือกวิธีการการแก้ไขปัญหา หรือพัฒนา และการกำหนดรายละเอียดของโครงการของหมู่บ้าน หรือชุมชนมีผลการประเมินเท่ากับ 82.25 และ 81.00 คะแนน

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

4) ด้านผลผลิตตามวัตถุประสงค์ และผลลัพธ์ของโครงการประสบความสำเร็จอย่างสูง ในการบรรลุตามวัตถุประสงค์ และผลลัพธ์การพัฒนาหมู่บ้าน หรือชุมชนของโครงการ โดยการบรรลุตามวัตถุประสงค์เกี่ยวกับการช่วยเหลือด้านการสร้างอาชีพ หรือการจัดหาและซ่อมแซมปัจจัยในการดำเนินชีวิตแก่ผู้ยากไร้ และการพัฒนารูปแบบ บรรจุภัณฑ์ การเชื่อมโยงตลาด มาตรฐานด้านคุณภาพ ความสะอาดและความปลอดภัยของผลิตภัณฑ์ชุมชนอยู่ในระดับสูงที่สุด ผลการประเมินด้านผลผลิตตามวัตถุประสงค์ และผลลัพธ์ของโครงการ พบว่า มีผลการประเมินอยู่ในระดับสูงเท่ากับ 81.49 คะแนน โดยผลการประเมินในเรื่องต่าง ๆ ด้านผลผลิตฯ พบว่า มีผลการประเมินอยู่ในระดับสูงทุกเรื่อง โดยเฉพาะการบรรลุตามวัตถุประสงค์เกี่ยวกับการช่วยเหลือด้านการสร้างอาชีพ หรือการจัดหาและซ่อมแซมปัจจัยในการดำเนินชีวิตแก่ผู้ยากไร้ และการพัฒนารูปแบบ บรรจุภัณฑ์ การเชื่อมโยงตลาด มาตรฐานด้านคุณภาพ ความสะอาดและความปลอดภัยของผลิตภัณฑ์ชุมชนมีผลการประเมินสูงที่สุดเท่ากับ 89.25 และ 86.25 คะแนน เนื่องจาก ผลการศึกษาเกี่ยวกับลักษณะทั่วไปของหมู่บ้าน หรือชุมชนที่จัดทำโครงการในส่วนที่ผ่านมา พบว่า ผู้ยากไร้ได้รับการช่วยเหลือให้มีที่อยู่อาศัยที่มั่นคงถาวร และมีรายได้สำหรับใช้ดำเนินชีวิตโดยได้รับเงินช่วยเหลือมากขึ้น และผลิตภัณฑ์ชุมชน เช่น กล้วยแผ่นอบม้วน กระเป๋าจักสานจากหวาย ไม้ไผ่ และใบลาน ผ้าทอ เป็นต้น มีรูปแบบมาตรฐาน และคุณภาพเป็นที่ต้องการของตลาด และสามารถมีกำไรจากการจำหน่ายได้มากขึ้นในขณะที่ ผลการประเมินการบรรลุตามวัตถุประสงค์ในเรื่องการร่วมประชุมปรึกษาหารือเพื่อพัฒนาและแก้ไขปัญหาของหมู่บ้าน หรือชุมชนและทำกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกัน และการได้รับความรู้ หรือข่าวสารที่ทันเหตุการณ์และเป็นประโยชน์ต่อการประกอบอาชีพมีผลการประเมินเท่ากับ 84.25 และ 83.00 คะแนน เนื่องจาก คนในหมู่บ้าน หรือชุมส่วนใหญ่ได้ทำกิจกรรมเกี่ยวกับการสืบสานวัฒนธรรมประเพณีร่วมกัน และได้รับความรู้ หรือข่าวสารเกี่ยวกับราคาผลผลิตทางการเกษตรที่ทันเหตุการณ์และเป็นประโยชน์ต่อการประกอบอาชีพมากขึ้น

สำหรับผลการประเมินการบรรลุตามวัตถุประสงค์ในเรื่องการใช้เวลาว่างของเยาวชนให้เป็นประโยชน์ การดูแลป้องกันทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การสร้างอาชีพ และรายได้ให้กับคนในชุมชน และการลดต้นทุน หรือรายจ่ายในการประกอบอาชีพ หรือดำเนินชีวิตประจำวัน และผลการประเมินการบรรลุผลลัพธ์เกี่ยวกับความเข้มแข็งของหมู่บ้าน หรือชุมชน ในด้านทุนทางสังคมเกี่ยวกับการมีสาธารณูปโภคสาธารณูปการที่สะดวกสบาย เช่น ศูนย์เรียนรู้ชุมชน ร้านค้าชุมชน และประปาชุมชน การไม่มีปัญหาเกี่ยวกับความไม่ปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน เช่น การลักขโมย และยาเสพติด และการมีกิจกรรมเพื่อส่งเสริมอาชีพ หรือความรู้ เช่น การจัดอบรม หรือการเดินทางไปศึกษาดูงานเกี่ยวกับการทำเกษตรกรรม หรือการผลิตผลิตภัณฑ์ของชุมชน ด้านทุนทางเศรษฐกิจ

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

เกี่ยวกับการไม่มีปัญหาเรื่องความสามารถของครอบครัวในการหารายได้มาเพื่อดูแลเด็ก และผู้สูงอายุที่ไม่มีรายได้ในครอบครัว การมีอาชีพหลักที่แน่นอน เช่น การทำเกษตรกรรม และการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ของชุมชน การมีรายได้เพียงพอกับรายจ่ายในแต่ละเดือน และเพียงพอสำหรับใช้สอยจากเงินที่ออมไว้เมื่อไม่ได้ประกอบอาชีพแล้ว และด้านทุนทางสิ่งแวดล้อมเกี่ยวกับการไม่มีปัญหาสภาพแวดล้อม เช่น ความไม่เป็นระเบียบเรียบร้อย ไม่สะอาด กลิ่นเหม็น เสียงรบกวน และฝุ่นควัน และการมีความพึ่งพอใจสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติ เช่น คุณภาพของดิน คุณภาพของแหล่งน้ำ และความพอเพียงของพื้นที่สีเขียวมีผลการประเมินเท่ากับ 76.25 – 83.75 คะแนน

2.2 รายแผนงาน

เมื่อพิจารณาผลการประเมินแผนชุมชนฯ เป็นรายแผนงาน จากตารางภาคผนวกที่ 9 พบว่า แต่ละแผนงานมีผลการประเมิน ดังนี้

1) แผนงานที่ 1 แผนงานสร้างการเรียนรู้ และความสามารถในการจัดการของชุมชนมีความเหมาะสม และประสบความสำเร็จอย่างสูงในการพัฒนาหมู่บ้าน หรือชุมชน โดยด้านกระบวนการในการจัดทำ และบริหารจัดการโครงการที่มีความเหมาะสมสูงที่สุด จากตารางภาคผนวกที่ 9 พบว่า แผนงานที่ 1 มีผลการประเมินอยู่ในระดับสูงเท่ากับ 81.49 คะแนน โดยผลการประเมินในด้านต่าง ๆ ของแผนงานที่ 1 พบว่า มีผลการประเมินอยู่ในระดับสูงทุกด้าน โดยเฉพาะด้านกระบวนการในการจัดทำ และบริหารจัดการโครงการมีผลการประเมินสูงที่สุดเท่ากับ 83.31 คะแนน ในขณะที่ด้านผลผลิตตามวัตถุประสงค์ และผลลัพธ์ของโครงการ ด้านปัจจัยนำเข้าสำหรับการดำเนินงานโครงการ และด้านบริบทของการจัดทำโครงการก่อนนำโครงการไปดำเนินงานมีผลการประเมินเท่ากับ 81.92 80.52 และ 80.23 คะแนน ทั้งนี้ ในแต่ละด้านมีรายละเอียดของผลการประเมิน ดังนี้

1.1) ด้านบริบทของการจัดทำโครงการก่อนนำโครงการไปดำเนินงานมีความเหมาะสมอย่างสูงกับหมู่บ้าน หรือชุมชนที่จัดทำโครงการ โดยการมีส่วนร่วมของคนในหมู่บ้านหรือชุมชนในการจัดทำโครงการ และการมีความชัดเจนของวัตถุประสงค์ เป้าหมาย งบประมาณ และผู้ที่ได้รับประโยชน์ของโครงการอยู่ในระดับสูงที่สุด ผลการประเมินด้านบริบทของการจัดทำโครงการก่อนนำโครงการไปดำเนินงาน พบว่า มีผลการประเมินอยู่ในระดับสูงเท่ากับ 80.23 คะแนน โดยผลการประเมินในเรื่องต่าง ๆ ด้านบริบทฯ พบว่า ส่วนใหญ่มีผลการประเมินอยู่ใน

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ระดับสูงทุกเรื่อง โดยเฉพาะการมีส่วนร่วมของคนในหมู่บ้าน หรือชุมชนในการจัดทำโครงการ และการมีความชัดเจนของวัตถุประสงค์ เป้าหมาย งบประมาณ และผู้ที่ได้รับประโยชน์ของโครงการมีผลการประเมินสูงที่สุดเท่ากับ 83.00 – 83.75 คะแนน เนื่องจาก ผลการศึกษาเกี่ยวกับการดำเนินงานโครงการตามคู่มือ พบว่า การจัดทำโครงการของหมู่บ้าน หรือชุมชนได้มีการจัดเวทีชุมชนเพื่อให้คนในหมู่บ้าน หรือชุมชนได้เข้ามามีส่วนร่วมกันคิด ร่วมกันเรียนรู้ ร่วมกันดำเนินงาน และร่วมกันค้นหาแนวทางพัฒนาและแก้ไขปัญหาของหมู่บ้าน หรือชุมชน และจัดทำรายละเอียดของโครงการเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ เป้าหมาย งบประมาณ และผู้ที่ได้รับประโยชน์ไว้อย่างชัดเจนตามแบบเสนอโครงการ

ในขณะที่ ผลการประเมินในเรื่องการมีความสอดคล้องกับแผนงานหลัก 5 แผนงาน และการเป็นโครงการที่สามารถดำเนินงานได้เองโดยหมู่บ้าน หรือชุมชน โดยใช้ปัจจัยการดำเนินงานโดยเฉพาะแรงงานในหมู่บ้าน หรือชุมชนเป็นหลักมีผลการประเมินเท่ากับ 80.75 และ 80.25 คะแนน เนื่องจาก ผลการศึกษาเกี่ยวกับรายละเอียดของโครงการในส่วนที่ผ่านมา พบว่า โครงการที่จัดทำขึ้นมีส่วนช่วยสร้างการเรียนรู้ทั้งโดยตรง และโดยอ้อม เช่น การอบรมให้ความรู้การทำน้ำยาล้างจานและน้ำยาซักผ้า การสร้างศูนย์การเรียนรู้ชุมชนสำหรับเป็นแหล่งให้ความรู้ เป็นต้น และมีการใช้คนในหมู่บ้าน หรือชุมชนดำเนินงานโครงการ เช่น การใช้วิทยากรในหมู่บ้าน หรือชุมชนในการสอนดนตรีไทยให้กับเด็ก และเยาวชน เป็นต้น และผลการประเมินในเรื่องการเป็นโครงการที่ไม่มีความซ้ำซ้อนกับโครงการของหน่วยงานอื่น การมีความสอดคล้องกับสภาพทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และทรัพยากรธรรมชาติของหมู่บ้าน หรือชุมชน และการเป็นโครงการที่มีความสอดคล้องกับโครงการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีผลการประเมินเท่ากับ 76.00 – 80.00 คะแนน ยกเว้นผลการประเมินในเรื่องการเป็นโครงการที่ไม่ดำเนินงานเกี่ยวกับกองทุนหมุนเวียน การให้เงินสงเคราะห์ หรือซื้อของแจก และการสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปต่างประเทศที่มีผลการประเมินอยู่ในระดับปานกลางเท่ากับ 66.55 คะแนน

1.2) ด้านปัจจัยนำเข้าสำหรับการดำเนินงานโครงการมีความเหมาะสมอย่างสูงต่อการดำเนินโครงการของหมู่บ้าน หรือชุมชน โดยการมีคุณภาพที่เหมาะสมของวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ สำหรับดำเนินงานโครงการ การได้รับการสนับสนุนด้านการจัดหาวัสดุ อุปกรณ์ หรือเครื่องมือให้ หรือการแนะนำแหล่งซื้อวัสดุ อุปกรณ์ หรือเครื่องมือที่มีคุณภาพจากหน่วยงานภายนอกหมู่บ้าน หรือชุมชน และการมีความชัดเจน และครอบคลุมกิจกรรมที่ต้องดำเนินงานในแผนการดำเนินงานของโครงการอยู่ในระดับสูงที่สุด ผลการประเมินด้านปัจจัยนำเข้าสำหรับการ

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ดำเนินงานโครงการ พบว่า มีผลการประเมินอยู่ในระดับสูงเท่ากับ 80.52 คะแนน โดยผลการประเมินในเรื่องต่าง ๆ ด้านปัจจัยนำเข้าฯ พบว่า มีผลการประเมินอยู่ในระดับสูงทุกเรื่อง โดยเฉพาะการมีคุณภาพที่เหมาะสมของวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ สำหรับดำเนินงานโครงการ การได้รับการสนับสนุนด้านการจัดหาวัสดุ อุปกรณ์ หรือเครื่องมือให้ หรือการแนะนำแหล่งซื้อวัสดุ อุปกรณ์ หรือเครื่องมือที่มีคุณภาพจากหน่วยงานภายนอกหมู่บ้าน หรือชุมชน และการมีความชัดเจน และครอบคลุมกิจกรรมที่ต้องดำเนินงานในแผนการดำเนินงานของโครงการมีผลการประเมินสูงที่สุดเท่ากับ 82.75 – 83.50 คะแนน เนื่องจาก ผลการศึกษาเกี่ยวกับการดำเนินงานโครงการตามคู่มือ และรายละเอียดของโครงการในส่วนที่ผ่านมา พบว่า วัสดุ อุปกรณ์ หรือเครื่องมือที่ใช้ในโครงการ เช่น ก่อสร้างเสียงตามสาย ก่อสร้างศูนย์เรียนรู้ชุมชน เป็นต้น มีคุณภาพตรงตามวัตถุประสงค์ และเป้าหมายของโครงการที่ต้องการ ซึ่งได้รับความช่วยเหลือในการออกแบบงานก่อสร้าง และจัดทำรายละเอียดของวัสดุ อุปกรณ์ หรือเครื่องมือที่เหมาะสม และจำเป็นต้องใช้กับโครงการจากองค์การบริหารส่วนตำบล และร้านจำหน่ายวัสดุ อุปกรณ์ หรือเครื่องมือในพื้นที่ และการจัดทำโครงการของหมู่บ้าน หรือชุมชนได้มีการจัดทำรายละเอียดของโครงการเกี่ยวกับวิธีดำเนินงานโครงอย่างชัดเจน และครอบคลุมตามแบบเสนอโครงการ

ในขณะที่ ผลการประเมินในเรื่องการมีความเหมาะสมของระยะเวลาในการดำเนินงานโครงการ และการอนุมัติงบประมาณได้ทันกับช่วงระยะเวลาดำเนินงานโครงการที่กำหนดไว้มีผลการประเมินเท่ากับ 82.00 และ 81.75 คะแนน เนื่องจาก ผลการศึกษาเกี่ยวกับรายละเอียดของโครงการในส่วนที่ผ่านมา พบว่า ระยะเวลาดำเนินงานโครงการที่กำหนดไว้เฉลี่ย 3 เดือนเหมาะสมไม่สั้น หรือยาวจนเกินไปสามารถดำเนินงานโครงการให้เสร็จสิ้นได้ และทุกโครงการสามารถดำเนินงานได้เสร็จสิ้น ซึ่งสอดคล้องกับปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานโครงการเกี่ยวกับความล่าช้าของงบประมาณที่ได้รับมีเพียงเล็กน้อย และผลการประเมินในเรื่องการมีความเพียงพอ การเข้าใจในบทบาทหน้าที่ และการมีความเหมาะสมของทักษะ ความรู้ ความเชี่ยวชาญ หรือประสบการณ์ของคณะกรรมการดำเนินงานโครงการ มีผลการประเมินเท่ากับ 79.00 – 80.50 คะแนน เนื่องจาก ผลการศึกษาเกี่ยวกับการดำเนินงานโครงการตามคู่มือ ลักษณะทั่วไปของคณะกรรมการดำเนินงานโครงการ และรายละเอียดของโครงการในส่วนที่ผ่านมา พบว่า คณะกรรมการดำเนินงานโครงการมีจำนวนค่อนข้างมากถึง 12 – 15 คน เพียงพอที่จะรับผิดชอบงานด้านต่าง ๆ ของโครงการ และสามารถสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ได้จากคู่มือการดำเนินงานโครงการ รวมทั้ง มีทักษะ ความรู้ ความเชี่ยวชาญ หรือประสบการณ์ที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินงานโครงการ เช่น การทำปุ๋ย หรือยาฆ่าแมลงชีวภาพ การทำบัญชีรายรับ และรายจ่าย เป็น

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ต้น สำหรับผลการประเมินการได้รับการสนับสนุนด้านการจัดซื้อจัดจ้างวัสดุ อุปกรณ์ หรือบุคลากรในราคาถูก หรือการให้เงินสมทบ หรือบริจาคจากหน่วยงานภายนอกหมู่บ้าน หรือชุมชน การมีความเพียงพอของงบประมาณสำหรับดำเนินงานโครงการ การได้รับการสนับสนุนด้านจำนวนบุคลากร การฝึกอบรม หรือการเดินทางไปศึกษาดูงานจากหน่วยงานภายนอกหมู่บ้าน หรือชุมชน และการมีความเพียงพอของวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือสำหรับดำเนินงานโครงการมีผลการประเมินเท่ากับ 76.00 – 79.75 คะแนน

1.3) ด้านกระบวนการในการจัดทำ และบริหารจัดการโครงการมีความเหมาะสมอย่างสูงในการเอื้ออำนวยให้โครงการของหมู่บ้าน หรือชุมชนประสบความสำเร็จ โดยการมีความสะดวกรวดเร็วในการเบิกจ่ายงบประมาณจากบัญชีของหมู่บ้าน หรือชุมชน และการมีความชัดเจนไม่ยุ่งยาก และไม่เป็นอุปสรรคของแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างอยู่ในระดับสูงที่สุด ผลการประเมินด้านกระบวนการในการจัดทำ และบริหารจัดการโครงการ พบว่า มีผลการประเมินอยู่ในระดับสูงเท่ากับ 83.31 คะแนน โดยผลการประเมินในเรื่องต่าง ๆ ด้านกระบวนการฯ พบว่า มีผลการประเมินอยู่ในระดับสูงทุกเรื่อง โดยเฉพาะการมีความสะดวกรวดเร็วในการเบิกจ่ายงบประมาณจากบัญชีของหมู่บ้าน หรือชุมชน และการมีความชัดเจน ไม่ยุ่งยาก และไม่เป็นอุปสรรคของแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างมีผลการประเมินสูงที่สุดเท่ากับ 85.50 และ 85.25 คะแนน เนื่องจาก ผลการศึกษาเกี่ยวกับการดำเนินงานโครงการตามคู่มือในส่วนที่ผ่านมา พบว่า ขั้นตอนในการเบิกจ่ายงบประมาณจากบัญชีของหมู่บ้าน หรือชุมชนมีเพียง 2 ขั้นตอน ทำให้มีความสะดวกรวดเร็ว คือ 1) การนำรายละเอียดของโครงการ หลักฐานการดำเนินโครงการ หลักฐานการอนุมัติจัดซื้อจัดจ้างและเบิกจ่ายเงินของคณะกรรมการดำเนินงานโครงการ และหนังสือขอเบิกเงินไปให้อำเภอ หรือกิ่งอำเภอตรวจสอบความถูกต้อง และ 2) การนำหลักฐานดังกล่าว พร้อมความเห็นชอบของอำเภอ หรือกิ่งอำเภอไปประกอบการเบิกจ่ายเงินจากบัญชีของหมู่บ้าน หรือชุมชน และวิธีการจัดซื้อจัดจ้างมีรายละเอียดอย่างชัดเจน 2 วิธี คือ 1) ติดต่อตกลงราคากับผู้ขายหรือผู้รับจ้างโดยตรง และ 2) ประกาศการจัดซื้อจัดจ้างเพื่อให้ผู้ขายหรือผู้รับจ้างเสนอราคา

ในขณะที่ ผลการประเมินในเรื่องการมีส่วนร่วมของคนในหมู่บ้าน หรือชุมชนในการเลือกตั้งคณะกรรมการดำเนินโครงการ การติดตามและตรวจสอบผลการดำเนินงานโครงการมีผลการประเมินเท่ากับ 84.50 และ 83.25 คะแนน เนื่องจาก ผลการศึกษาเกี่ยวกับการดำเนินงานโครงการตามคู่มือในส่วนที่ผ่านมา พบว่า การจัดทำโครงการของหมู่บ้าน หรือชุมชนได้มีการจัดประประชาคมเพื่อคัดเลือกคณะกรรมการดำเนินงานโครงการจำนวน 12 – 15 คน ประกอบด้วย

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ประธานกรรมการ รองประธานกรรมการ เหรัญญิก ผู้ช่วยเหรัญญิก กรรมการฝ่ายควบคุมและตรวจสอบ กรรมการอื่น ๆ เลขานุการ และผู้ช่วยเลขานุการ และคนในหมู่บ้าน หรือชุมชนมีส่วนร่วมในการติดตามและตรวจสอบผลการดำเนินงานโครงการได้โดยทางอ้อมผ่านคณะกรรมการดำเนินงานโครงการที่เป็นกรรมการฝ่ายควบคุมและตรวจสอบ และการปิดประกาศประชาสัมพันธ์ผลการใช้จ่ายเงินงบประมาณของโครงการในที่สาธารณะ และผลการประเมินในเรื่องการมีส่วนร่วมของคนในหมู่บ้านในการจัดทำโครงการทั้งการวิเคราะห์สถานการณ์ การกำหนดปัญหา หรือความต้องการ การแสดงความคิดเห็น และตัดสินใจเลือกวิธีการการแก้ไขปัญหา หรือพัฒนา และการกำหนดรายละเอียดของโครงการของหมู่บ้าน หรือชุมชนมีผลการประเมินเท่ากับ 82.00 คะแนน

1.4) ด้านผลผลิตตามวัตถุประสงค์ และผลลัพธ์ของโครงการประสบความสำเร็จอย่างสูงในการบรรลุตามวัตถุประสงค์ และผลลัพธ์การพัฒนาหมู่บ้าน หรือชุมชนของโครงการโดยการบรรลุตามวัตถุประสงค์ในเรื่องการร่วมประชุมปรึกษาหารือเพื่อพัฒนาและแก้ไขปัญหาของหมู่บ้าน หรือชุมชนและทำกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกันอยู่ในระดับสูงที่สุด ผลการประเมินด้านผลผลิตตามวัตถุประสงค์ และผลลัพธ์ของโครงการ พบว่า มีผลการประเมินอยู่ในระดับสูงเท่ากับ 81.92 คะแนน โดยผลการประเมินในเรื่องต่าง ๆ ด้านผลผลิตฯ พบว่า มีผลการประเมินอยู่ในระดับสูงทุกเรื่อง โดยเฉพาะการบรรลุตามวัตถุประสงค์ในเรื่องการร่วมประชุมปรึกษาหารือเพื่อพัฒนาและแก้ไขปัญหาของหมู่บ้าน หรือชุมชนและทำกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกันมีผลการประเมินสูงที่สุดเท่ากับ 84.25 คะแนน เนื่องจาก ผลการศึกษาเกี่ยวกับลักษณะทั่วไปของหมู่บ้าน หรือชุมชนที่จัดทำโครงการในส่วนที่ผ่านมา พบว่า คนในหมู่บ้าน หรือชุมส่วนใหญ่ได้ทำกิจกรรมเกี่ยวกับการเดินทางไปศึกษาดูงาน และการสืบสานวัฒนธรรมประเพณีร่วมกันมากขึ้น ในขณะที่ ผลการประเมินการบรรลุตามวัตถุประสงค์ในเรื่องได้รับความรู้ หรือข่าวสารที่ทันเหตุการณ์และเป็นประโยชน์ต่อการประกอบอาชีพมีผลการประเมินเท่ากับ 83.00 คะแนน เนื่องจาก คนในหมู่บ้านหรือชุมส่วนใหญ่ได้รับความรู้ หรือข่าวสารเกี่ยวกับราคาผลผลิตทางการเกษตร สภาพภูมิอากาศและโรคระบาดพืช หรือโรคระบาดสัตว์ที่ทันเหตุการณ์และเป็นประโยชน์ต่อการประกอบอาชีพมากขึ้น สำหรับผลการประเมินการบรรลุตามวัตถุประสงค์ในเรื่องการใช้เวลาว่างของเยาวชนให้เป็นประโยชน์ และผลการประเมินการบรรลุผลลัพธ์เกี่ยวกับความเข้มแข็งของหมู่บ้าน หรือชุมชนในด้านทุนทางสังคมเกี่ยวกับการมีสาธารณูปโภคสาธารณูปการที่สะดวกสบาย เช่น ศูนย์เรียนรู้ชุมชน ร้านค้าชุมชน และประปาชุมชน การไม่มีปัญหาเกี่ยวกับความไม่ปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน เช่น การลักขโมย และยาเสพติด และการมีกิจกรรมเพื่อส่งเสริมอาชีพ หรือความรู้ เช่น การจัดอบรม

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

หรือการเดินทางไปศึกษาดูงานเกี่ยวกับการทำเกษตรกรรม หรือการผลิตผลิตภัณฑ์ของชุมชนมีผลการประเมินเท่ากับ 66.62 – 66.64 คะแนน

2) แผนงานที่ 2 แผนงานกำหนดตำแหน่งการพัฒนาอาชีพของชุมชนภายใต้ระบบและกลไกการตลาดมีความเหมาะสม และประสบความสำเร็จอย่างสูงในการพัฒนาหมู่บ้าน หรือชุมชนโดยด้านกระบวนการในการจัดทำ และบริหารจัดการโครงการมีความเหมาะสมสูงที่สุด จากตารางผนวกที่ 9 พบว่า แผนงานที่ 2 มีผลการประเมินอยู่ในระดับสูงเท่ากับ 77.72 คะแนน โดยผลการประเมินในด้านต่าง ๆ ของแผนงานที่ 2 พบว่า มีผลการประเมินอยู่ในระดับสูงทุกด้าน โดยเฉพาะด้านกระบวนการในการจัดทำ และบริหารจัดการโครงการมีผลการประเมินสูงที่สุดเท่ากับ 78.66 คะแนน ในขณะที่ด้านบริบทของการจัดทำโครงการก่อนนำโครงการไปดำเนินงาน ด้านผลผลิตตามวัตถุประสงค์ และผลลัพธ์ของโครงการ และด้านปัจจัยนำเข้าสำหรับการดำเนินงานโครงการมีผลการประเมินเท่ากับ 78.35 77.22 และ 76.65 คะแนน ทั้งนี้ ในแต่ละด้านมีรายละเอียดของผลการประเมิน ดังนี้

2.1) ด้านบริบทของการจัดทำโครงการก่อนนำโครงการไปดำเนินงานมีความเหมาะสมอย่างสูงกับหมู่บ้าน หรือชุมชนที่จัดทำโครงการ โดยการมีความชัดเจนของผู้ที่ได้รับประโยชน์ของโครงการ และการมีส่วนร่วมของคนในหมู่บ้าน หรือชุมชนในการจัดทำโครงการอยู่ในระดับสูงที่สุด ผลการประเมินด้านบริบทของการจัดทำโครงการก่อนนำโครงการไปดำเนินงาน พบว่า มีผลการประเมินอยู่ในระดับสูงเท่ากับ 78.35 คะแนน โดยผลการประเมินในเรื่องต่าง ๆ ด้านบริบทฯ พบว่า ส่วนใหญ่มีผลการประเมินอยู่ในระดับสูงทุกเรื่อง โดยเฉพาะการมีความชัดเจนของผู้ที่ได้รับประโยชน์ของโครงการ และการมีส่วนร่วมของคนในหมู่บ้าน หรือชุมชนในการจัดทำโครงการมีผลการประเมินสูงที่สุดเท่ากับ 84.50 และ 83.25 คะแนน เนื่องจาก ผลการศึกษาเกี่ยวกับการดำเนินงานโครงการตามคู่มือ พบว่า การจัดทำโครงการของหมู่บ้าน หรือชุมชนได้มีการจัดทำรายละเอียดของโครงการเกี่ยวกับผู้ที่ได้รับประโยชน์ไว้อย่างชัดเจนตามแบบเสนอโครงการ และจัดเวทีชุมชนเพื่อให้คนในหมู่บ้าน หรือชุมชนได้เข้ามามีส่วนร่วมกันคิด ร่วมกันเรียนรู้ ร่วมกันดำเนินงาน และร่วมกันค้นหาแนวทางพัฒนาและแก้ไขปัญหาของหมู่บ้าน หรือชุมชน

ในขณะที่ ผลการประเมินในเรื่องการมีความชัดเจนของวัตถุประสงค์ เป้าหมายของโครงการ และการมีความสอดคล้องกับแผนงานหลัก 5 แผนงานมีผลการประเมินเท่ากับ 81.50 และ 79.50 คะแนน เนื่องจาก ผลการศึกษาเกี่ยวกับการดำเนินงานโครงการตามคู่มือ และ

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

รายละเอียดของโครงการในส่วนที่ผ่านมา พบว่า การจัดทำโครงการของหมู่บ้าน หรือชุมชนได้มีการจัดทำรายละเอียดของโครงการเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ เป้าหมายไว้อย่างชัดเจนตามแบบเสนอโครงการ และโครงการที่จัดทำขึ้นมีส่วนช่วยสนับสนุนการประกอบอาชีพเกษตรกรรมซึ่งเป็นอาชีพหลักของคนในหมู่บ้าน หรือชุมชน เช่น การจัดหาพันธุ์ข้าวปลูกที่มีคุณภาพดี การจัดหาน้ำไว้ใช้สำหรับการทำการเกษตร เป็นต้น และผลการประเมินในเรื่องการมีความสอดคล้องกับสภาพทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และทรัพยากรธรรมชาติของหมู่บ้าน หรือชุมชน การมีความชัดเจนของงบประมาณของโครงการ การเป็นโครงการที่สามารถดำเนินงานได้เองโดยหมู่บ้าน หรือชุมชน โดยใช้ปัจจัยการดำเนินงานโดยเฉพาะแรงงานในหมู่บ้าน หรือชุมชนเป็นหลัก และการเป็นโครงการที่ไม่มีความซ้ำซ้อนกับโครงการของหน่วยงานมีผลการประเมินเท่ากับ 75.50 – 78.75 คะแนน ยกเว้นผลการประเมินในเรื่องการเป็นโครงการที่ไม่ดำเนินงานเกี่ยวกับกองทุนหมุนเวียน การให้เงินสงเคราะห์ หรือซื้อของแจก และการสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปต่างประเทศ และการเป็นโครงการที่มีความสอดคล้องกับโครงการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีผลการประเมินอยู่ในระดับปานกลางเท่ากับ 73.00 และ 72.50 คะแนน

2.2) ด้านปัจจัยนำเข้าสำหรับการดำเนินงานโครงการมีความเหมาะสมอย่างสูงต่อการดำเนินโครงการของหมู่บ้าน หรือชุมชน โดยการได้รับการสนับสนุนด้านการจัดหาวัสดุ อุปกรณ์ หรือเครื่องมือให้ หรือการแนะนำแหล่งซื้อวัสดุ อุปกรณ์ หรือเครื่องมือที่มีคุณภาพจากหน่วยงานภายนอกหมู่บ้าน หรือชุมชน และการอนุมัติงบประมาณได้ทันกับช่วงระยะเวลาดำเนินงานโครงการที่กำหนดไว้อยู่ในระดับสูงที่สุด ผลการประเมินด้านปัจจัยนำเข้าสำหรับการดำเนินงานโครงการ พบว่า มีผลการประเมินอยู่ในระดับสูงเท่ากับ 76.65 คะแนน โดยผลการประเมินในเรื่องต่าง ๆ ด้านปัจจัยนำเข้าฯ พบว่า ส่วนใหญ่มีผลการประเมินอยู่ในระดับสูงทุกเรื่อง โดยเฉพาะการได้รับการสนับสนุนด้านการจัดหาวัสดุ อุปกรณ์ หรือเครื่องมือให้ หรือการแนะนำแหล่งซื้อวัสดุ อุปกรณ์ หรือเครื่องมือที่มีคุณภาพจากหน่วยงานภายนอกหมู่บ้าน หรือชุมชน และการอนุมัติงบประมาณได้ทันกับช่วงระยะเวลาดำเนินงานโครงการที่กำหนดไว้มีผลการประเมินสูงที่สุดเท่ากับ 79.50 และ 79.00 คะแนน เนื่องจาก ผลการศึกษาเกี่ยวกับรายละเอียดของโครงการในส่วนที่ผ่านมา พบว่า การจัดทำโครงการได้รับความช่วยเหลือในการออกแบบงานก่อสร้าง และจัดทำรายละเอียดของวัสดุ อุปกรณ์ หรือเครื่องมือที่เหมาะสม และจำเป็นต้องใช้กับโครงการจากองค์การบริหารส่วนตำบล และร้านจำหน่ายวัสดุ อุปกรณ์ หรือเครื่องมือในพื้นที่ และทุกโครงการสามารถดำเนินงานได้เสร็จสิ้น ซึ่งสอดคล้องกับปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานโครงการเกี่ยวกับความล่าช้าของงบประมาณที่ได้รับมีเพียงเล็กน้อย

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ในขณะที่ ผลการประเมินในเรื่องการมีความเพียงพอ การเข้าใจในบทบาทหน้าที่และการมีความเหมาะสมของทักษะ ความรู้ ความเชี่ยวชาญ หรือประสบการณ์ของคณะกรรมการดำเนินงานโครงการ มีผลการประเมินเท่ากับ 75.05 – 77.75 คะแนน เนื่องจาก ผลการศึกษาเกี่ยวกับการดำเนินงานโครงการตามคู่มือ ลักษณะทั่วไปของคณะกรรมการดำเนินงานโครงการ และรายละเอียดของโครงการในส่วนที่ผ่านมา พบว่า คณะกรรมการดำเนินงานโครงการมีจำนวนค่อนข้างมากถึง 12 – 15 คน เพียงพอที่จะรับผิดชอบงานด้านต่าง ๆ ของโครงการ และสามารถสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ได้จากคู่มือการดำเนินงานโครงการ รวมทั้ง มีทักษะ ความรู้ ความเชี่ยวชาญ หรือประสบการณ์ที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินงานโครงการ เช่น การทำปุ๋ย หรือยาฆ่าแมลงชีวภาพ และการก่อสร้าง เป็นต้น และผลการประเมินการได้รับการสนับสนุนด้านการจัดซื้อจัดจ้างวัสดุ อุปกรณ์ หรือบุคลากรในราคาถูก หรือการให้เงินสมทบ หรือบริจาคจากหน่วยงานภายนอกหมู่บ้าน หรือชุมชน การมีคุณภาพของวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือสำหรับดำเนินงานโครงการการมีความชัดเจน และครอบคลุมกิจกรรมที่ต้องดำเนินงานในแผนการดำเนินงานของโครงการ การได้รับการสนับสนุนด้านจำนวนบุคลากร การฝึกอบรม หรือการเดินทางไปศึกษาดูงานจากหน่วยงานภายนอกหมู่บ้าน หรือชุมชน การมีความเหมาะสมของระยะเวลาในการดำเนินงานโครงการ และการมีความเพียงพอของวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือสำหรับดำเนินงานโครงการมีผลการประเมินเท่ากับ 75.00 – 77.00 คะแนน ยกเว้นผลการประเมินในเรื่องการมีความเพียงพอของงบประมาณสำหรับดำเนินงานโครงการที่มีผลการประเมินอยู่ในระดับปานกลางเท่ากับ 66.67 คะแนน

2.3) ด้านกระบวนการในการจัดทำ และบริหารจัดการโครงการมีความเหมาะสมอย่างสูงในการเอื้ออำนวยให้โครงการของหมู่บ้าน หรือชุมชนประสบความสำเร็จ โดยการมีส่วนร่วมของคนในหมู่บ้าน หรือชุมชนในการเลือกตั้งคณะกรรมการดำเนินโครงการ การติดตามและตรวจสอบผลการดำเนินงานโครงการอยู่ในระดับสูงที่สุด ผลการประเมินด้านกระบวนการในการจัดทำ และบริหารจัดการโครงการ พบว่า มีผลการประเมินอยู่ในระดับสูงเท่ากับ 78.66 คะแนน โดยผลการประเมินในเรื่องต่าง ๆ ด้านกระบวนการฯ พบว่า มีผลการประเมินอยู่ในระดับสูงทุกเรื่อง โดยเฉพาะการมีส่วนร่วมของคนในหมู่บ้าน หรือชุมชนในการเลือกตั้งคณะกรรมการดำเนินโครงการ การติดตามและตรวจสอบผลการดำเนินงานโครงการมีผลการประเมินเท่ากับ 80.75 และ 79.50 คะแนน เนื่องจาก ผลการศึกษาเกี่ยวกับการดำเนินงานโครงการตามคู่มือในส่วนที่ผ่านมา พบว่า การจัดทำโครงการของหมู่บ้าน หรือชุมชนได้มีการจัดประประชาคมเพื่อคัดเลือกคณะกรรมการดำเนินงานโครงการจำนวน 12 – 15 คน ประกอบด้วยประธานกรรมการ รอง

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ประธานกรรมการ เหรัญญิก ผู้ช่วยเหรัญญิก กรรมการฝ่ายควบคุมและตรวจสอบ กรรมการอื่น ๆ เลขานุการ และผู้ช่วยเลขานุการ และคนในหมู่บ้าน หรือชุมชนมีส่วนร่วมในการติดตามและตรวจสอบผลการดำเนินงานโครงการได้โดยทางอ้อมผ่านคณะกรรมการดำเนินงานโครงการที่เป็นกรรมการฝ่ายควบคุมและตรวจสอบ และการปิดประกาศประชาสัมพันธ์ผลการใช้จ่ายเงินงบประมาณของโครงการในที่สาธารณะ

ในขณะที่ ผลการประเมินในเรื่องการมีความสะดวกรวดเร็วในการเบิกจ่ายงบประมาณจากบัญชีของหมู่บ้าน หรือชุมชน และการมีความชัดเจน ไม่ยุ่งยาก และไม่เป็นอุปสรรคของแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างมีผลการประเมินเท่ากับ 79.00 และ 78.00 คะแนน เนื่องจาก ผลการศึกษาเกี่ยวกับการดำเนินงานโครงการตามคู่มือในส่วนที่ผ่านมา พบว่า ขั้นตอนในการเบิกจ่ายงบประมาณจากบัญชีของหมู่บ้าน หรือชุมชนมีเพียง 2 ขั้นตอน ทำให้มีความสะดวกรวดเร็ว คือ 1) การนำรายละเอียดของโครงการ หลักฐานการดำเนินโครงการ หลักฐานการอนุมัติจัดซื้อจัดจ้างและเบิกจ่ายเงินของคณะกรรมการดำเนินงานโครงการ และหนังสือขอเบิกเงินไปให้อำเภอ หรือกิ่งอำเภอตรวจสอบความถูกต้อง และ 2) การนำหลักฐานดังกล่าว พร้อมความเห็นชอบของอำเภอ หรือกิ่งอำเภอไปประกอบการเบิกจ่ายเงินจากบัญชีของหมู่บ้าน หรือชุมชน และวิธีการจัดซื้อจัดจ้างมีรายละเอียดอย่างชัดเจน 2 วิธี คือ 1) ติดต่อตกลงราคากับผู้ขายหรือผู้รับจ้างโดยตรง และ 2) ประกาศการจัดซื้อจัดจ้างเพื่อให้ผู้ขายหรือผู้รับจ้างเสนอราคา และผลการประเมินในเรื่องการมีส่วนร่วมของคนในหมู่บ้านในการจัดทำโครงการทั้งการวิเคราะห์สถานการณ์ การกำหนดปัญหา หรือความต้องการ การแสดงความคิดเห็น และตัดสินใจเลือกวิธีการการแก้ไขปัญหา หรือพัฒนา และการกำหนดรายละเอียดของโครงการของหมู่บ้าน หรือชุมชนมีผลการประเมินเท่ากับ 78.00 คะแนน

2.4) ด้านผลผลิตตามวัตถุประสงค์ และผลลัพธ์ของโครงการประสบความสำเร็จอย่างสูงในการบรรลุตามวัตถุประสงค์ และผลลัพธ์การพัฒนาหมู่บ้าน หรือชุมชนของโครงการโดยการบรรลุตามวัตถุประสงค์ในเรื่องการสร้างอาชีพ และรายได้ให้กับคนในชุมชนอยู่ในระดับสูงที่สุด ผลการประเมินด้านผลผลิตตามวัตถุประสงค์ และผลลัพธ์ของโครงการ พบว่า มีผลการประเมินอยู่ในระดับสูงเท่ากับ 77.22 คะแนน โดยผลการประเมินในเรื่องต่าง ๆ ด้านผลผลิตฯ พบว่ามีผลการประเมินอยู่ในระดับสูงทุกเรื่อง โดยเฉพาะการบรรลุตามวัตถุประสงค์ในเรื่องการสร้างอาชีพ และรายได้ให้กับคนในชุมชนมีผลการประเมินสูงที่สุดเท่ากับ 78.75 คะแนน เนื่องจาก ผลการศึกษาเกี่ยวกับลักษณะทั่วไปของหมู่บ้าน หรือชุมชนที่จัดทำโครงการในส่วนที่ผ่านมา พบว่า

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

โครงการส่วนใหญ่มีส่วนช่วยสร้างอาชีพ และรายได้ให้กับคนในชุมชน โดยเฉพาะการประกอบอาชีพเกษตรกรรม และรายได้จากการจำหน่ายผลผลิตทางการเกษตรมากขึ้น ในขณะที่ ผลการประเมินการบรรลุตามวัตถุประสงค์ในเรื่องการลดต้นทุน หรือรายจ่ายในการประกอบอาชีพ หรือดำเนินชีวิตประจำวัน และผลการประเมินการบรรลุผลลัพธ์เกี่ยวกับความเข้มแข็งของหมู่บ้าน หรือชุมชน ในด้านทุนทางเศรษฐกิจเกี่ยวกับการไม่มีปัญหาเกี่ยวกับความสามารถของครอบครัวในการหารายได้มาเพื่อดูแลเด็ก และผู้สูงอายุที่ไม่มีรายได้ในครอบครัว มีอาชีพหลักที่แน่นอน เช่น การทำเกษตรกรรม และการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ของชุมชน มีรายได้เพียงพอกับรายจ่ายในแต่ละเดือนของครอบครัว และเพียงพอสำหรับใช้สอยจากเงินที่ออมไว้เมื่อไม่ได้ประกอบอาชีพแล้วมีผลการประเมินเท่ากับ 76.25 – 78.00 คะแนน

3) แผนงานที่ 3 แผนงานพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชนมีความเหมาะสม และประสบความสำเร็จอย่างสูงในการพัฒนาหมู่บ้าน หรือชุมชน โดยด้านผลผลิตตามวัตถุประสงค์ และผลลัพธ์ของโครงการที่มีความเหมาะสมสูงที่สุด จากตารางภาคผนวกที่ 9 พบว่า แผนงานที่ 3 มีผลการประเมินอยู่ในระดับสูงเท่ากับ 82.18 คะแนน โดยผลการประเมินในด้านต่าง ๆ ของแผนงานที่ 3 พบว่า มีผลการประเมินอยู่ในระดับสูงทุกด้าน โดยเฉพาะด้านผลผลิตตามวัตถุประสงค์ และผลลัพธ์ของโครงการมีผลการประเมินสูงที่สุดเท่ากับ 83.59 คะแนน ในขณะที่ด้านบริบทของการจัดทำโครงการก่อนนำโครงการไปดำเนินงาน ด้านกระบวนการในการจัดทำ และบริหารจัดการโครงการและปัจจัยนำเข้าสำหรับการดำเนินงานโครงการมีผลการประเมินเท่ากับ 83.33 82.81 และ 78.99 คะแนน ทั้งนี้ ในแต่ละด้านมีรายละเอียดของผลการประเมิน ดังนี้

3.1) ด้านบริบทของการจัดทำโครงการก่อนนำโครงการไปดำเนินงานมีความเหมาะสมอย่างสูงกับหมู่บ้าน หรือชุมชนที่จัดทำโครงการ โดยการมีความสอดคล้องกับแผนงานหลัก 5 แผนงาน และการมีส่วนร่วมของคนในหมู่บ้าน หรือชุมชนในการจัดทำโครงการอยู่ในระดับสูงที่สุด ผลการประเมินด้านบริบทของการจัดทำโครงการก่อนนำโครงการไปดำเนินงาน พบว่า มีผลการประเมินอยู่ในระดับสูงเท่ากับ 83.33 คะแนน โดยผลการประเมินในเรื่องต่าง ๆ ด้านบริบทฯ พบว่า มีผลการประเมินอยู่ในระดับสูงทุกเรื่อง โดยเฉพาะการมีความสอดคล้องกับแผนงานหลัก 5 แผนงาน และการมีส่วนร่วมของคนในหมู่บ้าน หรือชุมชนในการจัดทำโครงการมีผลการประเมินสูงที่สุดเท่ากับ 86.25 และ 85.00 คะแนน เนื่องจาก ผลการศึกษาเกี่ยวกับการดำเนินงานโครงการตามคู่มือ และรายละเอียดของโครงการในส่วนที่ผ่านมา พบว่า โครงการที่จัดทำขึ้นมีส่วนช่วยพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชนทั้งพัฒนาบรรจุภัณฑ์และฉลากให้น่าใช้ และพัฒนา

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

รูปแบบผลิตภัณฑ์ใหม่ ๆ โดยตรง และปรับปรุงสถานที่ผลิตและจำหน่ายให้มีความสะดวก และได้รับการรับรองมาตรฐาน และการจัดทำโครงการของหมู่บ้าน หรือชุมชนได้มีการจัดเวทีชุมชนเพื่อให้คนในหมู่บ้าน หรือชุมชนได้เข้ามามีส่วนร่วมกันคิด ร่วมกันเรียนรู้ ร่วมกันดำเนินงาน และร่วมกันค้นหาแนวทางพัฒนาและแก้ไขปัญหาของหมู่บ้าน หรือชุมชน

ในขณะที่ ผลการประเมินในเรื่องการมีความชัดเจนของงบประมาณของโครงการ การมีความสอดคล้องกับสภาพทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และทรัพยากรธรรมชาติของหมู่บ้าน หรือชุมชน การมีความชัดเจนของวัตถุประสงค์ เป้าหมาย และผู้ที่ได้รับประโยชน์ของโครงการ และการเป็นโครงการที่สามารถดำเนินงานได้เองโดยหมู่บ้าน หรือชุมชน โดยใช้ปัจจัยการดำเนินงานโดยเฉพาะแรงงานในหมู่บ้าน หรือชุมชนเป็นหลักมีผลการประเมินเท่ากับ 83.00 – 84.75 คะแนน เนื่องจาก ผลการศึกษาเกี่ยวกับการดำเนินงานโครงการตามคู่มือ ลักษณะทั่วไปของหมู่บ้าน หรือชุมชน และรายละเอียดของโครงการในส่วนที่ผ่านมา พบว่า การจัดทำโครงการของหมู่บ้าน หรือชุมชนได้มีการจัดทำรายละเอียดของโครงการเกี่ยวกับงบประมาณไว้อย่างชัดเจนตามแบบเสนอโครงการ โครงการที่จัดทำขึ้นทุกโครงการมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชนให้มีคุณภาพสูงขึ้นซึ่งสอดคล้องกับคุณภาพของผลิตภัณฑ์ก่อนการดำเนินโครงการที่ส่วนใหญ่ยังอยู่ในระดับพอใช้ การจัดทำโครงการของหมู่บ้าน หรือชุมชนได้มีการจัดทำรายละเอียดของโครงการเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ เป้าหมาย และผู้ที่ได้รับประโยชน์ไว้อย่างชัดเจนตามแบบเสนอโครงการ และมีการใช้คนในหมู่บ้าน หรือชุมชนดำเนินงานโครงการ โดยแต่งตั้งคนในหมู่บ้าน หรือชุมชนให้เป็นคณะกรรมการดำเนินงานโครงการ และผลการประเมินในเรื่องการเป็นโครงการที่มีความสอดคล้องกับโครงการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และไม่มีความซ้ำซ้อนกับโครงการของหน่วยงานอื่น และการเป็นโครงการที่ไม่ดำเนินงานเกี่ยวกับกองทุนหมุนเวียน การให้เงินสงเคราะห์ หรือซื้อของแจก และการสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปต่างประเทศมีผลการประเมินเท่ากับ 80.50 – 81.25 คะแนน

3.2) ด้านปัจจัยนำเข้าสำหรับการดำเนินงานโครงการมีความเหมาะสมอย่างสูงต่อการดำเนินงานโครงการของหมู่บ้าน หรือชุมชน โดยการอนุมัติงบประมาณได้ทันกับช่วงระยะเวลาดำเนินงานโครงการที่กำหนดไว้ และการมีความชัดเจน และครอบคลุมกิจกรรมที่ต้องดำเนินงานในแผนการดำเนินงานของโครงการอยู่ในระดับสูงที่สุด ผลการประเมินด้านปัจจัยนำเข้าสำหรับการดำเนินงานโครงการ พบว่า มีผลการประเมินอยู่ในระดับสูงเท่ากับ 78.99 คะแนน โดยผลการประเมินในเรื่องต่าง ๆ ด้านปัจจัยนำเข้าฯ พบว่า ส่วนใหญ่มีผลการประเมินอยู่ในระดับสูงทุกเรื่อง

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

โดยเฉพาะการอนุมัติงบประมาณได้ทันกับช่วงระยะเวลาดำเนินงานโครงการที่กำหนดไว้ และการมีความชัดเจน และครอบคลุมกิจกรรมที่ต้องดำเนินงานในแผนการดำเนินงานของโครงการมีผลการประเมินสูงที่สุดเท่ากับ 83.50 และ 83.25 คะแนน เนื่องจาก ผลการศึกษาเกี่ยวกับการดำเนินงานโครงการตามคู่มือ และรายละเอียดของโครงการในส่วนที่ผ่านมา พบว่า ทุกโครงการสามารถดำเนินงานได้เสร็จสิ้น ซึ่งสอดคล้องกับปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานโครงการเกี่ยวกับความล่าช้าของงบประมาณที่ได้รับมีเพียงเล็กน้อย และการจัดทำโครงการของหมู่บ้าน หรือชุมชนได้มีการจัดทำรายละเอียดของโครงการเกี่ยวกับวิธีดำเนินงานโครงอย่างชัดเจน และครอบคลุมตามแบบเสนอโครงการ

ในขณะที่ ผลการประเมินในเรื่องการมีความเพียงพอ การเข้าใจในบทบาทหน้าที่และการมีความเหมาะสมของทักษะ ความรู้ ความเชี่ยวชาญ หรือประสบการณ์ของคณะกรรมการดำเนินงานโครงการมีผลการประเมินเท่ากับ 82.50 – 83.00 คะแนน เนื่องจาก ผลการศึกษาเกี่ยวกับการดำเนินงานโครงการตามคู่มือ ลักษณะทั่วไปของคณะกรรมการดำเนินงานโครงการ และรายละเอียดของโครงการในส่วนที่ผ่านมา พบว่า คณะกรรมการดำเนินงานโครงการมีจำนวนค่อนข้างมากถึง 12 – 15 คน เพียงพอที่จะรับผิดชอบงานด้านต่าง ๆ ของโครงการ และสามารถสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ได้จากคู่มือการดำเนินงานโครงการ รวมทั้ง มีทักษะ ความรู้ ความเชี่ยวชาญ หรือประสบการณ์ที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินงานโครงการ เช่น การทำปุ๋ย หรือยาฆ่าแมลงชีวภาพ การก่อสร้าง เป็นต้น และผลการประเมินในเรื่องการมีความเหมาะสมของระยะเวลาในการดำเนินงานโครงการ การได้รับการสนับสนุนด้านการจัดหาวัสดุ อุปกรณ์ หรือเครื่องมือให้หรือการแนะนำแหล่งซื้อวัสดุ อุปกรณ์ หรือเครื่องมือที่มีคุณภาพ ด้านจำนวนบุคลากร การฝึกอบรมหรือการเดินทางไปศึกษาดูงาน และด้านการจัดซื้อจัดจ้างวัสดุ อุปกรณ์ หรือบุคลากรในราคาถูกหรือการให้เงินสมทบ หรือบริจาคจากหน่วยงานภายนอกหมู่บ้าน หรือชุมชนมีผลการประเมินเท่ากับ 75.75 – 77.75 คะแนน ยกเว้นผลการประเมินในเรื่องการมีความเพียงพอ และคุณภาพของวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ และงบประมาณสำหรับดำเนินงานโครงการที่มีผลการประเมินอยู่ในระดับปานกลางเท่ากับ 66.57 – 66.66 คะแนน

3.3) ด้านกระบวนการในการจัดทำ และบริหารจัดการโครงการมีความเหมาะสมอย่างสูงในการเอื้ออำนวยให้โครงการของหมู่บ้าน หรือชุมชนประสบความสำเร็จ โดยการมีความสะดวกรวดเร็วในการเบิกจ่ายงบประมาณจากบัญชีของหมู่บ้าน หรือชุมชน และการมีส่วนร่วมของคนในหมู่บ้าน หรือชุมชนในการการติดตามและตรวจสอบผลการดำเนินงานโครงการอยู่ใน

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ระดับสูงที่สุด ผลการประเมินด้านกระบวนการในการจัดทำ และบริหารจัดการโครงการ พบว่า มีผลการประเมินอยู่ในระดับสูงเท่ากับ 82.81 คะแนน โดยผลการประเมินในเรื่องต่าง ๆ ด้านกระบวนการฯ พบว่า มีผลการประเมินอยู่ในระดับสูงทุกเรื่อง โดยเฉพาะการมีความสะดวกรวดเร็วในการเบิกจ่ายงบประมาณจากบัญชีของหมู่บ้าน หรือชุมชน และการมีส่วนร่วมของคนในหมู่บ้านหรือชุมชนในการการติดตามและตรวจสอบผลการดำเนินงานโครงการมีผลการประเมินสูงที่สุดเท่ากับ 86.50 และ 85.25 คะแนน เนื่องจาก ผลการศึกษาเกี่ยวกับการดำเนินงานโครงการตามคู่มือในส่วนที่ผ่านมา พบว่า ขั้นตอนในการเบิกจ่ายงบประมาณจากบัญชีของหมู่บ้าน หรือชุมชนมีเพียง 2 ขั้นตอน ทำให้มีความสะดวกรวดเร็ว คือ 1) การนำรายละเอียดของโครงการ หลักฐานการดำเนินโครงการ หลักฐานการอนุมัติจัดซื้อจัดจ้างและเบิกจ่ายเงินของคณะกรรมการดำเนินงานโครงการและหนังสือขอเบิกเงินไปให้อำเภอ หรือกิ่งอำเภอตรวจสอบความถูกต้อง และ 2) การนำหลักฐานดังกล่าว พร้อมความเห็นชอบของอำเภอ หรือกิ่งอำเภอไปประกอบการเบิกจ่ายเงินจากบัญชีของหมู่บ้าน หรือชุมชน และคนในหมู่บ้าน หรือชุมชนมีส่วนร่วมในการติดตามและตรวจสอบผลการดำเนินงานโครงการได้โดยทางอ้อมผ่านคณะกรรมการดำเนินงานโครงการที่เป็นกรรมการฝ่ายควบคุมและตรวจสอบ และการปิดประกาศประชาสัมพันธ์ผลการใช้จ่ายเงินงบประมาณของโครงการในที่สาธารณะ

ในขณะที่ ผลการประเมินในเรื่องการมีส่วนร่วมของคนในหมู่บ้าน หรือชุมชนในการเลือกตั้งคณะกรรมการดำเนินโครงการ และการมีส่วนร่วมของคนในหมู่บ้านในการจัดทำโครงการทั้งการวิเคราะห์สถานการณ์ การกำหนดปัญหา หรือความต้องการ การแสดงความคิดเห็นและตัดสินใจเลือกวิธีการการแก้ไขปัญหา หรือพัฒนา และการกำหนดรายละเอียดของโครงการของหมู่บ้าน หรือชุมชนมีผลการประเมินเท่ากับ 83.25 และ 82.00 คะแนน เนื่องจาก ผลการศึกษาเกี่ยวกับการดำเนินงานโครงการตามคู่มือในส่วนที่ผ่านมา พบว่า การจัดทำโครงการของหมู่บ้านหรือชุมชนได้มีการจัดประประชาคมเพื่อคัดเลือกคณะกรรมการดำเนินงานโครงการจำนวน 12 – 15 คน ประกอบด้วยประธานกรรมการ รองประธานกรรมการ เหรัญญิก ผู้ช่วยเหรัญญิก กรรมการฝ่ายควบคุมและตรวจสอบ กรรมการอื่น ๆ เลขานุการ และผู้ช่วยเลขานุการ และมีการจัดเวทีชุมชนระหว่างคนในหมู่บ้าน หรือชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และอำเภอ หรือกิ่งอำเภอเพื่อร่วมกันตรวจสอบและวิเคราะห์ข้อมูลของชุมชนในทุกด้าน ก่อนจะนำมากำหนดแนวทางในการพัฒนาชุมชนผ่านการจัดทำโครงการ และผลการประเมินในเรื่องการมีความชัดเจน ไม่ยุ่งยาก และไม่เป็นอุปสรรคของแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างมีผลการประเมินเท่ากับ 79.50 คะแนน

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

3.4) ด้านผลผลิตตามวัตถุประสงค์ และผลลัพธ์ของโครงการประสบความสำเร็จอย่างสูงในการบรรลุตามวัตถุประสงค์ และผลลัพธ์การพัฒนาหมู่บ้าน หรือชุมชนของโครงการ โดยการพัฒนารูปแบบ บรรจุภัณฑ์ การเชื่อมโยงตลาด มาตรฐานด้านคุณภาพ ความสะอาดและความปลอดภัยของผลิตภัณฑ์ชุมชนอยู่ในระดับสูง ผลการประเมินด้านผลผลิตตามวัตถุประสงค์ และผลลัพธ์ของโครงการ พบว่า มีผลการประเมินอยู่ในระดับสูงเท่ากับ 83.59 คะแนน โดยผลการประเมินในเรื่องการบรรลุตามวัตถุประสงค์เกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบ บรรจุภัณฑ์ การเชื่อมโยงตลาด มาตรฐานด้านคุณภาพ ความสะอาดและความปลอดภัยของผลิตภัณฑ์ชุมชนมีผลการประเมินสูงเท่ากับ 86.25 คะแนน เนื่องจาก ผลการศึกษาเกี่ยวกับลักษณะทั่วไปของหมู่บ้าน หรือชุมชนที่จัดทำโครงการในส่วนที่ผ่านมา พบว่า รูปแบบ และบรรจุภัณฑ์ของผลิตภัณฑ์ชุมชนสวยงาม มีคุณภาพ สะอาด และปลอดภัยมากขึ้นจากระดับพอใช้ก่อนการดำเนินโครงการเป็นระดับสูงภายหลังการดำเนินโครงการ ในขณะที่ ผลการประเมินการบรรลุผลลัพธ์เกี่ยวกับความเข้มแข็งของหมู่บ้าน หรือชุมชน ในด้านทุนทางเศรษฐกิจเกี่ยวกับการไม่มีปัญหาเกี่ยวกับความสามารถของครอบครัวในการหารายได้มาเพื่อดูแลเด็ก และผู้สูงอายุที่ไม่มีรายได้ในครอบครัว มีอาชีพหลักที่แน่นอน เช่น การทำเกษตรกรรม และการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ของชุมชน มีรายได้เพียงพอกับรายจ่ายในแต่ละเดือนของครอบครัว และเพียงพอสำหรับใช้สอยจากเงินที่ออมไว้เมื่อไม่ได้ประกอบอาชีพแล้วมีผลการประเมินเท่ากับ 78.75 – 83.25 คะแนน

4) แผนงานที่ 4 แผนงานสนับสนุนชุมชนให้มีบทบาทรองรับความอ่อนแอของระบบครอบครัวไทยมีความเหมาะสม และประสบความสำเร็จอย่างสูงในการพัฒนาหมู่บ้าน หรือชุมชน โดยด้านกระบวนการในการจัดทำ และบริหารจัดการโครงการมีความเหมาะสมสูงที่สุด จากตารางภาคผนวกที่ 9 พบว่า แผนงานที่ 4 มีผลการประเมินอยู่ในระดับสูงเท่ากับ 84.11 คะแนน โดยผลการประเมินในด้านต่าง ๆ ของแผนงานที่ 4 พบว่า มีผลการประเมินอยู่ในระดับสูงทุกด้าน โดยเฉพาะด้านกระบวนการในการจัดทำ และบริหารจัดการโครงการมีผลการประเมินสูงที่สุดเท่ากับ 85.94 คะแนน ในขณะที่ด้านผลผลิตตามวัตถุประสงค์ และผลลัพธ์ของโครงการ ด้านบริบทของการจัดทำโครงการก่อนนำโครงการไปดำเนินงาน และด้านปัจจัยนำเข้าสำหรับการดำเนินงานโครงการมีผลการประเมินเท่ากับ 85.58 82.63 และ 82.31 คะแนน ทั้งนี้ ในแต่ละด้านมีรายละเอียดของผลการประเมิน ดังนี้

4.1) ด้านบริบทของการจัดทำโครงการก่อนนำโครงการไปดำเนินงานมีความเหมาะสมอย่างสูงกับหมู่บ้าน หรือชุมชนที่จัดทำโครงการ โดยการมีความสอดคล้องกับแผนงาน

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

หลัก 5 แผนงาน และการมีความสอดคล้องกับสภาพทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และทรัพยากรธรรมชาติของหมู่บ้าน หรือชุมชนอยู่ในระดับสูงที่สุด ผลการประเมินด้านบริบทของการจัดทำโครงการก่อนนำโครงการไปดำเนินงาน พบว่า มีผลการประเมินอยู่ในระดับสูงเท่ากับ 82.63 คะแนน โดยผลการประเมินในเรื่องต่าง ๆ ด้านบริบทฯ พบว่า ส่วนใหญ่มีผลการประเมินอยู่ในระดับสูงทุกเรื่อง โดยเฉพาะการมีความสอดคล้องกับแผนงานหลัก 5 แผนงาน และการมีความสอดคล้องกับสภาพทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และทรัพยากรธรรมชาติของหมู่บ้าน หรือชุมชนมีผลการประเมินสูงที่สุดเท่ากับ 90.75 และ 90.00 คะแนน เนื่องจาก ผลการศึกษาเกี่ยวกับลักษณะทั่วไปของหมู่บ้าน หรือชุมชน และรายละเอียดของโครงการในส่วนที่ผ่านมา พบว่า โครงการที่จัดทำขึ้นส่วนใหญ่มีส่วนช่วยเหลือผู้ยากไร้ที่ไม่มีที่พึ่งพาซึ่งมีอยู่ภายในหมู่บ้าน หรือชุมชน เช่น การให้เงินช่วยเหลือ บริจาคสิ่งของ หรือเครื่องใช้ เป็นต้น และมีส่วนช่วยลดต้นทุนหรือค่าใช้จ่ายในการประกอบอาชีพและดำเนินชีวิตประจำวันซึ่งสอดคล้องกับส่วนใหญ่ที่มีต้นทุนและค่าใช้จ่ายหลายรายการทั้งค่าอาหารสัตว์ ค่าปุ๋ย หรือค่ายากำจัดศัตรูพืช และค่าอาหาร

ในขณะที่ ผลการประเมินในเรื่องการเป็นโครงการที่สามารถดำเนินงานได้เองโดยหมู่บ้าน หรือชุมชน โดยใช้ปัจจัยการดำเนินงานโดยเฉพาะแรงงานในหมู่บ้าน หรือชุมชนเป็นหลัก การมีส่วนร่วมของคนในหมู่บ้าน หรือชุมชนในการจัดทำโครงการ และการมีความชัดเจนของวัตถุประสงค์ และเป้าหมายของโครงการมีผลการประเมินเท่ากับ 85.25 – 87.50 คะแนน เนื่องจากผลการศึกษาเกี่ยวกับการดำเนินงานโครงการตามคู่มือ และรายละเอียดของโครงการในส่วนที่ผ่านมา พบว่า มีการใช้คนในหมู่บ้าน หรือชุมชนดำเนินงานโครงการ โดยแต่งตั้งคณะกรรมการจากคนในหมู่บ้าน หรือชุมชนขึ้นมาดำเนินงานโครงการ และดำเนินงานในรูปแบบของกลุ่มหรือสหกรณ์ที่มีสมาชิกร่วมถือหุ้น โครงการของหมู่บ้าน หรือชุมชนได้มีการจัดเวทีชุมชนเพื่อให้คนในหมู่บ้าน หรือชุมชนได้เข้ามามีส่วนร่วมกันคิด ร่วมกันเรียนรู้ ร่วมกันดำเนินงาน และร่วมกันค้นหาแนวทางพัฒนาและแก้ไขปัญหาของหมู่บ้าน หรือชุมชน และมีการจัดทำรายละเอียดของโครงการเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ เป้าหมายไว้อย่างชัดเจนตามแบบเสนอโครงการ และผลการประเมินในเรื่องการเป็นโครงการที่ไม่มีความซ้ำซ้อนกับโครงการของหน่วยงานอื่น การมีความชัดเจนของผู้ที่ได้รับผลประโยชน์ของโครงการ การเป็นโครงการที่ไม่ดำเนินงานเกี่ยวกับกองทุนหมุนเวียน การให้เงินสงเคราะห์ หรือซื้อของแจก และการสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปต่างประเทศ และการมีความชัดเจนของงบประมาณของโครงการมีผลการประเมินเท่ากับ 76.75 – 82.75 คะแนน ยกเว้นผลการประเมินในเรื่องการเป็นโครงการที่มีความสอดคล้องกับโครงการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีผลการประเมินอยู่ในระดับปานกลางเท่ากับ 62.25 คะแนน

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

4.2) ด้านปัจจัยนำเข้าสำหรับการดำเนินงานโครงการมีความเหมาะสมอย่างสูงต่อการดำเนินโครงการของหมู่บ้าน หรือชุมชน โดยการมีความชัดเจน และครอบคลุมกิจกรรมที่ต้องดำเนินงานในแผนการดำเนินงานของโครงการอยู่ในระดับสูงที่สุด ผลการประเมินด้านปัจจัยนำเข้าสำหรับการดำเนินงานโครงการ พบว่า มีผลการประเมินอยู่ในระดับสูงเท่ากับ 82.31 คะแนน โดยผลการประเมินในเรื่องต่าง ๆ ด้านปัจจัยนำเข้าฯ พบว่า มีผลการประเมินอยู่ในระดับสูงทุกเรื่อง โดยเฉพาะการมีความชัดเจน และครอบคลุมกิจกรรมที่ต้องดำเนินงานในแผนการดำเนินงานของโครงการมีผลการประเมินสูงที่สุดเท่ากับ 90.75 คะแนน เนื่องจาก ผลการศึกษาเกี่ยวกับการดำเนินงานโครงการตามคู่มือ และรายละเอียดของโครงการในส่วนที่ผ่านมา พบว่า การจัดทำโครงการของหมู่บ้าน หรือชุมชนได้มีการจัดทำรายละเอียดของโครงการเกี่ยวกับวิธีดำเนินงานโครงอย่างชัดเจน และครอบคลุมตามแบบเสนอโครงการ ในขณะที่ ผลการประเมินในเรื่องการได้รับการสนับสนุนด้านการจัดซื้อจัดจ้างวัสดุ อุปกรณ์ หรือบุคลากรในราคาถูก หรือการให้เงินสมทบ หรือบริจาค และด้านการจัดหาวัสดุ อุปกรณ์ หรือเครื่องมือให้ หรือการแนะนำแหล่งซื้อวัสดุอุปกรณ์ หรือเครื่องมือที่มีคุณภาพจากหน่วยงานภายนอกหมู่บ้าน หรือชุมชนมีผลการประเมินเท่ากับ 88.75 และ 86.75 คะแนน เนื่องจาก ผลการศึกษาเกี่ยวกับรายละเอียดของโครงการในส่วนที่ผ่านมา พบว่า ในการจัดทำโครงการได้รับความช่วยเหลือในการออกแบบงานก่อสร้าง และจัดทำรายละเอียดของวัสดุ อุปกรณ์ หรือเครื่องมือที่เหมาะสม และจำเป็นต้องใช้กับโครงการจากองค์การบริหารส่วนตำบล และร้านจำหน่ายวัสดุ อุปกรณ์ หรือเครื่องมือในพื้นที่

สำหรับผลการประเมินในเรื่องการได้รับการสนับสนุนด้านจำนวนบุคลากร การฝึกอบรม หรือการเดินทางไปศึกษาดูงานจากหน่วยงานภายนอกหมู่บ้าน หรือชุมชน และการมีคุณภาพที่เหมาะสมของวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ สำหรับดำเนินงานโครงการมีผลการประเมินเท่ากับ 84.25 และ 83.75 คะแนน เนื่องจาก ผลการศึกษาเกี่ยวกับรายละเอียดของโครงการในส่วนที่ผ่านมา พบว่า ในการจัดทำโครงการได้รับการสนับสนุนบุคลากรที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับการจัดทำโครงการ และการออกแบบงานก่อสร้างจากอำเภอ หรือกิ่งอำเภอ และองค์การบริหารส่วนตำบลในพื้นที่ และวัสดุ อุปกรณ์ หรือเครื่องมือที่ใช้ในโครงการ เช่น อุปกรณ์ก่อสร้าง เป็นต้น มีคุณภาพตรงตามวัตถุประสงค์ และเป้าหมายของโครงการที่ต้องการ และผลการประเมินในเรื่องการมีความเพียงพอ การเข้าใจในบทบาทหน้าที่ และการมีความเหมาะสมของทักษะ ความรู้ ความเชี่ยวชาญ หรือประสบการณ์ของคณะกรรมการดำเนินงานโครงการมีผลการประเมินเท่ากับ 77.25 – 82.75 คะแนน เนื่องจาก ผลการศึกษาเกี่ยวกับการดำเนินงานโครงการตามคู่มือ ลักษณะทั่วไปของคณะกรรมการดำเนินงานโครงการ และรายละเอียดของโครงการในส่วนที่ผ่านมา พบว่า

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

คณะกรรมการดำเนินงานโครงการมีจำนวนค่อนข้างมากถึง 12 – 15 คน เพียงพอที่จะรับผิดชอบงานด้านต่าง ๆ ของโครงการ และสามารถสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ได้จากคู่มือการดำเนินงานโครงการ รวมทั้ง มีทักษะ ความรู้ ความเชี่ยวชาญ หรือประสบการณ์ที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินงานโครงการ เช่น การก่อสร้าง การทำบัญชีรายรับ หรือรายจ่าย เป็นต้น และผลการประเมินในเรื่องการมีความเพียงพอของวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือสำหรับดำเนินงานโครงการ การอนุมัติงบประมาณได้ทันกับช่วงระยะเวลาดำเนินงานโครงการที่กำหนดไว้ การมีความเหมาะสมของระยะเวลาในการดำเนินงานโครงการ และการมีความเพียงพอของงบประมาณสำหรับดำเนินงานโครงการมีผลการประเมินเท่ากับ 75.00 – 82.00 คะแนน

4.3) ด้านกระบวนการในการจัดทำ และบริหารจัดการโครงการมีความเหมาะสมอย่างสูงในการเอื้ออำนวยให้โครงการของหมู่บ้าน หรือชุมชนประสบความสำเร็จ โดยการมีส่วนร่วมของคนในหมู่บ้าน หรือชุมชนในการเลือกตั้งคณะกรรมการดำเนินโครงการ และการมีความสะดวกรวดเร็วในการเบิกจ่ายงบประมาณจากบัญชีของหมู่บ้าน หรือชุมชนอยู่ในระดับสูงที่สุด ผลการประเมินด้านกระบวนการในการจัดทำ และบริหารจัดการโครงการ พบว่า มีผลการประเมินอยู่ในระดับสูงเท่ากับ 85.94 คะแนน โดยผลการประเมินในเรื่องต่าง ๆ ด้านกระบวนการฯ พบว่า มีผลการประเมินอยู่ในระดับสูงทุกเรื่อง โดยเฉพาะการมีส่วนร่วมของคนในหมู่บ้าน หรือชุมชนในการเลือกตั้งคณะกรรมการดำเนินโครงการ และการมีความสะดวกรวดเร็วในการเบิกจ่ายงบประมาณจากบัญชีของหมู่บ้าน หรือชุมชนมีผลการประเมินสูงที่สุดเท่ากับ 91.25 และ 90.00 คะแนน เนื่องจาก ผลการศึกษาเกี่ยวกับการดำเนินงานโครงการตามคู่มือในส่วนที่ผ่านมา พบว่า การจัดทำโครงการของหมู่บ้าน หรือชุมชนได้มีการจัดประชาคมเพื่อคัดเลือกคณะกรรมการดำเนินงานโครงการจำนวน 12 – 15 คน ประกอบด้วยประธานกรรมการ รองประธานกรรมการ เหรัญญิก ผู้ช่วยเหรัญญิก กรรมการฝ่ายควบคุมและตรวจสอบ กรรมการอื่น ๆ เลขานุการ และผู้ช่วยเลขานุการ และขั้นตอนในการเบิกจ่ายงบประมาณจากบัญชีของหมู่บ้าน หรือชุมชนมีเพียง 2 ขั้นตอน ทำให้มีความสะดวกรวดเร็ว คือ 1) การนำรายละเอียดของโครงการ หลักฐานการดำเนินโครงการ หลักฐานการอนุมัติจัดซื้อจัดจ้างและเบิกจ่ายเงินของคณะกรรมการดำเนินงานโครงการ และหนังสือขอเบิกเงินไปให้อำเภอ หรือกิ่งอำเภอตรวจสอบความถูกต้อง และ 2) การนำหลักฐานดังกล่าว พร้อมความเห็นชอบของอำเภอ หรือกิ่งอำเภอไปประกอบการเบิกจ่ายเงินจากบัญชีของหมู่บ้าน หรือชุมชน

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ในขณะที่ ผลการประเมินในเรื่องการมีความชัดเจน ไม่ยุ่งยาก และไม่เป็นอุปสรรคของแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้าง และการมีส่วนร่วมของคนในหมู่บ้าน หรือชุมชนในการติดตามและตรวจสอบผลการดำเนินงานโครงการมีผลการประเมินเท่ากับ 88.75 และ 86.50 คะแนน เนื่องจาก ผลการศึกษาเกี่ยวกับการดำเนินงานโครงการตามคู่มือในส่วนที่ผ่านมา พบว่า วิธีการจัดซื้อจัดจ้างมีรายละเอียดอย่างชัดเจน 2 วิธี คือ 1) ติดต่อตกลงราคากับผู้ขายหรือผู้รับจ้างโดยตรง และ 2) ประกาศการจัดซื้อจัดจ้างเพื่อให้ผู้ขายหรือผู้รับจ้างเสนอราคา และคนในหมู่บ้าน หรือชุมชนมีส่วนร่วมในการติดตามและตรวจสอบผลการดำเนินงานโครงการได้โดยทางอ้อมผ่านคณะกรรมการดำเนินงานโครงการที่เป็นกรรมการฝ่ายควบคุมและตรวจสอบ และการปิดประกาศประชาสัมพันธ์ผลการใช้จ่ายเงินงบประมาณของโครงการในที่สาธารณะ และผลการประเมินในเรื่องการมีส่วนร่วมของคนในหมู่บ้านในการจัดทำโครงการทั้งการวิเคราะห์สถานการณ์ การกำหนดปัญหา หรือความต้องการ การแสดงความคิดเห็น และตัดสินใจเลือกวิธีการการแก้ไขปัญหา หรือพัฒนา และการกำหนดรายละเอียดของโครงการของหมู่บ้าน หรือชุมชนมีผลการประเมินเท่ากับ 82.75 คะแนน

4.4) ด้านผลผลิตตามวัตถุประสงค์ และผลลัพธ์ของโครงการประสบความสำเร็จอย่างสูงในการบรรลุตามวัตถุประสงค์ และผลลัพธ์การพัฒนาหมู่บ้าน หรือชุมชนของโครงการโดยการบรรลุตามวัตถุประสงค์ในเรื่องการช่วยเหลือด้านการสร้างอาชีพ หรือการจัดหาและซ่อมแซมปัจจัยในการดำเนินชีวิตแก่ผู้ยากไร้อยู่ในระดับสูง ผลการประเมินด้านผลผลิตตามวัตถุประสงค์ และผลลัพธ์ของโครงการ พบว่า มีผลการประเมินอยู่ในระดับสูงเท่ากับ 85.58 คะแนน โดยผลการประเมินในเรื่องการช่วยเหลือด้านการสร้างอาชีพ หรือการจัดหาและซ่อมแซมปัจจัยในการดำเนินชีวิตแก่ผู้ยากไร้มีผลการประเมินสูงเท่ากับ 89.25 คะแนน เนื่องจาก ผลการศึกษาเกี่ยวกับลักษณะทั่วไปของหมู่บ้าน หรือชุมชนที่จัดทำโครงการในส่วนที่ผ่านมา พบว่า ผู้ยากไร้ได้รับการช่วยเหลือให้มีที่อยู่อาศัยที่มั่นคงถาวร และมีรายได้สำหรับใช้ดำเนินชีวิตโดยได้รับเงินช่วยเหลือมากขึ้น ในขณะที่ ผลการประเมินการบรรลุผลลัพธ์เกี่ยวกับความเข้มแข็งของหมู่บ้าน หรือชุมชน ในด้านทุนทางสังคมเกี่ยวกับการมีสาธารณูปโภคสาธารณูปการที่สะดวกสบาย เช่น ศูนย์เรียนรู้ชุมชน ร้านค้าชุมชน และประปาชุมชน การไม่มีปัญหาเกี่ยวกับความไม่ปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน เช่น การลักขโมย และยาเสพติด และการมีกิจกรรมเพื่อส่งเสริมอาชีพ หรือความรู้ เช่น การจัดอบรม หรือการเดินทางไปศึกษาดูงานเกี่ยวกับการทำเกษตรกรรม หรือการผลิตผลิตภัณฑ์ของชุมชนมีผลการประเมินเท่ากับ 76.75 – 86.50 คะแนน

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

5) แผนงานที่ 5 แผนงานดูแลความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของชุมชมมีความเหมาะสม และประสบความสำเร็จอย่างสูงในการพัฒนาหมู่บ้าน หรือชุมชน โดยด้านกระบวนการในการจัดทำ และบริหารจัดการโครงการมีความเหมาะสมสูงที่สุด จากตารางภาคผนวกที่ 9 พบว่า แผนงานที่ 4 มีผลการประเมินอยู่ในระดับสูงเท่ากับ 81.33 คะแนน โดยผลการประเมินในด้านต่าง ๆ ของแผนงานที่ 4 พบว่า มีผลการประเมินอยู่ในระดับสูงทุกด้าน โดยเฉพาะด้านกระบวนการในการจัดทำ และบริหารจัดการโครงการมีผลการประเมินสูงที่สุดเท่ากับ 81.88 คะแนน ในขณะที่ด้านผลผลิตตามวัตถุประสงค์ และผลลัพธ์ของโครงการ ด้านบริบทของการจัดทำโครงการก่อนนำโครงการไปดำเนินงาน และด้านปัจจัยนำเข้าสำหรับการดำเนินงานโครงการมีผลการประเมินเท่ากับ 81.75 81.20 และ 80.49 คะแนน ทั้งนี้ ในแต่ละด้านมีรายละเอียดของผลการประเมิน ดังนี้

5.1) ด้านบริบทของการจัดทำโครงการก่อนนำโครงการไปดำเนินงานมีความเหมาะสมอย่างสูงกับหมู่บ้าน หรือชุมชนที่จัดทำโครงการ โดยการมีความชัดเจนของวัตถุประสงค์ เป้าหมาย งบประมาณ และผู้ที่ได้รับประโยชน์ของโครงการอยู่ในระดับสูงที่สุด ผลการประเมินด้านบริบทของการจัดทำโครงการก่อนนำโครงการไปดำเนินงาน พบว่า มีผลการประเมินอยู่ในระดับสูงเท่ากับ 81.20 คะแนน โดยผลการประเมินในเรื่องต่าง ๆ ด้านบริบทฯ พบว่า มีผลการประเมินอยู่ในระดับสูงทุกเรื่อง โดยเฉพาะการมีความชัดเจนของวัตถุประสงค์ เป้าหมาย งบประมาณ และผู้ที่ได้รับประโยชน์ของโครงการมีผลการประเมินสูงที่สุดเท่ากับ 82.75 – 84.00 คะแนน เนื่องจาก ผลการศึกษาเกี่ยวกับการดำเนินงานโครงการตามคู่มือในส่วนที่ผ่านมา พบว่า การจัดทำโครงการของหมู่บ้าน หรือชุมชนได้มีการจัดทำรายละเอียดของโครงการเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ เป้าหมาย งบประมาณ และผู้ที่ได้รับประโยชน์ไว้อย่างชัดเจนตามแบบเสนอโครงการ ในขณะที่ ผลการประเมินในเรื่องการมีความสอดคล้องกับสภาพทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และทรัพยากรธรรมชาติของหมู่บ้าน หรือชุมชน และการเป็นโครงการที่สามารถดำเนินงานได้เองโดยหมู่บ้าน หรือชุมชน โดยใช้ปัจจัยการดำเนินงานโดยเฉพาะแรงงานในหมู่บ้าน หรือชุมชนเป็นหลักมีผลการประเมินเท่ากับ 82.50 คะแนน เนื่องจาก ผลการศึกษาเกี่ยวกับลักษณะทั่วไปของหมู่บ้าน หรือชุมชน และรายละเอียดของโครงการในส่วนที่ผ่านมา พบว่า โครงการที่จัดทำขึ้นทุกโครงการมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาสภาพแวดล้อมทั้งแหล่งน้ำสาธารณะ พื้นที่สีเขียว และดินให้มีคุณภาพสูงขึ้นซึ่งสอดคล้องกับคุณภาพของแหล่งน้ำสาธารณะ พื้นที่สีเขียว และดินที่ยังคงอยู่ในระดับพอใช้ และมีการใช้คนในหมู่บ้าน หรือชุมชนดำเนินงานโครงการ เช่น การจัดจ้างคนในหมู่บ้านเพื่อปลูกและดูแลต้นไม้ คนในหมู่บ้านช่วยกันกำจัดวัชพืช และปลูกต้นไม้ เป็นต้น

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

สำหรับ ผลการประเมินในเรื่องการมีส่วนร่วมของคนในหมู่บ้าน หรือชุมชนในการจัดทำโครงการ และการมีความสอดคล้องกับแผนงานหลัก 5 แผนงานมีผลการประเมินเท่ากับ 81.75 และ 80.50 คะแนน เนื่องจาก ผลการศึกษาเกี่ยวกับการดำเนินงานโครงการตามคู่มือ และรายละเอียดของโครงการในส่วนที่ผ่านมา พบว่า การจัดทำโครงการของหมู่บ้าน หรือชุมชนได้มีการจัดเวทีชุมชนเพื่อให้คนในหมู่บ้าน หรือชุมชนได้เข้ามามีส่วนร่วมกันคิด ร่วมกันเรียนรู้ ร่วมกันดำเนินงาน และร่วมกันค้นหาแนวทางพัฒนาและแก้ไขปัญหาของหมู่บ้าน หรือชุมชน และโครงการที่จัดทำขึ้นส่วนใหญ่มีส่วนช่วยดูแลสภาพแวดล้อมของหมู่บ้าน หรือชุมชน เช่น การดูแลทัศนียภาพให้มีความสวยงาม และสะอาดร่มรื่น การทำความสะอาด และลอกคลองระบายน้ำ เป็นต้น และผลการประเมินในเรื่องการเป็นโครงการที่มีความสอดคล้องกับโครงการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และไม่มีความซ้ำซ้อนกับโครงการของหน่วยงานอื่น และการเป็นโครงการที่ไม่ดำเนินงานเกี่ยวกับกองทุนหมุนเวียน การให้เงินสงเคราะห์ หรือซื้อของแจก และการสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปต่างประเทศมีผลการประเมินเท่ากับ 75.75 – 82.00 คะแนน

5.2) ด้านปัจจัยนำเข้าสำหรับการดำเนินงานโครงการมีความเหมาะสมอย่างสูงต่อการดำเนินโครงการของหมู่บ้าน หรือชุมชน โดยการมีความชัดเจน และครอบคลุมกิจกรรมที่ต้องดำเนินงานในแผนการดำเนินงานของโครงการ การมีความเหมาะสมของระยะเวลาในการดำเนินงานโครงการ และการอนุมัติงบประมาณได้ทันกับช่วงระยะเวลาดำเนินงานโครงการที่กำหนดไว้อยู่ในระดับสูงที่สุด ผลการประเมินด้านปัจจัยนำเข้าสำหรับการดำเนินงานโครงการ พบว่า มีผลการประเมินอยู่ในระดับสูงเท่ากับ 80.49 คะแนน โดยผลการประเมินในเรื่องต่าง ๆ ด้านปัจจัยนำเข้าฯ พบว่า มีผลการประเมินอยู่ในระดับสูงทุกเรื่อง โดยเฉพาะการมีความชัดเจน และครอบคลุมกิจกรรมที่ต้องดำเนินงานในแผนการดำเนินงานของโครงการ การมีความเหมาะสมของระยะเวลาในการดำเนินงานโครงการ และการอนุมัติงบประมาณได้ทันกับช่วงระยะเวลาดำเนินงานโครงการที่กำหนดไว้มีผลการประเมินเท่ากับ 81.25 – 82.25 คะแนน เนื่องจาก ผลการศึกษาเกี่ยวกับการดำเนินงานโครงการตามคู่มือ และรายละเอียดของโครงการในส่วนที่ผ่านมา พบว่า การจัดทำโครงการของหมู่บ้าน หรือชุมชนได้มีการจัดทำรายละเอียดของโครงการเกี่ยวกับวิธีดำเนินงานโครงอย่างชัดเจน และครอบคลุมตามแบบเสนอโครงการ ระยะเวลาดำเนินงานโครงการที่กำหนดไว้เฉลี่ย 3 เดือนเหมาะสมไม่สั้น หรือยาวจนเกินไปสามารถดำเนินงานโครงการให้เสร็จสิ้นได้ และทุกโครงการสามารถดำเนินงานได้เสร็จสิ้น ซึ่งสอดคล้องกับปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานโครงการเกี่ยวกับความล่าช้าของงบประมาณที่ได้รับมีเพียงเล็กน้อย

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ในขณะที่ ผลการประเมินในเรื่องการมีความเพียงพอ การเข้าใจในบทบาทหน้าที่และการมีความเหมาะสมของทักษะ ความรู้ ความเชี่ยวชาญ หรือประสบการณ์ของคณะกรรมการดำเนินงานโครงการมีผลการประเมินเท่ากับ 80.25 – 81.00 คะแนน เนื่องจาก ผลการศึกษาเกี่ยวกับการดำเนินงานโครงการตามคู่มือ ลักษณะทั่วไปของคณะกรรมการดำเนินงานโครงการ และรายละเอียดของโครงการในส่วนที่ผ่านมา พบว่า คณะกรรมการดำเนินงานโครงการมีจำนวนค่อนข้างมากถึง 12 – 15 คน เพียงพอที่จะรับผิดชอบงานด้านต่าง ๆ ของโครงการ และสามารถสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ได้จากคู่มือการดำเนินงานโครงการ รวมทั้ง มีทักษะ ความรู้ ความเชี่ยวชาญ หรือประสบการณ์ที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินงานโครงการ เช่น การทำปุ๋ย หรือยาฆ่าแมลงชีวภาพ และการทำบัญชีรายรับ และรายจ่าย เป็นต้น และผลการประเมินการมีความเพียงพอของงบประมาณสำหรับดำเนินงานโครงการ การได้รับการสนับสนุนด้านการจัดซื้อจัดจ้างวัสดุ อุปกรณ์ หรือบุคลากรในราคาถูก หรือการให้เงินสมทบ หรือบริจาคจากหน่วยงานภายนอกหมู่บ้านหรือชุมชน การมีคุณภาพของวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือสำหรับดำเนินงานโครงการ การได้รับการสนับสนุนด้านการจัดหาวัสดุ อุปกรณ์ หรือเครื่องมือให้ หรือการแนะนำแหล่งซื้อวัสดุ อุปกรณ์ หรือเครื่องมือที่มีคุณภาพจากหน่วยงานภายนอกหมู่บ้าน หรือชุมชน การมีความเพียงพอของวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือสำหรับดำเนินงานโครงการ การได้รับการสนับสนุนด้านจำนวนบุคลากร การฝึกอบรม หรือการเดินทางไปศึกษาดูงานจากหน่วยงานภายนอกหมู่บ้าน หรือชุมชนมีผลการประเมินเท่ากับ 78.00 – 80.25 คะแนน

5.3) ด้านกระบวนการในการจัดทำ และบริหารจัดการโครงการมีความเหมาะสมอย่างสูงในการเอื้ออำนวยให้โครงการของหมู่บ้าน หรือชุมชนประสบความสำเร็จ โดยการมีความสะดวกรวดเร็วในการเบิกจ่ายงบประมาณจากบัญชีของหมู่บ้าน หรือชุมชนอยู่ในระดับสูงที่สุด ผลการประเมินด้านกระบวนการในการจัดทำ และบริหารจัดการโครงการ พบว่า มีผลการประเมินอยู่ในระดับสูงเท่ากับ 81.88 คะแนน โดยผลการประเมินในเรื่องต่าง ๆ ด้านกระบวนการฯ พบว่า มีผลการประเมินอยู่ในระดับสูงทุกเรื่อง โดยเฉพาะการมีความสะดวกรวดเร็วในการเบิกจ่ายงบประมาณจากบัญชีของหมู่บ้าน หรือชุมชนมีผลการประเมินสูงที่สุดเท่ากับ 85.00 คะแนน เนื่องจาก ผลการศึกษาเกี่ยวกับการดำเนินงานโครงการตามคู่มือในส่วนที่ผ่านมา พบว่า ขั้นตอนในการเบิกจ่ายงบประมาณจากบัญชีของหมู่บ้าน หรือชุมชนมีเพียง 2 ขั้นตอน ทำให้มีความสะดวกรวดเร็ว คือ 1) การนำรายละเอียดของโครงการ หลักฐานการดำเนินโครงการ หลักฐานการอนุมัติจัดซื้อจัดจ้างและเบิกจ่ายเงินของคณะกรรมการดำเนินงานโครงการ และหนังสือขอเบิกเงินไปให้อำเภอ หรือกิ่ง

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

อำเภอตรวจสอบความถูกต้อง และ 2) การนำหลักฐานดังกล่าว พร้อมความเห็นชอบของอำเภอ หรือกิ่งอำเภอไปประกอบการเบิกจ่ายเงินจากบัญชีของหมู่บ้าน หรือชุมชน

ในขณะที่ ผลการประเมินในเรื่องการมีส่วนร่วมของคนในหมู่บ้าน หรือชุมชนในการเลือกตั้งคณะกรรมการดำเนินโครงการ และการมีความชัดเจน ไม่ยุ่งยาก และไม่เป็นอุปสรรคของแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างมีผลการประเมินเท่ากับ 83.00 และ 81.75 คะแนน เนื่องจาก ผลการศึกษาเกี่ยวกับการดำเนินงานโครงการตามคู่มือในส่วนที่ผ่านมา พบว่า การจัดทำโครงการของหมู่บ้าน หรือชุมชนได้มีการจัดประชาคมเพื่อคัดเลือกคณะกรรมการดำเนินงานโครงการจำนวน 12 – 15 คน ประกอบด้วยประธานกรรมการ รองประธานกรรมการ เหรัญญิก ผู้ช่วยเหรัญญิก กรรมการฝ่ายควบคุมและตรวจสอบ กรรมการอื่น ๆ เลขานุการ และผู้ช่วยเลขานุการ และวิธีการจัดซื้อจัดจ้างมีรายละเอียดอย่างชัดเจน 2 วิธี คือ 1) ติดต่อตกลงราคากับผู้ขายหรือผู้รับจ้างโดยตรง และ 2) ประกาศการจัดซื้อจัดจ้างเพื่อให้ผู้ขายหรือผู้รับจ้างเสนอราคา และผลการประเมินในเรื่องการมีส่วนร่วมของคนในหมู่บ้าน หรือชุมชนในการติดตามและตรวจสอบผลการดำเนินงานโครงการ และการมีส่วนร่วมของคนในหมู่บ้านในการจัดทำโครงการทั้งการวิเคราะห์สถานการณ์ การกำหนดปัญหา หรือความต้องการ การแสดงความคิดเห็น และตัดสินใจเลือกวิธีการการแก้ไขปัญหา หรือพัฒนา และการกำหนดรายละเอียดของโครงการของหมู่บ้าน หรือชุมชนมีผลการประเมินเท่ากับ 81.25 และ 81.00 คะแนน

5.4) ด้านผลผลิตตามวัตถุประสงค์ และผลลัพธ์ของโครงการประสบความสำเร็จอย่างสูงในการบรรลุตามวัตถุประสงค์ และผลลัพธ์การพัฒนาหมู่บ้าน หรือชุมชนของโครงการโดยการบรรลุตามวัตถุประสงค์ในเรื่องการดูแลป้องกันทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอยู่ในระดับสูง ผลการประเมินด้านผลผลิตตามวัตถุประสงค์ และผลลัพธ์ของโครงการ พบว่า มีผลการประเมินอยู่ในระดับสูงเท่ากับ 81.75 คะแนน โดยผลการประเมินในเรื่องการดูแลป้องกันทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมีผลการประเมินสูงเท่ากับ 82.50 คะแนน เนื่องจาก ผลการศึกษาเกี่ยวกับลักษณะทั่วไปของหมู่บ้าน หรือชุมชนที่จัดทำโครงการในส่วนที่ผ่านมา พบว่า หมู่บ้าน หรือชุมชนส่วนใหญ่ได้มีการจัดกิจกรรมเพื่อป้องกันดูแลทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ทำร่วมกันในหมู่บ้าน หรือชุมชนมากขึ้น ในขณะที่ ผลการประเมินการบรรลุผลลัพธ์เกี่ยวกับความเข้มแข็งของหมู่บ้าน หรือชุมชน ในด้านด้านทุนทางสิ่งแวดล้อมเกี่ยวกับการไม่มีปัญหาสภาพแวดล้อม เช่น ความไม่เป็นระเบียบเรียบร้อย ไม่สะอาด กลิ่นเหม็น เสียงรบกวน และฝุ่น

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ควัน และการมีความพึ่งพอใจสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติ เช่น คุณภาพของดิน คุณภาพของแหล่งน้ำ และความพอเพียงของพื้นที่สีเขียวมีผลการประเมินเท่ากับ 82.00 และ 80.00 คะแนน

ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะในการดำเนินงานโครงการ

จากการเก็บรวบรวมข้อมูลปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะในการดำเนินงานโครงการภายใต้ยุทธศาสตร์ประชาชนอยู่ดีมีสุขระดับจังหวัดของจังหวัดอ่างทองจากคณะกรรมการดำเนินงานโครงการจำนวน 398 คน เมื่อพิจารณาในระดับภาพรวมทุกแผนงาน และรายแผนงานแล้ว พบว่า โครงการมีปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะในการดำเนินงาน ดังนี้

1. ภาพรวมทุกแผนงาน

จากตารางภาคผนวกที่ 10 พบว่า การดำเนินงานโครงการส่วนใหญ่ไม่มีปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานร้อยละ 79.14 ในขณะที่โครงการที่มีปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานมีเพียงร้อยละ 20.86 โดยปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานโครงการส่วนใหญ่เป็นปัญหาเกี่ยวกับงบประมาณที่ได้รับไม่เพียงพอในการดำเนินงานโครงการร้อยละ 22.56 รองลงมาเป็นปัญหาเกี่ยวกับวัสดุอุปกรณ์ไม่เพียงพอในการดำเนินงานโครงการร้อยละ 14.36 นอกจากนี้ ยังมีปัญหาอุปสรรอื่น ๆ เช่น ได้รับอนุมัติงบประมาณล่าช้า คนในหมู่บ้าน หรือชุมชนบางส่วนไม่ค่อยเข้าใจการดำเนินงานโครงการ คนในหมู่บ้าน หรือชุมชนขาดความร่วมมือกันในการดำเนินงานโครงการ เนื่องจากแตกความสามัคคีจากการเลือกตั้งผู้นำชุมชน เป็นต้น และสำหรับข้อเสนอแนะต่อผู้ที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงานโครงการส่วนใหญ่ควรส่งเสริมและสนับสนุนงบประมาณให้หมู่บ้าน หรือชุมชนสำหรับการดำเนินงานโครงการอย่างต่อเนื่องร้อยละ 32.03 รองลงมาควรจัดสรรงบประมาณให้หมู่บ้าน หรือชุมชนอย่างรวดเร็ว และเพิ่มขึ้นให้เพียงพอสำหรับการดำเนินงานโครงการร้อยละ 31.25 นอกจากนี้ยังมีข้อเสนอแนะอื่น ๆ เช่น ควรช่วยจัดหาวัสดุอุปกรณ์ที่มีคุณภาพดีให้กับหมู่บ้าน หรือชุมชนเพิ่มขึ้น ควรมีการช่วยจัดทำเครื่องหมายการค้า และรับรองคุณภาพสินค้าภายใต้โครงการ ควรเป็นโครงการที่ช่วยสนับสนุนการดำเนินงานของกลุ่มอาชีพ ช่วยสร้างรายได้ชุมชน และเป็นแหล่งเงินทุนในการประกอบอาชีพ ควรจัดทำบัญชีรายรับรายจ่ายของโครงการติดประกาศที่ศาลาหมู่บ้าน หรือชุมชนให้คนในหมู่บ้าน หรือชุมชนได้รับทราบทุกเดือน เป็นต้น

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

2. รายแผนงาน

เมื่อพิจารณาปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะในการดำเนินงานโครงการเป็นรายแผนงาน จากตารางภาคผนวกที่ 10 พบว่า แต่ละแผนงานมีปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะในการดำเนินงานโครงการ ดังนี้

2.1 แผนงานที่ 1 แผนงานสร้างการเรียนรู้ และความสามารถในการจัดการของชุมชน พบว่า การดำเนินงานโครงการส่วนใหญ่ไม่มีปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานร้อยละ 74.19 ในขณะที่โครงการที่มีปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานมีเพียงร้อยละ 25.81 โดยปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานโครงการส่วนใหญ่เป็นปัญหาเกี่ยวกับงบประมาณที่ได้รับไม่เพียงพอในการดำเนินงานโครงการร้อยละ 28.89 รองลงมาเป็นปัญหาเกี่ยวกับการเบิกจ่ายงบประมาณจากบัญชีของหมู่บ้าน หรือชุมชนมีความล่าช้า และไม่สะดวกร้อยละ 15.56 นอกจากนี้ ยังมีปัญหาอุปสรรอื่น ๆ ได้แก่ ได้รับอนุมัติงบประมาณล่าช้า และคนในหมู่บ้าน หรือชุมชนบางส่วนไม่ค่อยเข้าใจการดำเนินงานโครงการ สำหรับข้อเสนอแนะต่อผู้ที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงานโครงการส่วนใหญ่ควรส่งเสริมและสนับสนุนงบประมาณให้หมู่บ้าน หรือชุมชนสำหรับการดำเนินงานโครงการอย่างต่อเนื่องร้อยละ 51.85 รองลงมาควรจัดสรรงบประมาณให้หมู่บ้าน หรือชุมชนอย่างรวดเร็ว และเพิ่มขึ้นให้เพียงพอสำหรับการดำเนินงานโครงการร้อยละ 25.93 นอกจากนี้ ยังมีข้อเสนอแนะอื่น ๆ ได้แก่ ควรช่วยจัดหาวัสดุอุปกรณ์ที่มีคุณภาพดีให้กับหมู่บ้าน หรือชุมชนเพิ่มขึ้น ควรลงพื้นที่จริงเพื่อติดตามตรวจสอบผลการดำเนินงานโครงการ และควรเป็นโครงการที่มีส่วนช่วยเหลือคนยากจนในหมู่บ้าน หรือชุมชน

2.2 แผนงานที่ 2 แผนงานกำหนดตำแหน่งการพัฒนาอาชีพของชุมชนภายใต้ระบบและกลไกการตลาด พบว่า การดำเนินงานโครงการส่วนใหญ่ไม่มีปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานร้อยละ 93.62 ในขณะที่โครงการที่มีปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานมีเพียงร้อยละ 6.38 โดยปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานโครงการส่วนใหญ่เป็นปัญหาเกี่ยวกับงบประมาณที่ได้รับไม่เพียงพอในการดำเนินงานโครงการ และวัสดุอุปกรณ์ไม่เพียงพอในการดำเนินงานโครงการร้อยละ 25.01 เท่า ๆ กัน รองลงมาเป็นปัญหาต่าง ๆ เช่น การเบิกจ่ายงบประมาณจากบัญชีของหมู่บ้าน หรือชุมชนมีความล่าช้า และไม่สะดวก คนในหมู่บ้าน หรือชุมชนไม่มีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็น และตัดสินใจเลือกวิธีการในการแก้ไขปัญหา หรือพัฒนาหมู่บ้าน หรือชุมชน รวมทั้ง ติดตามตรวจสอบผลการดำเนินงานโครงการ เป็นต้น ร้อยละ 8.33 เท่า ๆ กัน สำหรับข้อเสนอแนะต่อผู้ที่เกี่ยวข้องในการ

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ดำเนินงานโครงการส่วนใหญ่ไม่ควรกำหนดรายละเอียดของโครงการที่ให้สามารถดำเนินงานได้มากเกินไป ควรเป็นโครงการที่คนในชุมชนต้องการดำเนินงานร้อยละ 26.31 รองลงมาควรจัดสรรงบประมาณให้หมู่บ้าน หรือชุมชนอย่างรวดเร็ว และเพิ่มขึ้นให้เพียงพอสำหรับการดำเนินงานโครงการ และควรมีการอบรมคณะกรรมการดำเนินงานโครงการ และคนในชุมชนเกี่ยวกับวิธีการดำเนินงานโครงการ โดยเดินทางไปศึกษาดูงานนอกสถานที่ หรือเชิญวิทยากรจากภายนอกมาให้ความรู้ร้อยละ 21.05 เท่า ๆ กัน นอกจากนี้ ยังมีข้อเสนอแนะอื่น ๆ เช่น ควรมีการช่วยจัดทำเครื่องหมายการค้า และรับรองคุณภาพสินค้าภายใต้โครงการ ควรมีร้านจำหน่ายวัสดุอุปกรณ์ที่อำนวยความสะดวกในการจำหน่ายให้กับโครงการโดยตรง เป็นต้น

2.3 แผนงานที่ 3 แผนงานพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชน พบว่า การดำเนินงานโครงการส่วนใหญ่ไม่มีปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานร้อยละ 61.82 ในขณะที่โครงการที่มีปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานมีเพียงร้อยละ 38.18 โดยปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานโครงการส่วนใหญ่เป็นปัญหาเกี่ยวกับงบประมาณที่ได้รับไม่เพียงพอในการดำเนินงานโครงการร้อยละ 44.44 รองลงมาเป็นปัญหาเกี่ยวกับวัสดุอุปกรณ์ไม่เพียงพอในการดำเนินงานโครงการร้อยละ 18.52 นอกจากนี้ ยังมีปัญหาอุปสรรอื่น ๆ ได้แก่ คนในหมู่บ้าน หรือชุมชนขาดความร่วมมือกันในการดำเนินงานโครงการ เนื่องจากแตกความสามัคคีจากการเลือกตั้งผู้นำชุมชน สำหรับข้อเสนอแนะต่อผู้ที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงานโครงการส่วนใหญ่ควรจัดสรรงบประมาณให้หมู่บ้าน หรือชุมชนอย่างรวดเร็ว และเพิ่มขึ้นให้เพียงพอสำหรับการดำเนินงานโครงการร้อยละ 40.00 รองลงมาควรส่งเสริมและสนับสนุนงบประมาณให้หมู่บ้าน หรือชุมชนสำหรับการดำเนินงานโครงการอย่างต่อเนื่องร้อยละ 28.00 นอกจากนี้ ยังมีข้อเสนอแนะอื่น ๆ เช่น ควรเป็นโครงการที่ช่วยสนับสนุนการดำเนินงานของกลุ่มอาชีพ ช่วยสร้างรายได้ชุมชน และเป็นแหล่งเงินทุนในการประกอบอาชีพ ควรพัฒนาระบบการบริหารงานโครงการ โดยเฉพาะในระดับหมู่บ้านให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น ควรเป็นโครงการที่คนในหมู่บ้าน หรือชุมชนร่วมกันดำเนินงาน และมีความโปร่งใสในการดำเนินงานเป็นต้น

2.4 แผนงานที่ 4 แผนงานสนับสนุนชุมชนให้มีบทบาทรองรับความอ่อนแอของระบบครอบครัวไทย พบว่า การดำเนินงานโครงการส่วนใหญ่ไม่มีปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานร้อยละ 86.49 ในขณะที่โครงการที่มีปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานมีเพียงร้อยละ 13.51 โดยปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานโครงการส่วนใหญ่เป็นปัญหาเกี่ยวกับงบประมาณที่ได้รับไม่เพียงพอในการดำเนินงานโครงการร้อยละ 27.28 รองลงมาเป็นปัญหาเกี่ยวกับการเบิกจ่ายงบประมาณจากบัญชี

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ของหมู่บ้าน หรือชุมชนมีความล่าช้า และไม่สะดวก และคนในหมู่บ้าน หรือชุมชนไม่มีส่วนร่วมในการติดตามตรวจสอบผลการดำเนินงานโครงการร้อยละ 18.18 เท่า ๆ กัน สำหรับข้อเสนอแนะต่อผู้ที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงานโครงการส่วนใหญ่ควรส่งเสริมและสนับสนุนงบประมาณให้หมู่บ้าน หรือชุมชนสำหรับการดำเนินงานโครงการอย่างต่อเนื่องร้อยละ 38.10 รองลงมาไม่ควรกำหนดรายละเอียดของโครงการที่ให้สามารถดำเนินงานได้มากเกินไป ควรเป็นโครงการที่คนในชุมชนต้องการดำเนินงานร้อยละ 28.57 นอกจากนี้ ยังมีข้อเสนอแนะอื่น ๆ เช่น ควรจัดทำบัญชีรายรับรายจ่ายของโครงการติดประกาศที่ศาลาหมู่บ้าน หรือชุมชนให้คนในหมู่บ้าน หรือชุมชนได้รับทราบทุกเดือน ควรลงพื้นที่จริงเพื่อติดตามตรวจสอบผลการดำเนินงานโครงการ ควรให้หมู่บ้าน หรือชุมชนจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์เองโดยตรงแทนการเสนอราคาโดยร้านค้า เป็นต้น

2.5 แผนงานที่ 5 แผนงานดูแลความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของชุมชน พบว่า การดำเนินงานโครงการส่วนใหญ่ไม่มีปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานร้อยละ 83.12 ในขณะที่โครงการที่มีปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานมีเพียงร้อยละ 16.88 โดยปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานโครงการส่วนใหญ่เป็นปัญหาเกี่ยวกับงบประมาณที่ได้รับไม่เพียงพอในการดำเนินงานโครงการ การเบิกจ่ายงบประมาณจากบัญชีของหมู่บ้าน หรือชุมชนมีความล่าช้า และไม่สะดวก คนในหมู่บ้าน หรือชุมชนไม่มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับวิธีการแก้ไขปัญหา และวัสดุอุปกรณ์ไม่เพียงพอในการดำเนินงานโครงการร้อยละ 13.00 เท่า ๆ กัน รองลงมาเป็นปัญหาเกี่ยวกับคณะกรรมการดำเนินงานโครงการไม่มีทักษะ ความรู้ ความเชี่ยวชาญ หรือประสบการณ์ในการดำเนินงานโครงการ คนในหมู่บ้าน หรือชุมชนไม่มีส่วนร่วมตัดสินเลือกวิธีการแก้ไขปัญหา และติดตามตรวจสอบผลการดำเนินงานโครงการ และวัสดุอุปกรณ์ในการดำเนินงานโครงการไม่มีคุณภาพร้อยละ 12.00 เท่า ๆ กัน สำหรับข้อเสนอแนะต่อผู้ที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงานโครงการส่วนใหญ่ควรจัดสรรงบประมาณให้หมู่บ้าน หรือชุมชนอย่างรวดเร็ว และเพิ่มขึ้นให้เพียงพอสำหรับการดำเนินงานโครงการร้อยละ 47.22 รองลงมาควรส่งเสริมและสนับสนุนงบประมาณให้หมู่บ้าน หรือชุมชนสำหรับการดำเนินงานโครงการอย่างต่อเนื่องร้อยละ 27.78 นอกจากนี้ ยังมีข้อเสนอแนะอื่น ๆ ได้แก่ ควรช่วยจัดหาวัสดุอุปกรณ์ที่มีคุณภาพดีให้กับหมู่บ้าน หรือชุมชนเพิ่มขึ้น

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

บทที่ 6

สรุปและข้อเสนอแนะ

สรุป

จากผลการศึกษาในบทที่ 5 เกี่ยวกับการประเมินผลแผนชุมชนภายใต้ยุทธศาสตร์ประชาชนอยู่ดีมีสุขระดับจังหวัด กรณีศึกษาจังหวัดอ่างทอง โดยการกำหนดเกณฑ์การวัดค่า และเก็บรวบรวมข้อมูลความเห็นของคณะกรรมการดำเนินงานโครงการด้วยแบบสอบถามจากคณะกรรมการดำเนินงานโครงการจำนวน 398 คน และวิเคราะห์ข้อมูลตามแบบจำลองซิป (CIPP Model) นั้น สามารถที่จะสรุปผลการศึกษาได้ ดังนี้

คณะกรรมการดำเนินงานโครงการของชุมชนภายใต้ยุทธศาสตร์ประชาชนอยู่ดีมีสุขระดับจังหวัดของจังหวัดอ่างทองทั้งในระดับภาพรวมทุกแผนงาน และรายแผนงานของยุทธศาสตร์ประชาชนอยู่ดีมีสุขระดับจังหวัดส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุอยู่ในช่วง 34 ─ 50 ปี จบการศึกษาสูงสุดระดับประถมศึกษาปีที่ 4 ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นอาชีพหลัก และประกอบอาชีพรับจ้างเป็นอาชีพเสริม มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ หรือประสบการณ์เกี่ยวกับการทำปุ๋ย หรือยาฆ่าแมลงชีวภาพ ได้รับการคัดเลือกให้เข้ามาเป็นคณะกรรมการในฐานะตัวแทนของครัวเรือน และส่วนใหญ่ดำรงตำแหน่งกรรมการทั่วไป ยกเว้นคณะกรรมการดำเนินงานโครงการในแผนงานที่ 5 ที่ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง แผนงานที่ 3 ที่ส่วนใหญ่มีอายุอยู่ในช่วง 51 ─ 67 ปี แผนงานที่ 2 และ 3 ที่ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นอาชีพเสริม และแผนงานที่ 4 ที่ส่วนใหญ่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ หรือประสบการณ์เกี่ยวกับการก่อสร้าง

หมู่บ้าน หรือชุมชนที่จัดทำโครงการภายใต้ยุทธศาสตร์ประชาชนอยู่ดีมีสุขระดับจังหวัดของจังหวัดอ่างทองทั้งในระดับภาพรวมทุกแผนงาน และรายแผนงานส่วนใหญ่ยังคงมีลักษณะทั่วไปภายหลังการดำเนินโครงการเช่นเดียวกับก่อนการดำเนินโครงการ โดยหมู่บ้าน หรือชุมชนส่วนใหญ่ยังคงเป็นหมู่บ้าน หรือชุมชนตั้งแต่ขนาดเล็กมีประชากร 101 – 300 คน ไปจนถึงขนาดใหญ่ มีประชากร 501 – 700 คน มีรายได้มาจากการจำหน่ายผลผลิตทางการเกษตร และเงินเดือนและค่าจ้าง มีค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับค่าอาหาร ค่าเสื้อผ้า หรือเครื่องนุ่งห่ม และค่าเล่าเรียนของลูก หรือหลาน มีต้นทุนในการประกอบอาชีพเกี่ยวกับค่าน้ำมันเชื้อเพลิง ค่าอาหารสัตว์ ค่าปุ๋ย ค่ายากำจัด

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ศัตรูพืช ค่าจ้างแรงงาน และค่าพันธุ์พืช หรือพันธุ์สัตว์ ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นอาชีพหลัก และประกอบอาชีพรับจ้างเป็นอาชีพเสริม มีการย้ายถิ่นไปทำงานนอกหมู่บ้าน หรือชุมชนจากการจ้างงานในหมู่บ้านมีไม่เพียงพอ และมีค่าจ้าง หรือค่าแรงในท้องถิ่นต่ำ มีการทำผ้าทอเป็นผลิตภัณฑ์ชุมชน โดยมีคุณภาพตั้งแต่ระดับต่ำ ไปจนถึงระดับสูง มีการวางจำหน่ายที่กลุ่มภายในชุมชน ร้านค้า หรือห้างสรรพสินค้าภายนอกชุมชน ตามงานต่าง ๆ เช่น งาน OTOP และมีพ่อค้าคนกลางมารับซื้อ และมีสถานะการจำหน่ายตั้งแต่คุ้มทุน ไปจนถึงมีกำไร ยกเว้นหมู่บ้าน หรือชุมชนในแผนงานที่ 4 ที่มีการเปลี่ยนแปลงภายหลังการดำเนินงานโครงการของต้นทุนในการประกอบอาชีพจากค่าอาหารสัตว์ ค่าปุ๋ย หรือค่ายากำจัดศัตรูพืช มาเป็นค่าพันธุ์พืช หรือพันธ์สัตว์ และค่าน้ำมันเชื้อเพลิง แผนงานที่ 3 ที่มีการเปลี่ยนแปลงภายหลังการดำเนินงานโครงการของคุณภาพผลิตภัณฑ์ชุมชนจากระดับพอใช้ มาเป็นระดับสูง และภาพรวมทุกแผนงาน และแผนงานที่ 1 ที่มีการเปลี่ยนแปลงภายหลังการดำเนินงานโครงการของสถานะการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ชุมชนจากคุ้มทุน มาเป็นมีกำไร

นอกจากนี้ ยังคงมีการทำกิจกรรมเกี่ยวกับการสืบสานวัฒนธรรมประเพณี การเดินทางไปศึกษาดูงาน และการพัฒนาสภาพแวดล้อมของชุมชนร่วมกัน ได้รับความรู้ หรือข่าวสารเกี่ยวกับราคาผลผลิตทางการเกษตร สภาพภูมิอากาศ โรคระบาดพืช หรือโรคระบาดสัตว์ และการเข้ามาดำเนินโครงการต่าง ๆ ในชุมชนของหน่วยราชการผ่านหอกระจายเสียงของหมู่บ้าน หรือชุมชน และการเรียกประชุมชี้แจงของผู้ใหญ่บ้าน หรือหน่วยราชการ มีการใช้เวลาว่างของเยาวชนไปในการเล่นกีฬา และช่วยงานผู้ปกครอง มีการออกกำลังกายตั้งแต่นาน ๆ ครั้ง ไปจนถึงบ่อย ๆ เป็นประจำ มีการเจ็บป่วยจนต้องเข้ารับการรักษาในสถานพยาบาลบ้างเล็กน้อย โดยเจ็บป่วยด้วยโรคปวดเมื่อยกล้ามเนื้อ โรคเบาหวาน และและโรคความดัน มีการช่วยเหลือผู้ยากไร้โดยให้เงินช่วยเหลือ และบริจาคสิ่งของเครื่องใช้ มีการดูแลทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมโดยการจัดกิจกรรมเพื่อป้องกันดูแลที่ทำร่วมกันในหมู่บ้าน หรือชุมชน และการรณรงค์สร้างจิตสำนึก และมีคุณภาพของแหล่งน้ำสาธารณะ พื้นที่สีเขียว และดินตั้งแต่ระดับพอใช้ ไปจนถึงระดับดี ยกเว้นหมู่บ้าน หรือชุมชนในแผนงานที่ 4 ที่มีการเปลี่ยนแปลงภายหลังการดำเนินงานโครงการของการช่วยเหลือผู้ยากไร้จากการให้เงินช่วยเหลือ และบริจาคสิ่งของ หรือเครื่องใช้ มาเป็นการจัดหา หรือซ่อมแซมที่อยู่อาศัย

โครงการภายใต้ยุทธศาสตร์ประชาชนอยู่ดีมีสุขระดับจังหวัดของจังหวัดอ่างทองทั้งในระดับภาพรวมทุกแผนงาน และรายแผนงานส่วนใหญ่มีวัตถุประสงค์เพื่อให้คนในชุมชนมีอาชีพเสริม ลดปัญหาการว่างงาน ลดค่าใช้จ่ายในครัวเรือนและต้นทุนในการประกอบอาชีพ และเพื่อเพิ่ม

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

รายได้ รวมทั้ง เพื่อจัดหาปัจจัยที่จำเป็นสำหรับการประกอบอาชีพ โดยเฉพาะน้ำสำหรับใช้ในการทำการเกษตร มีวิธีดำเนินงาน ได้แก่ จัดอบรมให้ความรู้ด้านต่าง ๆ กับคนในชุมชน จัดซื้อจัดจ้างวัสดุอุปกรณ์ แรงงาน ติดตั้งวัสดุอุปกรณ์ และก่อสร้างตามวัตถุประสงค์ของโครงการ และแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อทำหน้าที่ดำเนินงานโครงการ มีระยะเวลาดำเนินงานอยู่ในช่วงเดือนมกราคมถึงธันวาคม มีงบประมาณที่ได้รับอนุมัติอยู่ระหว่าง 10,000 – 300,000 บาท และมีเป้าหมายและประโยชน์ที่คาดว่าจะเกิดขึ้นกับคนในชุมชนตามวัตถุประสงค์ ได้แก่ คนในชุมชนมีต้นทุนในการประกอบอาชีพลดลง คนในชุมชนมีอาชีพเสริม คนในชุมชนมีรายได้สำหรับการใช้จ่ายในครอบครัวเพิ่มขึ้น คนในชุมชนมีค่าใช้จ่ายในครอบครัวลดลง และคนในชุมชนมีน้ำใช้ในการทำการเกษตร

ผลการประเมินแผนชุมชนภายใต้ยุทธศาสตร์ประชาชนอยู่ดีมีสุขระดับจังหวัดของจังหวัดอ่างทองทั้งในระดับภาพรวมทุกแผนงาน และรายแผนงานตามเกณฑ์การวัดค่าที่กำหนดส่วนใหญ่มีผลการประเมินความสำเร็จ หรือความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง แม้ว่าจะมีผลการประเมินความสำเร็จ หรือความเหมาะสมในแต่ละตัวแปรหลักส่วนใหญ่อยู่ในระดับสูง ทั้งนี้ เมื่อเปรียบเทียบระหว่างตัวแปรหลักในแต่ละภาพรวมทุกแผนงาน และรายแผนงาน พบว่า ส่วนใหญ่มีผลการประเมินความสำเร็จ หรือความเหมาะสมตัวแปรหลักด้านปัจจัยนำเข้าสำหรับการดำเนินงานโครงการอยู่ในระดับสูงที่สุด ในขณะที่ เมื่อพิจารณาผลการประเมินตามความเห็นของคณะกรรมการดำเนินงานโครงการส่วนใหญ่มีผลการประเมินความสำเร็จ หรือความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับสูง เนื่องจาก มีผลการประเมินความสำเร็จ หรือความเหมาะสมในแต่ละตัวแปรหลักอยู่ในระดับสูงทุกตัวแปร ทั้งนี้ เมื่อเปรียบเทียบระหว่างตัวแปรหลักในแต่ละภาพรวมทุกแผนงาน และรายแผนงาน พบว่า ส่วนใหญ่มีมีผลการประเมินความสำเร็จ หรือความเหมาะสมตัวแปรหลักด้านกระบวนการในการจัดทำ และบริหารจัดการโครงการอยู่ในระดับสูงที่สุด

สำหรับรายละเอียดผลการประเมินตัวแปรหลักด้านบริบทของการจัดทำโครงการก่อนนำโครงการไปดำเนินกาทั้งในระดับภาพรวมทุกแผนงาน และรายแผนงานตามเกณฑ์การวัดค่าที่กำหนดส่วนใหญ่มีผลการประเมินความสำเร็จ หรือความเหมาะสมอยู่ในระดับสูง โดยมีตัวชี้วัดที่มีผลการประเมินอยู่ในระดับสูงที่ช่วยสนับสนุนด้านบริบทฯ เช่น การมีความชัดเจนของผู้ที่ได้รับประโยชน์ และงบประมาณของโครงการ การเป็นโครงการที่มีความสอดคล้องกับโครงการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และไม่ดำเนินงานเกี่ยวกับกองทุนหมุนเวียน การให้เงินสงเคราะห์หรือซื้อของแจก และการสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปต่างประเทศ เป็นต้น ในขณะที่ เมื่อ

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

พิจารณาผลการประเมินตามความเห็นของคณะกรรมการดำเนินงานโครงการในแต่ละภาพรวมทุกแผนงาน และรายแผนงานมีผลการประเมินความสำเร็จ หรือความเหมาะสมอยู่ในระดับสูง โดยมีตัวชี้วัดที่มีผลการประเมินอยู่ในระดับสูงที่ช่วยสนับสนุนด้านบริบทฯ เช่น มีความสอดคล้องกับแผนงานหลัก 5 แผนงาน มีความชัดเจนของวัตถุประสงค์ เป้าหมาย ผู้ที่ได้รับประโยชน์ และงบประมาณ มีความสอดคล้องกับโครงการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นโครงการที่ไม่ดำเนินงานเกี่ยวกับกองทุนหมุนเวียน การให้เงินสงเคราะห์ หรือซื้อของแจก และการสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปต่างประเทศ เป็นต้น

ผลการประเมินตัวแปรหลักด้านปัจจัยนำเข้าสำหรับการดำเนินงานโครงการตามเกณฑ์การวัดค่าที่กำหนดในแต่ละภาพรวมทุกแผนงาน และรายแผนงานมีผลการประเมินความสำเร็จ หรือความเหมาะสมอยู่ในระดับสูง โดยมีตัวชี้วัดที่มีผลการประเมินอยู่ในระดับสูงที่ช่วยสนับสนุนด้านปัจจัยนำเข้าฯ เช่น การมีความเพียงพอ การมีทักษะ ความรู้ ความเชี่ยวชาญ หรือประสบการณ์ที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินงานโครงการ และการเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการดำเนินงานโครงการ การมีความชัดเจน และครอบคลุมกิจกรรมที่ต้องดำเนินงานในแผนการดำเนินงานของโครงการ การมีความเหมาะสมของระยะเวลาในการดำเนินงานโครงการ การอนุมัติงบประมาณได้ทันกับช่วงระยะเวลาดำเนินงานโครงการที่กำหนดไว้ เป็นต้น ในขณะที่ เมื่อพิจารณาผลการประเมินตามความเห็นของคณะกรรมการดำเนินงานโครงการในแต่ละภาพรวมทุกแผนงาน และรายแผนงานมีผลการประเมินความสำเร็จ หรือความเหมาะสมอยู่ในระดับสูง โดยมีตัวชี้วัดที่มีผลการประเมินอยู่ในระดับสูงที่ช่วยสนับสนุนด้านปัจจัยนำเข้าฯ เช่น มีความเพียงพอและความเหมาะสมของจำนวนและความรู้ ความเชี่ยวชาญ หรือประสบการณ์ของบุคลากร มีความเพียงพอของจำนวนงบประมาณ มีความเพียงพอและความเหมาะสมของจำนวนและคุณภาพของวัสดุอุปกรณ์ หรือเครื่องมือ กิจกรรมที่กำหนดไว้ในแผนการดำเนินงานมีความชัดเจน และครอบคลุมทุกกิจกรรมที่ต้องดำเนินงาน ได้รับการสนับสนุนด้านจำนวนบุคลากร การฝึกอบรม หรือการเดินทางไปศึกษาดูงาน ด้านการจัดซื้อจัดจ้างวัสดุอุปกรณ์ หรือบุคลากรในราคาถูก หรือการให้เงินสมทบหรือบริจาค และด้านการจัดหาวัสดุ อุปกรณ์ หรือเครื่องมือเครื่องใช้ หรือการแนะนำแหล่งซื้อวัสดุอุปกรณ์ หรือเครื่องมือที่มีคุณภาพจากหน่วยงานภายนอกหมู่บ้าน หรือชุมชน เป็นต้น

ผลการประเมินตัวแปรหลักด้านกระบวนการในการจัดทำ และบริหารจัดการโครงการตามเกณฑ์การวัดค่าที่กำหนดส่วนใหญ่มีผลการประเมินความสำเร็จ หรือความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีตัวชี้วัดที่มีผลการประเมินอยู่ในระดับต่ำ และปานกลางที่เป็นอุปสรรคด้าน

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

กระบวนการฯ ได้แก่ การมีส่วนร่วมของคนในหมู่บ้านในการจัดทำโครงการทั้งการวิเคราะห์สถานการณ์ การกำหนดปัญหา หรือความต้องการ การแสดงความคิดเห็น และตัดสินใจเลือกวิธีการการแก้ไขปัญหา หรือพัฒนา และการกำหนดรายละเอียดของโครงการของหมู่บ้าน หรือชุมชน และการมีส่วนร่วมของคนในหมู่บ้าน หรือชุมชนในการติดตามและตรวจสอบผลการดำเนินงานโครงการ ในขณะที่ เมื่อพิจารณาผลการประเมินตามความเห็นของคณะกรรมการดำเนินงานโครงการในแต่ละภาพรวมทุกแผนงาน และรายแผนงานมีผลการประเมินความสำเร็จ หรือความเหมาะสมอยู่ในระดับสูง โดยมีตัวชี้วัดที่มีผลการประเมินอยู่ในระดับสูงที่ช่วยสนับสนุนด้านกระบวนการฯ ได้แก่ มีส่วนร่วมของคนในหมู่บ้าน หรือชุมชนในการจัดทำโครงการในแต่ละขั้นตอน การเลือกตั้งคณะกรรมการดำเนินโครงการ และการติดตาม และตรวจสอบผลการดำเนินโครงการ ความสะดวกรวดเร็วในการเบิกจ่ายงบประมาณจากบัญชีของหมู่บ้าน หรือชุมชน และมีความชัดเจน ไม่ยุ่งยาก และไม่เป็นอุปสรรคของแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้าง

ผลการประเมินตัวแปรหลักด้านผลผลิตตามวัตถุประสงค์ และผลลัพธ์ของโครงการตามเกณฑ์การวัดค่าที่กำหนดส่วนใหญ่มีผลการประเมินความสำเร็จ หรือความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีตัวชี้วัดการบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่มีผลการประเมินอยู่ในระดับต่ำที่เป็นอุปสรรคด้านผลผลิตฯ เช่น การได้รับความรู้ หรือข่าวสารที่ทันเหตุการณ์และเป็นประโยชน์ต่อการประกอบอาชีพ การสร้างอาชีพ และรายได้ให้กับคนในชุมชน การพัฒนารูปแบบ บรรจุภัณฑ์ การเชื่อมโยงตลาด มาตรฐานด้านคุณภาพ ความสะอาดและความปลอดภัยของผลิตภัณฑ์ชุมชน การใช้เวลาว่างของเยาวชนให้เป็นประโยชน์ การดูแลป้องกันทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นต้น ในขณะที่ เมื่อพิจารณาผลการประเมินตามความเห็นของคณะกรรมการดำเนินงานโครงการในแต่ละภาพรวมทุกแผนงาน และรายแผนงานมีผลการประเมินความสำเร็จ หรือความเหมาะสมอยู่ในระดับสูง โดยมีตัวชี้วัดที่มีผลการประเมินอยู่ในระดับสูงที่ช่วยสนับสนุนด้านผลผลิตฯ เช่น มีการร่วมประชุมปรึกษาหารือเพื่อพัฒนาและแก้ไขปัญหาของหมู่บ้าน หรือชุมชนและทำกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกันมากขึ้น ได้รับความรู้ หรือข่าวสารที่ทันเหตุการณ์และเป็นประโยชน์ต่อการประกอบอาชีพมากขึ้น มีต้นทุน หรือรายจ่ายในการประกอบอาชีพ หรือดำเนินชีวิตประจำวันลดลง ช่วยสร้างอาชีพ และรายได้ให้กับคนในชุมชนมากขึ้น มีสาธารณูปโภคสาธารณูปการที่สะดวกสบาย เช่น ศูนย์เรียนรู้ชุมชน ร้านค้าชุมชน และประปาชุมชน ไม่มีปัญหาเกี่ยวกับความสามารถของครอบครัวในการหารายได้มาเพื่อดูแลเด็ก และผู้สูงอายุที่ไม่มีรายได้ในครอบครัว ไม่มีปัญหาสภาพแวดล้อม เช่น ความไม่เป็นระเบียบเรียบร้อย ไม่สะอาด กลิ่นเหม็น เสียงรบกวน และฝุ่นควัน เป็นต้น

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะในการดำเนินงานโครงการภายใต้ยุทธศาสตร์ประชาชนอยู่ดีมีสุขระดับจังหวัดของจังหวัดอ่างทองทั้งในระดับภาพรวมทุกแผนงาน และรายแผนงานของยุทธศาสตร์ประชาชนอยู่ดีมีสุขระดับจังหวัดส่วนใหญ่ไม่มีปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงาน อย่างไรก็ตาม ยังคงมีปัญหาอุปสรรคต่าง ๆ ในการดำเนินงานโครงการเกิดขึ้นบางเล็กน้อย เช่น งบประมาณที่ได้รับไม่เพียงพอในการดำเนินงานโครงการ การเบิกจ่ายงบประมาณจากบัญชีของหมู่บ้าน หรือชุมชนมีความล่าช้า และไม่สะดวก วัสดุอุปกรณ์ไม่เพียงพอในการดำเนินงานโครงการ คนในหมู่บ้าน หรือชุมชนไม่มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับวิธีการแก้ไขปัญหา เป็นต้น โดยมีข้อเสนอแนะต่าง ๆ ต่อผู้ที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงานโครงการ เช่น ควรส่งเสริมและสนับสนุนงบประมาณให้หมู่บ้าน หรือชุมชนสำหรับการดำเนินงานโครงการอย่างต่อเนื่อง ควรจัดสรรงบประมาณให้หมู่บ้าน หรือชุมชนอย่างรวดเร็ว และเพิ่มขึ้นให้เพียงพอสำหรับการดำเนินงานโครงการ ควรมีการอบรมคณะกรรมการดำเนินงานโครงการเกี่ยวกับวิธีการจัดหาพัสดุและการตรวจงานจ้าง และไม่ควรกำหนดรายละเอียดของโครงการที่ให้สามารถดำเนินงานได้มากเกินไป ควรเป็นโครงการที่คนในชุมชนต้องการดำเนินงาน เป็นต้น

ข้อเสนอแนะ

จากผลการประเมินแผนชุมชนภายใต้ยุทธศาสตร์ประชาชนอยู่ดีมีสุขระดับจังหวัดกรณีศึกษาจังหวัดอ่างทองในบทที่ 5 มีข้อเสนอแนะต่อผู้ที่เกี่ยวข้องสำหรับการดำเนินโครงการในปีต่อไป หรือโครงการที่มีลักษณะคล้ายคลึงกัน และสำหรับการศึกษาในครั้งต่อไป ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการดำเนินโครงการในปีต่อไป หรือโครงการที่มีลักษณะคล้ายคลึงกัน

1.1 จากการประเมินผลด้านกระบวนการในการจัดทำ และบริหารจัดการโครงการตามความเห็นของคณะกรรมการดำเนินงานโครงการซึ่งมีผลการประเมินอยู่ในระดับสูงที่สุด โดยเฉพาะการบริหารโครงการเกี่ยวกับการเบิกจ่ายงบประมาณจากบัญชีของหมู่บ้านซึ่งมีความสะดวกรวดเร็วในการเบิกจ่ายงบประมาณ โดยมีขั้นตอนการเบิกจ่ายเพียง 2 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การตรวจสอบความถูกต้องของเอกสาร หลักฐานการเบิกจ่ายงบประมาณ โดยอำเภอ หรือกิ่งอำเภอ และ 2) การเบิกจ่ายงบประมาณจากบัญชีของหมู่บ้าน หรือชุมชน ดังนั้น ผู้ที่เกี่ยวข้องจึงควรนำขั้นตอนการเบิกจ่ายงบประมาณดังกล่าวไปใช้กับโครงการอื่น ๆ ที่มีลักษณะคล้ายคลึงกัน เพื่อให้มีส่วนช่วยสนับสนุนความเหมาะสม หรือความสำเร็จของโครงการในระดับสูงต่อไป อย่างไรก็ตาม จากผลการประเมิน

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ด้านกระบวนการในการจัดทำ และบริหารจัดการโครงการตามเกณฑ์การวัดค่าที่กำหนดซึ่งมีผลการประเมินอยู่ในระดับปานกลาง โดยเฉพาะการจัดทำโครงการที่คนในหมู่บ้านมีส่วนร่วมทั้งการวิเคราะห์สถานการณ์ การกำหนดปัญหา หรือความต้องการ การแสดงความคิดเห็น และตัดสินใจเลือกวิธีการการแก้ไขปัญหา หรือพัฒนา และการกำหนดรายละเอียดของโครงการของหมู่บ้าน หรือชุมชนซึ่งยังขาดการมีส่วนร่วมของคนในหมู่บ้านในการจัดทำโครงการ ดังนั้น ผู้ที่เกี่ยวข้องจึงควรสนับสนุนให้เกิดการมีส่วนร่วมของคนในหมู่บ้านในการจัดทำโครงการควบคู่กันไปด้วย

1.2 จากการประเมินผลด้านปัจจัยนำเข้าสำหรับการดำเนินงานโครงการตามความเห็นของคณะกรรมการดำเนินงานโครงการ แม้ว่าจะมีผลการประเมินอยู่ในระดับสูง แต่กลับเป็นผลการประเมินที่ต่ำที่สุดเมื่อเปรียบเทียบกับด้านอื่น ๆ โดยเฉพาะปัจจัยนำเข้าเกี่ยวกับความเพียงพอของงบประมาณ และความเพียงพอและคุณภาพของวัสดุ อุปกรณ์ หรือเครื่องมือที่มีบางแผนงานยังไม่มีความเพียงพอและไม่มีคุณภาพ แต่จากการประเมินผลด้านปัจจัยนำเข้าสำหรับการดำเนินงานโครงการตามเกณฑ์การวัดค่าที่กำหนดกลับมีผลการประเมินอยู่ในระดับสูงที่สุด โดยทุกแผนงานมีปัจจัยนำเข้าเกี่ยวกับความเพียงพอของงบประมาณ และความเพียงพอและคุณภาพของวัสดุ อุปกรณ์ หรือเครื่องมือที่เพียงพอและมีคุณภาพ ซึ่งอาจกล่าวได้ว่าโครงการที่หมู่บ้าน หรือชุมชนจัดทำขึ้นหมู่บ้าน หรือชุมชนจัดทำขึ้นภายใต้ข้อจำกัดของงบประมาณ และวัสดุ อุปกรณ์ หรือเครื่องมือ ซึ่งยังไม่เป็นไปตามความต้องการของหมู่บ้าน หรือชุมชน ดังนั้น ผู้ที่เกี่ยวข้องจึงควรได้มีการปรับปรุงวิธีการจัดสรรงบประมาณ หรือวิธีการจัดหาวัสดุ อุปกรณ์ หรือเครื่องมือให้เกิดความเพียงพอ และความเหมาะสม เพื่อให้หมู่บ้าน หรือชุมชนสามารดจัดทำโครงการตามที่ต้องการได้อย่างแม้จริง โดยทำการศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับงบประมาณ และวัสดุ อุปกรณ์ หรือเครื่องมือที่มีความเพียงพอและความเหมาะสมสำหรับการดำเนินโครงการควรเป็นอย่างไร และจะมีวิธีการจัดสรรงบประมาณหรือวิธีการจัดหาวัสดุ อุปกรณ์ หรือเครื่องเมืองที่จะทำให้เกิดความเพียงพอ และความเหมาะสมได้อย่างไร

1.3 จากรายละเอียดของโครงการที่สามารถดำเนินงานได้ตามคู่มือการดำเนินโครงการซึ่งกำหนดไว้ภายใต้ 5 แผนงาน แม้ว่าจะค่อนข้างกว้างซึ่งน่าจะทำให้หมู่บ้าน หรือชุมชนสามารถดำเนินงานโครงการใดก็ได้ตามความต้องการของหมู่บ้าน หรือชุมชน แต่ก็ถูกจำกัดด้วยหลักเกณฑ์การพิจารณาโครงการซึ่งมีรายละเอียดค่อนข้างมาก เช่น ต้องเป็นโครงการที่มีความสอดคล้องกับโครงการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต้องเป็นโครงการที่ไม่มีความซ้ำซ้อนกับโครงการของหน่วยงานอื่น ต้องเป็นโครงการที่ไม่ดำเนินงานเกี่ยวกับกองทุนหมุนเวียน การให้เงินสงเคราะห์

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

หรือซื้อของแจก และการสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปต่างประเทศ เป็นต้น ซึ่งสอดคล้องกับข้อเสนอแนะของคณะกรรมการดำเนินโครงการบางส่วนที่เสนอแนะว่าไม่ควรกำหนดรายละเอียดของโครงการที่ให้สามารถดำเนินงานได้มากเกินไป ควรเป็นโครงการที่คนในชุมชนต้องการดำเนินงาน ดังนั้น ผู้ที่เกี่ยวข้องจึงควรได้ปรับปรุงหลักเกณฑ์การพิจารณาโครงการเพื่อให้หมู่บ้าน หรือชุมชนสามารถพัฒนาได้ตามโครงการที่หมู่บ้าน หรือชุมชนมีความต้องการดำเนินงาน

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาในครั้งต่อไป

2.1 จากการศึกษาการประเมินผลแผนชุมชนภายใต้ยุทธศาสตร์ประชาชนอยู่ดีมีสุขระดับจังหวัดในครั้งนี้ ซึ่งใช้จังหวัดอ่างทองเพียงจังหวัดเดียว และเป็นจังหวัดในภาคกลางเป็นกรณีศึกษานั้น อาจจะยังไม่สามารถแสดงให้เห็นถึงความเหมาะสม หรือการประสบความสำเร็จของแผนชุมชนภายใต้ยุทธศาสตร์ประชาชนอยู่ดีมีสุขระดับจังหวัดในภาพรวมได้อย่างชัดเจนมากนัก เนื่องจากในแต่ละพื้นที่จะมีปัจจัยต่าง ๆ ทั้งปัจจัยด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมซึ่งส่งผลต่อความเหมาะสม หรือการประสบความสำเร็จของแผนชุมชนภายใต้ยุทธศาสตร์ประชาชนอยู่ดีมีสุขระดับจังหวัดแตกต่างกันออกไป จังหวัดในภาคกลางก็จะมีปัจจัยดังกล่าวในลักษณะหนึ่ง ในขณะที่จังหวัดในภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคตะวันออก และภาคใต้ก็จะมีปัจจัยดังกล่าวในอีกลักษณะหนึ่งที่แตกต่างกันออกไป ดังนั้น เพื่อให้สามารถแสดงได้ว่าแผนชุมชนภายใต้ยุทธศาสตร์ประชาชนอยู่ดีมีสุขระดับจังหวัดในภาพรวมมีความเหมาะสม หรือประสบความสำเร็จอย่างชัดเจน จึงควรได้ทำการศึกษาการประเมินผลแผนชุมชนดังกล่าวในจังหวัดอื่น ๆ ในภาคต่าง ๆ เพิ่มเติมต่อไป

2.2 จากการศึกษาการประเมินผลแผนชุมชนภายใต้ยุทธศาสตร์ประชาชนอยู่ดีมีสุขระดับจังหวัด ในส่วนของการประเมินผลตามความเห็นของคณะกรรมการดำเนินงานโครงการในครั้งนี้ที่ได้เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อนำมาประเมินผลเฉพาะจากคณะกรรมการดำเนินงานโครงการที่ได้รับการคัดเลือกให้เข้ามารับผิดชอบงานด้านต่าง ๆ ของโครงการ จำนวน 12 ─ 15 ซึ่งแม้ว่าจะเป็นผู้ที่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโครงการมากที่สุด ทั้งความชัดเจนของวัตถุประสงค์ เป้าหมาย ผู้ที่ได้รับประโยชน์ และงบประมาณของโครงการ ความเพียงพอของงบประมาณสำหรับดำเนินโครงการ การมีส่วนร่วมของคนในหมู่บ้าน หรือชุมชนในการจัดทำโครงการในแต่ละขั้นตอน ความสะดวกรวดเร็วในการเบิกจ่ายงบประมาณจากบัญชีของหมู่บ้าน หรือชุมชน เป็นต้น ซึ่งน่าจะให้ผลการประเมินความเหมาะสม หรือการประสบความสำเร็จได้ค่อนข้างชัดเจนแล้ว อย่างไรก็ตามเพื่อให้

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ได้ผลการประเมินความเหมาะสม หรือการประสบความสำเร็จชัดเจนมากขึ้น โดยเฉพาะการบรรลุตามวัตถุประสงค์ และผลลัพธ์ของโครงการ จึงควรได้ศึกษาการประเมินผลแผนชุมชนดังกล่าว จากการเก็บรวบรวมข้อมูลจากคนในหมู่บ้าน หรือชุมชนที่ไม่ใช่คณะกรรมการดำเนินงานโครงการ แต่เป็นผู้ที่ได้รับประโยชน์โดยตรงจากการดำเนินงานโครงการเพิ่มเติมด้วย

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

เอกสารและสิ่งอ้างอิง

กรมการปกครอง. 2551. **ข้อมูลการปกครอง จังหวัดอ่างทอง** (Online). http://www.dopa.go.th/padmic/jungwad76/ang_thong.htm, 18 กรกฎาคม 2551.

กรองกาญจน์ โพธิ์เงิน. 2546. **การประเมินผลทางเศรษฐศษสตร์ของการลงทุนระดับฟาร์มในโครงการปรับโครงสร้างและระบบการผลิตการเกษตร กรณีศึกษาอำเภอเมืองฉะเชิงเทรา จังหวัดฉะเชิงเทรา.** วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย. 2551. **คู่มือการดำเนินโครงการภายใต้แผนงานยุทธศาสตร์อยู่ดีมีสุขระดับจังหวัด ประจำปี 2551.** กรุงเทพฯ: บริษัท บพิธการพิมพ์ จำกัด

โครงการสารานุกรมไทยสำหรับเยาวชน. 2542. **สารานุกรมไทยสำหรับเยาวชน โดยพระราชประสงค์ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เล่มที่ 24.** ม.ป.ท.

จีรพรรณ กุลดิลก. 2548. **วิธีวิจัยทางเศรษฐศาสตร์.** ม.ป.ท.

จีรศักดิ์ ปาลีพงศ์พันธุ์. 2545. **การวิเคราะห์ความเข้มแข็งของชุมชนตามแนวทางการพัฒนาที่ยั่งยืน.** วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

ธารารัตน์ มูลิกา. 2546. **การประเมินผลการดำเนินกิจกรรมส่งเสริมการเลี้ยงโคนมและกิจกรรมส่งเสริมการเลี้ยงโคเนื้อของกรมปศุสัตว์ ภายใต้แผนปรับโครงสร้างและระบบการผลิตการเกษตร กรณีศึกษาจังหวัดนครราชสีมา.** วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

บุญอนันต์ พินัยทรัพย์ และคณะ. 2549. **โครงการศึกษาชุมชนเข้มแข็งกระบวนการสร้างสรรค์ คืนพลังสู่ชุมชน: หนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์.** กรุงเทพฯ: ห้างหุ้นส่วนจำกัด ที พี เอ็น เพรส

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

เบญจพร ทังเกษมวัฒนา. 2540 . **การพัฒนาเศรษฐกิจเบื้องต้น.** กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง

มนกานต์ พรหมวราทร. 2548. **การประเมินผลโครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ : กรณีศึกษากลุ่มอาชีพดอกไม้ประดิษฐ์ในจังหวัดนนทบุรี.** วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

เรวัตร ธรรมาอภิรมย์. 2543. **เศรษฐสถิติ.** ม.ป.ท.

วิลาสินี อรัญญเวศ. 2546. **การประเมินผลกลุ่มอาชีพที่รับงานไปทำที่บ้าน กรณีศึกษาจังหวัดนครศรีธรรมราช.** วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

สุมาลี สันติพลวุฒิ และคณะ. 2543. **แนวทางในการวางแผนระดับชุมชนเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน: กรณีศึกษา ตำบลสามยอด และตำบลชอนน้อย.** ม.ป.ท.

สุมาลี สันติพลวุฒิ และคณะ. 2547. **การประเมินผลทางเศรษฐศาสตร์ของแผนปฏิบัติการเพื่อเอาชนะยาเสพติด พ.ศ. 2544 – 2545 กรณีศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา.** ม.ป.ท.

สุมาลี สันติพลวุฒิ. 2548 . **การวางแผนเศรษฐกิจ: หลักและวิธีปฏิบัติ.** ม.ป.ท.

เสาวณิต พูลเพชร. 2546. **การประเมินประสิทธิผลและประสิทธิภาพโครงการสินเชื่อเพื่อพัฒนาชนบทของธนาคารออมสิน กรณีศึกษาธนาคารออมสินภาค 4.** วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. 2525. **แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 5 (พ.ศ. 2525 – 2529).** กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. 2530. **แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 6 (พ.ศ. 2530 – 2534).** กรุงเทพฯ: ห้างหุ้นส่วนจำกัดโรงพิมพ์ยูไนเต็ดโปรดักชั่น

_____. 2535. **แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2535 – 2539).** กรุงเทพฯ: ห้างหุ้นส่วนจำกัดโรงพิมพ์ยูไนเต็ดโปรดักชั่น

_____. 2540. **แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540 – 2544).** กรุงเทพฯ: ห้างหุ้นส่วนจำกัดเม็ดทราย พริ้นติ้ง

_____. 2545. **แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2545 – 2549).** กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว

_____. 2550. **แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550 – 2554).** กรุงเทพฯ: ห้างหุ้นส่วนจำกัด วี.เจ.พริ้นติ้ง

_____. 2550. **กระบวนการจัดทำแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.** (อัดสำเนา)

_____. 2550. **รายงานสถานการณ์ความอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกันในสังคมไทย.** ม.ป.ท.

_____. 2550. **วิวัฒนาการของแนวคิดลักษณะของแผนและกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ: แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 1 – แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 2.** (อัดสำเนา)

_____. 2550. **สรุปผลการดำเนินงานภายใต้ยุทธศาสตร์ประชาชนอยู่ดีมีสุขระดับจังหวัด.** (อัดสำเนา)

_____. 2550. **ผลการอนุมัติโครงการภายใต้ยุทธศาสตร์ประชาชนอยู่ดีมีสุขระดับจังหวัดจำแนกรายจังหวัด** (Online). http://www.nesdb.go.th/Portals/0/strate/data/ผลการอนุมัต%20(อยู่ดีมีสุข).pdf, 15 มิถุนายน 2550.

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. 2550. **แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 1 – 4** (Online). http://www.nesdb.go.th/plan/menu_new.html, 24 ธันวาคม 2550.

สำงานสถิติแห่งชาติ. 2543. **ประมวลข้อมูลเกี่ยวกับชื่อและเขตการปกครองของท้องถิ่น พ.ศ. 2543 จังหวัดอ่างทอง.** (อัดสำเนา)

_____. 2548. **รายงานสถิติจังหวัด พ.ศ. 2548 อ่างทอง.** ม.ป.ท.

_____. 2549. **รายงานสถิติจังหวัด พ.ศ. 2549 อ่างทอง.** ม.ป.ท.

_____. 2550. **รายงานสถิติจังหวัด พ.ศ. 2550 อ่างทอง.** ม.ป.ท.

ศศิธร วัชรินทร์รัตน์. 2543. **การประเมินผลทางเศรษฐกิจของการลงทุนในระบบชลประทานคลองวังโตนด จังหวัดจันทบุรี.** วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

ศูนย์ข้อมูลเพื่อการพัฒนาชนบท กรมการพัฒนาชุมชน. 2535. **หมู่บ้านชนบทไทย ปี 2535 จากข้อมูลพื้นฐานระดับหมู่บ้าน (กชช. 2ค.).** ม.ป.ท.

_____. 2537. **หมู่บ้านชนบทไทย ปี 2537 จากข้อมูลพื้นฐานระดับหมู่บ้าน (กชช. 2ค.).** ม.ป.ท.

_____. 2539. **หมู่บ้านชนบทไทย ปี 2539 จากข้อมูลพื้นฐานระดับหมู่บ้าน (กชช. 2ค.).** กรุงเทพฯ: หจก. เพิ่มเสริมกิจ

_____. 2542. **หมู่บ้านชนบทไทย ปี 2542 จากข้อมูลพื้นฐานระดับหมู่บ้าน (กชช. 2ค.).** กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด

_____. 2544. **หมู่บ้านชนบทไทย ปี 2544 จากข้อมูลพื้นฐานระดับหมู่บ้าน (กชช. 2ค.).** กรุงเทพฯ: บริษัท รำไทย เพรส จำกัด

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ศูนย์ข้อมูลเพื่อการพัฒนาชนบท กรมการพัฒนาชุมชน. 2546. **หมู่บ้านชนบทไทย ปี 2546 จากข้อมูลพื้นฐานระดับหมู่บ้าน (กชช. 2ค.).** กรุงเทพฯ: หจก. เพิ่มเสริมกิจ

_____. **หมู่บ้านชนบทไทย ปี 2548 จากข้อมูลพื้นฐานระดับหมู่บ้าน (กชช. 2ค.).** กรุงเทพฯ: แอล.ที.เพรส จำกัด

_____. 2550. **หมู่บ้านชนบทไทย ปี 2550 จากข้อมูลพื้นฐานระดับหมู่บ้าน (กชช. 2ค.).** กรุงเทพฯ: บริษัท สุภัชนิญค์ พริ้นติ้ง กรุ๊ป จำกัด

อนันต์ เกตุวงศ์. 2543. **หลักและเทคนิคการวางแผน.** กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

John N. *et al.* 2002. "An Impact Evaluation of Education, Health, and Water Supply Investment by the Bolivian Social Investment Fund." **The World Bank Economic Review** 16(2): 241 – 274.

Michale P. T. 2000. **Economic Development.** 7th ed. New York: Addison Wesley Longman, Inc.

Mohd Azizi Mat Rais. 1990. **An Economic Evaluation Of Kerain – Sungai Manik Integrated Agricultural Development Project In The State OF Perak, Malaysia.** Bangkok: Kasetsart University. Master Of Science Thesis, Economic Faculty, Kasetsart University.

Robert S. C. 2002. "Supporting Communities in Transition: The Impact of the Armenian Social Investment Fund." **The World Bank Economic Review** 16(2): 219 – 240.

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ภาคผนวก

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ภาคผนวก ก

แบบสอบถามสำหรับเก็บรวบรวมข้อมูล

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

เลขที่แบบสอบถาม….....

แบบสอบถาม สำหรับผู้ใหญ่บ้าน
โครงการศึกษาการประเมินผลแผนพัฒนาของชุมชนภายใต้ยุทธศาสตร์
ประชาชนอยู่ดีมีสุขระดับจังหวัด กรณีศึกษา : จังหวัดอ่างทอง

คำชี้แจง

1. โครงการศึกษาการประเมินผลแผนพัฒนาของชุมชนภายใต้ยุทธศาสตร์ประชาชนอยู่ดีมี สุขระดับจังหวัด กรณีศึกษา: จังหวัดอ่างทองนี้จัดทำขึ้นเพื่อความสมบูรณ์แห่งปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
2. โครงการศึกษานี้จะทำการประเมินผลฯ เฉพาะโครงการที่ดำเนินงานในปี 2551 เท่านั้น
3. แบบสอบถามมี 53 ข้อ 16 หน้า กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ใน ☐ และ/หรือกรอกข้อความที่ตรงกับข้อเท็จจริงในช่องที่กำหนดให้ครบทุกข้อ
4. ผู้ศึกษาจะรักษาข้อมูลของท่านไว้อย่างเป็นความลับ โดยจะนำไปใช้ประโยชน์ในโครงการศึกษานี้เท่านั้น

ส่วนที่ 1 : ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

1. ชื่อผู้ตอบแบบสอบถาม _____
2. ชื่อหมู่บ้าน _____ตำบล _____ อำเภอ _____จังหวัดอ่างทอง
3. เพศ ☐ ชาย ☐ หญิง
4. ท่านมีอายุ _____ปี
5. ท่านจบการศึกษาสูงสุดระดับใด
   - ☐ ป.4 ☐ ป.6
   - ☐ ม.3 ☐ ม.6
   - ☐ ปวช. ☐ ปวส.
   - ☐ อนุปริญญา ☐ ปริญญาตรี
   - ☐ อื่น ๆ ระบุ _____
6. ท่านประกอบอาชีพหลักอะไร
   - ☐ รับราชการ ☐ ลูกจ้างธุรกิจเอกชน
   - ☐ เกษตรกรรม ☐ ค้าขาย
   - ☐ รับจ้าง ☐ อื่น ๆ ระบุ _____
7. ท่านประกอบอาชีพเสริมอะไร (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
   - ☐ ลูกจ้างธุรกิจเอกชน ☐ เกษตรกรรม
   - ☐ ค้าขาย ☐ รับจ้าง
   - ☐ อื่น ๆ ระบุ _____

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

8. ท่านมีความรู้/ความเชี่ยวชาญ/ประสบการณ์เกี่ยวกับอะไรบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ การผสมเกสร/ทาบกิ่ง/ติดตาไม้ผล ☐ การผสมพันธุ์สัตว์
☐ การทำบัญชีรายรับ/รายจ่าย ☐ การทำปุ๋ย/ยาฆ่าแมลงชีวภาพ
☐ การทำแก๊สหุงต้มจากมูลสัตว์ ☐ การก่อสร้าง
☐ การซ่อมแซมเครื่องยนต์ต่าง ๆ ☐ อื่น ๆ ระบุ

9. ท่านได้รับการคัดเลือกให้เป็นตัวแทนเพื่อทำหน้าที่ในคณะกรรมการระดับหมู่บ้าน/ชุมชนในฐานะอะไร

☐ ผู้ใหญ่บ้าน ☐ ผู้นำชุมชน
☐ ตัวแทนคุ้ม ☐ ตัวแทนกลุ่มอาชีพ/องค์กรในชุมชน
☐ ตัวแทนครัวเรือน ☐ ปราชญ์ชาวบ้าน
☐ อื่น ๆ ระบุ _____

10. ท่านดำรงตำแหน่งอะไรในคณะกรรมการระดับหมู่บ้าน/ชุมชน

☐ ประธานคณะกรรมการ ☐ รองประธานคณะกรรมการ
☐ เหรัญญิก ☐ ผู้ช่วยเหรัญญิก
☐ กรรมการฝ่ายควบคุม/ตรวจสอบ ☐ กรรมกร
☐ เลขานุการ ☐ ผู้ช่วยเลขานุการ
☐ อื่น ๆ ระบุ _____

ส่วนที่ 2 : ข้อมูลทั่วไปก่อนการดำเนินโครงการในปี 2551 และการเปลี่ยนแปลงภายหลังการดำเนินโครงการในปี 2551 ของหมู่บ้าน/ชุมชน

	ก่อนการดำเนินโครงการในปี 2551	**การเปลี่ยนแปลงภายหลังการดำเนินโครงการในปี 2551**
11. จำนวนประชากร โดย ประมาณในหมู่บ้าน/ชุมชน	จำนวน _____ คน	จำนวน _____ คน
■ ประชากรวัยเด็ก (อายุแรกเกิด – 14 ปี)	จำนวน _____ คน	จำนวน _____ คน
■ ประชากรวัยแรงงาน (อายุ 15 ปี – 59 ปี)	จำนวน _____ คน	จำนวน _____ คน
■ ประชากรวัยสูงอายุ (อายุ 60 ปีขึ้นไป)	จำนวน _____ คน	จำนวน _____ คน
■ ประชากรผู้ยากไร้/ด้อยโอกาส	จำนวน _____ คน	จำนวน _____ คน
■ ประชากรผู้พิการ/ทุพลภาพ	จำนวน _____ คน	จำนวน _____ คน

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

	ก่อนการดำเนินโครงการ ในปี 2551	**การเปลี่ยนแปลงภายหลัง การดำเนินโครงการในปี 2551**
12. คนในหมู่บ้าน/ชุมชนมีรายได้ประมาณเท่าไร และเป็นรายได้จากแหล่งใด (ตอบได้มากกว่า1 ข้อ)	จำนวน _____ บาท/ปี โดยเป็นรายได้จาก ☐ เงินเดือน/ค่าจ้าง ☐ การจำหน่ายผลผลิตทางการเกษตร ☐ การค้าขาย ☐ เงินปันผลจากกลุ่ม/สหกรณ์ ☐ อื่น ๆ ระบุ _____	จำนวน _____ บาท/ปี โดยเป็นรายได้จาก ☐ เงินเดือน/ค่าจ้าง ☐ การจำหน่ายผลผลิตทางการเกษตร ☐ การค้าขาย ☐ เงินปันผลจากกลุ่ม/สหกรณ์ ☐ อื่น ๆ ระบุ _____
13. คนในหมู่บ้าน/ชุมชนมีค่าใช้จ่ายในการดำเนินชีวิตประจำวันประมาณเท่าไร และเป็นค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับอะไร (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)	จำนวน _____ บาท/ปี โดยเป็นค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับ ☐ ค่าอาหาร ☐ ค่าเสื้อผ้า/เครื่องนุ่งห่ม ☐ ค่ายา/ค่ารักษาพยาบาล ☐ ค่าเล่าเรียนลูก/หลาน ☐ ค่าบุหรี่/สุรา ☐ ค่าบริการโทรศัพท์มือถือ ☐ ค่าหวย/ลอตเตอรี่ ☐ อื่น ๆ ระบุ _____	จำนวน _____ บาท/ปี โดยเป็นค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับ ☐ ค่าอาหาร ☐ ค่าเสื้อผ้า/เครื่องนุ่งห่ม ☐ ค่ายา/ค่ารักษาพยาบาล ☐ ค่าเล่าเรียนลูก/หลาน ☐ ค่าบุหรี่/สุรา ☐ ค่าบริการโทรศัพท์มือถือ ☐ ค่าหวย/ลอตเตอรี่ ☐ อื่น ๆ ระบุ _____
14. คนในหมู่บ้าน/ชุมชนมีต้นทุนในการประกอบอาชีพประมาณเท่าไร และเป็นต้นทุนเกี่ยวกับอะไร (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)	จำนวน _____บาท/ปี โดยเป็นต้นทุนเกี่ยวกับ ☐ พันธุ์พืช/พันธุ์สัตว์ ☐ ค่าอาหารสัตว์/ค่าปุ๋ย/ค่ายากำจัดศัตรูพืช ☐ ค่าวัสดุ/อุปกรณ์/เครื่องมือ ☐ ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง ☐ ค่าจ้างแรงงาน ☐ อื่น ๆ ระบุ _____	จำนวน _____บาท/ปี โดยเป็นต้นทุนเกี่ยวกับ ☐ พันธุ์พืช/พันธุ์สัตว์ ☐ ค่าอาหารสัตว์/ค่าปุ๋ย/ค่ายากำจัดศัตรูพืช ☐ ค่าวัสดุ/อุปกรณ์/เครื่องมือ ☐ ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง ☐ ค่าจ้างแรงงาน ☐ อื่น ๆ ระบุ _____
15. อาชีพหลักของคนในหมู่บ้าน/ชุมชน	☐ รับราชการ ☐ ลูกจ้างธุรกิจเอกชน ☐ เกษตรกรรม ☐ ค้าขาย ☐ รับจ้าง ☐ อื่น ๆ ระบุ _____	☐ รับราชการ ☐ ลูกจ้างธุรกิจเอกชน ☐ เกษตรกรรม ☐ ค้าขาย ☐ รับจ้าง ☐ อื่น ๆ ระบุ _____

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

	ก่อนการดำเนินโครงการ ในปี 2551	การเปลี่ยนแปลงภายหลัง การดำเนินโครงการในปี 2551
16. อาชีพเสริมของคนในหมู่บ้าน/ชุมชน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)	☐ ลูกจ้างธุรกิจเอกชน ☐ เกษตรกรรม ☐ ค้าขาย ☐ รับจ้าง ☐ อื่น ๆ ระบุ _____	☐ ลูกจ้างธุรกิจเอกชน ☐ เกษตรกรรม ☐ ค้าขาย ☐ รับจ้าง ☐ อื่น ๆ ระบุ _____
17. คนในหมู่บ้าน/ชุมชนที่ไม่มีงานทำมีจำนวนประมาณกี่คน	จำนวน _____ คน	จำนวน _____ คน
18. คนในหมู่บ้าน/ชุมชนที่ถูกจ้างให้ทำงานให้กับโครง การมีประมาณกี่คน	จำนวน _____ คน	จำนวน _____ คน
19. คนในหมู่บ้าน/ชุมชนที่ย้ายถิ่นไปทำงานนอกหมู่บ้านมีประมาณกี่คน และด้วยเหตุผลใด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)	จำนวน _____ คน เพราะ ☐ ว่างจากการทำงานตามฤดูการ ☐ มีการจ้างงานในหมู่บ้านไม่เพียงพอ ☐ ค่าจ้าง/ค่าแรงในท้องถิ่นต่ำ ☐ อื่น ๆ ระบุ _____	จำนวน_____ คน เพราะ ☐ ว่างจากการทำงานตามฤดูการ ☐ มีการจ้างงานในหมู่บ้านไม่เพียงพอ ☐ ค่าจ้าง/ค่าแรงในท้องถิ่นต่ำ ☐ อื่น ๆ ระบุ _____
20. คนในหมู่บ้าน/ชุมชนมีการร่วมประชุมกันประมาณกี่ครั้ง/ปี	จำนวน _____ ครั้ง/ปี	จำนวน _____ ครั้ง/ปี
21. หมู่บ้าน/ชุมชนมีการจัดกิจกรรมที่คนในหมู่บ้าน/ชุมชนทำร่วมกันประมาณกี่ครั้ง/ปี และเป็นกิจกรรมใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)	จำนวน _____ครั้ง/ปี โดยเป็นกิจกรรม ☐ การอบรมทำผลิตภัณฑ์ชุมชน ☐ การเดินทางไปศึกษาดูงาน ☐ การพัฒนาสภาพแวดล้อมของชุมชน ☐ การสืบสานวัฒนธรรมประเพณี ☐ อื่น ๆ ระบุ _____	จำนวน _____ครั้ง/ปี โดยเป็นกิจกรรม ☐ การอบรมทำผลิตภัณฑ์ชุมชน ☐ การเดินทางไปศึกษาดูงาน ☐ การพัฒนาสภาพแวดล้อมของชุมชน ☐ การสืบสานวัฒนธรรมประเพณี ☐ อื่น ๆ ระบุ _____
22. คนในหมู่บ้าน/ชุมชนได้รับความรู้/ข่าวสารผ่านช่องทางใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)	☐ หอกระจายเสียงในหมู่บ้าน ☐ การเรียกประชุมชี้แจงของผู้ใหญ่บ้าน/หน่วยราชการ ☐ ป้ายประกาศสาธารณะของหมู่บ้าน ☐ การบอกต่อ ๆ กันโดยคนในหมู่บ้าน ☐ อื่น ๆ ระบุ _____	☐ หอกระจายเสียงในหมู่บ้าน ☐ การเรียกประชุมชี้แจงของผู้ใหญ่บ้าน/หน่วยราชการ ☐ ป้ายประกาศสาธารณะของหมู่บ้าน ☐ การบอกต่อ ๆ กันโดยคนในหมู่บ้าน ☐ อื่น ๆ ระบุ _____

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

	ก่อนการดำเนินโครงการ ในปี 2551	การเปลี่ยนแปลงภายหลัง การดำเนินโครงการในปี 2551
23. คนในหมู่บ้าน/ชุมชนได้รับความรู้/ข่าวสารเกี่ยวกับเรื่องใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)	☐ ราคาผลผลิตทางการเกษตร ☐ การเข้ามาดำเนินโครงการต่าง ๆ ในชุมชนของหน่วยราชการ ☐ สภาพภูมิอากาศ ☐ โรคระบาดพืช/โรคระบาดสัตว์ ☐ อื่น ๆ ระบุ _____	☐ ราคาผลผลิตทางการเกษตร ☐ การเข้ามาดำเนินโครงการต่าง ๆ ในชุมชนของหน่วยราชการ ☐ สภาพภูมิอากาศ ☐ โรคระบาดพืช/โรคระบาดสัตว์ ☐ อื่น ๆ ระบุ _____
24. เยาวชนในหมู่บ้าน/ชุมชนมีการใช้เวลาว่างอย่างไร (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)	☐ ช่วยงานผู้ปกครอง ☐ เล่นกีฬา ☐ เล่นดนตรี ☐ อ่านหนังสือ ☐ เที่ยวเล่น ☐ อื่น ๆ ระบุ _____	☐ ช่วยงานผู้ปกครอง ☐ เล่นกีฬา ☐ เล่นดนตรี ☐ อ่านหนังสือ ☐ เที่ยวเล่น ☐ อื่น ๆ ระบุ _____
25. คนในหมู่บ้าน/ชุมชนมีการออกกำลังกายบ้างหรือไม่	☐ ไม่มี ☐ นาน ๆ ครั้ง (สัปดาห์ละ 1 ครั้ง) ☐ บ่อย ๆ เป็นประจำ (สัปดาห์ละ 2 - 3 ครั้ง) ☐ อื่น ๆ ระบุ _____	☐ ไม่มี ☐ นาน ๆ ครั้ง (สัปดาห์ละ 1 ครั้ง) ☐ บ่อย ๆ เป็นประจำ (สัปดาห์ละ 2 - 3 ครั้ง) ☐ อื่น ๆ ระบุ _____
26. คนในหมู่บ้าน/ชุมชนที่เจ็บป่วยและต้องเข้ารับการรักษาในสถาน พยาบาล มีหรือไม่	☐ ไม่มี ☐ มีบ้างเล็กน้อย (1 – 10 คน/เดือน) ☐ มีเป็นจำนวนมาก (11 – 20 คน/เดือน) ☐ อื่น ๆ ระบุ _____	☐ ไม่มี ☐ มีบ้างเล็กน้อย (1 – 10 คน/เดือน) ☐ มีเป็นจำนวนมาก (11 – 20 คน/เดือน) ☐ อื่น ๆ ระบุ _____
27. คนในหมู่บ้าน/ชุมชนเจ็บป่วยด้วยโรคอะไรบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)	☐ โรคปวดเมื่อยกล้ามเนื้อ ☐ โรคเบาหวาน ☐ โรคความดัน ☐ โรคทางเดินหายใจ ☐ โรคผิวหนัง ☐ อื่น ๆ ระบุ _____	☐ โรคปวดเมื่อยกล้ามเนื้อ ☐ โรคเบาหวาน ☐ โรคความดัน ☐ โรคทางเดินหายใจ ☐ โรคผิวหนัง ☐ อื่น ๆ ระบุ _____

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

	ก่อนการดำเนินโครงการ ในปี 2551	การเปลี่ยนแปลงภายหลัง การดำเนินโครงการในปี 2551
28. ผู้ยากไร้ในหมู่บ้าน/ชุมชนที่ได้รับการช่วยเหลือมีประมาณกี่คน และได้รับการช่วยเหลืออะไรบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)	จำนวน _____คน ช่วยเหลือโดย ☐ กรให้เงินช่วยเหลือ ☐ การบริจาคสิ่งของ/เครื่องใช้ ☐ การจัดหา/ซ่อมแซมที่อยู่อาศัย ☐ อื่น ๆ ระบุ _____	จำนวน _____คน ช่วยเหลือโดย ☐ กรให้เงินช่วยเหลือ ☐ การบริจาคสิ่งของ/เครื่องใช้ ☐ การจัดหา/ซ่อมแซมที่อยู่อาศัย ☐ อื่น ๆ ระบุ _____
29. ในหมู่บ้าน/ชุมชนมีการทำผลิตภัณฑ์ชุมชนอะไรบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)	☐ ผลไม้แปรรูป ☐ เครื่องจักสาน ☐ ดอกไม้ประดิษฐ์ ☐ ผ้าทอ ☐ อื่น ๆ ระบุ _____	☐ ผลไม้แปรรูป ☐ เครื่องจักสาน ☐ ดอกไม้ประดิษฐ์ ☐ ผ้าทอ ☐ อื่น ๆ ระบุ _____
30. ผลิตภัณฑ์ชุมชนมีคุณภาพอย่างไร	☐ สูง (เป็นที่นิยม มีการจำหน่ายได้อย่างต่อเนื่อง) ☐ พอใช้ (จำหน่ายได้เป็นช่วง ๆ พอมีรายได้หมุนเวียน) ☐ ต่ำ (ไม่เป็นที่นิยม ต้องหยุดการผลิต)	☐ สูง (เป็นที่นิยม มีการจำหน่ายได้อย่างต่อเนื่อง) ☐ พอใช้ (จำหน่ายได้เป็นช่วง ๆ พอมีรายได้หมุนเวียน) ☐ ต่ำ (ไม่เป็นที่นิยม ต้องหยุดการผลิต)
31. ผลิตภัณฑ์ชุมชนมีสถานะการจำหน่ายเป็นอย่างไร	☐ กำไร ☐ ขาดทุน ☐ คุ้มทุน	☐ กำไร ☐ ขาดทุน ☐ คุ้มทุน
32. ผลิตภัณฑ์ชุมชนมีการวางจำหน่ายอย่างไร (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)	☐ วางจำหน่ายที่กลุ่มภายในชุมชน ☐ มีพ่อค้าคนกลางมารับซื้อ ☐ จำหน่ายตามงานต่าง ๆ เช่น งาน OTOP ☐ วางจำหน่ายที่ร้านค้า/ห้างสรรพสินค้าภายนอกชุมชน ☐ อื่น ๆ ระบุ _____	☐ วางจำหน่ายที่กลุ่มภายในชุมชน ☐ มีพ่อค้าคนกลางมารับซื้อ ☐ จำหน่ายตามงานต่าง ๆ เช่น งาน OTOP ☐ วางจำหน่ายที่ร้านค้า/ห้างสรรพสินค้าภายนอกชุมชน ☐ อื่น ๆ ระบุ _____

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

	ก่อนการดำเนินโครงการ ในปี 2551	การเปลี่ยนแปลงภายหลัง การดำเนินโครงการในปี 2551
33. หมู่บ้าน/ชุมชนมีการดูแลทรัพยากรธรรมชาติ และสภาพแวดล้อมอย่างไรบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)	☐ ออกกฎระเบียบบังคับในหมู่บ้าน ☐ จัดตั้งกลุ่มขึ้นมาดูแลป้องกัน ☐ จัดกิจกรรมเพื่อป้องกันดูแลที่ทำร่วมกันในหมู่บ้าน ☐ การณรงค์สร้างจิตสำนึก ☐ อื่น ๆ ระบุ _____	☐ ออกกฎระเบียบบังคับในหมู่บ้าน ☐ จัดตั้งกลุ่มขึ้นมาดูแลป้องกัน ☐ จัดกิจกรรมเพื่อป้องกันดูแลที่ทำร่วมกันในหมู่บ้าน ☐ การณรงค์สร้างจิตสำนึก ☐ อื่น ๆ ระบุ _____
34. แหล่งน้ำสาธารณะในหมู่บ้าน/ชุมชนมีประมาณกี่แห่ง และมีคุณภาพอย่างไร	จำนวน _____ แห่ง โดยมีคุณภาพ ☐ ดี (ใช้บริโภค/อุปโภค และเป็นแหล่งท่องเที่ยว/พักผ่อนได้) ☐ พอใช้ (ใช้อุปโภค/ดำเนินชีวิตประจำวัน/ทำเกษตรกรรมได้) ☐ ต่ำ(ใช้บริโภค/อุปโภคไม่ได้)	จำนวน _____ แห่ง โดยมีคุณภาพ ☐ ดี (ใช้บริโภค/อุปโภค และเป็นแหล่งท่องเที่ยว/พักผ่อนได้) ☐ พอใช้ (ใช้อุปโภค/ดำเนินชีวิตประจำวัน/ทำเกษตรกรรมได้) ☐ ต่ำ(ใช้บริโภค/อุปโภคไม่ได้
35. พื้นที่สีเขียวในหมู่บ้าน/ชุมชนมีประมาณกี่แห่ง และมีคุณภาพอย่างไร	จำนวน _____ แห่ง โดยมีคุณภาพ ☐ ดี (ร่มรื่น เป็นแหล่งท่องเที่ยว/พักผ่อนได้) ☐ พอใช้ (เป็นแหล่งท่องเที่ยว/พักผ่อนได้ ถ้ามีการปลูกต้นไม้เพิ่ม ดูแลตัดแต่งต้นไม้/หญ้า) ☐ ต่ำ (ต้นไม้ถูกตัดโค่น เป็นแหล่งท่องเที่ยว/พักผ่อนไม่ได้)	จำนวน _____ แห่ง โดยมีคุณภาพ ☐ ดี (ร่มรื่น เป็นแหล่งท่องเที่ยว/พักผ่อนได้) ☐ พอใช้ (เป็นแหล่งท่องเที่ยว/พักผ่อนได้ ถ้ามีการปลูกต้นไม้เพิ่ม ดูแลตัดแต่งต้นไม้/หญ้า) ☐ ต่ำ (ต้นไม้ถูกตัดโค่น เป็นแหล่งท่องเที่ยว/พักผ่อนไม่ได้)
36. ดินในหมู่บ้าน/ชุมชนมีคุณภาพอย่างไร	☐ ดี (ดินร่วน เหมาะแก่การเพาะปลูก) ☐ พอใช้ (เหมาะแก่การเพาะปลูก ถ้ามีการใส่ปุ๋ย/แร่ธาตุเพิ่มเติม) ☐ ต่ำ (ดินเปรี้ยว/ดินเค็ม/ดินแห้งแข็ง ไม่เหมาะแก่การเพาะปลูก)	☐ ดี (ดินร่วน เหมาะแก่การเพาะปลูก) ☐ พอใช้ (เหมาะแก่การเพาะปลูก ถ้ามีการใส่ปุ๋ย/แร่ธาตุเพิ่มเติม) ☐ ต่ำ (ดินเปรี้ยว/ดินเค็ม/ดินแห้งแข็ง ไม่เหมาะแก่การเพาะปลูก)

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ส่วนที่ 3 : ข้อมูลเกี่ยวกับแผนงาน/โครงการที่ดำเนินงานในปี 2551

37. ชื่อโครงการที่ดำเนินงานในปี 2551 _____

38. สาเหตุที่หมู่บ้าน/ชุมชนคิดทำโครงการขึ้น เพราะอะไร

_____

_____

_____

_____

39. วัตถุประสงค์ของโครงการ

1) _____

2) _____

3) _____

4) _____

40. เป้าหมายของโครงการ

1) _____

2) _____

3) _____

4) _____

41. ระยะเวลาดำเนินโครงการ ตั้งแต่เดือน _____ถึง เดือน _____

42. ผู้ได้รับประโยชน์โครงการ คือ _____

43. สถานที่ดำเนินโครงการ คือ _____

44. งบประมาณที่ได้รับ จำนวน _____บาท

45. ขั้นตอนการดำเนินโครงการ

1) _____ 5) _____

2) _____ 6) _____

3) _____ 7) _____

4) _____ 8) _____

46. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1) _____

2) _____

3) _____

4) _____

47. ระยะเวลาตั้งแต่ขออนุมัติงบประมาณจนได้รับอนุมัติ _____วัน

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

48. โครงการมีความสอดคล้องกับแผนงาน/โครงการด้านใดของ อบต. (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ การป้องกันและระงับโรคติดต่อ ☐ การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

☐ การคุ้มครอง ดูแลและบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติ ☐ การส่งเสริม และพัฒนาอาชีพ

☐ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ☐ อื่น ๆ ระบุ _____

49. โครงการมีความคล้ายคลึงกับโครงการที่ดำเนินงานโดยหน่วยงานอื่นใดบ้าง หรือไม่

☐ มี ได้แก่ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) ☐ ไม่มี

☐ เกษตรอำเภอ โครงการ _____

☐ พัฒนาชุมชนอำเภอ โครงการ _____

☐ มูลนิธิต่าง ๆ โครงการ _____

☐ อื่น ๆ ระบุ _____

50. โครงการได้รับการสนับสนุนเพิ่มเติมจากหน่วยงานภายนอกใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ เกษตรอำเภอ

☐ พัฒนาชุมชนอำเภอ

☐ มูลนิธิต่าง ๆ

☐ อื่น ๆ ระบุ _____

ส่วนที่ 4 : ข้อมูลเกี่ยวกับการประเมินผลโครงการที่ดำเนินงานในปี 2551

51. ท่านมีความเห็นเกี่ยวกับโครงการที่ดำเนินงานในปี 2551 ตามข้อความต่อไปนี้อย่างไร

ข้อความ	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ไม่แน่ใจ
■ แผนงาน/โครงการที่ดำเนินงานมีความครอบคลุมแผนงานหลักด้าน					
1) การสร้างการเรียนรู้ และความสามารถในการจัดการของชุมชน					
2) การกำหนดตำแหน่งการพัฒนาอาชีพของชุมชนภายใต้ระบบและกลไกการตลาด					
3) การพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชน					
4) การสนับสนุนชุมชนให้มีบทบาทรอง รับความอ่อนแอของระบบครอบครัวไทย					
5) การดูแลความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของชุมชน					

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ข้อความ	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ไม่แน่ใจ
■ แผนงาน/โครงการที่ดำเนินงานมีความสอดคล้องกับสถานการณ์					
1) ด้านเศรษฐกิจของหมู่บ้าน/ชุมชน					
2) ด้านสังคมของหมู่บ้าน/ชุมชน					
3) ด้านทรัพยากรธรรมชาติของหมู่บ้าน/ชุมชน					
■ วัตถุประสงค์/เป้าหมายที่กำหนดไว้ของแผนงาน/โครงการมีความชัดเจน					
■ ผู้ได้รับประโยชน์จากการดำเนินงานแผนงาน/โครงการมีการกำหนดไว้อย่างชัดเจน					
■ งบประมาณสำหรับการดำเนินงานแผนงาน/โครงการมีการกำหนดไว้อย่างชัดเจน					
■ หมู่บ้าน/ชุมชนสามารถดำเนินแผนงาน/โครงการได้เองโดยหมู่บ้าน/ชุมชน					
■ หมู่บ้าน/ชุมชนมีการใช้ปัจจัยในหมู่บ้าน/ชุมชนในการดำเนินแผนงาน/โครงการ โดยเฉพาะแรงงาน					
■ แผนงาน/โครงการที่ดำเนินงานมีความสอดคล้องกับแผนงาน/โครงการของ อบต.					
■ แผนงาน/โครงการที่ดำเนินงานไม่มีความซ้ำซ้อนกับแผนงาน/โครงการที่ดำเนินงานโดยหน่วยงานอื่น					
■ แผนงาน/โครงการที่ดำเนินงานไม่ใช่แผนงาน/โครงการที่ดำเนินงานด้านกองทุนหมุนเวียน การให้เงินสงเคราะห์หรือซื้อของแจก					
■ แผนงาน/โครงการที่ดำเนินงานไม่ใช่แผนงาน/โครงการที่สนับสนุนค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปต่างประเทศ					

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ข้อความ	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ไม่แน่ใจ
■ แผนงาน/โครงการที่ดำเนินงานเกิดจากการทำประชาคมของประชาชนในหมู่บ้าน/ชุมชน					
■ คณะกรรมการดำเนินงานแผนงาน/โครงการมีจำนวนเพียงพอต่อการดำเนินงานแผนงาน/โครงการ					
■ คณะกรรมการดำเนินงานแผนงาน/โครงการมีทักษะ/ความรู้/ความเชี่ยวชาญ /ประสบการณ์เหมาะสมกับแผนงาน/โครงการ					
■ คณะกรรมการดำเนินงานแผนงาน/โครงการมีความเข้าใจในบทบาทหน้าที่					
■ งบประมาณที่ขออนุมัติได้รับการอนุมัติทันตามกำหนดระยะเวลาการดำเนินงานของแผนงาน/โครงการ					
■ งบประมาณที่ได้รับสำหรับการดำเนินงานแผนงาน/โครงการมีจำนวนเพียงพอ					
■ วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือสำหรับการดำเนินงานแผนงาน/โครงการมีจำนวนเพียงพอ					
■ วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือสำหรับการดำเนินงานแผนงาน/โครงการมีคุณภาพดี					
■ การดำเนินแผนงาน/โครงการเคยได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานภายนอกด้าน					
1) จำนวนบุคลากร					
2) การฝึกอบรม					
3) การเดินทางไปศึกษาดูงาน					
4) การจัดซื้อจัดจ้างวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ/บุคลากรในราคาถูก					

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ข้อความ	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ไม่แน่ใจ
5) การให้เงินสมทบ/บริจาค					
6) การจัดหาวัสดุอุปกรณ์ให้					
7) แนะนำแหล่งจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ที่มีคุณภาพ					
■ รายละเอียดของกิจกรรมในแผนการดำเนินงานของแผนงาน/โครงการมีความชัดเจน ครอบคลุม					
■ ระยะเวลาในแต่ละกิจกรรมในแผนการดำเนินงานของแผนงาน/โครงการไม่สั้นหรือยาวจนเกินไป					
■ คนในหมู่บ้าน/ชุมชนมีส่วนร่วมจัดทำแผนงาน/โครงการการในแต่ละขั้นตอน					
1) การวิเคราะห์สถานการณ์ด้านต่าง ๆ ของหมู่บ้าน/ชุมชน					
2) การกำหนดปัญหา/ความต้องการของคนในหมู่บ้าน/ชุมชน					
3) การแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับวิธีการ/ทางเลือกในการแก้ไขปัญหา/พัฒนาหมู่บ้าน/ชุมชน					
4) การตัดสินใจเลือกวิธีการในการแก้ไขปัญหา/พัฒนาหมู่บ้าน/ชุมชน					
5) การกำหนดรายละเอียดของแผนงาน/โครงการ					
■ คนในหมู่บ้าน/ชุมชนมีส่วนร่วมในการดำเนินงานแผนงาน/โครงการ โดยการเลือกตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน					
■ คนในหมู่บ้าน/ชุมชนมีส่วนร่วมในการติดตาม/ตรวจสอบผลการดำเนินงานแผนงาน/โครงการ					
■ ขั้นตอนการเบิกจ่ายงบประมาณจากบัญชีของหมู่บ้านมีความสะดวกรวดเร็ว					

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ข้อความ	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ไม่แน่ใจ
1) การเสนอขออนุมัติเบิกเงินต่อคณะกรรมการระดับหมู่บ้าน/ชุมชน					
2) การตรวจสอบความถูกต้องของเอกสารการจัดซื้อจัดจ้างและการเบิกเงินของอำเภอ					
3) การเบิกจ่ายเงินจากบัญชีธนาคารโดยผู้รับผิดชอบลงนามร่วมกันทั้ง 3 คน					
4) การบันทึกการรับเงินจ่ายเงิน					
■ แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างที่กำหนดมีความชัดเจน/ไม่ยุ่งยาก/ไม่เป็นอุปสรรคต่อการดำเนินงานแผนงาน/โครงการ					
1) การติดต่อตกลงราคากับผู้ขายหรือผู้รับจ้างโดยตรง					
2) การประกาศการจัดซื้อจัดจ้างเพื่อให้ผู้ขายหรือผู้รับจ้างเสนอราคา					
■ ภายหลังการดำเนินแผนงาน/โครงการแล้วคนในหมู่บ้าน/ชุมชน					
1) ได้ร่วมประชุมปรึกษาหารือกันเพื่อพัฒนา และแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ของหมู่บ้าน/ชุมชนมากขึ้น					
2) ได้ทำกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกันมากขึ้น					
3) ได้รับความรู้ และข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ที่ทันเหตุการณ์ และเป็นประโยชน์ต่อการประกอบอาชีพมากขึ้น					
4) มีต้นทุน หรือรายจ่ายในการประกอบอาชีพ หรือการดำเนินชีวิตประจำวันลดลง					

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ข้อความ	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ไม่แน่ใจ
5) มีรายได้ และมีอาชีพมากขึ้น					
6) คนในหมู่บ้าน/ชุมชนมีสุภาพกายแข็งแรง และสุขภาพจิตดีขึ้น					
■ เยาวชนในหมู่บ้าน/ชุมชนมีการใช้เวลาว่างอย่างเป็นประโยชน์มากขึ้น					
■ ผู้ยากไร้ได้รับการช่วยเหลือในด้านต่าง ๆ เช่น สร้างอาชีพ การจัดหา หรือซ่อมแซมปัจจัยในการดำเนินชีวิตมากขึ้น					
■ ผลิตภัณฑ์ชุมชนมีรูปแบบ และบรรจุภัณฑ์ที่สวยงามและมีคุณภาพ สะอาด ปลอดภัยมากขึ้น					
■ ผลิตภัณฑ์ชุมชนมีตลาดวางจำหน่ายภายนอกชุมชนอย่างกว้างขวางมากขึ้น					
■ ธรรมชาติ และสภาพแวดล้อมได้รับการป้องกัน และดูแลมากขึ้น					
■ หมู่บ้าน/ชุมชนไม่มีปัญหาสภาพแวดล้อม เช่น ความไม่เป็นระเบียบเรียบร้อย ไม่สะอาด กลิ่นเหม็น เสียงรบกวน และฝุ่นควัน					
■ หมู่บ้าน/ชุมชนมีความพึงพอใจสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติ เช่น คุณภาพของดิน คุณภาพของแหล่งน้ำ และความพอเพียงของพื้นที่สีเขียว					
■ หมู่บ้าน/ชุมชนมีสาธารณูปโภค สาธารณูปการที่สะดวกสบาย เช่น ศูนย์เรียนรู้ชุมชน ร้านค้าชุมชน และประปาชุมชน					
■ หมู่บ้าน/ชุมชนไม่มีปัญหาเกี่ยวกับไม่ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิ เช่น การลักขโมย และยาเสพติด					

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ข้อความ	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ไม่แน่ใจ
■ หมู่บ้าน/ชุมชนไม่มีปัญหาเกี่ยวกับความสามารถของครอบครัวในการหารายได้มาเพื่อดูแลเด็ก และผู้สูงอายุที่ไม่มีรายได้ในครอบครัว					
■ คนในหมู่บ้าน/ชุมชนมีอาชีพหลักที่แน่นอน เช่น การทำเกษตรกรรม และการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ของชุมชน					
■ หมู่บ้าน/ชุมชนมีการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมอาชีพ หรือความรู้ เช่น การจัดอบรม หรือการเดินทางไปศึกษาดูงานเกี่ยวกับการทำเกษตรกรรม หรือการผลิตผลิตภัณฑ์ของชุมชน					
■ คนในหมู่บ้าน/ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดทำ และบริหารแผนงาน หรือโครงการภายใต้ยุทธศาสตร์ประชาชนอยู่ดีมีสุข					
■ คนในหมู่บ้าน/ชุมชนมีรายได้เพียงพอกับรายจ่ายในแต่ละเดือน					
■ คนในหมู่บ้าน/ชุมชนมีรายได้เพียงพอสำหรับใช้สอยจากเงินที่ออมไว้เมื่อไม่ได้ประกอบอาชีพแล้ว					

ส่วนที่ 5 : ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหา/อุปสรรคในการดำเนินโครงการในปี 2551

52. การดำเนินงานแผนงาน/โครงการในปี 2551มีปัญหา/อุปสรรคหรือไม่ และมีข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงแก้ไขอย่างไร (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ ไม่มีปัญหา (ข้ามไปตอบข้อ 53) ☐ มีปัญหา

ปัญหา	ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุง
☐ คณะกรรมการดำเนินงานแผนงาน/โครงการไม่มีทักษะ/ความรู้/ความเชี่ยวชาญ/ประสบการณ์ในการดำเนินแผนงาน/โครงการ	
☐ งบประมาณที่ได้รับไม่เพียงพอในการดำเนินงานแผนงาน/โครงการ	

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ปัญหา	ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุง
☐ วัสดุอุปกรณ์ไม่เพียงพอในการดำเนินงานแผนงาน/โครงการ	
☐ วัสดุอุปกรณ์ในการดำเนินงานแผนงาน/โครงการไม่มีคุณภาพ	
☐ การเบิกจ่ายงบประมาณจากบัญชีของหมู่บ้าน/ชุมชนมีความล่าช้า/ไม่สะดวก	
☐ คนในหมู่บ้าน/ชุมชนไม่มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับวิธีการ/ทางเลือกในการแก้ไขปัญหา/พัฒนาหมู่บ้าน/ชุมชน	
☐ คนในหมู่บ้าน/ชุมชนไม่มีส่วนร่วมในการตัดสินใจเลือกวิธีการในการแก้ไขปัญหา/พัฒนาหมู่บ้าน/ชุมชน	
☐ คนในหมู่บ้าน/ชุมชนไม่มีส่วนร่วมในการติดตาม/ตรวจสอบผลการดำเนินงานแผนงาน/โครงการ	
☐ อื่น ๆ ระบุ	

53. ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมสำหรับการดำเนินโครงการในปีต่อไป หรือโครงการที่มีลักษณะคล้ายคลึงกัน

_____

_____

_____

_____

_____

ขอขอบคุณที่สละเวลาในการตอบแบบสอบถาม

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

เลขที่แบบสอบถาม…....

แบบสอบถาม สำหรับคณะกรรมการฯ
โครงการศึกษาการประเมินผลแผนพัฒนาของชุมชนภายใต้ยุทธศาสตร์
ประชาชนอยู่ดีมีสุขระดับจังหวัด กรณีศึกษา : จังหวัดอ่างทอง

คำชี้แจง

1. โครงการศึกษาการประเมินผลแผนพัฒนาของชุมชนภายใต้ยุทธศาสตร์ประชาชนอยู่ดีมี สุขระดับจังหวัด กรณีศึกษา: จังหวัดอ่างทองนี้จัดทำขึ้นเพื่อความสมบูรณ์แห่งปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
2. โครงการศึกษานี้จะทำการประเมินผลฯ เฉพาะโครงการที่ดำเนินงานในปี 2551 เท่านั้น
3. แบบสอบถามมี 53 ข้อ 16 หน้า กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ใน ☐ และ/หรือกรอกข้อความที่ตรงกับข้อเท็จจริงในช่องที่กำหนดให้ครบทุกข้อ
4. ผู้ศึกษาจะรักษาข้อมูลของท่านไว้อย่างเป็นความลับ โดยจะนำไปใช้ประโยชน์ในโครงการศึกษานี้เท่านั้น

ส่วนที่ 1 : ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

1. ชื่อผู้ตอบแบบสอบถาม _____
2. ชื่อหมู่บ้าน _____ตำบล _____ อำเภอ _____จังหวัดอ่างทอง
3. เพศ ☐ ชาย ☐ หญิง
4. ท่านมีอายุ _____ปี
5. ท่านจบการศึกษาสูงสุดระดับใด
   - ☐ ป.4 ☐ ป.6
   - ☐ ม.3 ☐ ม.6
   - ☐ ปวช. ☐ ปวส.
   - ☐ อนุปริญญา ☐ ปริญญาตรี
   - ☐ อื่น ๆ ระบุ _____
6. ท่านประกอบอาชีพหลักอะไร
   - ☐ รับราชการ ☐ ลูกจ้างธุรกิจเอกชน
   - ☐ เกษตรกรรม ☐ ค้าขาย
   - ☐ รับจ้าง ☐ อื่น ๆ ระบุ _____
7. ท่านประกอบอาชีพเสริมอะไร (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
   - ☐ ลูกจ้างธุรกิจเอกชน ☐ เกษตรกรรม
   - ☐ ค้าขาย ☐ รับจ้าง
   - ☐ อื่น ๆ ระบุ _____

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

8. ท่านมีความรู้/ความเชี่ยวชาญ/ประสบการณ์เกี่ยวกับอะไรบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ การผสมเกสร/ทาบกิ่ง/ติดตาไม้ผล ☐ การผสมพันธุ์สัตว์
☐ การทำบัญชีรายรับ/รายจ่าย ☐ การทำปุ๋ย/ยาฆ่าแมลงชีวภาพ
☐ การทำแก๊สหุงต้มจากมูลสัตว์ ☐ การก่อสร้าง
☐ การซ่อมแซมเครื่องยนต์ต่าง ๆ ☐ อื่น ๆ ระบุ _____

9. ท่านได้รับการคัดเลือกให้เป็นตัวแทนเพื่อทำหน้าที่ในคณะกรรมการระดับหมู่บ้าน/ชุมชนในฐานะอะไร

☐ ผู้ใหญ่บ้าน ☐ ผู้นำชุมชน
☐ ตัวแทนคุ้ม ☐ ตัวแทนกลุ่มอาชีพ/องค์กรในชุมชน
☐ ตัวแทนครัวเรือน ☐ ปราชญ์ชาวบ้าน
☐ อื่น ๆ ระบุ _____

10. ท่านดำรงตำแหน่งอะไรในคณะกรรมการระดับหมู่บ้าน/ชุมชน

☐ ประธานคณะกรรมการ ☐ รองประธานคณะกรรมการ
☐ เหรัญญิก ☐ ผู้ช่วยเหรัญญิก
☐ กรรมการฝ่ายควบคุม/ตรวจสอบ ☐ กรรมกร
☐ เลขานุการ ☐ ผู้ช่วยเลขานุการ
☐ อื่น ๆ ระบุ _____

ส่วนที่ 2 : ข้อมูลเกี่ยวกับการประเมินผลโครงการที่ดำเนินงานงานในปี 2551

11. ชื่อโครงการที่ดำเนินงานงานในปี 2551 _____

12. ท่านมีความเห็นเกี่ยวกับโครงการที่ดำเนินงานงานในปี 2551 ตามข้อความต่อไปนี้อย่างไร

ข้อความ	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ไม่แน่ใจ
■ แผนงาน/โครงการที่ดำเนินงานงานมีความครอบคลุมแผนงานหลักด้าน					
2) การสร้างการเรียนรู้ และความ สามารถในการจัดการของชุมชน					
2) การกำหนดตำแหน่งการพัฒนาอาชีพของชุมชนภายใต้ระบบและกลไกการตลาด					
3) การพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชน					
4) การสนับสนุนชุมชนให้มีบทบาทรอง รับความอ่อนแอของระบบครอบครัวไทย					

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ข้อความ	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ไม่แน่ใจ
5) การดูแลความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของชุมชน					
■ แผนงาน/โครงการที่ดำเนินงานงานมีความสอดคล้องกับสถานการณ์					
1) ด้านเศรษฐกิจของหมู่บ้าน/ชุมชน					
2) ด้านสังคมของหมู่บ้าน/ชุมชน					
3) ด้านทรัพยากรธรรมชาติของหมู่บ้าน/ชุมชน					
■ วัตถุประสงค์/เป้าหมายที่กำหนดไว้ของแผนงาน/โครงการมีความชัดเจน					
■ ผู้ได้รับประโยชน์จากการดำเนินงานงานแผนงาน/โครงการมีการกำหนดไว้อย่างชัดเจน					
■ งบประมาณสำหรับการดำเนินงานงานแผนงาน/โครงการมีการกำหนดไว้อย่างชัดเจน					
■ หมู่บ้าน/ชุมชนสามารถดำเนินงานแผนงาน/โครงการได้เองโดยหมู่บ้าน/ชุมชน					
■ หมู่บ้าน/ชุมชนมีการใช้ปัจจัยในหมู่บ้าน/ชุมชนในการดำเนินงานแผนงาน/โครงการ โดยเฉพาะแรงงาน					
■ แผนงาน/โครงการที่ดำเนินงานงานมีความสอดคล้องกับแผนงาน/โครงการของ อบต.					
■ แผนงาน/โครงการที่ดำเนินงานงานไม่มีความซ้ำซ้อนกับแผนงาน/โครงการที่ดำเนินงานงานโดยหน่วยงานอื่น					
■ แผนงาน/โครงการที่ดำเนินงานงานไม่ใช่แผนงาน/โครงการที่ดำเนินงานงานด้านกองทุนหมุนเวียน การให้เงินสงเคราะห์หรือซื้อของแจก					

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ข้อความ	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ไม่แน่ใจ
■ แผนงาน/โครงการที่ดำเนินงานงาน ไม่ใช่แผนงาน/โครงการที่สนับสนุนค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปต่างประเทศ					
■ แผนงาน/โครงการที่ดำเนินงานงานเกิดจากการทำประชาคมของประชาชนในหมู่บ้าน/ชุมชน					
■ คณะกรรมการดำเนินงานงานแผนงาน/โครงการมีจำนวนเพียงพอต่อการดำเนินงานงานแผนงาน/โครงการ					
■ คณะกรรมการดำเนินงานงานแผนงาน/โครงการมีทักษะ/ความรู้/ความเชี่ยวชาญ /ประสบการณ์เหมาะสมกับแผนงาน/โครงการ					
■ คณะกรรมการดำเนินงานงานแผนงาน/โครงการมีความเข้าใจในบทบาทหน้าที่					
■ งบประมาณที่ขออนุมัติได้รับการอนุมัติทันตามกำหนดระยะเวลาการดำเนินงานงานของแผนงาน/โครงการ					
■ งบประมาณที่ได้รับสำหรับการดำเนินงานงานแผนงาน/โครงการมีจำนวนเพียงพอ					
■ วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือสำหรับการดำเนินงานงานแผนงาน/โครงการมีจำนวนเพียงพอ					
■ วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือสำหรับการดำเนินงานงานแผนงาน/โครงการมีคุณภาพดี					
■ การดำเนินงานแผนงาน/โครงการเคยได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานภายนอกด้าน					
1) จำนวนบุคลากร					
2) การฝึกอบรม					

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ข้อความ	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ไม่แน่ใจ
3) การเดินทางไปศึกษาดูงาน					
4) การจัดซื้อจัดจ้างวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ/บุคลากรในราคาถูก					
5) การให้เงินสมทบ/บริจาค					
6) การจัดหาวัสดุอุปกรณ์ให้					
7) แนะนำแหล่งจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ที่มีคุณภาพ					
■ รายละเอียดของกิจกรรมในแผนการดำเนินงานงานของแผนงาน/โครงการมีความชัดเจน ครอบคลุม					
■ ระยะเวลาในแต่ละกิจกรรมในแผนการดำเนินงานงานของแผนงาน/โครงการไม่สั้น หรือยาวจนเกินไป					
■ คนในหมู่บ้าน/ชุมชนมีส่วนร่วมจัดทำแผนงาน/โครงการการในแต่ละขั้นตอน					
6) การวิเคราะห์สถานการณ์ด้านต่าง ๆ ของหมู่บ้าน/ชุมชน					
7) การกำหนดปัญหา/ความต้องการของคนในหมู่บ้าน/ชุมชน					
8) การแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับวิธีการ/ทางเลือกในการแก้ไขปัญหา/พัฒนาหมู่บ้าน/ชุมชน					
9) การตัดสินใจเลือกวิธีการในการแก้ไขปัญหา/พัฒนาหมู่บ้าน/ชุมชน					
10) การกำหนดรายละเอียดของแผนงาน/โครงการ					
■ คนในหมู่บ้าน/ชุมชนมีส่วนร่วมในการดำเนินงานงานแผนงาน/โครงการ โดยการเลือกตั้งคณะกรรมการดำเนินงานงาน					

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ข้อความ	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ไม่แน่ใจ
■ คนในหมู่บ้าน/ชุมชนมีส่วนร่วมในการติดตาม/ตรวจสอบผลการดำเนินงานงานแผนงาน/โครงการ					
■ ขั้นตอนการเบิกจ่ายงบประมาณจากบัญชีของหมู่บ้านมีความสะดวกรวดเร็ว					
1) การเสนอขออนุมัติเบิกเงินต่อคณะกรรมการระดับหมู่บ้าน/ชุมชน					
2) การตรวจสอบความถูกต้องของเอกสารการจัดซื้อจัดจ้างและการเบิกเงินของอำเภอ					
3) การเบิกจ่ายเงินจากบัญชีธนาคาร โดยผู้รับผิดชอบลงนามร่วมกันทั้ง 3 คน					
4) การบันทึกการรับเงินจ่ายเงิน					
■ แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างที่กำหนดมีความชัดเจน/ไม่ยุ่งยาก/ไม่เป็นอุปสรรคต่อการดำเนินงานงานแผนงาน/โครงการ					
1) การติดต่อตกลงราคากับผู้ขายหรือผู้รับจ้างโดยตรง					
2) การประกาศการจัดซื้อจัดจ้างเพื่อให้ผู้ขายหรือผู้รับจ้างเสนอราคา					
■ ภายหลังการดำเนินงานแผนงาน/โครงการแล้วคนในหมู่บ้าน/ชุมชน					
7) ได้ร่วมประชุมปรึกษาหารือกันเพื่อพัฒนา และแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ของหมู่บ้าน/ชุมชนมากขึ้น					
8) ได้ทำกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกันมากขึ้น					
9) ได้รับความรู้ และข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ที่ทันเหตุการณ์ และเป็นประโยชน์ต่อการประกอบอาชีพมากขึ้น					

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ข้อความ	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ไม่แน่ใจ
10) มีต้นทุน หรือรายจ่ายในการประกอบอาชีพ หรือการดำเนินงานชีวิตประจำวันลดลง					
11) มีรายได้ และมีอาชีพมากขึ้น					
12) คนในหมู่บ้าน/ชุมชนมีสุภาพกายแข็งแรง และสุขภาพจิตดีขึ้น					
■ เยาวชนในหมู่บ้าน/ชุมชนมีการใช้เวลาว่างอย่างเป็นประโยชน์มากขึ้น					
■ ผู้ยากไร้ได้รับการช่วยเหลือในด้านต่าง ๆ เช่น สร้างอาชีพ การจัดหา หรือซ่อมแซมปัจจัยในการดำเนินงานชีวิตมากขึ้น					
■ ผลิตภัณฑ์ชุมชนมีรูปแบบ และบรรจุภัณฑ์ที่สวยงามและมีคุณภาพ สะอาด ปลอดภัยมากขึ้น					
■ ผลิตภัณฑ์ชุมชนมีตลาดวางจำหน่ายภายนอกชุมชนอย่างกว้างขวางมากขึ้น					
■ ธรรมชาติ และสภาพแวดล้อมได้รับการป้องกัน และดูแลมากขึ้น					
■ หมู่บ้าน/ชุมชนไม่มีปัญหาสภาพแวดล้อม เช่น ความไม่เป็นระเบียบเรียบร้อย ไม่สะอาด กลิ่นเหม็น เสียงรบกวน และฝุ่นควัน					
■ หมู่บ้าน/ชุมชนมีความพึงพอใจสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติ เช่น คุณภาพของดิน คุณภาพของแหล่งน้ำ และความพอเพียงของพื้นที่สีเขียว					
■ หมู่บ้าน/ชุมชนมีสาธารณูปโภค สาธารณูปการที่สะดวกสบาย เช่น ศูนย์เรียนรู้ชุมชน ร้านค้าชุมชน และประปาชุมชน					
■ หมู่บ้าน/ชุมชนไม่มีปัญหาเกี่ยวกับไม่ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิ เช่น การลักขโมย และยาเสพติด					

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ข้อความ	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ไม่แน่ใจ
■ หมู่บ้าน/ชุมชนไม่มีปัญหาเกี่ยวกับความสามารถของครอบครัวในการหารายได้มาเพื่อดูแลเด็ก และผู้สูงอายุที่ไม่มีรายได้ในครอบครัว					
■ คนในหมู่บ้าน/ชุมชนมีอาชีพหลักที่แน่นอน เช่น การทำเกษตรกรรม และการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ของชุมชน					
■ หมู่บ้าน/ชุมชนมีการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมอาชีพ หรือความรู้ เช่น การจัดอบรม หรือการเดินทางไปศึกษาดูงานเกี่ยวกับการทำเกษตรกรรม หรือการผลิตผลิตภัณฑ์ของชุมชน					
■ คนในหมู่บ้าน/ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดทำ และบริหารแผนงาน หรือโครงการภายใต้ยุทธศาสตร์ประชาชนอยู่ดีมีสุข					
■ คนในหมู่บ้าน/ชุมชนมีรายได้เพียงพอกับรายจ่ายในแต่ละเดือน					
■ คนในหมู่บ้าน/ชุมชนมีรายได้เพียงพอสำหรับใช้สอยจากเงินที่ออมไว้เมื่อไม่ได้ประกอบอาชีพแล้ว					

ส่วนที่ 3 : ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหา/อุปสรรคในการดำเนินงานโครงการในปี 2551

13. การดำเนินงานงานแผนงาน/โครงการในปี 2551มีปัญหา/อุปสรรคหรือไม่ และมีข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงแก้ไขอย่างไร (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ ไม่มีปัญหา (ข้ามไปตอบข้อ 14) ☐ มีปัญหา

ปัญหา	ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุง
☐ คณะกรรมการดำเนินงานงานแผนงาน/โครงการไม่มีทักษะ/ความรู้/ความเชี่ยวชาญ/ประสบการณ์ในการดำเนินงานแผนงาน/โครงการ	
☐ งบประมาณที่ได้รับไม่เพียงพอในการดำเนินงานงานแผนงาน/โครงการ	

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ปัญหา	ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุง
☐ วัสดุอุปกรณ์ไม่เพียงพอในการดำเนินงานงานแผนงาน/โครงการ	
☐ วัสดุอุปกรณ์ในการดำเนินงานงานแผนงาน/โครงการไม่มีคุณภาพ	
☐ การเบิกจ่ายงบประมาณจากบัญชีของหมู่บ้าน/ชุมชนมีความล่าช้า/ไม่สะดวก	
☐ คนในหมู่บ้าน/ชุมชนไม่มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับวิธีการ/ทางเลือกในการแก้ไขปัญหา/พัฒนาหมู่บ้าน/ชุมชน	
☐ คนในหมู่บ้าน/ชุมชนไม่มีส่วนร่วมในการตัดสินใจเลือกวิธีการในการแก้ไขปัญหา/พัฒนาหมู่บ้าน/ชุมชน	
☐ คนในหมู่บ้าน/ชุมชนไม่มีส่วนร่วมในการติดตาม/ตรวจสอบผลการดำเนินงานงานแผนงาน/โครงการ	
☐ อื่น ๆ ระบุ	

14. ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมสำหรับการดำเนินงานโครงการในปีต่อไป หรือโครงการที่มีลักษณะคล้ายคลึงกัน

_____

_____

_____

_____

_____

ขอขอบคุณที่สละเวลาในการตอบแบบสอบถาม

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ภาคผนวก ข

ผลการเก็บรวบรวมข้อมูล

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางผนวกที่ 1 ร้อยละของลักษณะทั่วไปของคณะกรรมการที่ดำเนินงานโครงการภายใต้ยุทธศาสตร์ประชาชนอยู่ดีมีสุขระดับจังหวัดของจังหวัดอ่างทอง

ข้อมูลทั่วไป	ภาพรวมทุกแผนงาน	แผนงาน				
		แผนงานที่ 1	แผนงานที่ 2	แผนงานที่ 3	แผนงานที่ 4	แผนงานที่ 5
<u>เพศ</u>						
ชาย	58.29	66.25	58.33	60.27	63.79	47.57
หญิง	41.71	33.75	41.67	39.73	36.21	52.43
<u>อายุ</u>						
17 - 33	9.57	8.22	7.32	2.90	9.09	17.53
34 - 50	45.48	56.16	43.90	43.48	49.09	38.14
51 - 67	40.69	34.25	43.90	49.27	41.82	36.08
68 - 84	4.26	1.37	4.88	4.35	0.00	8.25
<u>การศึกษาสูงสุด</u>						
ป. 4	38.44	43.75	36.90	36.98	31.04	40.78
ป. 6	19.35	20.00	22.62	24.66	22.41	10.68
ม. 3	16.08	21.25	11.91	15.07	12.07	18.45
ม. 6	17.09	10.00	22.62	13.70	22.41	17.47
ปวช.	3.77	1.25	1.19	2.74	6.90	6.80
ปวส.	1.76	0.00	2.38	1.37	5.17	0.97

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางผนวกที่ 1 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	ภาพรวมทุกแผนงาน	แผนงาน				
		แผนงานที่ 1	แผนงานที่ 2	แผนงานที่ 3	แผนงานที่ 4	แผนงานที่ 5
<u>การศึกษาสูงสุด</u>						
อนุปริญญา	0.50	1.25	0.00	1.37	0.00	0.00
ปริญญาตรี	2.76	2.50	2.38	2.74	0.00	4.85
อื่น ๆ	0.25	0.00	0.00	1.37	0.00	0.00
<u>อาชีพหลัก</u>						
รับราชการ	3.77	1.25	2.38	8.22	3.45	3.88
ลูกจ้างธุรกิจเอกชน	1.26	0.00	2.38	1.37	1.72	0.98
เกษตรกรรม	56.78	77.5	48.81	52.05	46.55	56.31
ค้าขาย	11.81	3.75	13.10	20.55	8.62	12.62
รับจ้าง	23.62	15.00	32.14	15.07	36.21	22.33
อื่น ๆ	2.76	2.50	1.19	2.74	3.45	3.88
<u>อาชีพเสริม</u>						
ลูกจ้างธุรกิจเอกชน	1.86	2.41	2.17	2.63	0.00	1.32
เกษตรกรรม	40.27	40.96	43.48	43.42	29.17	39.47
ค้าขาย	17.07	12.05	11.96	22.37	29.17	15.79

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางผนวกที่ 1 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	ภาพรวมทุกแผนงาน	แผนงาน				
		แผนงานที่ 1	แผนงานที่ 2	แผนงานที่ 3	แผนงานที่ 4	แผนงานที่ 5
<u>อาชีพเสริม</u>						
รับจ้าง	40.80	44.58	42.39	31.58	41.66	43.42
<u>ความรู้/ความเชี่ยวชาญ/ประสบการณ์</u>						
การผสมเกสร/ทาบกิ่ง/ติดตาผลไม้	10.61	8.16	10.94	14.63	10.82	9.43
การผสมพันธุ์สัตว์	4.01	4.08	1.56	2.44	2.70	7.55
การทำบัญชีรายรับ/รายจ่าย	19.57	22.45	9.37	10.98	29.73	22.64
การทำปุ๋ย/ยาฆ่าแมลงชีวภาพ	29.25	30.61	35.94	28.05	14.87	34.91
การทำแก๊สหุงต้มจากมูลสัตว์	2.36	3.06	0.00	3.66	2.70	1.89
การก่อสร้าง	21.70	21.43	20.31	21.95	32.43	15.09
การซ่อมแซมเครื่องยนต์ต่าง ๆ	5.19	3.06	10.94	4.88	4.05	4.72
อื่น ๆ	7.31	7.15	10.94	13.41	2.70	3.77
<u>ตัวแทน</u>						
ผู้ใหญ่บ้าน	7.04	7.50	8.33	6.85	6.90	5.83
ผู้นำชุมชน	16.08	16.25	20.24	28.77	13.79	4.85
ตัวแทนกลุ่มอาชีพ//องค์กรในชุมชน	16.08	17.50	19.05	19.18	15.52	10.68

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางผนวกที่ 1 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	ภาพรวมทุกแผนงาน	แผนงาน				
		แผนงานที่ 1	แผนงานที่ 2	แผนงานที่ 3	แผนงานที่ 4	แผนงานที่ 5
<u>ตัวแทน</u>						
ตัวแทนครัวเรือน	60.80	58.75	52.38	45.20	63.79	78.64
<u>ตำแหน่ง</u>						
ประธานคณะกรรมการ	7.79	7.50	8.33	9.59	6.90	6.80
รองประธานคณะกรรมการ	5.53	6.25	4.77	5.48	8.62	3.88
เหรัญญิก	5.02	6.25	5.95	2.74	6.90	3.88
ผู้ช่วยเหรัญญิก	3.52	2.50	7.14	2.74	3.45	1.94
กรรมกการฝ่ายควบคุม/ตรวจสอบ	11.06	11.25	13.10	15.07	10.34	6.80
กรรมการ	60.05	62.5	48.81	58.90	56.90	69.91
เลขานุการ	4.02	2.50	4.76	4.11	5.17	3.88
ผู้ช่วยขานุการ	3.01	1.25	7.14	1.37	1.72	2.91

หมายเหตุ: แผนงานที่ 1 หมายถึง แผนงานสร้างการเรียนรู้ และความสามารถในการจัดการของชุมชน
แผนงานที่ 2 หมายถึง แผนงานกำหนดตำแหน่งการพัฒนาอาชีพของชุมชนภายใต้ระบบและกลไกการตลาด
แผนงานที่ 3 หมายถึง แผนงานพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชน
แผนงานที่ 4 หมายถึง แผนงานสนับสนุนชุมชนให้มีบทบาทรองรับความอ่อนแอของระบบครอบครัวไทย
แผนงานที่ 5 หมายถึง แผนงานดูแลความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของชุมชน

ที่มา: จากการเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนาม

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางผนวกที่ 2 ร้อยละของลักษณะทั่วไปของหมู่บ้านหรือชุมชนที่จัดทำโครงการภายใต้ยุทธศาสตร์ประชาชนอยู่ดีมีสุขระดับจังหวัดของจังหวัดอ่างทอง

ข้อมูลทั่วไป	ภาพรวมทุกแผนงาน		แผนงาน									
			แผนงานที่ 1		แผนงานที่ 2		แผนงานที่ 3		แผนงานที่ 4		แผนงานที่ 5	
	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง
<u>จำนวนประชากร</u>												
101 – 300 คน	20.69	24.14	0.00	16.66	42.86	42.86	14.28	14.28	0.00	0.00	28.57	28.57
301 – 500 คน	31.04	27.59	33.33	16.67	14.28	14.28	14.29	14.29	50.00	50.00	57.14	57.14
501 – 700 คน	34.48	34.48	50.00	50.00	42.86	42.86	42.86	42.86	50.00	50.00	0.00	0.00
มากกว่า 1,000 คน	13.79	13.79	16.67	16.67	0.00	0.00	28.57	28.57	0.00	0.00	14.29	14.29
<u>แหล่งรายได้ของคนในหมู่บ้าน/ชุมชน</u>												
เงินเดือน/ค่าจ้าง	21.70	22.86	21.74	21.74	23.81	23.81	27.27	27.27	12.50	17.64	20.83	22.73
การจำหน่ายผลผลิตทางการเกษตร	26.42	25.71	26.09	26.09	28.57	28.57	22.73	22.73	25.00	23.53	29.17	27.27
การค้าขาย	17.91	18.10	13.04	13.04	19.05	19.05	22.73	22.73	18.75	17.65	16.67	18.18
เงินปันผลจากกลุ่ม/สหกรณ์	7.55	7.62	13.04	13.04	0.00	0.00	4.54	4.54	18.75	17.65	4.16	4.55
การจำหน่ายผลผลิตทางการเกษตร	26.42	25.71	26.09	26.09	28.57	28.57	22.73	22.73	25.00	23.53	29.17	27.27

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางผนวกที่ 2 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	ภาพรวมทุกแผนงาน		แผนงาน									
			แผนงานที่ 1		แผนงานที่ 2		แผนงานที่ 3		แผนงานที่ 4		แผนงานที่ 5	
	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง
<u>การใช้จ่ายของคนในหมู่บ้าน/ชุมชน</u>												
ค่าอาหาร	19.87	20.83	19.36	20.69	21.21	21.21	20.00	21.43	19.05	23.53	19.44	18.92
ค่าเสื้อผ้า/เครื่องนุ่งห่ม	15.89	16.67	19.35	20.69	18.18	18.18	10.00	10.71	14.29	17.65	16.67	16.22
ค่ายา/ค่ารักษาพยาบาล	11.26	11.81	9.68	6.90	9.10	9.10	13.33	14.29	9.52	11.76	13.89	16.22
ค่าเล่าเรียนลูก/หลาน	20.53	20.83	19.35	20.69	21.21	21.21	23.34	25.00	19.05	17.65	19.44	18.92
ค่าบุหรี่/สุรา	9.27	7.64	6.45	3.45	9.09	9.09	10.00	7.14	9.52	5.88	11.11	10.81
ค่าบริการโทรศัพท์มือถือ	13.91	13.89	12.9	13.79	15.15	15.15	13.33	14.29	19.05	17.65	11.11	10.81
ค่าหวย/ลอตเตอรี่	7.95	6.94	9.68	10.34	3.03	3.03	10.00	7.14	9.52	5.88	8.34	8.10
อื่น ๆ	1.32	1.39	3.23	3.45	3.03	3.03	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
<u>ต้นทุนในการประกอบอาชีพของคนในหมู่บ้าน/ชุมชน</u>												
พันธุ์พืช/พันธุ์สัตว์	19.67	20.18	20.00	21.74	20.69	17.85	16.00	17.39	18.75	25.00	22.22	21.43

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางผนวกที่ 2 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	ภาพรวมทุกแผนงาน		แผนงาน									
			แผนงานที่ 1		แผนงานที่ 2		แผนงานที่ 3		แผนงานที่ 4		แผนงานที่ 5	
	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง
<u>ต้นทุนในการประกอบอาชีพของคนในหมู่บ้าน/ชุมชน</u>												
ค่าอาหารสัตว์/ค่าปุ๋ย/ค่ายากำจัดศัตรูพืช	22.13	21.05	24.00	26.09	20.69	21.43	20.00	17.39	25.00	16.67	22.22	21.43
ค่าวัสดุ/อุปกรณ์/เครื่องมือ	17.21	16.67	16.00	13.04	17.24	17.86	16.00	17.39	18.75	16.67	18.52	17.86
ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง	22.13	23.68	24.00	26.09	20.69	21.43	24.00	26.09	18.75	25.00	22.22	21.43
ค่าจ้างแรงงาน	18.03	17.54	16.00	13.04	20.69	21.43	20.00	17.39	18.75	16.66	14.82	17.85
อื่น ๆ	0.83	0.88	0.00	0.00	0.00	0.00	4.00	4.35	0.00	0.00	0.00	0.00
<u>อาชีพหลักของคนในหมู่บ้าน/ชุมชน</u>												
เกษตรกรรม	83.87	80.64	100.00	100.00	85.71	85.71	71.43	57.14	50.00	50.00	100.00	100.00
ค้าขาย	9.68	9.68	0.00	0.00	14.29	14.29	14.29	14.29	25.00	25.00	0.00	0.00
รับจ้าง	6.45	9.68	0.00	0.00	0.00	0.00	14.28	28.57	25.00	25.00	0.00	0.00

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางผนวกที่ 2 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	ภาพรวมทุกแผนงาน		แผนงาน									
			แผนงานที่ 1		แผนงานที่ 2		แผนงานที่ 3		แผนงานที่ 4		แผนงานที่ 5	
	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง
<u>อาชีพเสริมของคนในหมู่บ้าน/ชุมชน</u>												
ลูกจ้างธุรกิจเอกชน	15.26	13.56	23.08	15.38	0.00	0.00	16.67	16.67	28.57	28.57	14.29	14.29
เกษตรกรรม	13.56	15.25	7.69	15.39	23.08	23.08	16.66	16.67	28.57	28.57	0.00	0.00
ค้าขาย	22.03	20.34	23.08	23.08	15.38	15.38	25.00	16.66	0.00	0.00	35.71	35.71
รับจ้าง	49.15	50.85	46.15	46.15	61.54	61.54	41.67	50.00	42.86	42.86	50.00	50.00
<u>การย้ายถิ่นไปทำงานนอกหมู่บ้าน/ชุมชนของคนในหมู่บ้าน/ชุมชน</u>												
มีการย้ายถิ่น	70.97	70.97	83.33	83.33	57.14	57.14	71.43	71.43	50.00	50.00	85.71	85.71
ไม่มีการย้ายถิ่น	29.03	29.03	16.67	16.67	42.86	42.86	28.57	28.57	50.00	50.00	14.29	14.29
<u>สาเหตุของการย้ายถิ่นไปทำงานนอกหมู่บ้าน/ชุมชนของคนในหมู่บ้าน/ชุมชน</u>												
ว่างจากการทำงานตามฤดูการ	17.65	22.22	28.57	37.50	16.67	16.67	37.50	37.50	0.00	20.00	0.00	0.00

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางผนวกที่ 2 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	ภาพรวมทุกแผนงาน		แผนงาน									
			แผนงานที่ 1		แผนงานที่ 2		แผนงานที่ 3		แผนงานที่ 4		แผนงานที่ 5	
	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง
<u>สาเหตุของการย้ายถิ่นไปทำงานนอกหมู่บ้าน/ชุมชนของคนในหมู่บ้าน/ชุมชน</u>												
มีการจ้างงานในหมู่บ้านไม่เพียงพอ	44.12	41.67	42.86	37.50	16.67	16.67	50.00	50.00	50.00	40.00	55.56	55.56
ค่าจ้าง/ค่าแรงในท้องถิ่นต่ำ	32.35	30.55	28.57	25.00	50.00	50.00	0.00	0.00	50.00	40.00	44.44	44.44
อื่น ๆ	5.88	5.56	0.00	0.00	16.66	16.66	12.50	12.50	0.00	0.00	0.00	0.00
<u>กิจกรรมที่คนในหมู่บ้าน/ชุมชนทำร่วมกัน</u>												
การอบรมทำผลิตภัณฑ์ชุมชน	19.51	20.00	19.05	22.73	16.66	16.66	25.00	23.53	30.00	27.27	11.77	11.77
การเดินทางไปศึกษาดูงาน	19.51	20.00	28.57	27.27	16.67	16.67	18.75	17.65	10.00	18.18	17.65	17.65
การพัฒนาสภาพแวดล้อมของชุมชน	26.83	27.06	23.81	22.73	27.78	27.78	25.00	29.41	20.00	18.18	35.29	35.29
การสืบสานวัฒนธรรมประเพณี	34.15	32.94	28.57	27.27	38.89	38.89	31.25	29.41	40.00	36.37	35.29	35.29

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางผนวกที่ 2 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	ภาพรวมทุกแผนงาน		แผนงาน									
			แผนงานที่ 1		แผนงานที่ 2		แผนงานที่ 3		แผนงานที่ 4		แผนงานที่ 5	
	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง
<u>ช่องทางการรับความรู้/ข่าวสารของคนในหมู่บ้าน/ชุมชน</u>												
หอกระจายเสียงในหมู่บ้าน	28.00	28.28	27.27	27.27	33.33	37.50	29.17	28.00	25.00	23.08	25.00	26.09
การเรียกประชุมชี้แจงของผู้ใหญ่บ้าน/หน่วยราชการ	27.00	26.26	22.73	22.73	33.33	31.25	20.83	20.00	33.33	30.77	29.17	30.43
ป้ายประกาศสาธารณะของหมู่บ้าน	19.00	19.20	22.73	22.73	16.67	18.75	16.67	16.00	25.00	23.08	16.67	17.39
การบอกต่อ ๆ กันโดยคนในหมู่บ้าน	21.00	20.20	22.73	22.73	16.67	12.50	20.83	20.00	16.67	23.07	25.00	21.74
อื่น ๆ	5.00	6.06	4.54	4.54	0.00	0.00	12.50	16.00	0.00	0.00	4.16	4.35
<u>ความรู้/ข่าวสารที่คนในหมู่บ้าน/ชุมชนได้รับ</u>												
ราคาผลผลิตทางการเกษตร	28.26	26.60	26.09	26.09	28.57	26.09	29.41	22.22	36.36	33.33	25.00	27.78
การเข้ามาดำเนินงานโครงการต่าง ๆ ในชุมชนของหน่วยราชการ	27.17	26.60	21.73	21.73	28.57	26.09	29.41	33.34	27.27	25.00	30.00	27.78

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางผนวกที่ 2 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	ภาพรวมทุกแผนงาน		แผนงาน									
			แผนงานที่ 1		แผนงานที่ 2		แผนงานที่ 3		แผนงานที่ 4		แผนงานที่ 5	
	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง
<u>ความรู้/ข่าวสารที่คนในหมู่บ้าน/ชุมชนได้รับ</u>												
สภาพภูมิอากาศ	19.57	20.20	26.09	26.09	14.29	17.39	23.53	22.22	9.10	16.67	20.00	16.66
โรคระบาดพืช/โรคระบาดสัตว์	25.00	26.60	26.09	26.09	28.57	30.43	17.65	22.22	27.27	25.00	25.00	27.78
<u>การใช้เวลาว่างของเยาวชนในหมู่บ้าน/ชุมชน</u>												
ช่วยงานผู้ปกครอง	26.32	25.74	22.73	21.74	35.00	35.00	21.05	19.05	27.27	33.33	26.09	24.00
เล่นกีฬา	29.47	29.70	27.27	26.09	35.00	35.00	31.58	33.33	36.36	33.33	21.74	24.00
เล่นดนตรี	12.63	12.88	18.18	17.39	5.00	5.00	15.79	14.29	9.10	16.68	13.04	12.00
อ่านหนังสือ	18.95	19.80	22.73	21.74	15.00	20.00	15.79	19.05	18.18	8.33	21.74	24.00
เที่ยวเล่น	12.63	11.88	9.09	13.04	10.00	5.00	15.79	14.28	9.09	8.33	17.39	16.00
<u>การออกกำลังกายของคนในหมู่บ้าน/ชุมชน</u>												
ไม่มี	16.13	9.68	0.00	0.00	28.57	28.57	14.29	0.00	0.00	0.00	28.57	14.29

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางผนวกที่ 2 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	ภาพรวมทุกแผนงาน		แผนงาน									
			แผนงานที่ 1		แผนงานที่ 2		แผนงานที่ 3		แผนงานที่ 4		แผนงานที่ 5	
	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง
<u>การออกกำลังกายของคนในหมู่บ้าน/ชุมชน</u>												
นาน ๆ ครั้ง (สัปดาห์ละ 1 ครั้ง)	54.84	48.39	66.67	50.00	57.14	42.86	57.14	57.14	25.00	25.00	57.14	57.14
บ่อย ๆ เป็นประจำ (สัปดาห์ละ 2 – 3 ครั้ง)	29.03	41.93	33.33	50.00	14.29	28.57	28.57	42.86	75.00	75.00	14.29	28.57
<u>การเข้ารับการรักษาในสถานพยาบาลของคนในหมู่บ้าน/ชุมชน</u>												
มีบ้างเล็กน้อย (1 – 10 คน/เดือน)	80.65	90.32	66.67	83.33	71.43	85.71	85.71	100.00	75.00	100.00	100.00	85.71
มีเป็นจำนวนมาก (11 – 20 คน/เดือน)	19.35	9.68	33.33	16.67	28.57	14.29	14.29	0.00	25.00	0.00	0.00	14.29
<u>โรคที่คนในหมู่บ้าน/ชุมชนเจ็บป่วย</u>												
โรคปวดเมื่อยกล้ามเนื้อ	21.70	25.00	25.00	28.57	26.32	29.41	22.22	24.00	15.38	30.00	17.39	17.39

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางผนวกที่ 2 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	ภาพรวมทุกแผนงาน		แผนงาน									
			แผนงานที่ 1		แผนงานที่ 2		แผนงานที่ 3		แผนงานที่ 4		แผนงานที่ 5	
	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง
<u>โรคที่คนในหมู่บ้าน/ชุมชนเจ็บป่วย</u>												
โรคเบาหวาน	29.25	32.29	25.00	28.57	36.84	41.18	25.93	28.00	30.77	40.00	30.43	30.43
โรคความดัน	26.41	25.00	25.00	23.81	26.32	23.53	22.22	20.00	30.77	30.00	30.43	30.43
โรคทางเดินหายใจ	14.15	10.42	16.67	14.29	10.52	5.88	18.52	16.00	15.38	0.00	8.71	8.71
โรคผิวหนัง	7.55	6.25	8.33	4.76	0.00	0.00	7.41	8.00	7.70	0.00	13.04	13.04
อื่น ๆ	0.94	1.04	0.00	0.00	0.00	0.00	3.70	4.00	0.00	0.00	0.00	0.00
<u>การช่วยเหลือผู้ยากไร้ในหมู่บ้าน/ชุมชน</u>												
การให้เงินช่วยเหลือ	46.00	43.64	33.33	38.46	71.43	71.43	45.46	41.67	37.50	30.00	50.00	46.15
การบริจาคสิ่งของ/เครื่องใช้	32.00	32.73	41.67	38.46	28.57	28.57	27.27	33.33	37.50	30.00	25.00	30.77
การจัดหา/ซ่อมแซมที่อยู่อาศัย	22.00	23.63	25.00	23.08	0.00	0.00	27.27	25.00	25.00	40.00	25.00	23.08

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางผนวกที่ 2 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	ภาพรวมทุกแผนงาน		แผนงาน									
			แผนงานที่ 1		แผนงานที่ 2		แผนงานที่ 3		แผนงานที่ 4		แผนงานที่ 5	
	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง
<u>ผลิตภัณฑ์ชุมชนที่มีการทำในหมู่บ้าน/ชุมชน</u>												
ผลไม้แปรรูป	14.29	14.00	22.22	22.22	8.33	7.69	16.67	16.67	14.29	14.29	11.12	11.12
เครื่องจักสาน	22.45	22.00	22.22	22.22	25.00	23.08	25.00	25.00	14.29	14.29	22.22	22.22
ดอกไม้ประดิษฐ์	6.11	8.00	0.00	0.00	0.00	7.69	0.00	0.00	14.28	14.28	22.22	22.22
ผ้าทอ	42.86	42.00	44.44	44.44	41.67	38.46	41.66	41.66	42.86	42.86	44.44	44.44
อื่น ๆ	14.29	14.00	11.12	11.12	25.00	23.08	16.67	16.67	14.28	14.28	0.00	0.00
<u>คุณภาพของผลิตภัณฑ์ชุมชน</u>												
สูง (เป็นที่นิยม มีการจำหน่ายได้อย่างต่อเนื่อง)	22.73	40.91	0.00	0.00	20.00	40.00	33.33	66.67	0.00	33.33	50.00	50.00
พอใช้ (จำหน่ายได้เป็นช่วง ๆ พอมีรายได้หมุนเวียน)	63.64	45.45	100.00	100.00	40.00	20.00	66.67	33.33	66.67	33.34	50.00	50.00
ต่ำ (ไม่เป็นที่นิยม ต้องหยุดการผลิต)	13.63	13.64	0.00	0.00	40.00	40.00	0.00	0.00	33.33	33.33	0.00	0.00

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางผนวกที่ 2 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	ภาพรวมทุกแผนงาน		แผนงาน									
			แผนงานที่ 1		แผนงานที่ 2		แผนงานที่ 3		แผนงานที่ 4		แผนงานที่ 5	
	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง
<u>สถานการณ์จำหน่ายของผลิตภัณฑ์ของผลิตภัณฑ์ชุมชน</u>												
กำไร	36.36	54.55	25.00	25.00	20.00	40.00	33.33	50.00	0.00	66.67	100.00	100.00
ขาดทุน	9.09	9.09	25.00	25.00	20.00	20.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
คุ้มทุน	54.55	36.36	50.00	50.00	60.00	40.00	66.67	50.00	100.00	33.33	0.00	0.00
<u>การวางจำหน่ายผลิตภัณฑ์ชุมชน</u>												
วางจำหน่ายที่กลุ่มภายในชุมชน	29.41	24.39	33.33	33.33	50.00	28.57	15.38	13.33	40.00	37.50	25.00	20.00
มีพ่อค้าคนกลางมารับซื้อ	26.47	29.27	16.67	16.67	50.00	42.86	23.08	26.67	0.00	25.00	50.00	40.00
จำหน่ายตามงานต่าง ๆ เช่น งาน OTOP	29.41	29.27	16.67	16.67	0.00	14.29	46.15	40.00	40.00	25.00	25.00	40.00
วางจำหน่ายที่ร้านค้า/ห้างสรรพสินค้าภายนอกชุมชน	14.71	17.07	33.33	33.33	0.00	14.28	15.39	20.00	20.00	12.50	0.00	0.00

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางผนวกที่ 2 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	ภาพรวมทุกแผนงาน		แผนงาน									
			แผนงานที่ 1		แผนงานที่ 2		แผนงานที่ 3		แผนงานที่ 4		แผนงานที่ 5	
	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง
<u>การดูแลทรัพยากรธรรมชาติและสภาพแวดล้อมของหมู่บ้าน/ชุมชน</u>												
ออกกฎระเบียบบังคับในหมู่บ้าน	13.21	14.05	18.18	23.08	8.33	14.29	16.67	13.34	14.29	10.00	9.10	8.33
จัดตั้งกลุ่มขึ้นมาดูแลป้องกัน	15.09	17.19	9.10	15.38	16.67	14.28	16.66	20.00	14.28	20.00	18.18	16.67
จัดกิจกรรมเพื่อป้องกันดูแลที่ทำร่วมกันในหมู่บ้าน	39.62	34.38	45.45	38.46	33.33	28.57	41.67	33.33	28.57	30.00	45.45	41.67
การรณรงค์สร้างจิตสำนึก	32.08	34.38	27.27	23.08	41.67	42.86	25.00	33.33	42.86	40.00	27.27	33.33
<u>คุณภาพแหล่งน้ำสาธารณะในหมู่บ้าน/ชุมชน</u>												
ดี (ใช้บริโภค/อุปโภค และเป็นแหล่งท่องเที่ยว/พักผ่อนได้)	22.58	41.94	33.33	33.33	14.29	28.57	14.29	57.14	0.00	50.00	42.86	42.86
พอใช้ (ใช้อุปโภค/ดำเนินงานชีวิตประจำวัน/ทำเกษตรกรรมได้)	77.42	58.06	66.67	66.67	85.71	71.43	85.71	42.86	100.00	50.00	57.14	57.14

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางผนวกที่ 2 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	ภาพรวมทุกแผนงาน		แผนงาน									
			แผนงานที่ 1		แผนงานที่ 2		แผนงานที่ 3		แผนงานที่ 4		แผนงานที่ 5	
	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง
<u>คุณภาพพื้นที่สีเขียวในหมู่บ้าน/ชุมชน</u>												
ดี (ร่มรื่น เป็นแหล่งท่องเที่ยว/พักผ่อนได้)	34.78	34.78	25.00	25.00	25.00	25.00	50.00	50.00	50.00	50.00	28.57	28.57
พอใช้ (เป็นแหล่งท่องเที่ยว/พักผ่อนได้ ถ้ามีการปลูกต้นไม้เพิ่ม ดูแลตัดแต่งต้นไม้/หญ้า)	60.87	60.87	75.00	75.00	50.00	50.00	50.00	50.00	50.00	50.00	71.43	71.43
ต่ำ (ต้นไม่ถูกตัดโค่น เป็นแหล่งท่องเที่ยว/พักผ่อนไม่ได้)	4.35	4.35	0.00	0.00	25.00	25.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
<u>คุณภาพดินในหมู่บ้าน/ชุมชน</u>												
ดี (ดินร่วน เหมาะแก่การเพาะปลูก)	30.00	40.00	33.33	33.33	42.86	42.86	0.00	33.33	25.00	50.00	42.86	42.86
พอใช้ (เหมาะแก่การเพาะปลูก ถ้ามีการใส่ปุ๋ย/แร่ธาตุเพิ่มเติม)	70.00	60.00	66.67	66.67	57.14	57.14	100.00	66.67	75.00	50.00	57.14	57.14

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

หมายเหตุ: แผนงานที่ 1 หมายถึง แผนงานสร้างการเรียนรู้ และความสามารถในการจัดการของชุมชน

แผนงานที่ 2 หมายถึง แผนงานกำหนดตำแหน่งการพัฒนาอาชีพของชุมชนภายใต้ระบบและกลไกการตลาด

แผนงานที่ 3 หมายถึง แผนงานพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชน

แผนงานที่ 4 หมายถึง แผนงานสนับสนุนชุมชนให้มีบทบาทรองรับความอ่อนแอของระบบครอบครัวไทย

แผนงานที่ 5 หมายถึง แผนงานดูแลความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของชุมชน

ที่มา: จากการเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนาม

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางผนวกที่ 3 รายละเอียดของโครงการภายใต้แผนงานที่ 1 แผนงานสร้างการเรียนรู้ และความสามารถในการจัดการของชุมชน

โครงการ	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย	วิธีดำเนินงานงาน	ระยะเวลาดำเนินงาน	งบประมาณ	ประโยชน์
ส่งเสริมการทำปุ๋ยหมักอินทรีชีวภาพในชุมชน	1. เพื่อให้ประชาชนสามารถทำปุ๋ยหมักอินทรีชีวภาพไว้ใช้ได้ 2. เพื่อลดการใช้สารเคมี และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม 3. เพื่อปรับปรุงคุณภาพของผลผลิตให้ดีขึ้น 4. เพื่อลดรายจ่าย ลดต้นทุนในการทำการเกษตร และเพิ่มรายได้ 5. เพื่อส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง	ประชาชนในหมู่บ้าน จำนวน 84 ครัวเรือนมีต้นทุนในการทำการเกษตรลดลง และมีสุขภาพดีขึ้น	1. จัดอบรมให้ความรู้กับประชาชนเกี่ยวกับการทำปุ๋ยหมักอินทรีย์ชีวภาพ 2. จัดหาวัสดุ อุปกรณ์ไว้สำหรับการอบรม และเก็บรักษาไว้เป็นของส่วนกลาง 3. ส่งเสริมให้ประชาชนนำปุ๋ยหมักอินทรีชีวภาพไปใช้	กุมภาพันธ์ ถึง กรกฎาคม	52,089 บาท	ประชาชน 84 ครัวเรือน มีต้นทุนการในการทำการเกษตรลดลง มีรายได้เลี้ยงครอบครัวอย่างพอเพียง มีความปลอดภัยจากสารเคมี ผลผลิตทางการเกษตรเพิ่มขึ้นและสิ่งแวดล้อมดีขึ้น
ปรับปรุงศูนย์การเรียนรู้ประจำหมู่บ้าน	1. เพื่อพัฒนาให้มีสถานที่ และสิ่งอำนวยความสะดวกอย่างเพียงพอต่อการจัดกิจกรรม	ศูนย์การเรียนรู้ 1 แห่งได้รับการพัฒนา	จัดจ้างและจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์สำหรับปรับปรุงศูนย์การเรียนรู้ประจำหมู่บ้าน	มีนาคม ถึง เมษายน	108,106 บาท	ประชาชนมีศูนย์การเรียนรู้ประจำหมู่บ้านที่สามารถรองรับการจัดกิจกรรมได้

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางผนวกที่ 3 (ต่อ)

โครงการ	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย	วิธีดำเนินงานงาน	ระยะเวลาดำเนินงาน	งบประมาณ	ประโยชน์
สื่อสารและเผยแพร่ความรู้แก่ชุมชนอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน	เพื่อให้ประชาชนได้รับข่าวสารและความรู้อย่างทั่วถึง ต่อเนื่องและทันเหตุการณ์	สามารถสื่อสารผ่านเสียงตามสายความยาวประมาณ 5.5 กิโลเมตรได้	1. จัดประชุมประชาชนเพื่อชี้แจงให้เห็นความสำคัญ และประโยชน์ พร้อมแจกตารางการเผยแพร่ข่าวสาร 2. จ้างเหมาเอกชนติดตั้งเสียงตามสาย	กุมภาพันธ์ ถึง มีนาคม	173,900 บาท	ประชาชน 130 ครัวเรือนมีแหล่งรับความรู้เพิ่มขึ้น
สร้างศูนย์การเรียนรู้ชุมชน	1. เพื่อให้มีแหล่งสร้างการเรียนรู้ด้านต่าง ๆ ในชุมชน 2. เพื่อให้มีการแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์กันภายในชุมชน	มีศูนย์การเรียนรู้ของชุมชน 1 แห่ง	1. ประสานงานช่างโยธาเพื่อออกแบบก่อสร้าง 2. จัดซื้อจัดจ้างเพื่อก่อสร้างตามแบบแปลนที่กำหนด 3. จัดฝึกอบรมการสร้างการเรียนรู้	กุมภาพันธ์ ถึง เมษายน	217,400 บาท	ประชาชนในชุมชนมีแหล่งเรียนรู้

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางผนวกที่ 3 (ต่อ)

โครงการ	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย	วิธีดำเนินงานงาน	ระยะเวลาดำเนินงาน	งบประมาณ	ประโยชน์
การทำน้ำยาล้างจานและน้ำยาซักผ้า	1. เพื่อส่งเสริมกิจกรรมการเรียนรู้ร่วมกันในชุมชน 2. เพื่อลดรายจ่าย และเพิ่มรายได้ของครัวเรือน	คนในชุมชนมีรายได้เพิ่มขึ้น มีรายจ่ายลดลง และมีความสามัคคีกัน	1. จัดอบรมการทำผลิตภัณฑ์น้ำยาซักผ้าและน้ำยาล้างจาน 2. ร่วมกลุ่มสมาชิก และจัดตั้งคณะทำงาน 3. จัดทำกฎระเบียบการบริหารจัดการกลุ่ม	กุมภาพันธ์ ถึง มีนาคม	35,840 บาท	ผู้เข้าร่วมกิจกรรมมีรายจ่ายลดลง และมีรายได้เพิ่มขึ้นจากการทำน้ำยาซักผ้าและน้ำยาล้างจานไว้ใช้เอง และมีความเข้าใจในการดำเนินงานชีวิตตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง
สืบสานอนุรักษ์ดนตรีไทยและวัฒนธรรมไทย	1. เพื่อฝึกสอนเด็ก เยาวชน และผู้สนใจเกี่ยวกับดนตรี และวัฒนธรรมไทย 2. เพื่อสืบสานวัฒนธรรมไทยไม่ให้สูญหาย 3. เพื่อให้เด็กและเยาวชนใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์	เด็กและเยาวชน 20 คน ได้รับการฝึกสอน	ฝึกสอนเด็กและเยาวชนวันละ 5 ช.ม. เมื่อมีเวลาว่างหลังเลิกเรียน รวม 200 ช.ม.	มกราคม ถึง มีนาคม	10,000 บาท	ดนตรีและวัฒนธรรมไทยได้รับการสืบสานอย่างต่อเนื่อง

ที่มา: จากการเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนาม

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางผนวกที่ 4 รายละเอียดของโครงการภายใต้แผนงานที่ 2 แผนงานกำหนดตำแหน่งการพัฒนาอาชีพของชุมชนภายใต้ระบบและกลไกการตลาด

โครงการ	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย	วิธีดำเนินงานงาน	ระยะเวลาดำเนินงาน	งบประมาณ	ประโยชน์
ผลิตปุ๋ยอินทรีย์ชีวภาพชนิดเม็ด	1. เพื่อผลิตปุ๋ยอินทรีย์ชีวภาพชนิดเม็ด 2. เพื่อลดต้นทุนในการทำการเกษตร 3. เพื่อสร้างกระบวนการเรียนรู้ในชุมชน 4. เพื่อให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น 5. เพื่อการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	ประชาชนมีต้นทุนในการทำการเกษตรลดลง มีรายได้เพิ่มขึ้น มีคุณภาพชีวิตที่ดีและได้เรียนรู้การแก้ไขปัญหาร่วมกัน	1. จัดซื้อวัสดุ อุปกรณ์การผลิตปุ๋ยอินทรีย์ชีวภาพ 2. ติดตั้งอุปกรณ์การผลิต 3. สร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโครงการ 4. แต่งตั้งคณะกรรมการบริหารจัดการ และจัดทำกฎระเบียบในการบริหารจัดการ	มกราคม ถึง มีนาคม	187,600 บาท	ชุมชนมีโรงงานผลิตปุ๋ย และประชาชนมีปุ๋ยใช้ในราคาถูก มีต้นทุนในการทำการเกษตรลดลงมีรายได้เพิ่มขึ้น มีคุณภาพชีวิตที่ดี และมีส่วนร่วมในกระบวนการแก้ไขปัญหาของชุมชน
ผลิตน้ำยาล้างจานและผลิตภัณฑ์ใช้ในครัวเรือน	1. เพื่อให้ประชาชนมีอาชีพ และรายได้เสริม 2. เพื่อลดรายจ่ายในครัวเรือน 3. เพื่อสร้างชื่อเสียงให้กับชุมชน 3. เพื่อให้ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์	มีผู้เข้าอบรมในช่วงแรก 16 คน ซึ่งสามารถนำวิธีการผลิตไปถ่ายทอดให้กับประชาชนคนอื่น ๆ ได้	จัดอบรมวิธีการผลิตน้ำยาล้างจานและผลิตภัณฑ์ใช้ในครัวเรือนอื่น ๆ	มีนาคม ถึง เมษายน	52,045 บาท	ประชาชนได้รับการถ่ายทอดวิธีการผลิต มีผลิตภัณฑ์ราคาถูกใช้ สามารถจำหน่ายให้กับหมู่บ้านใกล้เคียง และท้องตลาดได้ และสร้างชื่อเสียงให้กับชุมชน

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางผนวกที่ 4 (ต่อ)

โครงการ	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย	วิธีดำเนินงานงาน	ระยะเวลาดำเนินงาน	งบประมาณ	ประโยชน์
ธนาคารข้าวพันธุ์ดี	เพื่อให้ประชาชนมีข้าวปลูกพันธุ์ดี	มีปัญหาข้าวดีดข้าวปนลดลง	แต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อทำหน้าที่ เช่น จัดซื้อ จัดหาสมาชิกกลุ่ม จัดทำบัญชีรายรับ – รายจ่ายผลประโยชน์ที่สมาชิกส่งคืน จัดทำกฎระเบียบในการบริหารจัดการ เป็นต้น	มีนาคม ถึง เมษายน	111,800 บาท	ประชาชนมีข้าวปลูกพันธุ์ดีไว้ใช้ และมีปัญหาข้าวดีดข้าวปนลดลง
การทำปุ๋ยอินทรีย์ชีวภาพ	เพื่อให้ประชาชนเปลี่ยนรูปแบบการทำการเกษตรจากการใช้ปุ๋ยเคมี และยาปราบศัตรูพืช มาทำการเกษตรแบบอินทรีย์	ขยายการทำการเกษตรแบบอินทรีย์ชีวภาพในชุมชน และมีต้นทุนในการทำการเกษตรลดลง	1.จัดซื้อเครื่องผลิตปุ๋ยอินทรีย์ชีวภาพ และอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้อง 2. จัดอบรมสมาชิกหลักให้สามารถมาถ่ายทอดความรู้กับประชาชนอื่น ๆ ได้	กันยายน	128,000 บาท	มีต้นทุนในการทำการเกษตรลดลง สภาพแวดล้อม และระบบนิเวศน์ได้รับการดูแลรักษา และมีพืชผักปลอดสารเคมีไว้รับประทาน

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางผนวกที่ 4 (ต่อ)

โครงการ	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย	วิธีดำเนินงานงาน	ระยะเวลาดำเนินงาน	งบประมาณ	ประโยชน์
ซื้อเครื่องสูบน้ำ เครื่องพ่นยุงลาย และวัสดุอุปกรณ์เพื่อส่งเสริมด้านการเกษตร	1. เพื่อใช้วิดน้ำส่งเข้าคลองคอนกรีต ให้ประชาชนใช้ในการทำการเกษตร 2.เพื่อเพิ่มรายได้ให้กับประชาชน 3. เพื่อใช้พ่นกำจัดยุงในชุมชน 4. เพื่อให้ประชาชนมีสุขภาพอนามัยที่ดี 5.เพื่อความสะดวกรวดเร็วในการวิดน้ำและกำจัดยุงโดยชุมชนเอง	ประชาชนมีรายได้เพิ่มขึ้น มีการติดเชื้อไข้เลือดออกลดลง มีน้ำใช้ทำการเกษตร ปัญหาอุทกภัยได้รับการแก้ไขอย่างรวดเร็ว และต้นไม้ที่ปลูกเฉลิมพระเกียรติได้รับการดูแล	1. ประชาชนช่วยกันดูแลรักษาเครื่องสูบน้ำ และเครื่องพ่นยุงที่เป็นของส่วนกลาง 2. ประชาชนสามารถยืมไปใช้ได้โดยออกค่าใช่จ่ายอื่น ๆ เอง	กุมภาพันธ์ ถึง พฤษภาคม	168,000 บาท	ประชาชนมีน้ำใช้ทำการเกษตร มีค่าใช้จ่ายลดลง มีรายได้เสริม มีสุขภาพพลานามัยที่ดี สภาพแวดล้อมได้รับการดูแล
เครื่องอบขนม	เพื่อให้แม่บ้านที่ว่างจากการทำการเกษตรมีอาชีพเสริม	แม่บ้าน 57 ครัวเรือนมีอาชีพเสริม	1. แต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อทำหน้าที่จัดซื้อ และดูแลรักษาเครื่องอบขนม 2. จัดสรรรายได้ประมาณร้อยละ 75 คืนให้กับสมาชิก และอีกประมาณร้อยละ 25 เก็บไว้เป็นกองทุน	กุมภาพันธ์ ถึง มีนาคม	22,500 บาท	แม่บ้านได้รวมกลุ่มปรึกษาหารือกันทำขนมตามความชำนาญของตนเอง

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางผนวกที่ 4 (ต่อ)

โครงการ	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย	วิธีดำเนินงานงาน	ระยะเวลาดำเนินงาน	งบประมาณ	ประโยชน์
จัดตั้งกลุ่มอาชีพทำเบเกอรี่	1. เพื่อให้ประชาชนมีอาชีพเสริม 2. เพื่อให้ประชาชนประกอบอยู่ในถิ่นฐาน 3. เพื่อให้ประชาชนมีรายได้เพิ่มขึ้น	สมาชิกในช่วงแรก 14 คนมีอาชีพ และความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น	1. จัดประชุมประชาคมเพื่อรับทราบความต้องการของชุมชน และลงมติเลือกโครงการ 2. จัดอบรมวิธีการทำขนม 3. แต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อทำหน้าที่จัดทำบัญชีรับ – จ่าย และผลประโยชน์ของกลุ่ม 4. จัดทำกฎระเบียบการบริหารจัดการกลุ่ม และ	มีนาคม	60,000 บาท	สมาชิกในช่วงแรก 14 คนมีรายได้เพิ่มขึ้น ผู้ด้อยโอกาส มีอาชีพที่มั่นคง และมีงานทำในท้องถิ่น

ที่มา: จากการเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนาม

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางผนวกที่ 5 รายละเอียดของโครงการภายใต้แผนงานที่ 3 แผนงานพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชน

โครงการ	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย	วิธีดำเนินงานงาน	ระยะเวลาดำเนินงาน	งบประมาณ	ประโยชน์
สร้างการเรียนรู้และพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชน	เพื่อฝึกอาชีพ เพิ่มรายได้ ลดรายจ่าย และใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ให้กับนักเรียนและประชาชน	ประชาชนมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น และมีความสามัคคี	1. จัดซื้อวัสดุ อุปกรณ์ที่จำเป็น และบริหารจัดการการฝึกอบรม 2. จัดหาวิทยากรมาอบรมตามความต้องการของชุมชน 3. จัดหาผู้ประกอบอาหารมาเลี้ยงอาหารกลางวัน และอาหารว่าง	มีนาคม ถึง พฤษภาคม	59,600 บาท	มีอุปกรณ์ให้ฝึกปฏิบัติงานเพิ่มขึ้น และผู้เข้าอบรมสามารถนำความรู้ไปใช้ทำให้มีรายได้เพิ่มขึ้น
พัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชน (กล้วยแผ่นอบม้วน)	1. เพื่อให้ผลิตภัณฑ์มีคุณภาพระดับสู่สากล และสามารถจำหน่ายไปยังตลาดภายนอกได้อย่างต่อเนื่อง 2. เพื่อทำให้ประชาชนมีรายได้อย่างต่อเนื่อง	ผลิตภัณฑ์มีมาตรฐานเป็นที่ต้องการของตลาด ประชาชนมีรายได้อย่างต่อเนื่องและมีความเป็นอยู่ดีขึ้น	1. จัดซื้อวัตถุดิบ บรรจุภัณฑ์ วัสดุ อุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องที่มีคุณภาพ 2. จัดทำแผ่นพับประชาสัมพันธ์	กันยายน	40,000 บาท	สินค้ามีคุณภาพระดับสากล ประชาชนมีรายได้ และความเป็นอยู่ดีขึ้น

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางผนวกที่ 5 (ต่อ)

โครงการ	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย	วิธีดำเนินงานงาน	ระยะเวลาดำเนินงาน	งบประมาณ	ประโยชน์
จัดหาบรรจุภัณฑ์และฉลาก	1. เพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชนโดยจัดซื้อบรรจุภัณฑ์ และฉลาก	ผลิตภัณฑ์ที่จัดทำโดยกลุ่มแม่บ้าน 80 คน เช่น สบู่เหลว แชมพู ครีมนวดผม เป็นต้น มีบรรจุภัณฑ์และฉลากน่าใช้	1. จัดประชุมประชาคม 2. แต่งตั้งคณะกรรมการ 3. ดำเนินงานงานจัดซื้อจัดจ้าง 4. จัดทำผลิตภัณฑ์จำหน่าย	มีนาคม ถึง พฤษภาคม	78,000 บาท	กลุ่มแม่บ้าน 80 คนมีศักยภาพในการพัฒนาผลิตภัณฑ์
อยู่ดีมีสุขสตรีอาสาการแปรรูปอาหารและถนอมอาหาร	1. เพื่อเพิ่มมูลค่าผลิตผลทางการเกษตรในท้องถิ่น โดยการแปรรูป 2. เพื่อเป็นอาชีพเสริม และสร้างรายได้ 3. เพื่อให้ชุมชนผลิตสินค้าที่สอดคล้องกับตลาด 4. เพื่อเป็นการเรียนรู้ภายในชุมชน	สมาชิกกลุ่มสตรีอาสาพัฒนา 49 ครัวเรือน สามารถพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชนเป็นรายได้เสริมได้	1. จัดอบรมให้ความรู้กับสมาชิกกลุ่มสตรีอาสาพัฒนา 2. จัดศึกษาดูงานเกี่ยวกับการผลิต และการตลาด	มกราคม ถึง ธันวาคม	40,000 บาท	ประชาชนมีงานทำ มีรายได้ และมีเงินออม

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางผนวกที่ 5 (ต่อ)

โครงการ	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย	วิธีดำเนินงานงาน	ระยะเวลาดำเนินงาน	งบประมาณ	ประโยชน์
ปรับปรุงศูนย์ฝึกอาชีพและจำหน่ายผลิตภัณฑ์ของชุมชน	1. เพื่อให้สามารถจำหน่ายผลิตภัณฑ์ชุมชนได้สะดวกมากขึ้น 2. เพื่อลดปัญหาและอุปสรรคในการฝึกอาชีพและจำหน่ายผลิตภัณฑ์ชุมชนในด้านสถานที่ 3. เพื่อลดปัญหาการว่างงาน 4. เพื่อสร้างรายได้ให้กับประชาชน 5. เพื่อให้ศูนย์ฝึกอาชีพและจำหน่ายผลิตภัณฑ์ชุมชนมีความเหมาะสมมากขึ้น	ศูนย์ฝึกอาชีพและจำหน่ายผลิตภัณฑ์ชุมชนมีความเหมาะสมมากขึ้น	1. แต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อทำหน้าที่ตรวจสอบราคาสิ้นค้าตามห้างร้านบริษัทต่าง ๆ จัดซื้อจัดจ้าง และติดตามประเมินผลการดำเนินงานโครงการ 2. จัดทำโครงการฯ เพื่อเสนอขออนุมัติงบประมาณ	กุมภาพันธ์ ถึง มีนาคม	50,000 บาท	การฝึกอาชีพและจำหน่ายผลิตภัณฑ์สะดวก และมีประสิทธิภาพมากขึ้น ปัญหาการว่างงานลดลง มีความสามัคคีในชุมชน
ขยายโรงเรือนผลิตภัณฑ์สินค้าโอท็อป (ขนมเปี๊ยะเล็ก)	1. เพื่อปรับปรุงโรงเรือนผลิตภัณฑ์สินค้าโอท็อปให้ได้การรับรองมาตรฐานจากองค์การอาหารและยา 2. เพื่อขยายพื้นที่ในการผลิต 3. เพื่อเป็นพื้นที่สำหรับส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาฝีมือด้านการทำขนม	ขยายพื้นที่ในการผลิตคิดเป็นพื้นที่ไม่น้อยกว่า 72 ตารางเมตร	1. จัดจ้างเหมาดำเนินงานงานก่อสร้าง 2. แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจรับงานให้เป็นไปตามรูปแบบที่กำหนด	กุมภาพันธ์ ถึง เมษายน	123,000 บาท	สามารถจำหน่ายผลิตภัณฑ์ได้ดีมากขึ้น

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางผนวกที่ 5 (ต่อ)

โครงการ	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย	วิธีดำเนินงานงาน	ระยะเวลาดำเนินงาน	งบประมาณ	ประโยชน์
พัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์กระเป๋าจักสานหวายไม้ไผ่ และใบลาน	1. เพื่อให้สมาชิกมีรายได้ 2. เพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้มีคุณภาพสูงขึ้น 3. เพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่ ๆ ออกสู่ท้องตลาด	ผลิตภัณฑ์มีรูปแบบใหม่ ๆ ตามที่ตลาดต้องการ	1. จัดซื้อวัสดุเพื่อนำไปพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์ 2. จัดอบรมพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์ 3. แต่งตั้งตั้งคณะกรรมการ เพื่อทำหน้าที่ต่าง ๆ เช่น จัดซื้อวัสดุ จัดหาสมาชิก จัดทำกฎระเบียบ กติกาในการบริหารจัดการ ดูแลผลประโยชน์ทางการเงิน	มีนาคม ถึง พฤษภาคม	100,000 บาท	สมาชิกมีอาชีพ มีรายได้เสริม ผลิตภัณฑ์มีคุณภาพ มีมาตรฐาน สามารถจำหน่ายทั้งในและต่างประเทศ

ที่มา: จากการเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนาม

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางผนวกที่ 6 รายละเอียดของโครงการภายใต้แผนงานที่ 4 แผนงานสนับสนุนชุมชนให้มีบทบาทรองรับความอ่อนแอของระบบครอบครัวไทย

โครงการ	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย	วิธีดำเนินงานงาน	ระยะเวลาดำเนินงาน	งบประมาณ	ประโยชน์
ซ่อมแซมที่อยู่อาศัยแก่ผู้ยากไร้	เพื่อซ่อมแซมที่อยู่อาศัยให้แก่ผู้ยากไร้	บ้านผู้ยากไร้ได้รับการซ่อมแซม 1 หลัง	แต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อตรวจสอบ และติดตามประเมินผลการซ่อมแซม โดยให้ซ่อมแซมให้แล้วเสร็จภายใน 1 เดือน	กุมภาพันธ์ ถึง มีนาคม	51,337 บาท	ผู้ยากไร้มีที่อยู่อาศัยที่มั่นคงถาวร
ซ่อมแซมบ้านผู้ด้อยโอกาส	เพื่อช่วยเหลือดูแลครอบครัวที่อ่อนแอในชุมชน	บ้านผู้ด้อยโอกาสได้รับการซ่อมแซม 2 หลัง	1. แต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อทำหน้าที่ในการจัดหาวัสดุมาซ่อมแซม2. 2. จ้างแรงงานในหมู่บ้านซ่อมแซม	กุมภาพันธ์ ถึง มีนาคม	40,000 บาท	ผู้ด้อยโอกาสมีที่อยู่อาศัยที่มั่นคงถาวร
โรงปุ๋ยอินทรีย์ชีวภาพวิสาหกิจชุมชน	1. เพื่อช่วยแก้ไขปัญหาการเสื่อมโทรมของดิน 2. เพื่อช่วยลดต้นทุนในการทำการเกษตร 3. เพื่อช่วยส่งเสริมการทำนาแบบปลอดสารเคมี	มีการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ชีวภาพในพื้นที่ทำนาประมาณ 1,800 ไร่ และสวน 100 ไร่	1. จัดตั้งกลุ่มปุ๋ยอินทรีย์ชีวภาพวิสาหกิจชุมชน ในรูปแบบการถือหุ้นของสมาชิก 2. ก่อสร้างโรงเรือนโดยประชาชนในชุมชน 3. จัดเครื่องจักรจากศูนย์ชัยนาท	กุมภาพันธ์ ถึง มีนาคม	296,600 บาท	ประชาชนมีปุ๋ยอินทรีย์ชีวภาพราคาถูกไว้ใช้ ทำให้ลดต้นทุนในการทำการเกษตร และช่วยฟื้นฟูธรรมชาติ

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางผนวกที่ 6 (ต่อ)

โครงการ	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย	วิธีดำเนินงานงาน	ระยะเวลาดำเนินงาน	งบประมาณ	ประโยชน์
ร้านค้าชุมชน (ข้าวสาร)	1. เพื่อให้ประชาชนในชุมชนและชุมชนใกล้เคียงมีข้าวสารราคาถูกไว้บริโภค 2. เพื่อให้สมาชิกมีรายได้จากการปันผลกำไร	สมาชิกภายในชุมชน 81 ครัวเรือน และชุมชนใกล้เคียงมีข้าวสารราคาถูกไว้บริโภค	1. จัดการเป็นรูปแบบสหกรณ์ โดยมีคณะกรรมการเป็นผู้ดำเนินงานงาน และสมาชิกร่วมถือหุ้น หุ้นละ 100 บาท 2. จัดจำหน่ายข้าวสาร และของชำต่าง ๆ 3. แต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อทำหน้าที่ซื้อของ จัดหาสมาชิก จัดทำกฎระเบียบในการบริหารจัดการ จัดทำบัญชีรายรับ – รายจ่าย 4. จัดสรรผลกำไรนอกจากให้กับสมาชิกแล้ว ไปช่วยเหลือเด็ก ผู้ด้อยโอกาส และสร้างสาธารณะประโยชน์	กุมภาพันธ์	100,000 บาท	ประชาชนได้บริโภคข้าวสารราคาถูก ประหยัดเวลา และลดรายจ่ายจากการเดินทางไปซื้อที่ตลาด และมีรายได้จากการถือหุ้น

ที่มา: จากการเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนาม

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางผนวกที่ 7 รายละเอียดของโครงการภายใต้แผนงานที่ 5 แผนงานดูแลความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของชุมชน

โครงการ	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย	วิธีดำเนินงานงาน	ระยะเวลาดำเนินงาน	งบประมาณ	ประโยชน์
จัดซื้อเครื่องสูบน้ำ	1. เพื่อเป็นเครื่องมือในการช่วยเหลือผู้ประสบอุทกภัย 2. เพื่อไว้ใช้ประโยชน์ในการทำการเกษตรของประชาชน 3. เพื่อเป็นการลดระยะเวลาในการทำงานจากคนเป็นการใช้เครื่องจักแทน	จัดซื้อ เครื่องสูบน้ำพร้อมอุปกรณ์ 1 เครื่อง	1. จัดประชุมประชาคมเพื่อสนอความต้องการในชุมชน 2. จัดทำโครงการ เพื่อเสนอของอนุมัติงบประมาณ 3. จัดซื้อเครื่องสูบน้ำพร้อมอุปกรณ์ 1 เครื่อง	มีนาคม ถึง เมษายน	88,200 บาท	ประชาชนมีเครื่องสูบน้ำพร้อมอุปกรณ์ไว้ใช้ทำให้ลดรายจ่ายในการทำการเกษตร ภูมิทัศน์บริเวณรอบหมู่บ้านได้รับการปรับปรุงพัฒนาและบำรุงรักษา ลดการระบาดของยุงลาย
ปรับภูมิทัศน์หน้าบ้านน่ามอง หมู่ที่ 6 ตำบลอินทประมูล	1. เพื่อให้ตำบลมีทัศนียภาพและสิ่งแวดล้อมที่สวยงามและสะอาดร่มรื่น 2. เพื่อสร้างความร่วมมือในชุมชนในการดำเนินงานงานตามแนวพระราชดำริ 3. เพื่ออนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	ปลูกต้นไม้ในพื้นที่ 660 ต้น	1. จัดหาต้นไม้เพื่อใช้ในการปรับภูมิทัศน์ 2. จัดหาปุ๋ย ดินเพื่อใช้สำหรับปลูกต้นไม้ 3. จัดจ้างแรงงานในชุมชนดำเนินงานงานปลูกต้นไม้	มีนาคม ถึง พฤษภาคม	229,750 บาท	ตำบลมีทัศนียภาพ และสิ่งแวดล้อมที่สวยงามและสะอาดร่มรื่น เกิดความร่วมมือในชุมชนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้รับการอนุรักษ์ ฟื้นฟู

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางผนวกที่ 7 (ต่อ)

โครงการ	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย	วิธีดำเนินงานงาน	ระยะเวลาดำเนินงาน	งบประมาณ	ประโยชน์
ดูแลทรัพยากรธรรมชาติหมู่บ้าน และสิ่งแวดล้อม	เพื่อพัฒนาชุมชน โดยซื้อเครื่องตัดหญ้าแบบสะพาย 2 เครื่อง	ตัดหญ้าที่รกตามแนวถนน และที่สาธารณะในชุมชน และดูแลต้นไม้ที่ปลูกถวายในหลวง	ให้คนในชุมชนช่วยกันดูแล และทำความสะอาดชุมชน	มกราคม ถึง กันยายน	18,000 บาท	ชุมชนมีความสะอาดและสิ่งแวดล้อมน่าอยู่มีกิจกรรมทำร่วมกันทำให้เกิดความสามัคคีในชุมชน
ขุดลอกคูเพื่อระบายน้ำท่วมขังในฤดูน้ำหลาก	1.เพื่อให้ประชาชนมีแหล่งน้ำสาธารณะไว้ใช้ประโยชน์ในการทำการเกษตร 2.เพื่อทำประตูปิด –เปิดคูคลองป้องกันน้ำท่วม 3.เพื่อซ่อมแซมท่อประปาไม่ให้อุดตัน 4.เพื่อปรับปรุงหอกระจายข่าวให้สามารถใช้ประชาสัมพันธ์ข่าวสารได้ดีขึ้น	ประชาชน 124 ครัวเรือน มีแหล่งน้ำสาธารณะใช้ในการทำการเกษตร น้ำประปาไหลตลอด หอกระจายข่าวประชาสัมพันธ์ข่าวสารได้ทั่วถึง	1.สำรวจพื้นที่ขุดลอกคูคลอง พื้นที่ทำประตูปิด –เปิดคูคลอง และสำรวจหาจุดอุดตันของท่อประปา 2. ปรับปรุงหอกระจายให้กระจายข่าวได้ทั่วถึงมากขึ้น 3. ติดตามผลการดำเนินงานงานของโครงการ	กุมภาพันธ์ ถึง มีนาคม	240,350 บาท	ประชาชนได้รับประโยชน์จากการมีน้ำใช้ทำการเกษตร มีน้ำประปาใช้ ได้รับการป้องกันน้ำท่วม และได้รับรู้ข่าวสารอย่างทั่วถึง

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางผนวกที่ 7 (ต่อ)

โครงการ	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย	วิธีดำเนินงานงาน	ระยะเวลาดำเนินงาน	งบประมาณ	ประโยชน์
ปรับแต่งภูมิทัศน์	1. เพื่อปรับปรุงสิ่งแวดล้อมของชุมชนให้ดีขึ้น 2. เพื่อทำให้ชุมชนน่าอยู่อาศัย อากาศดีขึ้น 3. เพื่อช่วยลดภาวะโลกร้อน	ปลูกต้นไม้ 520 ต้นสองข้างทาง ยาว 2,000 เมตร	1. จัดซื้อต้นไม้ 520 ต้นและไม้ค้ำยัน 520 อัน 2. จัดจ้างขุดหลุมและปลูก 520 หลุม 3. จัดจ้างดูแลต้นไม้ 2 เดือน	กุมภาพันธ์ ถึง มีนาคม	99,200 บาท	สิ่งแวดล้อมของชุมชนดีขึ้น ประชาชนได้รับอากาศที่ดี ปัญหาภาวะโลกร้อนได้บรรเทาลง
ขุดลอกคูคลอง	1. เพื่อให้ประชาชนในชุมชนมีน้ำใช้อุปโภคบริโภค และทำการเกษตร 2. เพื่อช่วยให้ระบายน้ำเวลาน้ำท่วมได้ดียิ่งขึ้น 3. เพื่อให้ประชาชนในหมู่บ้านมีงานทำ และมีรายได้	ขุดลอกคูคลองพร้อมฝังท่อระบายน้ำ ระยะทาง 1 กิโลเมตร	1. จัดจ้างแรงงานคนในหมู่บ้านขุดลอกคูคลองพร้อมฝังท่อระบายน้ำ 2. แต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อทำหน้าที่จัดจ้างแรงงาน จัดทำกฎระเบียบในการบริหารจัดการ	กุมภาพันธ์ ถึง มีนาคม	58,200 บาท	ประชาชนในชุมชนมีแหล่งน้ำสำหรับกักเก็บน้ำไว้ใช้มากขึ้น มีงานทำ มีรายได้ และป้องกันน้ำท่วมในฤดูฝน

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางผนวกที่ 7 (ต่อ)

โครงการ	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย	วิธีดำเนินงานงาน	ระยะเวลาดำเนินงาน	งบประมาณ	ประโยชน์
ทำความสะอาดและลอกคลองระบายน้ำและปลูกต้นไม้ยืนต้น	1. เพื่อระบายน้ำที่ขังอยู่ 2. เพื่อช่วยดูแลรักษาทรัพยากรสัตว์น้ำ 3. เพื่อช่วยให้ลำคลองสะอาดและไม่ตื้นเขิน	คลองระบายน้ำ 3 คลอง ยาวรวมกันประมาณ 3 กิโลเมตร ได้รับการขุดลอก	1. ประชาชนในชุมชนช่วยกันกำจัดวัชพืช และปลูกต้นไม้บริเวณริมคลองระบายน้ำ 2. แต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อทำหน้าที่บริหารจัดการจัดจ้างแรงงาน จัดหาต้นไม้จัดทำกฎระเบียบ หรือจัดหาวิธีการในการดูแลต้นไม้ในระยะยาว	มีนาคม	99,500 บาท	ประชาชนมีงานทำ มีรายได้ มีน้ำใช้ในการทำการเกษตร มีสัตว์น้ำอุดมสมบูรณ์และชุมชนมีภูมิทัศน์ที่ดีขึ้น

ที่มา: จากการเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนาม

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางผนวกที่ 8 คะแนนการประเมินผลของตัวแปรหลัก องค์ประกอบตัวแปรหลัก และตัวชี้วัดตามเกณฑ์การวัดค่าที่กำหนด

ตัวแปรหลัก/องค์ประกอบตัวแปรหลัก/ตัวชี้วัด	ภาพรวมทุกแผนงาน	แผนงาน				
		แผนงานที่ 1	แผนงานที่ 2	แผนงานที่ 3	แผนงานที่ 4	แผนงานที่ 5
บริบท	69.35	68.33	74.29	62.86	57.50	78.57
รายละเอียดโครงการ	69.35	68.33	74.29	62.86	57.50	78.57
- ความสอดคล้องกับแผนงานหลัก 5 ด้าน คือ การสร้างการเรียนรู้และความสามารถในการจัดการของชุมชน การกำหนดตำแหน่งการพัฒนาอาชีพของชุมชนภายใต้ระบบและกลไกการตลาด การพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชน การสนับสนุนชุมชนให้มีบทบาทรองรับความอ่อนแอของระบบครอบครัวไทย และการดูแลความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของชุมชนของแผนงาน หรือโครงการ	58.06	50.00	85.71	42.86	50.00	57.14
- ความสอดคล้องของแผนงาน หรือโครงการกับสถานการณ์ด้านเศรษฐกิจ สังคม และทรัพยากรของหมู่บ้าน	67.74	66.67	85.71	42.86	50.00	85.71
- ความชัดเจนของวัตถุประสงค์ และเป้าหมายของแผนงาน หรือโครงการ	70.97	66.67	57.14	57.14	100.00	85.71
- ความชัดเจนของผู้ที่ได้รับประโยชน์จากแผนงาน หรือโครงการ	83.87	83.33	100.00	71.43	75.00	85.71

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางผนวกที่ 8 (ต่อ)

ตัวแปรหลัก/องค์ประกอบตัวแปรหลัก/ตัวชี้วัด	ภาพรวม	แผนงาน				
	ทุกแผนงาน	แผนงานที่ 1	แผนงานที่ 2	แผนงานที่ 3	แผนงานที่ 4	แผนงานที่ 5
- ความชัดเจนของงบประมาณดำเนินงานงานแผนงาน หรือโครงการ	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00
- ความสามารถที่จะดำเนินงานงานได้เองโดยชุมชน และอาศัยปัจจัยการดำเนินงานงาน โดยเฉพาะแรงงานในชุมชนเป็นหลัก	54.84	83.33	28.57	42.86	25.00	85.71
- ความสอดคล้องของแผนงาน หรือโครงการกับแผนงาน หรือโครงการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	83.87	66.67	100.00	85.71	75.00	85.71
- ความไม่ซ้ำซ้อนของแผนงาน หรือโครงการกับแผนงาน หรือโครงการที่ดำเนินงานงานโดยหน่วยงานอื่น	35.48	50.00	28.57	42.86	0.00	42.86
- ความไม่เป็นแผนงาน หรือโครงการที่ดำเนินงานงานด้านกองทุนหมุนเวียน การให้เงินสงเคราะห์ หรือซื้อของแจก และสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปต่างประเทศ	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00
- ความเป็นแผนงาน หรือโครงการที่เกิดจากกระบวนการร่วมกันคิดร่วมกันเรียนรู้ ร่วมกัน ดำเนินงานงาน ร่วมกันค้าหาแนวทางการพัฒนาและแก้ไขปัญหาของชุมชน	38.71	16.67	57.14	42.86	0.00	57.14

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางผนวกที่ 8 (ต่อ)

ตัวแปรหลัก/องค์ประกอบตัวแปรหลัก/ตัวชี้วัด	ภาพรวม	แผนงาน				
	ทุกแผนงาน	แผนงานที่ 1	แผนงานที่ 2	แผนงานที่ 3	แผนงานที่ 4	แผนงานที่ 5
ปัจจัยนำเข้า	76.68	80.21	78.27	71.73	74.48	78.27
บุคลากร	76.61	87.50	75.00	67.86	81.25	75.00
- ความเพียงพอของคณะกรรมการดำเนินงานงานแผนงาน หรือโครงการ	96.77	100.00	100.00	85.71	100.00	100.00
- ทักษะ ความรู้ความ ความเชี่ยวชาญ หรือประสบการณ์ของคณะกรรมการดำเนินงานงานแผนงาน หรือโครงการ	96.77	100.00	100.00	85.71	100.00	100.00
- ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการดำเนินงานงานแผนงาน หรือโครงการ	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00
- การได้รับการสนับสนุนด้านจำนวนบุคลากร การฝึกอบรม หรือการเดินทางไปศึกษาดูงานจากหน่วยงานภายนอกหมู่บ้าน	12.90	50.00	0.00	0.00	25.00	0.00
งบประมาณ	62.37	61.11	66.67	61.90	50.00	66.67
- ความทันเวลาของงบประมาณที่ได้รับอนุมัติกับช่วงระยะเวลาการดำเนินงานโครงการที่กำหนดไว้	96.77	100.00	100.00	100.00	75.00	100.00
- ความพอเพียงของงบประมาณสำหรับดำเนินงานงานแผนงาน หรือโครงการ	87.10	83.33	100.00	71.43	75.00	100.00

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางผนวกที่ 8 (ต่อ)

ตัวแปรหลัก/องค์ประกอบตัวแปรหลัก/ตัวชี้วัด	ภาพรวม	แผนงาน				
	ทุกแผนงาน	แผนงานที่ 1	แผนงานที่ 2	แผนงานที่ 3	แผนงานที่ 4	แผนงานที่ 5
- การได้รับการสนับสนุนด้านการจัดซื้อจัดจ้างวัสดุอุปกรณ์ หรือบุคลากรในราคาถูก หรือการให้เงินสมทบ หรือบริจาคจากหน่วยงานภายนอกหมู่บ้าน	3.23	0.00	0.00	14.29	0.00	0.00
วัสดุ อุปกรณ์ หรือเครื่องมือ	67.74	72.22	71.43	57.14	66.67	71.43
- ความพอเพียงของวัสดุ อุปกรณ์ หรือเครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินงานงานแผนงาน หรือโครงการ	87.10	83.33	100.00	71.43	75.00	100.00
- คุณภาพของวัสดุ อุปกรณ์ หรือเครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินงานงานแผนงาน หรือโครงการ	96.77	83.33	100.00	100.00	100.00	100.00
- การได้รับการสนับสนุนด้านการจัดหาวัสดุ อุปกรณ์ หรือเครื่องมือให้ หรือการ แนะนำแหล่งจัดซื้อวัสดุ อุปกรณ์ หรือเครื่องมือที่มีคุณภาพจากหน่วยงานภายนอกหมู่บ้าน	19.35	50.00	14.29	0.00	25.00	14.29
แผนการดำเนินงานงาน	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00
- ความชัดเจน และครอบคลุมของกิจกรรมในแผนการดำเนินงานงานของแผนงาน หรือโครงการ	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางผนวกที่ 8 (ต่อ)

ตัวแปรหลัก/องค์ประกอบตัวแปรหลัก/ตัวชี้วัด	ภาพรวม	แผนงาน				
	ทุกแผนงาน	แผนงานที่ 1	แผนงานที่ 2	แผนงานที่ 3	แผนงานที่ 4	แผนงานที่ 5
- ความเหมาะสมของระยะเวลาในการดำเนินงานงานทั้งสิ้น และในแต่ละกิจกรรมของแผนงาน หรือโครงการ	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00
กระบวนการ	65.32	56.25	76.79	64.29	46.88	73.21
การจัดทำโครงการ	38.71	16.67	57.14	42.86	0.00	57.14
- การมีส่วนร่วมของคนในหมู่บ้านในแต่ละขั้นตอนของการจัดทำแผนงาน หรือโครงการ คือ การวิเคราะห์สถานการณ์ของหมู่บ้าน การกำหนดปัญหา หรือความต้องการของคนในหมู่บ้าน การแสดงความคิดเห็น และตัดสินใจเลือกวิธีการการแก้ไขปัญหา หรือพัฒนาหมู่บ้าน และการกำหนดรายละเอียดของแผนงาน หรือโครงการ	38.71	16.67	57.14	42.86	0.00	57.14
การบริหารโครงการ	91.94	95.83	96.43	85.71	93.75	89.29
- การมีส่วนร่วมของคนในหมู่บ้านในการเลือกตั้งคณะกรรมการดำเนินงานงานแผนงาน หรือโครงการ	96.77	100.00	100.00	85.71	100.00	100.00
- การมีส่วนร่วมของคนในหมู่บ้านในการติดตาม และตรวจสอบผลการดำเนินงานงานแผนงาน หรือโครงการ	70.97	83.33	85.71	57.14	75.00	57.14

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางผนวกที่ 8 (ต่อ)

ตัวแปรหลัก/องค์ประกอบตัวแปรหลัก/ตัวชี้วัด	ภาพรวม	แผนงาน				
	ทุกแผนงาน	แผนงานที่ 1	แผนงานที่ 2	แผนงานที่ 3	แผนงานที่ 4	แผนงานที่ 5
- ความสะดวกรวดเร็วของการเบิกจ่ายงบประมาณจากบัญชีของหมู่บ้าน	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00
- ความชัดเจน ไม่ยุ่งยาก และไม่เป็นอุปสรรคของแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้าง	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00
ผลผลิต	53.15	50.00	53.57	46.43	70.83	50.00
วัตถุประสงค์ของโครงการ	10.12	5.56	7.14	0.00	50.00	0.00
- การได้ร่วมประชุมปรึกษาหารือกันของชุมชน เพื่อพัฒนา และแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ของชุมชน ตลอดจนการได้ทำกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกันของชุมชน	16.67	16.67	-	-	-	-
- การได้รับความรู้ และข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ที่ทันเหตุการณ์ และเป็นประโยชน์ต่อการประกอบอาชีพ	0.00	0.00	-	-	-	-
- การลดต้นทุน หรือรายจ่ายในการประกอบอาชีพ หรือการดำเนินงานชีวิตประจำวันของชุมชน	14.29	-	14.29	-	-	-
- การสร้าง หรือพัฒนาอาชีพ และสร้างรายได้ให้กับคนในชุมชน	0.00	-	0.00	-	-	-

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางผนวกที่ 8 (ต่อ)

ตัวแปรหลัก/องค์ประกอบตัวแปรหลัก/ตัวชี้วัด	ภาพรวมทุกแผนงาน	แผนงาน				
		แผนงานที่ 1	แผนงานที่ 2	แผนงานที่ 3	แผนงานที่ 4	แผนงานที่ 5
- การพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชนในด้านรูปแบบ ด้านบรรจุภัณฑ์ ด้านการเชื่อมโยงตลาด ด้านมาตรฐานทั้งคุณภาพ ความสะอาดและความปลอดภัย	0.00	-	-	0.00	-	-
- การได้ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ในการเล่นดนตรี หรือการออกกำลังกายของเยาวชนในชุมชน	0.00	0.00	-	-	-	-
- การมีการช่วยเหลือแก่ผู้ยากไร้ทั้งทางด้านการสร้างอาชีพ หรือการจัดหา และซ่อมแซมปัจจัยในการดำเนินงานชีวิตต่าง ๆ ให้	50.00	-	-	-	50.00	-
- การมีการป้องกันไม่ให้ทรัพยากรธรรมชาติเสื่อมโทรม มีการดูแลสภาพแวดล้อมให้มีความสะอาด สวยงาม น่าอยู่ และจัดให้มีพื้นที่สีเขียวเพิ่มขึ้น	0.00	-	-	-	-	0.00
ความเข้มแข็งของชุมชน	96.19	94.44	100.00	92.86	91.67	100.00
- การไม่มีปัญหาด้านสภาพแวดล้อมทั้งจากความไม่เป็นระเบียบเรียบร้อย ไม่สะอาดของบริเวณต่าง ๆ ภายในชุมชน กลิ่นเหม็น เสียงรบกวน และฝุ่นควันในชุมชน	100.00	-	-	-	-	100.00

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางผนวกที่ 8 (ต่อ)

ตัวแปรหลัก/องค์ประกอบตัวแปรหลัก/ตัวชี้วัด	ภาพรวมทุกแผนงาน	แผนงาน				
		แผนงานที่ 1	แผนงานที่ 2	แผนงานที่ 3	แผนงานที่ 4	แผนงานที่ 5
- การมีความพึงพอใจเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติทั้งคุณภาพของดิน คุณภาพของแหล่งน้ำ และความพอเพียงของพื้นที่สีเขียวในชุมชน	100.00	-	-	-	-	100.00
- ความสะดวกสบายเกี่ยวกับสาธารณูปโภคสาธารณูปการต่าง ๆ ทั้งศูนย์เรียนรู้ชุมชน ร้านค้าชุมชน และประปาชุมชน	90.00	100.00	-	-	75.00	-
- การไม่มีปัญหาเกี่ยวกับความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินทั้งการลักขโมย และยาเสพติดในชุมชน	90.00	83.33	-	-	100.00	-
- การไม่มีปัญหาเกี่ยวกับความสามารถในการหารายได้ของคนวัยทำงานที่มีงานทำในครอบครัวมาเพื่อดูแลเด็ก และผู้สูงอายุที่ไม่มีรายได้ในครอบครัว	100.00	-	100.00	100.00	-	-
- การมีอาชีพหลักที่แน่นนอนทั้งด้านการทำเกษตรกรรม และการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ของชุมชน	100.00	-	100.00	100.00	-	-
- การมีการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมอาชีพ หรือความรู้ทั้งการจัดอบรม หรือการเดินทางไปศึกษาดูงานเกี่ยวกับการทำเกษตรกรรมหรือการผลิตผลิตภัณฑ์ของชุมชน	100.00	100.00	-	-	100.00	-

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางผนวกที่ 8 (ต่อ)

ตัวแปรหลัก/องค์ประกอบตัวแปรหลัก/ตัวชี้วัด	ภาพรวม	แผนงาน				
	ทุกแผนงาน	แผนงานที่ 1	แผนงานที่ 2	แผนงานที่ 3	แผนงานที่ 4	แผนงานที่ 5
- การมีรายได้เพียงพอกับรายจ่ายในแต่ละเดือนของครอบครัวในชุมชน	100.00	-	100.00	100.00	-	-
- การมีรายได้เพียงพอสำหรับใช้สอยจากเงินที่ออมไว้เมื่อไม่ได้ประกอบอาชีพแล้ว	85.71	-	100.00	71.43	-	-

หมายเหตุ: แผนงานที่ 1 หมายถึง แผนงานสร้างการเรียนรู้ และความสามารถในการจัดการของชุมชน
แผนงานที่ 2 หมายถึง แผนงานกำหนดตำแหน่งการพัฒนาอาชีพของชุมชนภายใต้ระบบและกลไกการตลาด
แผนงานที่ 3 หมายถึง แผนงานพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชน
แผนงานที่ 4 หมายถึง แผนงานสนับสนุนชุมชนให้มีบทบาทรองรับความอ่อนแอของระบบครอบครัวไทย
แผนงานที่ 5 หมายถึง แผนงานดูแลความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของชุมชน

ที่มา: จากการคำนวณ

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางผนวกที่ 9 คะแนนการประเมินผลของตัวแปรหลัก องค์ประกอบตัวแปรหลัก และตัวชี้วัดตามความเห็นของคณะกรรมการดำเนินงานงานโครงการ

ตัวแปรหลัก/องค์ประกอบตัวแปรหลัก/ตัวชี้วัด	ภาพรวม	แผนงาน				
	ทุกแผนงาน	แผนงานที่ 1	แผนงานที่ 2	แผนงานที่ 3	แผนงานที่ 4	แผนงานที่ 5
บริบท	81.00	80.23	78.35	83.33	82.63	81.20
แผนงาน หรือโครงการ	81.00	80.23	78.35	83.33	82.63	81.20
- ความสอดคล้องกับแผนงานหลัก 5 ด้าน คือ การสร้างการเรียนรู้และความสามารถในการจัดการของชุมชน การกำหนดตำแหน่งการพัฒนาอาชีพของชุมชนภายใต้ระบบและกลไกการตลาด การพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชน การสนับสนุนชุมชนให้มีบทบาทรองรับความอ่อนแอของระบบครอบครัวไทย และการดูแลความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของชุมชนของแผนงาน หรือโครงการ	83.50	80.75	79.50	86.25	90.75	80.50
- ความสอดคล้องของแผนงาน หรือโครงการกับสถานการณ์ด้านเศรษฐกิจ สังคม และทรัพยากรของหมู่บ้าน	82.50	79.75	78.75	84.50	90.00	82.50
- ความชัดเจนของวัตถุประสงค์ และเป้าหมายของแผนงาน หรือโครงการ	83.50	83.75	81.50	83.75	85.25	84.00
- ความชัดเจนของผู้ที่ได้รับประโยชน์จากแผนงาน หรือโครงการ	83.25	83.00	84.50	83.25	82.50	82.75

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางผนวกที่ 9 (ต่อ)

ตัวแปรหลัก/องค์ประกอบตัวแปรหลัก/ตัวชี้วัด	ภาพรวม	แผนงาน				
	ทุกแผนงาน	แผนงานที่ 1	แผนงานที่ 2	แผนงานที่ 3	แผนงานที่ 4	แผนงานที่ 5
- ความชัดเจนของงบประมาณดำเนินงานงานแผนงาน หรือโครงการ	81.25	83.50	77.50	84.75	76.75	83.00
- ความสามารถที่จะดำเนินงานงานได้เองโดยชุมชน และอาศัยปัจจัยการดำเนินงานงาน โดยเฉพาะแรงงานในชุมชนเป็นหลัก	81.75	80.25	77.50	83.00	87.50	82.50
- ความสอดคล้องของแผนงาน หรือโครงการกับแผนงาน หรือโครงการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	75.75	76.00	66.62	81.25	62.25	82.00
- ความไม่ซ้ำซ้อนของแผนงาน หรือโครงการกับแผนงาน หรือโครงการที่ดำเนินงานงานโดยหน่วยงานอื่น	78.75	80.00	75.50	81.00	82.75	77.25
- ความไม่เป็นแผนงาน หรือโครงการที่ดำเนินงานงานด้านกองทุนหมุนเวียน การให้เงินสงเคราะห์ หรือซื้อของแจก และสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปต่างประเทศ	76.00	66.55	66.64	80.50	81.25	75.75
- ความเป็นแผนงาน หรือโครงการที่เกิดจากกระบวนการร่วมกันคิด ร่วมกันเรียนรู้ ร่วมกัน ดำเนินงานงาน ร่วมกันค้าหาแนวทางการพัฒนาและแก้ไขปัญหาของชุมชน	83.75	83.75	83.25	85.00	87.25	81.75

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางผนวกที่ 9 (ต่อ)

ตัวแปรหลัก/องค์ประกอบตัวแปรหลัก/ตัวชี้วัด	ภาพรวม	แผนงาน				
	ทุกแผนงาน	แผนงานที่ 1	แผนงานที่ 2	แผนงานที่ 3	แผนงานที่ 4	แผนงานที่ 5
ปัจจัยนำเข้า	79.66	80.52	76.65	78.99	82.31	80.49
บุคลากร	79.44	78.94	76.69	81.13	81.13	79.88
- ความเพียงพอของคณะกรรมการดำเนินงานงานแผนงาน หรือโครงการ	80.50	80.50	77.75	83.00	80.25	81.00
- ทักษะ ความรู้ความ ความเชี่ยวชาญ หรือประสบการณ์ของคณะกรรมการดำเนินงานงานแผนงาน หรือโครงการ	79.00	79.00	75.50	82.50	77.25	80.25
- ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการดำเนินงานงานแผนงาน หรือโครงการ	80.25	79.50	77.75	82.50	82.75	80.25
- การได้รับการสนับสนุนด้านจำนวนบุคลากร การฝึกอบรม หรือการเดินทางไปศึกษาดูงานจากหน่วยงานภายนอกหมู่บ้าน	78.00	76.75	75.75	76.50	84.25	78.00
งบประมาณ	78.92	79.92	76.92	77.08	80.58	80.58
- ความทันเวลาของงบประมาณที่ได้รับอนุมัติกับช่วงระยะเวลาการดำเนินงานโครงการที่กำหนดไว้	80.75	81.75	79.00	83.50	78.00	81.25
- ความพอเพียงของงบประมาณสำหรับดำเนินงานงานแผนงาน หรือโครงการ	76.50	78.25	66.67	66.57	75.00	80.25

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางผนวกที่ 9 (ต่อ)

ตัวแปรหลัก/องค์ประกอบตัวแปรหลัก/ตัวชี้วัด	ภาพรวม	แผนงาน				
	ทุกแผนงาน	แผนงานที่ 1	แผนงานที่ 2	แผนงานที่ 3	แผนงานที่ 4	แผนงานที่ 5
- การได้รับการสนับสนุนด้านการจัดซื้อจัดจ้างวัสดุอุปกรณ์ หรือบุคลากรในราคาถูก หรือการให้เงินสมทบ หรือบริจาคจากหน่วยงานภายนอกหมู่บ้าน	79.50	79.75	77.00	75.75	88.75	80.25
วัสดุ อุปกรณ์ หรือเครื่องมือ	79.17	80.83	77.00	75.50	84.17	79.25
- ความพอเพียงของวัสดุ อุปกรณ์ หรือเครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินงานงานแผนงาน หรือโครงการ	77.25	76.00	75.00	66.66	82.00	79.00
- คุณภาพของวัสดุ อุปกรณ์ หรือเครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินงานงานแผนงาน หรือโครงการ	79.25	83.50	76.50	66.65	83.75	79.50
- การได้รับการสนับสนุนด้านการจัดหาวัสดุ อุปกรณ์ หรือเครื่องมือให้ หรือการ แนะนำแหล่งจัดซื้อวัสดุ อุปกรณ์ หรือเครื่องมือที่มีคุณภาพจากหน่วยงานภายนอกหมู่บ้าน	81.00	83.00	79.50	77.75	86.75	79.25
แผนการดำเนินงานงาน	81.13	82.38	76.00	82.25	83.38	82.25
- ความชัดเจน และครอบคลุมของกิจกรรมในแผนการดำเนินงานงานของแผนงาน หรือโครงการ	82.50	82.75	76.50	83.25	90.75	82.25

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางผนวกที่ 9 (ต่อ)

ตัวแปรหลัก/องค์ประกอบตัวแปรหลัก/ตัวชี้วัด	ภาพรวม	แผนงาน				
	ทุกแผนงาน	แผนงานที่ 1	แผนงานที่ 2	แผนงานที่ 3	แผนงานที่ 4	แผนงานที่ 5
- ความเหมาะสมของระยะเวลาในการดำเนินงานงานทั้งสิ้น และในแต่ละกิจกรรมของแผนงาน หรือโครงการ	79.75	82.00	75.50	81.25	76.00	82.25
กระบวนการ	82.22	83.31	78.66	82.81	85.94	81.88
การจัดทำแผนงาน หรือโครงการ	81.00	82.00	78.00	82.00	82.75	81.00
- การมีส่วนร่วมของคนในหมู่บ้านในแต่ละขั้นตอนของการจัดทำแผนงาน หรือโครงการ คือ การวิเคราะห์สถานการณ์ของหมู่บ้าน การกำหนดปัญหา หรือความต้องการของคนในหมู่บ้าน การแสดงความคิดเห็น และตัดสินใจเลือกวิธีการการแก้ไขปัญหา หรือพัฒนาหมู่บ้าน และการกำหนดรายละเอียดของแผนงาน หรือโครงการ	81.00	82.00	78.00	82.00	82.75	81.00
การบริหารแผนงาน หรือโครงการ	83.44	84.63	79.31	83.63	89.13	82.75
- การมีส่วนร่วมของคนในหมู่บ้านในการเลือกตั้งคณะกรรมการดำเนินงานงานแผนงาน หรือโครงการ	84.00	84.50	80.75	83.25	91.25	83.00
- การมีส่วนร่วมของคนในหมู่บ้านในการติดตาม และตรวจสอบผลการดำเนินงานงานแผนงาน หรือโครงการ	82.75	83.25	79.50	85.25	86.50	81.25

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางผนวกที่ 9 (ต่อ)

ตัวแปรหลัก/องค์ประกอบตัวแปรหลัก/ตัวชี้วัด	ภาพรวม	แผนงาน				
	ทุกแผนงาน	แผนงานที่ 1	แผนงานที่ 2	แผนงานที่ 3	แผนงานที่ 4	แผนงานที่ 5
- ความสะดวกรวดเร็วของการเบิกจ่ายงบประมาณจากบัญชีของหมู่บ้าน	84.75	85.50	79.00	86.50	90.00	85.00
- ความชัดเจน ไม่ยุ่งยาก และไม่เป็นอุปสรรคของแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้าง	82.25	85.25	78.00	79.50	88.75	81.75
ผลผลิต	81.49	81.92	77.22	83.59	85.58	81.75
วัตถุประสงค์ของแผนงาน หรือโครงการ	83.00	83.67	77.50	86.25	89.25	82.50
- การได้ร่วมประชุมปรึกษาหารือกันของชุมชน เพื่อพัฒนา และแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ของชุมชน ตลอดจนการได้ทำกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกันของชุมชน	84.25	84.25	-	-	-	-
- การได้รับความรู้ และข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ที่ทันเหตุการณ์ และเป็นประโยชน์ต่อการประกอบอาชีพ	83.00	83.00	-	-	-	-
- การลดต้นทุน หรือรายจ่ายในการประกอบอาชีพ หรือการดำเนินงานชีวิตประจำวันของชุมชน	76.25	-	76.25	-	-	-
- การสร้าง หรือพัฒนาอาชีพ และสร้างรายได้ให้กับคนในชุมชน	78.75	-	78.75	-	-	-

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางผนวกที่ 9 (ต่อ)

ตัวแปรหลัก/องค์ประกอบตัวแปรหลัก/ตัวชี้วัด	ภาพรวมทุกแผนงาน	แผนงาน				
		แผนงานที่ 1	แผนงานที่ 2	แผนงานที่ 3	แผนงานที่ 4	แผนงานที่ 5
- การพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชนในด้านรูปแบบ ด้านบรรจุภัณฑ์ ด้านการเชื่อมโยงตลาด ด้านมาตรฐานทั้งคุณภาพ ความสะอาดและความปลอดภัย	86.25	-	-	86.25	-	-
- การได้ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ในการเล่นดนตรี หรือการออกกำลังกายของเยาวชนในชุมชน	83.75	83.75	-	-	-	-
- การมีการช่วยเหลือแก่ผู้ยากไร้ทั้งทางด้านการสร้างอาชีพ หรือการจัดหา และซ่อมแซมปัจจัยในการดำเนินงานชีวิตต่าง ๆ ให้	89.25	-	-	-	89.25	-
- การมีการป้องกันไม่ให้ทรัพยากรธรรมชาติเสื่อมโทรม มีการดูแลสภาพแวดล้อมให้มีความสะอาด สวยงาม น่าอยู่ และจัดให้มีพื้นที่สีเขียวเพิ่มขึ้น	82.50	-	-	-	-	82.50
ความเข้มแข็งของชุมชน	79.97	80.17	76.94	80.94	81.92	81.00
- การไม่มีปัญหาด้านสภาพแวดล้อมทั้งจากความไม่เป็นระเบียบเรียบร้อย ไม่สะอาดของบริเวณต่าง ๆ ภายในชุมชน กลิ่นเหม็น เสียงรบกวน และฝุ่นควันในชุมชน	82.00	-	-	-	-	82.00

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางผนวกที่ 9 (ต่อ)

ตัวแปรหลัก/องค์ประกอบตัวแปรหลัก/ตัวชี้วัด	ภาพรวมทุกแผนงาน	แผนงาน				
		แผนงานที่ 1	แผนงานที่ 2	แผนงานที่ 3	แผนงานที่ 4	แผนงานที่ 5
- การมีความพึงพอใจเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติทั้งคุณภาพของดิน คุณภาพของแหล่งน้ำ และความพอเพียงของพื้นที่สีเขียวในชุมชน	80.00	-	-	-	-	80.00
- ความสะดวกสบายเกี่ยวกับสาธารณูปโภคสาธารณูปการต่าง ๆ ทั้งศูนย์เรียนรู้ชุมชน ร้านค้าชุมชน และประปาชุมชน	80.75	83.75	-	-	76.75	-
- การไม่มีปัญหาเกี่ยวกับความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิทั้งการลักขโมย และยาเสพติดในชุมชน	80.00	78.00	-	-	82.50	-
- การไม่มีปัญหาเกี่ยวกับความสามารถในการหารายได้ของคนวัยทำงานที่มีงานทำในครอบครัวมาเพื่อดูแลเด็ก และผู้สูงอายุที่ไม่มีรายได้ในครอบครัว	79.50	-	77.00	82.50	-	-
- การมีอาชีพหลักที่แน่นนอนทั้งด้านการทำเกษตรกรรม และการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ของชุมชน	80.50	-	78.00	83.25	-	-
- การมีการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมอาชีพ หรือความรู้ทั้งการจัดอบรมหรือการเดินทางไปศึกษาดูงานเกี่ยวกับการทำเกษตรกรรม หรือการผลิตผลิตภัณฑ์ของชุมชน	82.00	78.75	-	-	86.50	-

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางผนวกที่ 9 (ต่อ)

ตัวแปรหลัก/องค์ประกอบตัวแปรหลัก/ตัวชี้วัด	ภาพรวม	แผนงาน				
	ทุกแผนงาน	แผนงานที่ 1	แผนงานที่ 2	แผนงานที่ 3	แผนงานที่ 4	แผนงานที่ 5
- การมีรายได้เพียงพอกับรายจ่ายในแต่ละเดือนของครอบครัวในชุมชน	77.50	-	76.25	79.25	-	-
- การมีรายได้เพียงพอสำหรับใช้สอยจากเงินที่ออมไว้เมื่อไม่ได้ประกอบอาชีพแล้ว	77.50	-	76.50	78.75	-	-

หมายเหตุ: แผนงานที่ 1 หมายถึง แผนงานสร้างการเรียนรู้ และความสามารถในการจัดการของชุมชน
แผนงานที่ 2 หมายถึง แผนงานกำหนดตำแหน่งการพัฒนาอาชีพของชุมชนภายใต้ระบบและกลไกการตลาด
แผนงานที่ 3 หมายถึง แผนงานพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชน
แผนงานที่ 4 หมายถึง แผนงานสนับสนุนชุมชนให้มีบทบาทรองรับความอ่อนแอของระบบครอบครัวไทย
แผนงานที่ 5 หมายถึง แผนงานดูแลความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของชุมชน

ที่มา: จากการคำนวณ

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางผนวกที่ 10 ร้อยละปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะในการดำเนินงานโครงการภายใต้ยุทธศาสตร์ประชาชนอยู่ดีมีสุขระดับจังหวัดของจังหวัดอ่างทอง

ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะ	ภาพรวมทุกแผนงาน	แผนงาน				
		แผนงานที่ 1	แผนงานที่ 2	แผนงานที่ 3	แผนงานที่ 4	แผนงานที่ 5
ปัญหาอุปสรรค						
- มีปัญหาอุปสรรค	20.86	25.81	6.38	38.18	13.51	16.88
- ไม่มีปัญหาอุปสรรค	79.14	74.19	93.62	61.82	86.49	83.12
ปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้น						
- งบประมาณที่ได้รับไม่เพียงพอในการดำเนินงานงานโครงการ	22.56	28.89	25.01	44.44	27.28	13.00
- การเบิกจ่ายงบประมาณจากบัญชีของหมู่บ้าน หรือชุมชนมีความล่าช้า และไม่สะดวก	13.85	15.56	8.33	14.81	18.18	13.00
- คณะกรรมการดำเนินงานงานโครงการไม่มีทักษะ ความรู้ ความเชี่ยวชาญ หรือประสบการณ์ในการดำเนินงานโครงการ	10.77	8.89	8.33	11.11	9.09	12.00
- วัสดุอุปกรณ์ไม่เพียงพอในการดำเนินงานงานแผนงาน/โครงการ	14.36	13.33	25.01	18.52	9.09	13.00

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางผนวกที่ 10 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	ภาพรวมทุกแผนงาน	แผนงาน				
		แผนงานที่ 1	แผนงานที่ 2	แผนงานที่ 3	แผนงานที่ 4	แผนงานที่ 5
<u>ปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้น</u>						
- คนในหมู่บ้าน หรือชุมชนไม่มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับวิธีการ หรือทางเลือกในการแก้ไขปัญหา หรือพัฒนา	9.74	11.11	8.33	0.00	0.00	13.00
- คนในหมู่บ้าน หรือชุมชนไม่มีส่วนร่วมในการตัดสินใจเลือกวิธีการแก้ไขปัญหา หรือพัฒนา	8.72	8.89	8.33	0.00	0.00	12.00
- คนในหมู่บ้าน หรือชุมชนไม่มีส่วนร่วมในการติดตามตรวจสอบผลการดำเนินงานงานโครงการ	9.23	6.67	8.33	0.00	18.18	12.00
- วัสดุอุปกรณ์ในการดำเนินงานงานโครงการไม่มีคุณภาพ	8.72	2.22	8.33	7.41	9.09	12.00
- ปัญหาอุปสรรคอื่น ๆ	2.05	4.44	0.00	3.71	9.09	0.00

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางผนวกที่ 10 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	ภาพรวมทุกแผนงาน	แผนงาน				
		แผนงานที่ 1	แผนงานที่ 2	แผนงานที่ 3	แผนงานที่ 4	แผนงานที่ 5
<u>ข้อเสนอแนะ</u>						
- ควรส่งเสริมและสนับสนุนงบประมาณให้หมู่บ้าน หรือชุมชนสำหรับการดำเนินงานงานโครงการอย่างต่อเนื่อง	32.03	51.85	10.53	28.00	38.10	27.78
- ควรจัดสรรงบประมาณให้หมู่บ้าน หรือชุมชนอย่างรวดเร็ว และเพิ่มขึ้นให้เพียงพอสำหรับการดำเนินงานงานโครงการ	31.25	25.93	21.05	40.00	9.52	47.22
- ไม่ควรกำหนดรายละเอียดของโครงการที่ให้สามารถดำเนินงานงานได้มากเกินไป ควรเป็นโครงการที่คนในชุมชนต้องการดำเนินงานงาน	17.19	0.00	26.31	12.00	28.57	22.22
- ควรให้คนในชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และตัดสินใจเลือกวิธีการพัฒนา หรือแก้ไขปัญหา	2.33	0.00	10.53	0.00	4.76	0.00

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางผนวกที่ 10 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	ภาพรวมทุกแผนงาน	แผนงาน				
		แผนงานที่ 1	แผนงานที่ 2	แผนงานที่ 3	แผนงานที่ 4	แผนงานที่ 5
ข้อเสนอแนะ						
- ควรมีการอบรมคณะกรรมการดำเนินงานงานโครงการ และคนในชุมชนเกี่ยวกับวิธีการดำเนินงานงานโครงการ โดยเดินทางไปศึกษาดูงานนอกสถานที่ หรือเชิญวิทยากรจากภายนอกมาให้ความรู้	6.24	11.11	21.05	0.00	4.76	0.00
- ข้อเสนอแนะอื่น ๆ	10.96	11.11	10.53	20.00	14.29	2.78

หมายเหตุ: แผนงานที่ 1 หมายถึง แผนงานสร้างการเรียนรู้ และความสามารถในการจัดการของชุมชน
แผนงานที่ 2 หมายถึง แผนงานกำหนดตำแหน่งการพัฒนาอาชีพของชุมชนภายใต้ระบบและกลไกการตลาด
แผนงานที่ 3 หมายถึง แผนงานพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชน
แผนงานที่ 4 หมายถึง แผนงานสนับสนุนชุมชนให้มีบทบาทรองรับความอ่อนแอของระบบครอบครัวไทย
แผนงานที่ 5 หมายถึง แผนงานดูแลความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของชุมชน

ที่มา: จากการเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนาม

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์